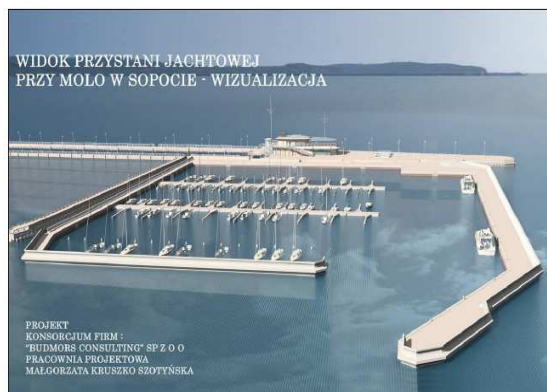
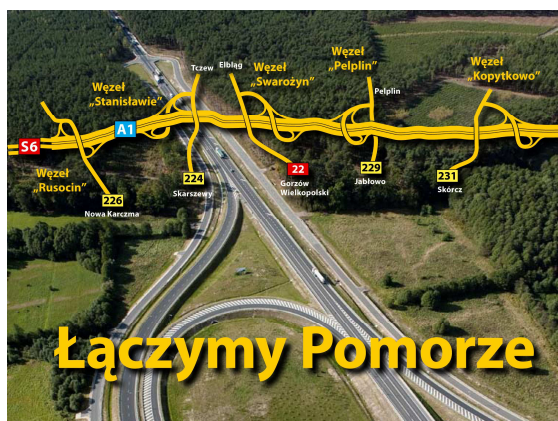

Załącznik do uchwały Nr 30/XII/10
Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny
dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013
z dnia 2 czerwca 2010 roku

Sprawozdanie roczne za 2009 rok z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 (Annual Implementation Report)

SPIS TREŚCI (*LIST OF CONTENTS*)

Wykaz użytych skrótów	6
1. Informacje wstępne (<i>Identification</i>)	7
2. Przegląd realizacji programu operacyjnego w okresie objętym sprawozdaniem (<i>Overview of the implementation of the Operational Programme</i>)	8
2.1 Realizacja i analiza postępów (<i>Achievement and analysis of the progress</i>)	9
2.1.1 Informacje na temat postępów rzeczowych programu operacyjnego (<i>Information on the physical progress of the Operational Programme</i>)	9
2.1.2 Informacje finansowe (dane finansowe powinny być wyrażone w euro) Financial information (All financial data should be expressed in euro)	16
2.1.4 Pomoc w podziale na grupy docelowe (<i>Assistance by target groups</i>)	17
2.1.5 Pomoc ponownie wypłacona lub wykorzystana (<i>Assistance repaid or re-used</i>)	19
2.1.6 Analiza jakościowa (<i>Qualitative analysis</i>)	20
2.2 Informacja na temat zgodności z przepisami wspólnotowymi (<i>Information about compliance with Community law</i>)	41
2.3 Opis napotkanych problemów wraz z podjętymi działaniami zaradczymi (<i>Significant problems encountered and measures taken to overcome them</i>)	47
2.4 Zmiany w kontekście realizacji programu operacyjnego (w stosownych wypadkach) <i>Changes in the context of the operational programme implementation</i>	48
2.5 Zasadnicze modyfikacje w rozumieniu art. 57 rozporządzenia nr 1083/2006 (w stosownych wypadkach) Substantial modification under Article 57 of Regulation (EC) No 1083/2006 (if relevant)	51
2.6 Komplementarność pomocy z innymi instrumentami wsparcia (<i>Complementarity with other instruments</i>)	51
2.7 Uzgodnienia dotyczące systemu monitorowania (<i>Monitoring arrangements</i>)	65
2.8 Krajowa rezerwa wykonania pomocy (<i>National performance reserve (where applicable and only for the annual implementation report submitted for 2010)</i>) ...	72
3. Realizacja w podziale na Priorytety, postęp wdrażania Programu wg Priorytetów/Osi (<i>Implementation by priority</i>)	73
3.1 Oś Priorytetowa 1 (OP1) – Rozwój i innowacje w MŚP (<i>Priority Axis 1- SME development and innovation</i>)	73

3.1.1	Osiągnięcie celów i analiza postępów (<i>Achievement of targets and analysis of the progress</i>).....	73
–	Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (<i>Information on the physical and financial progress of the priority</i>)	73
–	Analiza jakościowa (<i>Qualitative Analysis</i>)	76
3.1.2	Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (<i>Significant problems encountered and measures taken to overcome them</i>)	81
3.2	Oś Priorytetowa 2 (OP2) – Społeczeństwo wiedzy (<i>Priority Axis 2 – Knowledge society</i>)	82
3.2.1	Osiągnięcie celów i analiza postępów (<i>Achievement of targets and analysis of the progress</i>).....	82
–	Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (<i>Information on the physical and financial progress of the priority</i>)	82
–	Analiza jakościowa (<i>Qualitative analysis</i>)	83
3.2.2	Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (<i>Significant problems encountered and measures taken to overcome them</i>)	85
3.3	Oś Priorytetowa 3 (OP3) – Funkcje miejskie i metropolitalne (<i>Priority Axis 3 – Urban and metropolitan function</i>)	85
3.3.1	Osiągnięcie celów i analiza postępów (<i>Achievement of targets and analysis of the progress</i>).....	85
–	Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (<i>Information on the physical and financial progress of the priority</i>)	85
–	Analiza jakościowa (<i>Qualitative analysis</i>).....	86
3.3.2	Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (<i>Significant problems encountered and measures taken to overcome them</i>)	88
3.4	Oś Priorytetowa 4 (OP4) – Regionalny system transportowy (<i>Priority Axis 4 – Regional transport system</i>).....	88
3.4.1	Osiągnięcie celów i analiza postępów (<i>Achievement of targets and analysis of the progress</i>).....	89
–	Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (<i>Information on the physical and financial progress of the priority</i>)	89
–	Analiza jakościowa (<i>Qualitative analysis</i>).....	90
3.4.2	Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (<i>Significant problems encountered and measures taken to overcome them</i>)	93
3.5	Oś Priorytetowa 5 (OP 5) - Środowisko i energetyka przyjazna środowisku (<i>Priority Axis 5 – Environment and environmental friendly</i>)	94

3.5.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów (<i>Achievement of targets and analysis of the progress</i>).....	94
– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (<i>Information on the physical and financial progress of the priority</i>)	94
– Analiza jakościowa (<i>Qualitative analysis</i>).....	95
3.5.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (<i>Significant problems encountered and measures taken to overcome them</i>)	98
3.6 Oś Priorytetowa 6 (OP 6)- Turystyka i dziedzictwo kulturowe (<i>Priority Axis 6 – Tourism and cultural heritage</i>)	98
3.6.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów (<i>Achievement of targets and analysis of the progress</i>).....	98
– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (<i>Information on the physical and financial progress of the priority</i>)	98
– Analiza jakościowa (<i>Qualitative analysis</i>).....	100
3.6.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (<i>Significant problems encountered and measures taken to overcome them</i>)	101
3.7 Oś Priorytetowa 7(OP 7) – Ochrona zdrowia i system ratownictwa (<i>Priority Axis 7 – Health protection and emergency system</i>)	102
3.7.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów (<i>Achievement of targets and analysis of the progress</i>).....	102
– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (<i>Information on the physical and financial progress of the priority</i>)	102
– Analiza jakościowa (<i>Qualitative analysis</i>).....	103
3.7.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (<i>Significant problems encountered and measures taken to overcome them</i>)	104
3.8 Oś Priorytetowa 8(OP 8) – Lokalna infrastruktura podstawowa (<i>Priority Axis 8 – Local Basic infrastructure</i>).....	105
3.8.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów (<i>Achievement of targets and analysis of the progress</i>).....	105
– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (<i>Information on the physical and financial progress of the priority</i>)	105
– Analiza jakościowa (<i>Qualitative analysis</i>).....	106
3.8.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (<i>Significant problems encountered and measures taken to overcome them</i>)	108
3.9 Oś Priorytetowa 9(OP 9) – Lokalna infrastruktura społeczna i inicjatywy obywatelskie (<i>Priority Axis 9 - Local social infrastructure and civil initiatives</i>)	109

3.9.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów (<i>Achievement of targets and analysis of the progress</i>).....	109
– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (<i>Information on the physical and financial progress of the priority</i>)	109
– Analiza jakościowa (<i>Qualitative analysis</i>).....	110
3.9.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (<i>Significant problems encountered and measures taken to overcome them</i>)	111
3.10 Oś Priorytetowa 10(OP 10) – Pomoc techniczna (<i>Priority Axis 10 –Technical assistance</i>)	111
3.10.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów (<i>Achievement of targets and analysis of the progress</i>)	111
– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (<i>Information on the physical and financial progress of the priority</i>)	111
– Analiza jakościowa (<i>Qualitative analysis</i>).....	112
3.10.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (<i>Significant problems encountered and measures taken to overcome them</i>)	113
4. Programy współfinansowane z EFS – spójność i koncentracja wsparcia (<i>ESF programmes: Coherence and Concentration</i>).....	113
5. EFRR/FS – Duże projekty (<i>ERDF/CF programmes: major projects if applicable</i>)	113
6. Pomoc techniczna (<i>Technical assistance</i>).....	114
7. Promocja i informacja (<i>Information and publicity</i>)	115
Załączniki (<i>Annexes</i>):.....	116

Wykaz użytych skrótów

ARP SA	Agencja Rozwoju Pomorza SA
BGK	Bank Gospodarstwa Krajowego
DPR	Departament Programów Regionalnych
DPROW	Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
DRRiP	Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
IK NSRO	Instytucja Koordynująca Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia
IP II	Instytucja Pośrednicząca II stopnia do wdrażania OP1 (bez Działania 1.3) Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013
IPOC	Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji
IW IZ RPO WP	Instrukcja Wykonawcza Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013
IZ RPO WP	Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013
JST	Jednostka samorządu terytorialnego
KE	Komisja Europejska
KM RPO WP	Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013
KW WP	Kontrakt Wojewódzki dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013
MRR	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
OP	Oś Priorytetowa
OSZIK RPO WP	Opis systemu zarządzania i kontroli Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
RBE	Regionalna Baza Ekspertów
RPO WP	Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013
SL	Strategia Lizbońska
SWP	Samorząd Województwa Pomorskiego
URPO WP	Uszczegółowienie Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013
ZE	Zespół Ekspertów
ZMiUW	Zakład Melioracji i Urządzeń Wodnych w Gdańsku
ZWP	Zarząd Województwa Pomorskiego
ZZO	Zakład Zagospodarowania Odpadów

1. Informacje wstępne (*Identification*)

PROGRAM OPERACYJNY	Cel: Konwergencja
	Kwalifikowany obszar: Pomorskie
	Okres programowania: 2007-2013
	Numer programu (CCI): CCI 2007PL161PO015
	Nazwa programu: Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013
SPRAWOZDANIE ROCZNE Z WDRAŻANIA PROGRAMU	Rok sprawozdawczy: 2009
	Data zaakceptowania sprawozdania przez komitet monitorujący: Uchwała Nr 30/XII/10 z dnia 2 czerwca 2010r.

2. Przegląd realizacji programu operacyjnego w okresie objętym sprawozdaniem (*Overview of the implementation of the Operational Programme*)

Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 (RPO WP) został przygotowany zgodnie z art. 32 ust. 1 rozporządzenia Rady Nr 1083/2006 w celu wykorzystania środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w ramach celu „Konwergencja” polityki spójności Unii Europejskiej. Program został zaakceptowany przez Komisję Europejską w dniu 4 września 2007r. Celem strategicznym programu jest:

Poprawa konkurencyjności gospodarczej, spójności społecznej i dostępności przestrzennej województwa przy zrównoważonym wykorzystaniu specyficznych cech potencjału gospodarczego i kulturowego regionu oraz przy pełnym poszanowaniu jego zasobów przyrodniczych.

Powyżej sformułowany cel strategiczny będzie realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

1. Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki oraz wzrost kompetencji mieszkańców.
2. Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej ośrodków miejskich i usprawnienie powiązań między nimi.
3. Poprawa atrakcyjności osiedleńczej i turystycznej.
4. Przełamywanie barier strukturalnych na obszarach o niższym potencjale rozwojowym.

Cele 1 i 3 mają charakter horyzontalny, tzn. będą realizowane na obszarze całego województwa. Ich ukierunkowanie sprzyjać będzie przede wszystkim utrwaleniu i wzmocnieniu procesów rynkowych związanych z restrukturyzacją i unowocześnieniem gospodarki regionu. RPO WP może pełnić rolę katalizatora w procesie tworzenia nowych, trwałych miejsc pracy, zwłaszcza w tych sektorach gospodarki, które będą decydowały o konkurencyjności województwa. Chodzi tu głównie o:

- rozwój branż opartych na wiedzy (innowacyjnych), w tym także usług o wysokiej wartości dodanej (w takich dziedzinach jak logistyka, ICT, przemysł kultury, turystyka);
- poprawę efektywności funkcjonowania sfery usług publicznych decydujących w dużej mierze o poziomie jakości życia, a także o zdolności regionu do przyciągania zewnętrznych czynników rozwoju (takich jak inwestorzy, instytucje otoczenia gospodarczego, turyści, naukowcy, studenci).

Cele 2 i 4 są zorientowane przestrzennie i będą realizowane w określonych obszarach regionu. Chodzi tu w szczególności o:

- ośrodki miejskie

realizacja Celu 2 skupiać się będzie przede wszystkim na tych miastach, które pełnią rolę subregionalnych i regionalnych ośrodków rozwojowych; zaliczamy do nich miasta o liczbie mieszkańców przekraczającej 35 tysięcy – są to: Gdańsk, Gdynia, Słupsk, Tczew, Starogard Gdański, Wejherowo, Rumia, Sopot, Chojnice, Malbork, Kwidzyn, Lębork.

Wskazana wyżej lista miast nie będzie ulegała zmianom w trakcie realizacji Programu.

- obszary o niższym potencjale rozwojowym położone poza ww. kluczowymi ośrodkami miejskimi realizacja Celu 4 skupiać się będzie przede wszystkim na tzw. obszarach słabych strukturalnie rozumianych jako gminy (NTS 5) charakteryzujące się niekorzystnymi wskaźnikami w zakresie:

- 1) dochodów własnych,
- 2) bezrobocia,
- 3) odsetka osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej,

w stosunku do średniej dla wszystkich gmin wiejskich, wiejsko-miejskich i miast do 35 tys. mieszkańców w województwie pomorskim. Listę obszarów słabych strukturalnie ustalono wg danych statystycznych pochodzących ze statystyki publicznej, dostępnych na początek roku 2007.

Realizacja celów szczegółowych będzie się odbywać poprzez wyodrębnione w programie Osie Priorytetowe, które można przypisać w następujący sposób:

Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki oraz wzrost kompetencji mieszkańców	1. Rozwój i innowacje w MŚP
	2. Społeczeństwo wiedzy
Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej ośrodków miejskich i usprawnienie powiązań między nimi	3. Funkcje miejskie i metropolitalne
	4. Regionalny system transportowy
Poprawa atrakcyjności osiedleńczej i turystycznej regionu	5. Środowisko i energetyka przyjazna środowisku
	6. Turystyka i dziedzictwo kulturowe
	7. Ochrona zdrowia i system ratownictwa
Przełamywanie barier strukturalnych na obszarach o niższym potencjale Rozwojowym	8. Lokalna infrastruktura podstawowa
	9. Lokalna infrastruktura społeczna i inicjatywy obywatelskie

Źródło finansowania RPO WP stanowią środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości **885 065 762 EUR** oraz towarzyszące im współfinansowanie krajowe, w wysokości **342,1 mln EUR**. Krajowy wkład publiczny szacowany jest na poziomie około **240,8 mln EUR**, a prywatny – **101,3 mln EUR**.

Szacowana wartość środków przeznaczonych na realizację celów Strategii Lizbońskiej (*earmarking*) wynosi łącznie około **581,8 mln EUR**, tj. **47,4%** ogółu środków w RPO WP. Szacowana alokacja EFRR przeznaczona na finansowanie *lizbońskich* kategorii interwencji wynosi **388,2 mln EUR**, tj. **43,9%** wartości EFRR.

2.1 Realizacja i analiza postępów (*Achievement and analysis of the progress*)

2.1.1 Informacje na temat postępów rzeczowych programu operacyjnego (*Information on the physical progress of the Operational Programme*)

Sytuacja społeczno-gospodarcza w kraju

W 2009 r. globalny kryzys finansowy silnie oddziaływał na gospodarki poszczególnych krajów. Negatywny wpływ globalnych zjawisk kryzysowych na sytuację makroekonomiczną w Polsce okazał się słabszy niż w większości krajów UE. Mimo odczuwalnego spowolnienia gospodarczego, będącego w przeważającej mierze skutkiem zahamowania popytu zewnętrznego, Polska była jedynym krajem unijnym o dodatnim wzroście gospodarczym.

Jednakże znacznie niższe niż w latach poprzednich tempo wzrostu wpłynęło negatywnie na rynek pracy i stan finansów publicznych, a także na obniżenie aktywności inwestycyjnej przedsiębiorstw. Niski poziom wykorzystania mocy produkcyjnych, zwłaszcza w przemyśle i budownictwie, nie sprzyjał podejmowaniu aktywności inwestycyjnej przez przedsiębiorstwa; czynnik ten będzie oddziaływał także na ich decyzje inwestycyjne w bliskiej perspektywie. W dalszym ciągu zmniejszała się akcja kredytowa w sektorze

przedsiębiorstw oraz utrzymywał się wyraźnie niższy niż w ostatnich latach wzrost kredytów dla sektora gospodarstw domowych. Nasilenie zjawisk inflacyjnych było mniejsze niż w poprzednim roku w zakresie cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz cen producentów w budownictwie. Toczący się od 2008 r. proces osłabiania się złotego łągodził trudną sytuację finansową eksporterów i przyczyniał się do poprawy bilansu płatniczego. Wyniki finansowe przedsiębiorstw w 2009 r. były lepsze niż w 2008 r. Po wyraźnym osłabieniu w I półroczu 2009 r., w ostatnich miesiącach ub. roku nastąpiła poprawa dynamiki produkcji w przemyśle, sprzedaży detalicznej, usług w transporcie i łączności oraz obrotów w handlu zagranicznym.

Dane statystyczne dot. sytuacji na świecie w ostatnich miesiącach wskazują na wzrost aktywności gospodarczej w Stanach Zjednoczonych oraz poprawę koniunktury w strefie euro, w tym w Niemczech, będącym głównym partnerem handlowym Polski. W gospodarkach rozwiniętych utrzymuje się jednak niekorzystna sytuacja na rynku pracy, a także w dalszym ciągu zmniejsza się akcja kredytowa. Przyspiesza wzrost gospodarczy w największych gospodarkach wschodzących, w tym w Chinach. Ożywienie gospodarcze na świecie będzie pozytywnie oddziaływać na sytuację gospodarczą Polski.

Sytuacja społeczno-gospodarcza w województwie pomorskim

Spowolnienie gospodarcze, którego symptomy w województwie pomorskim zanotowano już w IV kw. 2008 r., utrzymywały się przez cały 2009 r., jednakże skutki zjawisk kryzysowych były znacznie łagodniejsze niż obserwowane w kraju. Tylko w niektórych obszarach gospodarki dynamika była korzystniejsza niż w 2008 r.

1. Wysoki przyrost liczby ludności połączony z suburbanizacją

Liczba ludności województwa pomorskiego systematycznie rośnie. Region zamieszkuje ponad 2,2 mln mieszkańców, co stanowi 5,8% ludności Polski. Gęstość zaludnienia również rośnie i w 2009 r., osiągnęła średnią w kraju, czyli 122 osoby na km². W 2009r.¹ region charakteryzował się najwyższym w Polsce rocznym przyrostem liczby ludności². Decydujący był tu najwyższy w kraju przyrost naturalny – 4,2‰, przy średnim w Polsce 1,5‰. Od 2000 r. maleje natomiast wskaźnik urbanizacji, chociaż nadal jest znacznie wyższy niż krajowy. W 2009 r. wynosił 66,3%, przy krajowym 61,0%. Związane to jest z niższym przyrostem naturalnym w miastach oraz z postępującym procesem suburbanizacji.

2. Spadek liczby pracujących, zwłaszcza w przemyśle

W regionie spada liczba pracujących w sektorze przedsiębiorstw. W 2009 r. przeciętne zatrudnienie wynosiło 270 tys. osób, tj., 5,2% ogółu pracujących w kraju. Niskie wskaźniki zatrudnienia utrzymują się w Pomorskiem od kilku lat. Pod koniec 2009 roku wskaźnik zatrudnienia był niższy od średniego w kraju i spadł do poziomu poniżej 50%³. W strukturze pracujących w sektorze przedsiębiorstw największą grupę stanowili pracujący w przemyśle i budownictwie – 60,4% (o 4,9 pkt proc. więcej niż przeciętnie w kraju) oraz w usługach, w tym w handlu – 18,5%. Niskie i niższe niż w średnio w kraju zatrudnienie⁴ odnotowano w działalności profesjonalnej naukowej i technicznej (2,1% wobec 2,7% w kraju), co przy

¹ Dane za I-III kwartał 2009r. Przyrost wyniósł 0,5%.

² W regionie odnotowano najwyższy w kraju wskaźnik urodzeń (13‰) i najniższy wskaźnik zgonów (8,9‰).

³ Informacje na podstawie BAEL. W IV kwartale 2009 roku wskaźnik zatrudnienia wynosił 49,3% (w tym samym okresie w 2008 r. 51,9%), przy średnim w kraju 50,4%.

⁴ W sektorze przedsiębiorstw.

jednoczesnym jednym z najniższych przyrostów liczby miejsc pracy w tej dziedzinie jest dość niepokojące⁵.

Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w 2009 r. spadło silniej niż w kraju (o 6,1% wobec spadku o 5,5% w kraju). Natomiast w budownictwie, chociaż było wyższe niż przed rokiem o 3,0%, to jednak niższe niż krajowe (5,3%). Mimo wzrostu w 2009 r. w porównaniu do poprzedniego roku (o 2,1%) przeciętnego wynagrodzenia brutto w regionie, jego dynamika była jedną z najniższych w kraju. Zwolnienie dynamiki wynagrodzeń nominalnych w skali roku obserwowano we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw. Wobec utrzymującego się wzrostu cen konsumpcyjnych, siła nabywcza przeciętnej płacy brutto była niższa od odnotowanej w 2008 r.⁶

3. Najwyższy w kraju przyrost liczby bezrobotnych, poziom stopy bezrobocia znów wyższy niż średni w kraju

Spadek liczby pracujących miał decydujący wpływ na bardzo wysoki wzrost liczby bezrobotnych, których liczba w ciągu 2009 roku powiększyła się o ponad 32 tys. i osiągnęła wielkość przekraczającą 100 tys. osób. W przeciwieństwie do lat poprzednich, kiedy dynamikę spadku stopy bezrobocia w województwie była jedną z najwyższych w kraju, rok 2009 przyniósł zjawisko odwrotne - najwyższy przyrost liczby bezrobotnych (bo aż o 48% w porównaniu do grudnia 2008r.)⁷.

Stopa bezrobocia pod koniec 2009 roku w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 3,6% (wynosiła 12,0%) i podobnie jak przed 2008 rokiem ponownie przekroczyła średnią w kraju. Tak duży przyrost zdeterminowały masowe zwolnienia m.in. w przemyśle stoczniowym. O skali tego zjawiska świadczy też fakt, że w obliczu tak dużych zwolnień w 2009 r., udział długotrwale bezrobotnych spadł na tyle mocno, że był najniższy w kraju⁸. Najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią ludzie młodzi, w tym również absolwenci. Znamienne jest również, że obecnie największą trudność ze znalezieniem pracy mają osoby najlepiej wykształcone. Sytuacji nie poprawia też fakt niewielkiej liczby ofert pracy. Na koniec grudnia 2009 r. na jedną ofertę pracy przypadało 65 osób zarejestrowanych jako bezrobotne, podczas gdy przed rokiem 32 osoby⁹.

4. Pobudzenie przedsiębiorczości, słabe przyciąganie inwestycji zagranicznych

W 2009r. odnotowano dalszy systematyczny wzrost liczby podmiotów gospodarczych. Przypuszczalnie silny wzrost bezrobocia wpłynął na fakt, że do końca 2009r. nastąpiło silniejsze niż dotychczas zainteresowanie rozpoczęciem działalności gospodarczej. W grudniu osiągnęła ona rekordowy poziom 249 tys. W porównaniu do roku poprzedniego działalność rozpoczęło prawie 9 tys. nowych firm (wzrost o 3,6%).

Pod koniec 2009r. aktywność gospodarczą cechowało wyższe niż zwykle w tym okresie natężenie, co w świetle trudności na rynku pracy należy oceniać pozytywnie. Świadczy ono o aktywności osób, które utraciły pracę, choć zapewne część wzrostu przedsiębiorczości to efekt „samozatrudnienia” u byłego pracodawcy, co pozwala obniżyć koszty działalności gospodarczej. Taki stan rzeczy jest korzystny – pozwala ograniczyć bezrobocie i dostarcza nowych doświadczeń zawodowych. Niewątpliwie większa liczba

⁵ W stosunku do roku 2008 odnotowano ok. 2% wzrost liczby pracujących w tej dziedzinie, przy 33% na Śląsku, 23% na Dolnym Śląsku oraz ok. 20% w Małopolsce i w Zachodniopomorskim.

⁶ Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego, US Gdańsk, grudzień 2009 r.

⁷ Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej województw Nr 4/2010, GUS Warszawa kwiecień 2010 r.

⁸ W 2008 długotrwale bezrobotni stanowili 45,9% bezrobotnych, w 2009 już tylko 18,5%.

⁹ Dane WUP w Gdańsku.

podmiotów gospodarczych ułatwi wzrost zatrudnienia w momencie powrotu lepszej koniunktury gospodarczej.¹⁰

W ostatnich dwóch latach wciąż niekorzystnym zjawiskiem był fakt dość słabego zainteresowania inwestowaniem w regionie spółek z udziałem kapitału zagranicznego. Dowodem na to jest utrzymująca się niewielka, chociaż wyższa niż średnia w kraju dynamika ich przyrostu (o 3,5% w ciągu minionego roku).

5. Zmiany wielkości zatrudnienia w głównych sektorach gospodarki odzwierciedlają wyniki finansowe firm

Z badań Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową wynika, że pomorscy przedsiębiorcy szybciej otrząsnęli się z szoku wywołanego kryzysem finansowym i nieco lepiej odnajdują się w sytuacji niejednoznacznych prognoz na przyszłość. Jest to także istotne w kontekście restrukturyzacji przemysłu okrętowego, która jak pokazują oceny koniunktury gospodarczej, ma ograniczone negatywne skutki dla stanu pomorskiej gospodarki.

W 2009 roku pomorskie firmy poprawiły swoje wyniki finansowe. Wskaźnik poziomu kosztów okazał się niższy niż przeciętny w kraju, a stosunkowo wysokie przychody z całokształtu działalności i w związku z tym korzystne wyniki finansowe ułożyły pomorskie na szóstym miejscu w kraju. Na uwagę zasługuje fakt, że udział firm rentownych w 2009r. wynosił 80% i był jednym z wyższych¹¹. W przypadku wyników działalności przedsiębiorstw na uwagę zasługuje wyraźny wzrost sprzedaży detalicznej. Świadczy to o względnej stabilności polskiej i pomorskiej gospodarki. W porównaniu do roku 2008, w 2009 nastąpił spadek produkcji sprzedanej w przemyśle¹² i niewielki wzrost produkcji sprzedanej w budownictwie. Spadek produkcji dotknął głównie przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych oraz pozostałego sprzętu transportowego¹³. Mimo spadku produkcji, w 2009 r. wydajność pracy w przemyśle mierzona przychodem ze sprzedaży wyrobów i usług w tym sektorze w przeliczeniu na 1 zatrudnionego wyniosła 89,2 tys. EUR¹⁴ i była o 3,5% wyższa niż rok wcześniej. Budownictwo natomiast wydaje się mieć przed sobą względnie dobre perspektywy – szczególnie infrastrukturalne – w związku z koniecznością realizacji licznych inwestycji współfinansowanych z funduszy strukturalnych. Perspektywy rynku mieszkaniowego także wydają się pozytywne, o czym świadczy stabilizacja cen i powoli rosnąca liczba sprzedanych przez deweloperów mieszkań. Wzrosła także zarówno ogólna powierzchnia użytkowa wybudowanych mieszkań, jak i przeciętna powierzchnia jednego mieszkania.

6. Najwyższy w kraju wzrost nakładów inwestycyjnych w pomorskich firmach¹⁵

Odzwierciedleniem korzystnej kondycji pomorskich przedsiębiorstw była wielkość nakładów inwestycyjnych. W 2009 r. w porównaniu z 2008 r. region był jedynym województwem, gdzie odnotowano wzrost nakładów inwestycyjnych, aż o 29%. Wyniosły one 1 797,13 mln EUR, co oznaczało, że stanowiły prawie 8% nakładów inwestycyjnych w kraju. Nakłady inwestycyjne związane były z przetwórstwem przemysłowym, a w ich

¹⁰ Sytuacja gospodarcza województwa pomorskiego w IV kwartale 2009 roku, IBnGR, PPG 1/2010.

¹¹ Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa Nr 4/2010, GUS Warszawa kwiecień 2010 r.

¹² W cenach bieżących, spadek produkcji sprzedanej przemysłu wyniósł 2,7%, a wzrost produkcji budowlanej o 1,5%.

¹³ w cenach stałych.

¹⁴ w bieżących cenach bazowych, na podst. Komunikatu o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego, US Gdańsk, grudzień 2009 r.

¹⁵ Informacje dotyczą firm powyżej 50 zatrudnionych.

strukturze przeważały wydatki na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (wzrost o 64%), które stanowiły prawie 53% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe ogółem.

7. Rosną obroty ładunkowe w portach morskich

W 2009 r. w porównaniu do roku 2008 r. nieznacznie wzrosły obroty ładunkowe w portach morskich województwa (o 0,6%), podczas, gdy w kraju odczuwalnie zmalały (o 7,7%). W portach morskich regionu największy obrót odnotowano w porcie gdańskim¹⁶ (wzrost w stosunku do 2008 r. o 9,9%). Największy udział w ogólnej liczbie obrotów ładunkowych w porcie gdańskim miały przeładunki z grupy „masowe ciekłe” – 53,3% oraz „masowe suche” – 31,2%.

8. Odczuwalne są skutki kryzysu finansowego w transporcie lotniczym

Port Lotniczy Gdańsk jest czwartym, co do wielkości lotniskiem w Polsce, a rocznie obsługuje prawie 2 mln pasażerów. Dynamika wzrostu liczby pasażerów w ciągu minionej dekady była prawie ośmiokrotna, ale w roku 2009 po raz pierwszy, podobnie jak w innych dużych portach lotniczych kraju, nastąpił spadek liczby odprawianych pasażerów. Urząd Lotnictwa Cywilnego prognozował spadek ruchu pasażerskiego w Polsce w 2009 roku na 8-9%. W Porcie Lotniczym w Gdańsku nie był on jednak tak wysoki, bo wyniósł 2,6% i był jednym z niższych (w Warszawie zmalał o 12%, w Krakowie o 8%)¹⁷. Na zmniejszenie liczby obsługiwanych pasażerów miało wpływ pierwsze półrocze 2009 roku, w drugiej połowie roku zaobserwowano ponownie wzrost zainteresowania tą formą transportu. Znacznie większy spadek zaobserwowano w przewozach cargo. W 2009 roku spadł on o ponad 12% w porównaniu z rokiem ubiegłym. Dużo większe spadki odnotowano jednak w portach m.in. w Katowicach (o 45%) i Poznaniu (o 21%).

9. Stagnacja w ruchu turystycznym, ale ożywienie zainteresowania turystów zagranicznych

Jedna z ważniejszych dziedzin pomorskiej gospodarki – turystyka, również odczuła skutki kryzysu. Chociaż Pomorze oferuje coraz większą bazę hoteli, centrów odnowy biologicznej z nowoczesną bazą turystyczną oraz ośrodków sportu i rekreacji, rok 2009 nie przyniósł ożywienia w ruchu turystycznym. Stagnacja trendów w tym względzie utrzymała się na poziomie roku 2008. W województwie odnotowano 1,6 mln korzystających z noclegów. Przyrost w stosunku do roku 2008 był, więc praktycznie nieodczuwalny (wzrósł o 0,9%). Niska dynamika przyrostu osób korzystających z noclegów wynikała z osłabienia zainteresowania regionem turystów krajowych, bowiem region odwiedziło o 3,7% więcej turystów zagranicznych w porównaniu do poprzedniego roku.

10. Utrzymuje się niskie bezpieczeństwo publiczne, spada liczba wypadków drogowych

W 2009 pogorszyły się i tak już niekorzystne wskaźniki bezpieczeństwa publicznego. O prawie 21% wzrosła w porównaniu do poprzedniego roku liczba przestępstw¹⁸ odnotowanych na terenie województwa pomorskiego. Przeważały przestępstwa o charakterze kryminalnym – 59,5% i przestępstwa o charakterze gospodarczym – 28,9%¹⁹. Zmalał natomiast udział przestępstw drogowych, który wyniósł 9,2% (wobec 12,1% w 2008 r.). Pozytywnym faktem, jest wzrost wskaźnika wykrywalności przestępstw 2009 r. do poziomu 71,5%, podczas gdy przed rokiem wynosił 63,6%. Zdecydowała o tym przede wszystkim

¹⁶ Wyniósł 18,8 mln t, co stanowiło 62,3% obrotów ogółem w województwie.

¹⁷ Dane Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

¹⁸ Dane według informacji Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku, liczba przestępstw wyniosła 90,8 tys.

¹⁹ Odpowiednio w 2008 r. – 64,6% i 20,4%.

wykrywalność przestępstw gospodarczych i drogowych. O 11,2% mniej niż w 2008 r. odnotowano wypadków drogowych z ofiarami w ludziach (2845).

11. Spada atrakcyjność inwestycyjna regionu²⁰

Pod względem atrakcyjności inwestycyjnej województwo pomorskie należy, podobnie jak zachodniopomorskie i łódzkie, do województw o atrakcyjności nieznacznie ponadprzeciętnej. Znajduje się pod tym względem w środku rankingu województw. W 2009 r. sytuacja uległa pogorszeniu gdyż województwo spadło z miejsca 6. na 7., pozwalając wyprzedzić się województwu zachodniopomorskiemu. W ocenie atrakcyjności inwestycyjnej uwzględniono następujące aspekty atrakcyjności inwestycyjnej:

- ***zasoby i koszty pracy***

Pod tym względem województwo pomorskie należy do województw o atrakcyjności poniżej przeciętnej, a w 2009r. atrakcyjność ta jeszcze się obniżyła. Miał na to wpływ efekt wysokich wynagrodzeń oraz deficyt wykwalifikowanych pracowników.

- ***aktywność województw wobec inwestorów***

W zakresie aktywności województw wobec inwestorów województwo pomorskie charakteryzuje się wraz z zachodniopomorskim i śląskim względnie stabilną ponadprzeciętną oceną. Istnieje bardzo wyraźna i trwała dominacja trzech regionów: wielkopolskiego, dolnośląskiego i mazowieckiego.

- ***dostępność transportowa***

Pod względem dostępności transportowej pomorskie plasuje się na 11. miejscu w Polsce, z atrakcyjnością poniżej przeciętną, Znacznych odległości do granicy zachodniej i słabych powiązań z innymi regionami kraju, w ogólnej ocenie nie niweluje dobrze rozwijający się port lotniczy oraz obecność portów morskich z wysokim poziomem rozwoju sektora transportu i logistyki.

- ***wielkość rynku zbytu***

Pod względem chłonności rynku pomorskie wypada bardzo dobrze. Zajmuje trzecią pozycję po mazowieckim i śląskim. Decyduje o tym znacząca siła nabywcza gospodarstw domowych i przedsiębiorstw.

- ***poziom rozwoju infrastruktury gospodarczej***

W porównaniu do lat ubiegłych w 2009 roku spadła atrakcyjność województwa pod tym względem, chociaż nadal znajduje się na 6. miejscu w kraju. Związane to jest ze słabszą niż przeciętna w kraju infrastrukturą badawczo-rozwojową, a dość dobrze rozwiniętym sektorem doradztwa i obsługi nieruchomości (otoczenie biznesu).

- ***poziom rozwoju infrastruktury społecznej***

Pod względem infrastruktury społecznej w 2009 roku pomorskie było województwem ponadprzeciętnym, chociaż atrakcyjność regionu w tym względzie nieco zmalała w porównaniu do lat ubiegłych. Wciąż jednak duży dystans dzieli je od liderów w tym rankingu: śląskiego, małopolskiego i dolnośląskiego. Wyższą niż przeciętna atrakcyjność region zawdzięcza dość dobrej ofercie życia kulturalnego i dobrze rozwiniętej infrastrukturze turystycznej.

²⁰ Atrakcyjność inwestycyjna województw i podregionów Polski 2009, IBnGR, Gdańsk 2009 r.

- **poziom bezpieczeństwa powszechnego**

Po tym względem pomorskie od lat należy do najsłabszych województw.

W Tabeli 1, która stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania wyszczególniono wskaźniki strategiczne, które dotyczą prognozowanego wpływu realizacji programu na gospodarkę regionu. Wartości wskaźników zostały zweryfikowane w stosunku do wartości założonych w dokumencie programowym, na podstawie przeprowadzonych na zlecenie MRR i ZWP badań ewaluacyjnych przy użyciu modelu makroekonomicznego HERMIN.

Wskaźnik „Liczba utworzonych miejsc pracy”, jako wskaźnik rezultatu podlega corocznej aktualizacji. Dane otrzymywane są od beneficjentów, którzy są zobowiązani monitorować liczbę utworzonych miejsc pracy w wyniku realizacji projektu. Skumulowana wartość wskaźnika wynosi **267**, z czego **144** to kobiety, a **123** mężczyźni. Są to miejsca pracy utworzone przez MŚP, w ramach realizacji projektów z OP1, jak również w ramach OP10 w IZ RPO WP i IPII.

Wskaźnik „Zakumulowana stopa wzrostu PKB” określa wpływ realizacji RPO WP na wzrost PKB w województwie pomorskim. Wpływ realizacji programu na wzrost PKB w województwie pomorskim będzie poddany ewaluacji śródkresowej po 2010r.

Wskaźnik „Liczba utworzonych miejsc pracy netto” – wskaźnik ten ukazuje wpływ realizacji programu na liczbę utworzonych miejsc pracy biorąc pod uwagę wszelkie korekty podanych wartości jak dodatkowość, przemieszczanie i efekty pośrednie. Wskaźnik ten został oszacowany na podstawie Raportu z 22 września 2007r. pn.: „Wskaźniki realizacji Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2007-2013 – ocena makroekonomicznego wpływu 16 RPO na gospodarkę regionalną przy użyciu modeli HERMIN” opracowanego przez Wrocławską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A., a wartości zostały zweryfikowane w stosunku do wartości określonych w dokumencie programowym.

Wskaźnik „Stopa bezrobocia” (zmiana) – określa wpływ programu na zmianę stopy bezrobocia w regionie. Stopa bezrobocia rejestrowanego według szacunków GUS – Bank Danych Regionalnych wyniosła **12,0%** według stanu na 31 grudnia 2009r. Dla porównania w skali kraju stopa bezrobocia rejestrowanego była nieznacznie niższa i wyniosła **11,9%**. Nastąpił wzrost wskaźnika stopy bezrobocia w stosunku do 2008r. (+3,6%). W okresie sprawozdawczym całkowita wartość środków przekazanych na rynek dzięki realizowanym projektom wyniosła ok. **127 mln EUR**, co stanowi niecałe 5% środków przeznaczonych na realizację programu. Dlatego już na podstawie powyższych danych można jednoznacznie stwierdzić, iż realizacja RPO WP nie wpłynęła znacząco na zmianę stopy bezrobocia w województwie pomorskim w roku ubiegłym. Ocena wpływu zostanie dokonana najprawdopodobniej w 2011r. a wyniki badań przedstawione w kolejnych sprawozdaniach rocznych.

W celu prezentacji pełniejszego obrazu sytuacji społeczno-ekonomicznej w województwie pomorskim, sprawozdanie roczne zostało uzupełnione o zaktualizowane wartości wskaźników kontekstowych, uzyskanych z Banku Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego, Rocznika Statystycznego Województw oraz bazy danych Eurostatu. W większości przypadków rokiem bazowym jest 2008r., w niektórych przypadkach z uwagi na brak danych możliwych do pozyskania ze statystyki publicznej przedstawiono dane za 2007r. Tabela wskaźników kontekstowych stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania.

Dane statystyczne zawarte w niniejszym sprawozdaniu przedstawione są zgodnie z Wytocznymi Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w zakresie sprawozdawczości (MRR/H/4(3)06/2009 z dnia 9 czerwca 2009 r.), na podstawie Krajowego Systemu Informatycznego SIMIK 2007-2013 (KSI SIMIK 07-13). Dane wygenerowane zostały przy

użyciu narzędzia do raportowania Oracle Discoverer, według stanu na dzień 31.12.2009 roku. Przy czym za datę graniczną przyjmuje się datę rejestracji zdarzenia w KSI SIMIK 07-13.

Informacje zawarte w niniejszym sprawozdaniu mogą, zatem nieznacznie różnić się od stanu rzeczywistego, jednakże w żaden sposób nie umniejsza to wiarygodności przekazywanych informacji. Dane, które znalazły się z opóźnieniem w systemie, zostaną wykazane w kolejnym sprawozdaniu z realizacji programu.

Dane na temat postępu fizycznego i finansowego przedstawione są w Euro według kursu z dnia 30 grudnia 2009r. **4,1249 PLN**

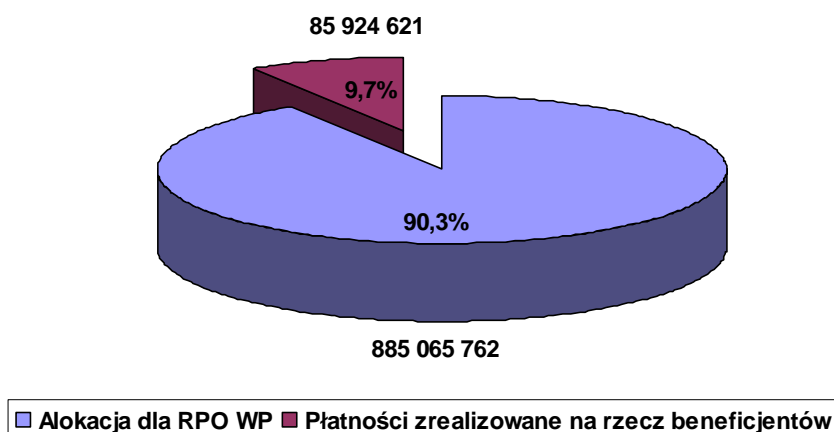
2.1.2 Informacje finansowe (dane finansowe powinny być wyrażone w euro) Financial information (All financial data should be expressed in euro)

Postęp finansowy został przedstawiony w Tabeli 2 „*Osie priorytetowe w podziale na źródło finansowania (w euro) – w danym roku oraz narastająco*”, która stanowi załącznik do sprawozdania. W okresie sprawozdawczym do IZ RPO WP wpłynęło **411** wniosków o płatność o łącznej wartości **127 475 578,44 EUR**, z czego zatwierdzona wartość dofinansowania z EFRR wyniosła **85 924 621,13 EUR**. Zweryfikowana przez IZ RPO WP kwota wydatków kwalifikowalnych wyniosła **121 807 158,92 EUR**. Wartość środków wypłaconych wyniosła **9,71%** w stosunku do wartości alokacji przeznaczonej na RPO WP.

Na podstawie złożonych i zweryfikowanych wniosków o płatność IZ RPO WP przekazała **11** poświadczeń i deklaracji wydatków oraz wnioski o płatność do IPOC, w tym 1 poświadczenie zostało wycofane. Kwota poświadczonych wydatków kwalifikowalnych wyniosła **102 882 579,65 EUR**, w tym dofinansowanie z EFRR w wysokości **75 753 634,30 EUR**. IC w okresie sprawozdawczym zatwierdziła **11** poświadczeń i deklaracji wydatków, w tym **1** poświadczenie i deklarację przekazaną w 2008 roku. Kwota wydatków kwalifikowalnych zatwierdzonych przez IC wyniosła **103 665 928,46 EUR**, w tym dofinansowanie z EFRR **76 341 145,90 EUR**.

W okresie sprawozdawczym KE przekazała na konto budżetu państwa tytułem płatności zaliczkowych **4%** wkładu funduszy strukturalnych w RPO WP tj. **35 402 630,48 EUR**. Od początku realizacji programu Komisja Europejska przekazała na konto budżetu państwa tytułem płatności zaliczkowych **9%** wkładu funduszy strukturalnych w RPO WP, tj. **79 655 918,58 EUR**. Od początku realizacji programu otrzymano od KE **59 470 364,24 EUR** w formie płatności okresowych.

Wykorzystanie środków UE w ramach RPO WP w EUR

W ramach złożonych wniosków o płatność wystąpiły wydatki, związane z zakresem pomocy z EFS (tzw. cross-financing), o których mowa w art. 34 Rozporządzenia Rady (WE) 1083/2006. Kwota wydatków związanych z cross-financingiem, w ramach deklaracji przekazanych do IC, wyniosła **606,08 EUR** i została poniesiona w ramach OP 1 „Rozwój i innowacje w MŚP”, Poddziałanie 1.1.1 „Mikroprzedsiębiorstwa”.

2.1.3. Informacja nt. podziału wykorzystania funduszy wg kategorii interwencji *(Information about the breakdown of use of the Funds)*

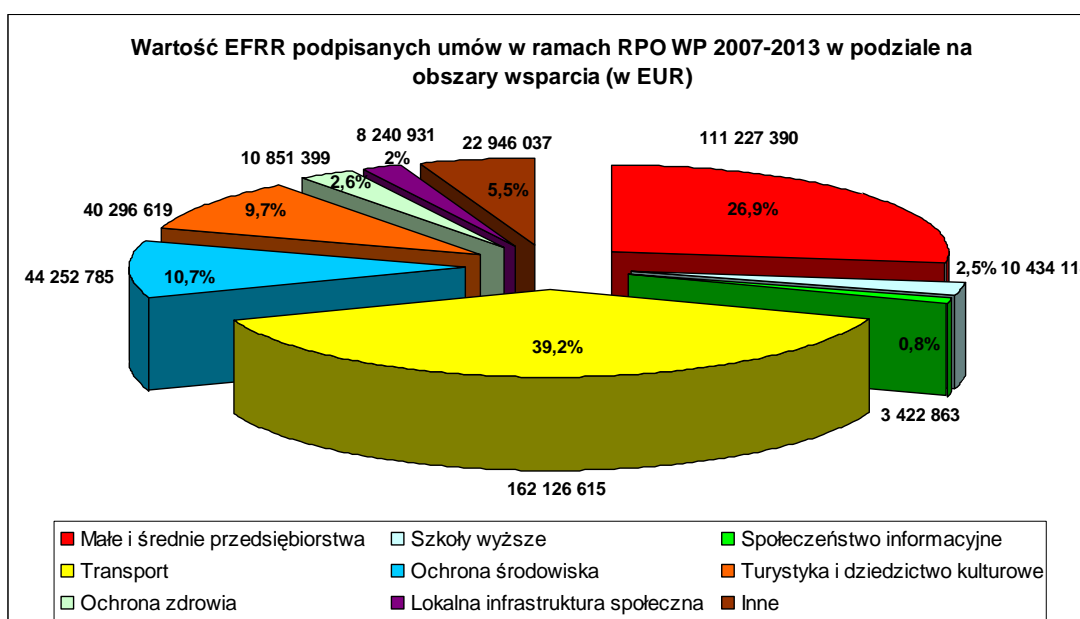
Zgodnie z instrukcją do sprawozdania rocznego, podział kumulatywny przyznanego wkładu wspólnotowego wg kategorii interwencji został przedstawiony w Tabeli 3 „*Podział kumulatywny przyznanego wkładu wspólnotowego wg kategorii*”, która stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania rocznego.

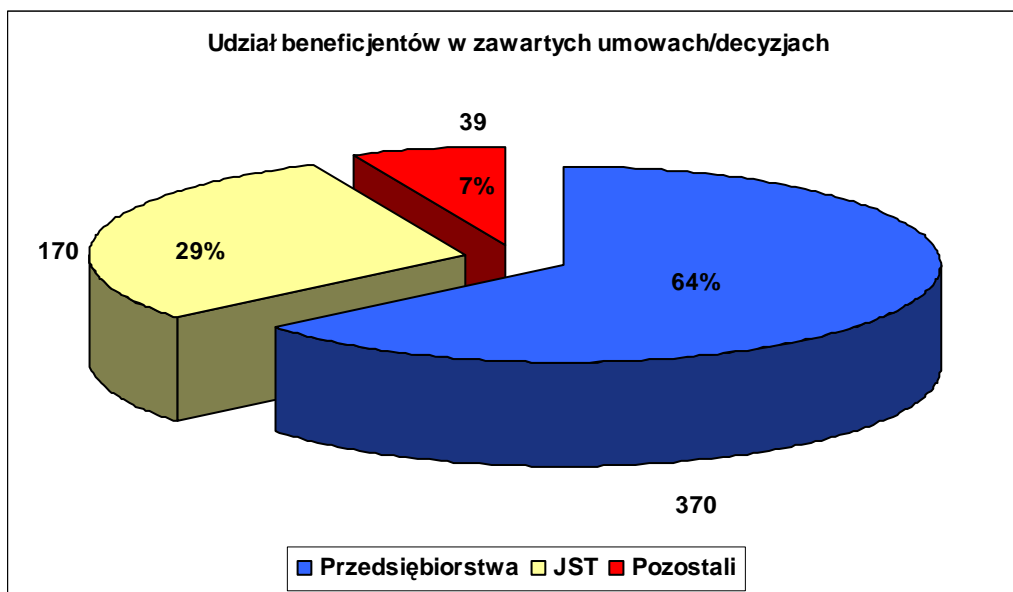
2.1.4 Pomoc w podziale na grupy docelowe (Assistance by target groups)

W okresie sprawozdawczym zawarto **551** umów/decyzji na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **409 773 698,75 EUR**, natomiast od uruchomienia programu zawarto **587** umów/decyzji na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **413 798 753,06 EUR**. Podstawowe obszary, do których zostało skierowane wsparcie to:

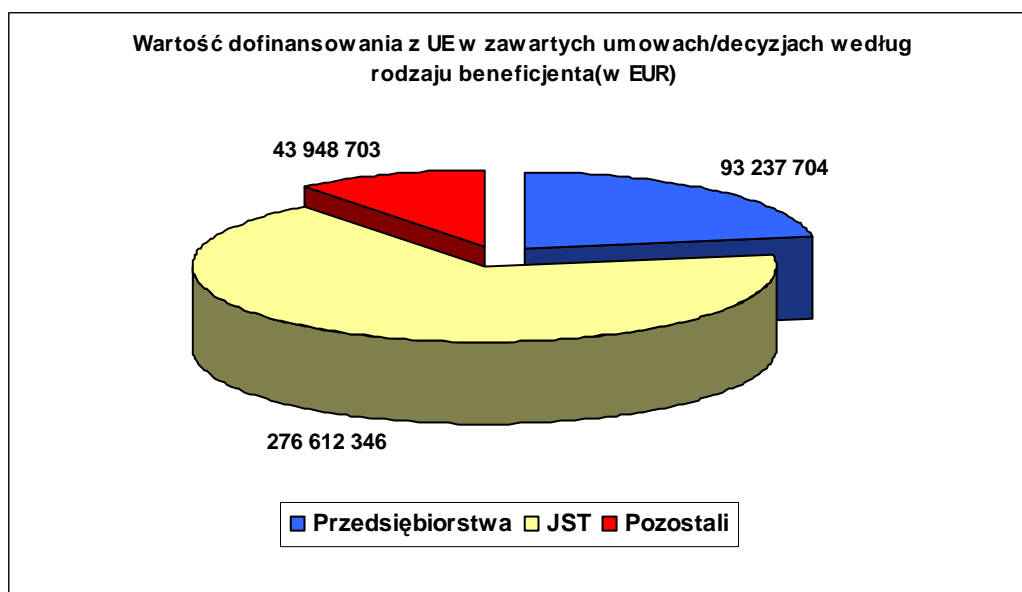
- **Małe i Średnie przedsiębiorstwa** – zawarto **382** umowy na kwotę dofinansowania z EFRR **111 227 390,19 EUR**. Dominującą grupą są przedsiębiorcy (mikro/mali/średni – **186/119/77** umów), ale wsparcie pośrednie obejmuje również instytucję otoczenia biznesu (w tym instytucje finansowe), a także JST, które realizują projekty z zakresu infrastruktury przeznaczonej dla firm innowacyjnych, projekty targowe czy też promocyjne,
- **Transport** - zawarto **52** umowy na kwotę dofinansowania z EFRR **162 126 615,17 EUR**. Jediną grupą realizującą projekty z zakresu transportu stanowią JST (SWP – **9** projektów, powiaty – **16** projektów, gminy – **27** projektów, z czego **10** na gminy miejskie i **17** gminy wiejskie),
- **Ochrona zdrowia** - zawarto **6** umów na kwotę dofinansowania z EFRR **10 851 399,42 EUR**. Beneficjentami projektów są publiczne (4 projekty), prywatne (1 projekt) zakłady opieki zdrowotnej i SWP (1 projekt). Projekty mają zasięg regionalny, realizowane są w głównych ośrodkach miejskich na terenie całego województwa (Gdańsk, Gdynia, Słupsk, Kwidzyn, Starogard Gdański),
- **Szkoły wyższe** - zawarto **9** umów na kwotę dofinansowania z EFRR **10 434 113,95 EUR**. Beneficjentami projektów są publiczne uczelnie (**8** projektów), instytucja kościoła (**1** projekt). Projekty mają charakter regionalny, w 8 z 9 przypadków miejsce realizacji dotyczy uczelni zlokalizowanych na terenie Aglomeracji Trójmiasta, w jednym przypadku jest to Pelplin.
- **Ochrona środowiska** - zawarto **46** umów na kwotę dofinansowania z EFRR **44 252 785,01 EUR**. Głównymi beneficjentami projektów są JST (z czego aż **36** projektów jest realizowanych na terenach gmin wiejskich, **8** na terenie gmin miejskich). Dwa projekty realizowane przez organizację pozarządową i państwową jednostkę budżetową z zakresu monitoringu środowiska mają charakter kompleksowy i obejmują obszar kilku gmin, a nawet kilku powiatów,

- **Społeczeństwo informacyjne** - zawarto **4** umowy na kwotę dofinansowania z EFRR **3 422 862,91 EUR**. Głównymi beneficjentami projektów są gminy miejskie (2), uczelnia wyższa i Komenda Wojewódzka Policji, realizujące po jednym projekcie kompleksowym obejmującym swoim zasięgiem teren całego województwa,
- **Turystyka i dziedzictwo kulturowe** - zawarto **47** umów na kwotę dofinansowania z EFRR **40 296 618,67 EUR**. Głównymi beneficjentami projektów są JST (SWP, gminy, powiaty) realizujące łącznie **34** projekty. Dodatkowo beneficjentami są regionalne instytucje kultury, instytucje kościoła, fundacje, organizacje pozarządowe. Projekty regionalne, kompleksowe realizowane są na terenach gmin miejskich, natomiast z mniejsze zakresu budowy lokalnej infrastruktury turystycznej głównie na terenach wiejskich. SWP realizuje dwa projekty promocyjno-informacyjne o zasięgu oddziaływania całego województwa pomorskiego,
- **Lokalna infrastruktura społeczna** - zawarto **24** umowy na kwotę dofinansowania z EFRR **8 240 930,85 EUR**. Jedynymi beneficjentami projektów są JST (gminy i powiaty) realizujące inwestycje z zakresu budowy/przebudowy obiektów dydaktycznych, sportowych, społecznych, a także rekreacyjnych,
- **Inne** – zawarto **17** umów na kwotę dofinansowania z EFRR **22 946 036,89 EUR**. W tej kategorii mieszczą się projekty dotyczące wsparcia obiektów użyteczności publicznej o charakterze metropolitalnym i lokalnym, jak również projekty dotyczące wsparcia procesu wdrażania programu. Beneficjentami tychże projektów są JST (SWP, powiaty, gminy miejskie).

Powyższy wykres ukazuje dominujący udział przedsiębiorstw (głównie Mikroprzedsiębiorstwa), w ogólnej liczbie beneficjentów realizujących projekty w ramach programu.

Wartość dofinansowania z UE, w podziale na rodzaj beneficjenta, wskazuje jako głównych biorców jednostki samorządu terytorialnego realizujące projekty infrastrukturalne ze wszystkich obszarów wsparcia w ramach programu.

2.1.5 Pomoc ponownie wypłacona lub wykorzystana (*Assistance repaid or re-used*)

W okresie sprawozdawczym nie wykorzystywano dofinansowania odzyskanego od beneficjentów, w związku z niezachowaniem przez nich przepisów dotyczących trwałości operacji określonych w art. 57 rozporządzenia 1083/2006.

W okresie sprawozdawczym odzyskano kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **167,91 EUR**, w ramach środków wycofanych w związku z powstałymi nieprawidłowościami,

o których mowa w art. 98 rozporządzenia 1083/2006. Zwrotu nieprawidłowo wypłaconej kwoty dokonano na rachunek bankowy IZ RPO WP. Środki odzyskane w wyniku stwierdzonej nieprawidłowości wróciły do ogólnej puli programu, przeznaczonej do ponownego wykorzystania.

2.1.6 Analiza jakościowa (*Qualitative analysis*)

Rok 2009 był bardzo szczególnym okresem dla gospodarki całego kraju. Z jednej strony zaczęto odczuwać skutki kryzysu na światowych i europejskich rynkach finansowych, z drugiej nastąpiło znaczne przyspieszenie wdrażania programów realizowanych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia.

Podobna sytuacja miała miejsce w przypadku RPO WP, który wkroczył w najbardziej intensywną fazę wdrażania. Do końca 2009r. zakończono **51** konkursów, w ramach których wybrano do dofinansowania **976** projektów o łącznej wartości ponad **1,2 mld EUR**. Zarząd Województwa Pomorskiego rozdysponował ponad **72%** środków z EFRR przeznaczonych na program. Dotychczas podpisano **587** umów, na kwotę ponad **413 mln EUR**, co stanowi **47%** alokacji przeznaczonej na program. Jest to najlepszy wynik spośród 16 pozostałych regionalnych programów operacyjnych.

Znaczne przyspieszenie w realizacji programu było spowodowane przede wszystkim reakcją na spowolnienie gospodarcze, jak również odpowiedzią na postulaty, które pojawiły się wśród potencjalnych odbiorców wsparcia, przede wszystkim przedsiębiorców, którzy domagali się zwiększenia puli dostępnych środków na 2009 r. kosztem konkursów zaplanowanych w późniejszych terminach.

Mając na uwadze wysoki stopień zaawansowania realizacji programu, IZ RPO WP, w ramach ewaluacji wewnętrznej, przygotowała „*Raport na temat realizacji celów Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013*”. Dokument ten odnosi się do postępów realizacji celów Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013, identyfikacji potencjalnych zagrożeń oraz wskazania możliwych kierunków działań minimalizujących ryzyko niezrealizowania celów programu.

Raport jest wynikiem przeprowadzonej analizy postępu realizacji RPO WP w kontekście celów poszczególnych Osi Priorytetowych oraz celów programowych, stopnia wykonania założeń finansowych i oceny dotychczasowej skuteczności wykorzystania środków RPO WP. Wyniki oceny, rekomendacje i wnioski zawarte w *Raporcie* powinny umożliwić IZ RPO WP podjęcie decyzji o ewentualnej realokacji środków pomiędzy działaniami wdrażanymi w ramach programu, jak również podjęcie działań informacyjnych, doradczych i szkoleniowych, mających na celu generowanie projektów w obszarach najmniejszego zainteresowania beneficjentów. Analiza dotyczyła:

- wartości osiągniętych wskaźników produktu i rezultatu na poziomie poszczególnych Osi Priorytetowych/Działań/Poddziałań oraz poziomu realizacji zobowiązań w zakresie realizacji celów Strategii Lizbońskiej i wspierania obszarów wiejskich,
- skuteczności poszczególnych Osi Priorytetowych/Działań/Poddziałań, rozumianej jako relacja wartości osiągniętych produktów i rezultatów do planowanego poziomu wartości produktów i rezultatów,
- prognozy osiągnięcia wskaźników produktu i rezultatu dla poszczególnych Osi Priorytetowych/ Działań/Poddziałań,

- nakładów na poszczególne Działania, mierzonych stopniem zaawansowania w wydatkowaniu środków,
- efektywności mierzonej relacją wartości osiągniętych produktów i rezultatów do nakładów przeznaczonych na ich realizację.

Wyniki analizy dokonanej w ww. dokumencie zostaną przedstawione w niniejszym sprawozdaniu w punktach dotyczących poszczególnych osi priorytetowych. Należy jednakże dodać, iż materiał został przygotowany w oparciu o projekty wybrane przez Zarząd Województwa Pomorskiego, według stanu na 31 grudnia 2009 r., natomiast dane dotyczące wskaźników realizacji opierają się na deklaracjach beneficjentów zawartych we wnioskach o dofinansowanie. Raport został również przekazany do wiadomości członkom KM RPO WP.

IZ RPO WP zdecydowała się zastosować szersze podejście, niż proponowane przez MRR w kontekście prezentacji danych na temat realizacji wskaźników. Zgodnie bowiem z instrukcją do raportu rocznego z wdrażania programu operacyjnego w roku 2009, w Tabeli 4 „Postęp fizyczny wg priorytetów programu” należy umieścić szacowaną realizację w oparciu o podpisane umowy/wydane decyzje. Może to powodować mylne wrażenie, iż wartości wskaźników określone w Tabeli nie zawierają danych na temat projektów wybranych do dofinansowania przez ZWP, dla których do dnia 31 grudnia 2009r. nie podpisano jeszcze umów. W związku z powyższym analiza jakościowa zostanie zaprezentowana w oparciu o projekty wybrane, natomiast Tabela 4 zgodnie z instrukcją określoną przez MRR.

Poniżej przedstawiono główne wnioski, jakie można wyciągnąć na podstawie dotychczasowych działań związanych z wdrażaniem programu:

- 1) Skuteczne uruchomienie **efektu dźwigni**, który spowodował, że środki unijne przyciągają stosunkowo dużo środków krajowych. Udział EFRR w łącznej wartości wszystkich zatwierdzonych projektów wynosi nieco ponad **56%** i jest znacznie niższy od zakładanego wstępnie w Programie (**72%**). Tym samym strumień interwencji publicznej generowany w ramach RPO WP przekłada się na większą liczbę przedsięwzięć i większą skalę efektów rozwojowych niż w przypadku zastosowania wstępnie określonego w Programie poziomu dofinansowania UE. Szczególnie duże znaczenie ma to w przypadku OPI, gdzie z uwagi na niższą średnią wartość dofinansowania niż dopuszczalna, liczba przedsiębiorców mogących skorzystać z dofinansowania wzrasta. Taka sytuacja jest jednak niekorzystna dla IZ RPO WP w kontekście wykorzystania środków pod kątem Krajowej Rezerwy Wykonania. Zgodnie bowiem z kryterium rankingującym pod uwagę bierze się jedynie wartość środków UE wykazanych we wnioskach o płatność,
- 2) Biorąc pod uwagę deklaracje beneficjentów składane we wnioskach o dofinansowanie, prawdopodobnie w ramach RPO WP nie zostanie utworzonych 11 tysięcy **nowych miejsc pracy** do roku 2015, co zostało określone jako jeden z podstawowych celów realizacji programu. Na podstawie projektów wybranych szacuje się wykonanie wskaźnika na poziomie **28%**. Niższy od zakładanego poziom wskaźnika wynika głównie z realokacji środków przeznaczonych na wsparcie bezpośrednie dla MŚP na rzecz instrumentów zwrotnych. Wartość określona na etapie programowania okazała się zbyt wysoka w stosunku do możliwości programowych. Ponadto pomimo odpowiedniego ukierunkowania kryterium wyboru projektów na tworzenie miejsc pracy, wydaje się to niewystarczające do realizacji zamierzonych celów. Jednocześnie IZ RPO WP zamierza zwrócić się z zapytaniem do KE w kwestii doprecyzowania definicji utworzonych miejsc pracy przez MŚP (wskaźnik nr 9 na liście core

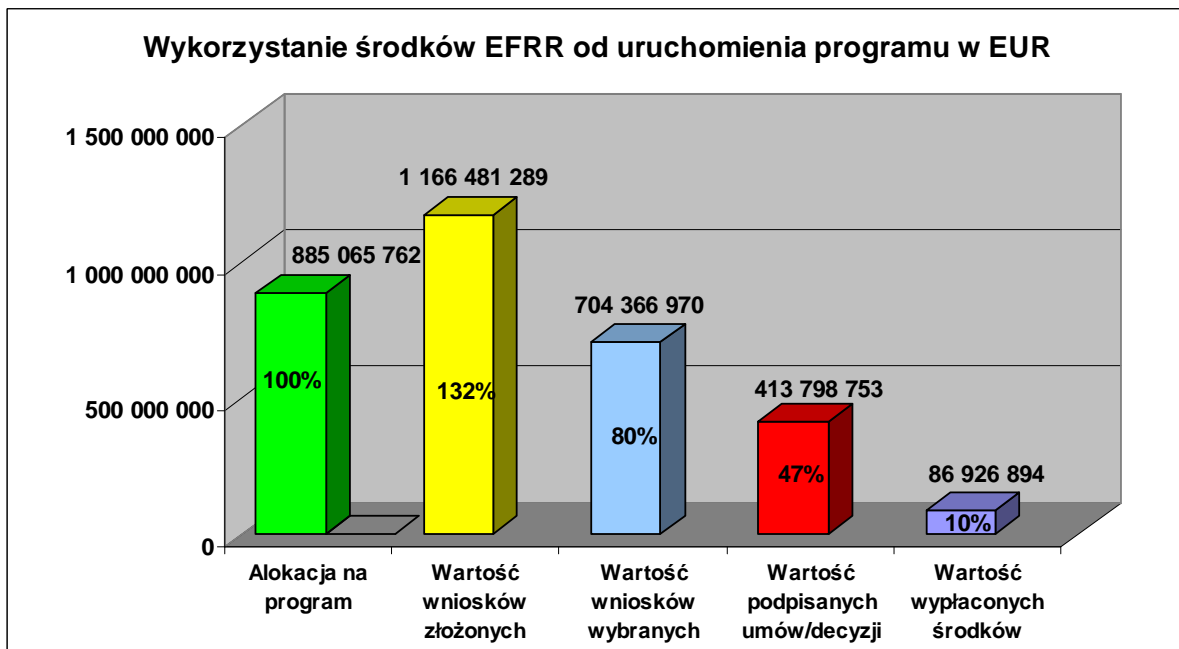
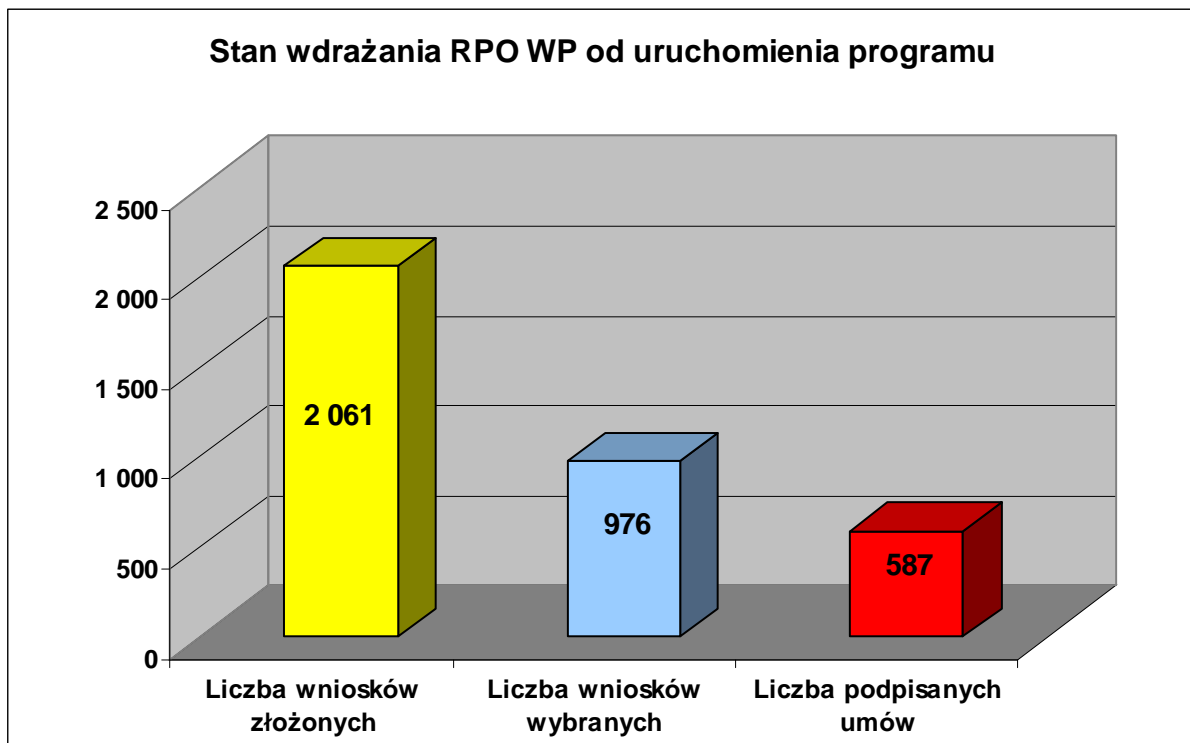
indicators) w kontekście realizacji projektów w ramach inicjatywy JEREMIE. Zgodnie z dokumentem roboczym KE nr 7 „*Indicative guidelines on evaluation methods: reporting on core indicators for the European Regional Development Fund and the Cohesion Fund*”, forma udzielonej pomocy nie ma bowiem znaczenia dla obliczania liczby utworzonych miejsc pracy w ramach programu.

- 3) Szacuje się, że poziom wydatków RPO WP ukierunkowanych na realizację **Strategii Lizbońskiej** będzie niższy od deklarowanego w momencie zatwierdzania programu przez KE. Bez istotnych zmian w sposobie realizacji RPO WP można się spodziewać, że poziom ten wyniesie około **34%** (wobec planowanych **43,2%**),
- 4) Intensywność interwencji ukierunkowanej na **obszary miejskie i wiejskie** w ramach RPO WP nie odbiega od zakładanych celów. Na projekty zlokalizowane w miastach skierowano łącznie **60,7%** środków EFRR, na obszary wiejskie przeznaczono **39,3%** uruchomionej alokacji EFRR,
- 5) Na zdefiniowane w RPO WP **obszary słabe strukturalnie** skierowano **15,8%** uruchomionych dotąd środków EFRR, przy ich potencjale ludnościowym ma poziomie ok. 30% populacji regionu. W ramach tych Działań RPO WP, w których stworzone zostały preferencje dla obszarów słabych strukturalnie, zaznaczyła się tendencja do ich wyraźniejszego wsparcia,
- 6) Oczekiwany **stopień realizacji celów** Programu nie budzi zasadniczych zastrzeżeń w przypadku OP 1 *Rozwój i innowacje w MŚP*, OP 2 *Społeczeństwo wiedzy*, OP 6 *Turystyka i dziedzictwo kulturowe* i OP 9 *Lokalna infrastruktura społeczna i inicjatywy obywatelskie*. Z tego punktu widzenia najbardziej problematyczne są OP 3. *Funkcje miejskie i metropolitalne* (w zakresie transportu zbiorowego) i OP 5. *Środowisko i energetyka przyjazna środowisku* (w zakresie gospodarki wodnej i informacji o środowisku). W przypadku pozostałych OP możliwe jest podjęcie działań zmierzających do przybliżenia ich realizacji do zdefiniowanych w RPO WP wartości referencyjnych.

Biorąc pod uwagę powyższe, można stwierdzić, iż zostały zidentyfikowane obszary, które wymagają zmian w dokumentach programowych. Zmiany te w przypadku podjęcia nieskutecznych działań zmierzających do realizacji celów, zostaną przedstawione KE w 2010r. bądź w 2011r., po wyłonieniu projektów w konkursach nierozstrzygniętych, jak również w kontekście otrzymania dodatkowych środków uzyskanych w ramach Krajowej Rezerwy Wykonania.

W okresie sprawozdawczym nastąpiło zdecydowane przyspieszenie w realizacji programu. Ogłoszonych zostało **40** naborów wniosków. Najwięcej, bo aż **10** w ramach OP1 „Rozwój i innowacje w MŚP”, kolejno w ramach OP2 „Społeczeństwo wiedzy” – **1** konkurs, OP3 „Funkcje miejskie i metropolitalne” – **6** konkursów, OP4 „Regionalny system transportowy” – **3** konkursy, OP5 „Środowisko i energetyka przyjazna środowisku” – **4** konkursy, OP6 „Turystyka i dziedzictwo kulturowe” – **1** konkurs, OP7 „Ochrona zdrowia i system ratownictwa” – **1** konkurs, OP8 „Lokalna infrastruktura podstawowa” – **5** konkursów, OP9 „Lokalna infrastruktura społeczna i inicjatywy obywatelskie” – **9** konkursów. W okresie sprawozdawczym ZWP wybrał do dofinansowania **797** projektów, na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **597,2 mln EUR**, co stanowi **67,48%** alokacji przeznaczonej na program. Podpisanych zostało **551** umów/decyzji na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **409,8 mln EUR**, co stanowi **46,30%** alokacji przeznaczonej na program. Poniższe wykresy przedstawiają stan wdrażania RPO WP od

uruchomienia programu oraz porównanie zaawansowania prac na koniec roku poprzedzającego oraz roku sprawozdawczego.

powiat człuchowski (**69,19 mln EUR**), o czym w głównej mierze zdecydowała lokalizacja na jego obszarze inwestycji drogowych zlokalizowanych wokół Autostrady A1. Znaczna część środków trafiła również do miasta Gdyni (**69,04 mln EUR** na realizację **75** projektów).

Pod względem aktywności beneficjentów mierzonej liczbą projektów, które uzyskały dofinansowanie pozytywnie wyróżnia się powiat kartuski (**109** dofinansowanych projektów). Natomiast najmniej projektów zlokalizowanych jest w powiatach: sztumskim (**19**), lęborskim (**23**) oraz człuchowskim (**25**).

Blisko jedna trzecia wszystkich projektów współfinansowanych w ramach Programu realizowana jest w **Trójmieście** - **305** projektów o ogólnej wartości dofinansowania stanowiącej **30,8%** uruchomionej alokacji EFRR w RPO WP – co stanowi nieco mniejszy udział niż potencjał ludnościowy tego obszaru (Trójmiasto skupia **33,5%** ogółu ludności województwa pomorskiego).

Średnia wartość per capita w ramach udzielonego dotychczas dofinansowania (EFRR) w ramach RPO WP **wyniosła 283,53 EUR**.

Największe wsparcie na 1 mieszkańca zanotowano w mieście **Sopot** – **728,15 EUR**. Do głównych beneficjentów środków RPO WP należą także **powiaty: nowodworski i człuchowski** – odpowiednio **638,96 EUR** oraz **610,30 EUR**.

Najmniej środków EFRR w RPO WP na 1 mieszkańca przypada w **powiecie wejherowskim (114,89 EUR)** oraz **starogardzkim (178,34 EUR)**.

Zauważalne są znaczne rozpiętości wskaźnika – najwyższa wartość jest ponad sześciokrotnie większa niż najniższa.

W okresie sprawozdawczym trwały również prace mające na celu zwiększenie efektywności procesu wdrażania programu. Działania te wynikały z rekomendacji instytucji zewnętrznych zaangażowanych w realizację programu, jak i wynikały z dotychczasowych doświadczeń IZ RPO WP czy też IPiI. Poniżej przedstawiono najistotniejsze zmiany, które miały miejsce w obszarach mających bezpośredni wpływ na sprawność i skuteczność procesu wdrażania programu.

Uszczegółowienie Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013

W okresie sprawozdawczym dokument zmieniany był siedmiokrotnie. Zmiany związane były przede wszystkim z koniecznością dostosowania dokumentu do zmieniających się przepisów prawa oraz obowiązujących wytycznych ministerialnych, m.in. znowelizowanej ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz rozporządzeń regulujących pomoc publiczną, jak również zmiany wynikające realokacją środków pomiędzy działaniami, a także decyzją o przystąpieniu do realizacji inicjatyw JEREMIE i JESSICA. Do najważniejszych zmian można zaliczyć:

- doprecyzowanie definicji beneficjenta,
- uaktualnienie zapisów w związku ze zmianą rozporządzeń dotyczących pomocy publicznej,
- dostosowanie zapisów w Działaniu 3.1 do Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 16 stycznia 2009 roku w zakresie zasad dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym,

- realokację środków w ramach Działania 6.4 na rzecz alokacji dostępnej w ramach Działania 6.3,
- doprecyzowanie typów projektów w Poddziałaniu 8.1.2 i Działaniu 9.1,
- w związku z decyzją Zarządu Województwa Pomorskiego, co do realizacji Działania 1.3 w ramach Inicjatywy JEREMIE oraz o przygotowaniu się do wyboru menadżera funduszu powierniczego, wprowadzono zmiany w trybie wyboru projektów, dokonano realokacji środków w ramach OP 1 oraz dostosowano zapisy w dokumencie,
- wprowadzenie do systemu wdrażania RPO WP systemu zaliczkowego,
- realokację środków w Poddziałaniach 8.1.1 i 8.1.2,
- wprowadzenie zmiany kryteriów wyboru projektów,
- doprecyzowanie zapisów w Działaniu 9.3 ze względu na zniesienie obowiązku wyliczania „luki finansowej” dla projektów, których całkowity koszt nie przekracza 1 000 000 EUR, w związku z rozporządzeniem (WE) nr 1341/2008 z dnia 18 grudnia 2008 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1083/2006,
- zmianę koncepcji realizacji Działania 1.4 „Systemowe wspieranie przedsiębiorczości”,
- zmiany kryterium wyboru projektów,
- uzupełnienie listy wskaźników dla Działania 1.3,
- zwiększenie maksymalnego poziomu dofinansowania w ramach Działania 4.2 do 75%,
- zmiany w zapisach dotyczących kwalifikowalności wydatków w związku ze stanowiskiem Komisji Europejskiej w sprawie problematyki spełnienia tzw. „efektu zachęty” przez dużych przedsiębiorców w ramach pomocy udzielanej na podstawie rozporządzenia Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r.,
- realokację środków z Działania 4.3 do Działania 4.1,
- realokację środków z Działania 1.2 do Działania 1.1
- zmiany związane z koniecznością dostosowania dokumentu do wchodzącej w życie w dniu 1 stycznia 2010 r. ustawy o finansach publicznych,
- zmiany związane z decyzją ZWP, co do realizacji Inicjatywy JESSICA w ramach RPO WP, dodano zapisy dotyczące Poddziałania 1.5.3 „Infrastruktura dla rozwoju firm innowacyjnych - wsparcie pozadotacyjne”, Działania 3.3 „Infrastruktura rozwoju miast - wsparcie pozadotacyjne” oraz Działania 5.6 „Energia odnawialna i poszanowanie energii - wsparcie pozadotacyjne”,
- realokacja środków z Działania 9.2 i 9.3 do Działania 9.1.

Kontrakt Wojewódzki dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013

W okresie sprawozdawczym podpisano 3 aneksy do dokumentu z dnia 8 lutego 2008r.

- Aneks nr 1 został podpisany w dniu 30 czerwca 2009 roku i dotyczył wprowadzenia definicji JEREMIE,
- Aneks nr 2 został podpisany w dniu 2 września 2009 roku, a zmiany dotyczyły wprowadzenia art. 7a dotyczącego zasad składania przez IZ RPO WP

zapotrzebowania na wydatki na realizację programu do ujęcia w projekcie ustawy budżetowej,

- Aneks nr 3 został podpisany w dniu 31 grudnia 2009 roku. Wprowadzone zmiany dotyczyły m.in. przekazywania środków dotacji celowej przez BGK na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów z 17 grudnia 2009 roku.

Opis systemu zarządzania i kontroli Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013

W dniu 2 czerwca 2009 r. ZWP zatwierdził kolejną wersję dokumentu. Zmiany ujęte w niniejszej wersji obejmują przede wszystkim aktualizację procedur, w oparciu o które IZ RPO WP realizuje swoje zadania, zmianę procedury odwoławczej, wprowadzenie systemu wypłaty zaliczek dla beneficjentów, uwagi przekazane przez IC oraz wprowadzenie procedur dotyczących wdrażania Działania 1.3 RPO WP „Pozadotacyjne instrumenty finansowe dla MŚP”.

Instrukcja Wykonawcza Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013

W okresie sprawozdawczym dokument był zmieniany sześciokrotnie. Główne zmiany dotyczyły aktualizacji zapisów wynikających przede wszystkim z:

- nowelizacji ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 7 listopada 2008 r.,
- zmian wytycznych w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków IZ RPO WP,
- wejściem w życie z dniem 18 lutego 2009r Wytycznych w zakresie wymogów, jakie powinny uwzględniać procedury odwoławcze ustalone dla programów operacyjnych dla konkursów ogłaszanych od dnia 20 grudnia 2008 r.,
- zmian własnych IZ RPO WP, mających na celu ujednoczenie procedur bądź usprawnienie działań w poszczególnych procesach,
- możliwości ujmowania w Poświadczeniu i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność od IC do KE płatności zaliczkowych wypłaconych beneficjentom pomocy publicznej,
- zmian Wytycznych MRR w zakresie sprawozdawczości,
- zmian zaproponowanych przez IPOC,
- uzupełnienia zapisów dotyczących Działania 1.3 „Pozadotacyjne instrumenty finansowe dla MŚP” m.in. w zakresie zatwierdzania przez IZ RPO WP zmian w Strategii Inwestycyjnej, warunków konkursowych opracowanych przez beneficjenta, projektów umów operacyjnych, weryfikacji dokumentów sprawozdawczych składanych przez beneficjenta oraz kontroli realizacji Działania,
- zmian Wytycznych MRR w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w Programach Operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013,
- modyfikacji zapisów podprocesu opisującego procedurę sporządzania aneksów do umów o dofinansowanie projektów,
- wprowadzenia Departamentu Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego jako komórki odpowiedzialnej za realizację podprocesów związanych z wdrażaniem Działania 1.3.

Instrukcja Wykonawcza Instytucji Pośredniczącej II stopnia dla Osi Priorytetowej 1 „Rozwój i Innowacje w MŚP” Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 (bez Działania 1.3)

W okresie sprawozdawczym dokument był zmieniany jednokrotnie (Zarządzeniem nr 70/09 Marszałka Województwa Pomorskiego z dnia 7 maja 2009r.). Główne zmiany dotyczyły aktualizacji zapisów wynikających przede wszystkim z:

- nowelizacji ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 7 listopada 2008r.,
- wejścia w życie z dniem 18 lutego 2009r Wytycznych w zakresie wymogów, jakie powinny uwzględniać procedury odwoławcze ustalone dla programów operacyjnych dla konkursów ogłaszanych od dnia 20 grudnia 2008 r.,
- zmiany regulaminu organizacyjnego Agencji Rozwoju Pomorza S.A. pełniącej funkcję Instytucji Pośredniczącej II stopnia dla Osi Priorytetowej 1 „Rozwój i Innowacje w MŚP” Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 (bez Działania 1.3),
- konieczności wprowadzenia zmian własnych IP II oraz zaproponowanych przez IZ RPO WP, mających na celu ujednoczenie procedur bądź usprawnienie działań w poszczególnych procesach (w tym podproces dotyczący odzyskiwania środków nienależnie wypłaconych czy weryfikacji wniosku o płatność),
- konieczności uzupełnienia procedur o działania wynikające z zapisów *Podręcznika użytkownika KSI SIMIK 2007-2013*,
- konieczności doprecyzowania procedur związanych z weryfikacją przeprowadzonej przez wnioskodawcę oceny oddziaływania na środowisko,
- konieczności wprowadzenia zmian rekomendowanych przez zespół kontrolujący IZ RPO WP sformułowanych w wyniku przeprowadzonej kontroli systemu zarządzania i kontroli w IP II.

Przewodnik Beneficjenta RPO WP 2007-2013 dla OP2-9 i Działanie 1.3

W okresie sprawozdawczym dokument dotyczący wdrażania w ramach OP2-9 RPO WP był zmieniany siedmiokrotnie. Główne zmiany dotyczyły przede wszystkim:

- wprowadzenia załącznika „Wytyczne do studiów wykonalności dla projektów w ramach RPO WP w zakresie informacji i promocji turystycznej”,
- modyfikacji zapisów w kontekście zmiany przepisu wspólnotowego dotyczącego wyłączeń blokowych (Rozporządzenie Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6.08.2008r.),
- nowelizacji rozporządzeń MRR dotyczących pomocy publicznej,
- nowelizacji Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz z doprecyzowaniem zapisów,
- zmian wytycznych MRR w zakresie kwalifikowalności wydatków,
- wejściem w życie Rozporządzenia Rady (WE) nr 1341/2008 z dnia 18.12.2008r. zmieniającego Rozporządzenie Rady nr 1083/2006 w odniesieniu do niektórych projektów generujących dochód,
- podjęcia decyzji ZWP, co do realizacji Działania 1.3 w formie Inicjatywy JEREMIE,

- zmianą kryteriów wyboru projektów w ramach RPO WP,
- aktualizacją załączników niezbędnych do aplikowania o środki w ramach Działania 9.3 „Lokalne inicjatywy społeczne”,
- nowelizacją ustawy o podatku od towarów i usług,
- wprowadzenia mechanizmu zaliczkowego,
- dodania załącznika „Wytyczne do studiów wykonalności dla projektów w ramach RPO WP w zakresie transportu kolejowego”,
- dostosowania treści dokumentu do nowych Rozporządzeń Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielenia pomocy na inwestycje w zakresie transportu multimodalnego (z dnia 17.03.2009 r.) oraz w sprawie udzielenia pomocy przez fundusze pożyczkowe i poręczeniowe (z dnia 15.06.2009 r.) w ramach regionalnych programów operacyjnych, jak również Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego dotyczących transportu publicznego i gospodarki odpadami,
- zwiększenia maksymalnego poziomu dofinansowania w ramach Działania 4.2 „Rozwój regionalnej infrastruktury kolejowej” z 50% do 75%,
- dostosowania zapisów w załącznikach: 1.1 „Instrukcje przygotowania załączników do wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 dla Osi Priorytetowych 2-9 (bez Działania 9.3)” w związku z wejściem w życie Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie zasad dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w ramach zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego w gospodarce odpadami oraz 6 i 7 w związku z opracowaniem nowej wersji Generatora Wniosków,
- dostosowania zapisów dotyczących kwalifikowalności wydatków oraz załącznika 3 do pisma UOKiK ze stanowiskiem Komisji Europejskiej wskazującej, że efekt zachęty w przypadku dużych przedsiębiorstw oznacza, iż kwalifikowalność projektu i wydatków w ramach projektu może rozpocząć się dopiero po jego zbadaniu przez państwo Członkowskie,
- doprecyzowano zapisy dotyczące procedury odwoławczej oraz dodano zapis o możliwości zwiększenia kwoty zaliczki powyżej 30% dofinansowania.

W związku z ogłoszeniem konkursu w ramach Działania 1.3 IZ RPO WP opracowano również Przewodnik Beneficjenta Działania 1.3 RPO WP wraz z wszystkimi niezbędnymi załącznikami.

Przewodniki Beneficjenta dla Działań wdrażanych przez IPH

W okresie sprawozdawczym dokumenty dotyczące wdrażania Działań 1.1-1.2 i 1.4-1.6 były zmieniane odpowiednio sześciokrotnie i siedmiokrotnie. Główne zmiany dotyczyły:

- doprecyzowania definicji trwałości projektu,
- doprecyzowania daty rozpoczęcia i zakończenia realizacji projektu,
- uszczegółowieniu zapisów dotyczących zmian w umowie o dofinansowanie projektu i w samym projekcie,
- uszczegółowieniu zapisów dotyczących rozwiązania umowy o dofinansowanie projektu

- nowelizacji ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, głównie w zakresie procedury odwoławczej,
- doprecyzowania zapisów dotyczących pomocy publicznej,
- kwalifikowalności kosztów związanych z leasingiem,
- terminów składania załączników do umowy o dofinansowanie projektu.
- wprowadzenia mechanizmu zaliczek,
- rozszerzenia katalogu wydatków o wydatki związane z organizacją targów,
- modyfikacji umożliwiającej składanie przez partnerów zabezpieczenia realizacji projektu na kwotę niższą niż wysokość przyznanej im części dofinansowania i zwolnienia z obowiązku składania zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy beneficjentów będących jednostkami sektora finansów publicznych,
- wprowadzeniu regulacji dotyczących stosowania tzw. „efektu zachęty”,
- doprecyzowaniu zapisów odnośnie kwalifikowalności wynagrodzeń i odpisów z ZFŚS.

Kryteria wyboru projektów w ramach RPO WP na lata 2007-2013

W związku z decyzją Zarządu Województwa Pomorskiego, co do realizacji Działania 1.3 *Pozadotacyjne Instrumenty finansowe dla MŚP* RPO WP w formie Inicjatywy JEREMIE oraz o przygotowaniu się do wyboru operatora Funduszu Powierniczego, zaistniała konieczność zmiany Kryteriów wyboru projektów w ramach Działania 1.3, dostosowując je do specyfiki wdrażania w nowym kształcie. W związku z tym KM RPO WP zatwierdził projekt zmian Kryteriów wyboru projektów. Kryteria wyboru zostały podzielone na kryteria formalne (0-1) oraz kryteria strategiczne (punktowe). Podczas oceny formalnej kryteria są podzielone na podstawie następujących obszarów: kryteria dopuszczalności, kryteria administracyjne. Ze względu na sposób wdrażania nie przewiduje się stosowania kryteriów wykonalności do oceny projektów. Kryteria strategiczne są podzielona następująco: wnioskodawca (Potencjał Wnioskodawcy, Doświadczenie Wnioskodawcy), Strategia Inwestycyjna (Portfel Inwestycyjny, grupa docelowa, selekcja pośredników, skala i efekty, kapitał zewnętrzny), wdrażanie (system realizacji, koszt zarządzania).

Dokonano również zmiany kryteriów pod kątem dostosowania do zapisów „Regionalnego Programu Wspierania Klastrow dla Województwa Pomorskiego na lata 2009-2015” oraz doprecyzowania kryteriów wyboru projektów przed ogłoszeniem konkursów.

Rozporządzenia dotyczące pomocy publicznej

IZ RPO WP nie była zaangażowana bezpośrednio w proces legislacyjny programów pomocowych opracowywanych na potrzeby wdrażania programów operacyjnych. Niemniej jednak brak uregulowań prawnych w przypadku niektórych konkursów, powodował przesunięcie daty ogłoszenia konkursu na termin późniejszy. Poniżej przedstawiono rozporządzenia dot. pomocy publicznej istotne z punktu widzenia wdrażania RPO WP, które weszły w życie w okresie sprawozdawczym:

- Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z 16 grudnia 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych,

- Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z 12 grudnia 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy na usługi doradcze dla mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych,
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z 15 grudnia 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy na szkolenia w ramach regionalnych programów operacyjnych,
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 17 marca 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie transportu multimodalnego w ramach regionalnych programów operacyjnych,
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na wzmacnianie potencjału instytucji otoczenia biznesu w ramach regionalnych programów operacyjnych,
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 15 czerwca 2009 r. w sprawie udzielania pomocy przez fundusze pożyczkowe i poręczeniowe w ramach regionalnych programów operacyjnych,
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 7 grudnia 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie: energetyki, infrastruktury telekomunikacyjnej, infrastruktury sfery badawczo-rozwojowej, lecznictwa uzdrowiskowego w ramach regionalnych programów operacyjnych.

Projekty rozporządzeń, dla których nie zakończono procesu legislacyjnego:

- Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy na rewitalizację w ramach regionalnych programów operacyjnych,
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy na projekty badawczo-rozwojowe w ramach regionalnych programów operacyjnych,
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania w latach 2009-2010 ograniczonych kwot pomocy dla przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych.

Kontrola Instytucji Audytowej

W okresie od 22.07.2009 r. do 02.10.2009 r. Urząd Kontroli Skarbowej w Gdańsku, działający w imieniu Instytucji Audytowej, przeprowadził w kontrolę w zakresie celowości i zgodności z prawem gospodarowania środkami publicznymi oraz środkami pochodzącymi z UE i wywiązywania się z warunków pomocy w ramach RPO WP (audyt systemu, art. 62 ust.1 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999). Najważniejsze zalecenia dotyczyły przede wszystkim:

- Doprecyzowania nazwy *procesu 3a. Rozliczenie projektów w ramach Działania 1.3 i Osi Priorytetowych 2-9 (bez Działania 9.3) RPO WP 2007-2013* w zatwierdzonej Instrukcji Wykonawczej do możliwości rozliczania projektów własnych Agencji Rozwoju Pomorza S.A. przez IZ RPO WP a także wzoru umowy o dofinansowanie do projektów własnych ARP S.A. z działań 1.4-1.6 do możliwości podpisywania umowy o dofinansowanie projektów własnych IP II z Instytucją Zarządzającą,

- Wprowadzenia do dokumentów programowych RPO WP zapisów dot. możliwości podpisywania umów o dofinansowanie projektów własnych Agencji Rozwoju Pomorza S.A. z Samorządem Województwa Pomorskiego,
- Wprowadzenia mechanizmu umożliwiającego przepływ informacji pomiędzy instytucjami zaangażowanymi we wdrażanie programów strukturalnych pozwalających na sprawdzenie, czy w stosunku do podmiotu ubiegającego się o pomoc została wydana decyzja, o której mowa w *art. 207 ust. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych* powodująca wykluczenie prawa otrzymania środków,
- Uwzględnienia w obowiązujących procedurach wprowadzania danych z kontroli krzyżowych do systemu KSI oraz formalnego przekazanie uprawnień do przeprowadzenia kontroli krzyżowych do Instytucji Pośredniczącej II stopnia w ramach Działań 1.1-1.2 oraz 1.4-1.6,
- Zapewnienia rozdziału funkcji IZ RPO WP od Instytucji Audytowej poprzez zapewnienie badania przez IZ dokumentacji źródłowej pod kątem prawidłowości kwalifikowalności podatku VAT,
- Ustanowienia metodologii doboru projektów do kontroli na miejscu uwzględniającej wykonywanie kontroli w trakcie trwania projektów szkoleniowych,
- Uwzględnienia w obowiązujących procedurach obowiązku weryfikacji wydatków tylko częściowo odnoszących się do współfinansowanych operacji oraz weryfikację określonych wydatków, które mogą być uznane za kwalifikowalne, jedynie do pewnych limitów lub w proporcji do poniesionych kosztów,
- Uszczegółowienia obowiązujących procedur w celu zapewnienia, że podejmowane są adekwatne działania następcze (*follow-up*) w przypadku wyników audytów RPO WP 2007-2013 przeprowadzanych przez instytucje zewnętrzne, w tym Instytucję Audytowi,
- Wprowadzenia do obowiązujących procedur bardziej szczegółowych zasad postępowania dotyczącego wykrywania, raportowania oraz wdrożenia działań zapobiegawczych i korekcyjnych w sytuacji błędów systemowych wykrytych przez pracowników IZ RPO WP.

Powyższe zalecenia zostały wdrożone przez IZ RPO WP, a informacja o sposobie ich wdrożenia została przekazana do Instytucji Audytowej w Ministerstwie Finansów.

System instytucjonalny

Łączny stan zatrudnienia osób zaangażowanych w ramach RPO wynosił na koniec okresu sprawozdawczego **192,5** etatu i stanowi 84,8% docelowego.

Stan zatrudnienia w komórkach UMWP realizujących bezpośrednio zadania IZ RPO WP wynosi obecnie 128 etatów na 136 planowanych docelowo (95 % planu), w tym:

- Departament Programów Regionalnych – 92/98 (94 %);
- Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich – 16/17 (94 %);
- Departament Finansów – 11/11 (100 %);
- Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego – 10/10 (100 %).

Obecny poziom zatrudnienia pozwala na pełną i właściwą realizację aktualnych obowiązków IZ RPO WP (programowanie, sprawy systemowe, obsługa beneficjentów i konkursów, kontraktowanie, monitoring, płatności, kontrole, ewaluacja). Obsadzone w tym zakresie są wszystkie najważniejsze stanowiska kluczowe, tj. dyrektorów i zastępców dyrektorów departamentów, kierowników referatów czy koordynatorów zespołów. Prawidłowa realizacja obowiązków wynika również z doświadczenia dużej części personelu w zakresie wdrażania funduszy strukturalnych.

Mając na uwadze sprawność wdrażania programu i racjonalność zatrudnienia z początkiem 2010r. dokonano zmiany struktury organizacyjnej DPR. Wiązało się to z rotacją pracowników wewnątrz komórki (przeniesienia z obsługi beneficjentów i konkursów w związku z zakończeniem większości z nich do kontraktowania i rozliczania projektów), a także wpłynęło na liczbę planowanych docelowo etatów.

UMWP posiada także odpowiednie zasoby lokalowe i sprzętowe (meble i sprzęt komputerowy) do pełnienia funkcji IZ RPO WP. W realizacji RPO WP uczestniczą pośrednio także inne departamenty UMWP (radcy prawni, administracja i zamówienia publiczne, informatycy, kadry, płace).

Stan zatrudnienia w komórkach Agencji Rozwoju Pomorza S.A., pełniącej funkcję Instytucji Pośredniczącej II stopnia dla Osi Priorytetowej 1 RPO WP 2007-2013 (z wył. Działania 1.3) wynosi obecnie 64,5 etatu na 91 planowanych docelowo (71 % planu), w tym:

- Dyrektor i komórki podległe – 8/11 (73 %);
- Pion Kontraktowania – 22/21 (105 %);
- Pion Wdrażania – 35/59 (59 %).

Obecny poziom zatrudnienia pozwala na realizację aktualnych obowiązków IPII (sprawy systemowe, obsługa beneficjentów i konkursów, podpisywanie umów), w pionie kontraktowania przekraczając nawet stan docelowy. Wolne stanowiska znajdują się w pionie wdrażania (weryfikacja wniosków o płatność, kontrole) i będą uzupełniane w miarę coraz większego obciążenia pracą tych komórek, w wyniku cyklu życia projektów. Obsadzone w IPII są wszystkie najważniejsze stanowiska kluczowe, w tym dyrektora i zastępców dyrektorów oraz kierowników sekcji. ARP posiada także odpowiednie zasoby lokalowe i sprzętowe (meble i sprzęt komputerowy) do pełnienia funkcji IP 2 RPO WP.

IZ RPO WP dokłada wszelkich starań, aby rozbudowywać i czynić skutecznym system motywacji pracowników. Elementami tego systemu są:

- zmiany stanowisk (awanse) oraz zmiany stawek wynagrodzenia (szczególnie przy przedłużaniu umów o pracę),
- okresowe dodatki służbowe z tytułu zwiększenia zakresu obowiązków,
- nagrody roczne – nawet powyżej 100% pensji miesięcznej,
- nagrody za realizację kompleksowego zadania (np. zakończenie konkursów),
- możliwość uczestnictwa w szkoleniach i kursach doskonalących dofinansowanych w 100%,
- możliwość dofinansowania w 90% studiów magisterskich, licencjackich oraz podyplomowych potrzebnych w ramach wykonywanych obowiązków, a także kursów nauki języka obcego,
- uczestnictwo w wizytach studyjnych, „Open days” w KE.

Realizacja zaleceń i rekomendacji Komisji Europejskiej

W piśmie z dnia 1 września 2009r. Komisja Europejska skierowała do IZ RPO WP swoje zalecenia i rekomendacje dotyczące zawartości merytorycznej sprawozdania rocznego za 2008. Mając na uwadze fakt, iż w większości przypadków uwagi te miały charakter horyzontalny i dotyczyły większości programów operacyjnych, IK NSRO przygotowało zmodyfikowaną instrukcję wypełniania sprawozdania rocznego, która uwzględnia wszystkie zalecenia i rekomendacje zgłaszane przez KE.

Zakres informacji przedstawiony w niniejszym sprawozdaniu został rozszerzony zgodnie z sugestiami przedstawionymi w ww. piśmie. IZ RPO WP starała się dostosować treść dokumentu zgodnie z sugestiami KE, tak, aby można było dokonać pogłębionej analizy jakościowej programu. Poniżej przedstawiono poszczególne rekomendacje KE i sposób ich realizacji przez IZ RPO WP:

1. **KE:** Włączenie do sprawozdania rocznego punktu dotyczącego wniosków/rekomendacjami zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący wpływających na zwiększenie efektywności wdrażania programu.

IZ RPO WP: Rekomendacja uwzględniona w punkcie 2.1.6 *Analiza jakościowa*.

2. **KE:** Brak opisu problemów kluczowych (pomoc publiczna, ocena oddziaływania na środowisko) w kontekście poszczególnych OP/Działań.

IZ RPO WP: Rekomendacja uwzględniona w punkcie 3 *Realizacja w podziale na Priorytety, postęp wdrażania Programu wg Priorytetów/Osi - Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi*.

3. **KE:** Dokonanie pogłębionej analizy jakościowej zarówno za pomocą wskaźników jak i w stosunku do celów określonych w programie, a w stosunku do OP, dla których budżet przekracza 15% alokacji programu, również w oparciu o URPO. Prezentacja wskaźników śródkresowych dla 2010r. w celu określenia potencjalnego ryzyka nieosiągnięcia założonych celów i wdrożenia odpowiednich działań naprawczych.

IZ RPO WP: Rekomendacja została uwzględniona. Sprawozdanie roczne za 2009r. zawiera analizę jakościową dokonaną w oparciu o wewnętrzny raport ewaluacyjny dotyczący realizacji celów określonych w programie. Tabela 4 zawiera wskaźniki realizacji oparte na szacunkach beneficjentów, którzy podpisali umowy o dofinansowanie. Określenie wartości dla 2010r. wydaje się na tym etapie realizacji programu nieuzasadnione, gdyż zaawansowany stan realizacji większości OP pozwala na dokonanie pełnej analizy osiągnięcia zamierzonych celów zarówno dla 2013 jak i 2015r., co zostało zaprezentowane podczas omawiania poszczególnych OP w punkcie 3 *Realizacja w podziale na Priorytety, postęp wdrażania Programu wg Priorytetów/Osi*.

4. **KE:** Należy wskazać jak przedsięwzięcia wpisują się w rekomendacje Rady Lizbońskiej dla Polski oraz w cele Krajowy Program Reform. Przyszłe sprawozdania roczne powinny przedstawić tę analizę, przy użyciu wskaźników założonych w ramach RPO.

IZ RPO WP: Rekomendacja została uwzględniona Powiązanie realizacji RPO WP z Krajowym Programem Reform i celami Strategii Lizbońskiej zostało opisane w punkcie 2.1.6 *Analiza jakościowa*.

5. **KE:** Opis zmian społeczno-gospodarczych, w szczególności odpowiedź programu na kryzys. Należy wskazać działania podejmowane wspólnie w ramach EFS i EFRR w celu wzmocnienia potencjału ekonomicznego i innowacyjnego regionu w kontekście tak ważnego czynnika jakim jest kapitał ludzki

IZ RPO WP: Rekomendacja została uwzględniona. Opis sytuacji społeczno-gospodarczej, jak również działania podjęte przez IZ RPO WP w celu złagodzenia skutków kryzysu znajdują się w punkcie 2.1.6 *Analiza jakościowa*, natomiast działania podejmowane wspólnie w ramach EFS i EFRR znajdują się w punkcie 2.6 *Komplementarność pomocy z innymi instrumentami wsparcia*.

6. **KE:** Należy zaprezentować konkretne przykłady komplementarności z projektami realizowanymi w ramach EFS

IZ RPO WP: Rekomendacja została uwzględniona. Informacje na temat konkretnych projektów znajdują się w punkcie 2.6 *Komplementarność pomocy z innymi instrumentami wsparcia*.

7. **KE:** Zaleca się informowanie o mechanizmach kontroli krzyżowych, dokonując również identyfikacji problemów, szczególnie dla tych Działań/OP, gdzie ryzyko podwójnego finansowania (z ESF i innymi funduszami) jest specjalnie wysokie.

IZ RPO WP: Rekomendacja została uwzględniona. Informacje na temat konkretnych projektów znajdują się w punkcie 2.6 *Komplementarność pomocy z innymi instrumentami wsparcia*.

8. **KE:** Należy przedstawić informacje na temat tego, w jaki sposób zasada równości szans jest wprowadzona w praktyce, a także czy i jak wybrane projekty promują tę zasadę w konkretny sposób.

IZ RPO WP: Rekomendacja została uwzględniona. Informacje na temat konkretnych przykładów znajduje się w punkcie 2.2 Informacje na temat zgodności z przepisami wspólnotowymi.

9. **KE:** Należy uzupełnić informację na temat istotnego wpływu RPO na środowisko przy wykorzystaniu wskaźników monitoringowych zawartych w Ocenie Oddziaływania na Środowisko dla RPO WP 2007-2013.

IZ RPO WP: Według stanu na 31 grudnia 2009 r. zakończonych zostało 66 projektów. Łączna wartość wszystkich tych projektów wyniosła 11 708 152,64 EUR a łączna kwota udzielonego na ich rzecz dofinansowania ze środków RPO WP wyniosła 4 749 441,58 EUR. Są to kwoty relatywnie niewielkie w stosunku do całego budżetu Programu. Taki stan rzeczy wynika z faktu, że spośród wszystkich zakończonych projektów aż 60 to, niewielkie co do wartości oraz wysokości udzielanego dofinansowania (z reguły na poziomie od kilkunastu do kilkudziesięciu tysięcy euro), projekty mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, wspierane w ramach OP1. Kolejne 3 projekty zrealizowane zostały w ramach OP 10 i dotyczą wsparcia procesu zarządzania i wdrażania RPO WP lub też wsparcia procesu przygotowywania i wdrażania projektów w jego ramach. Ich wartość oraz wysokość wygenerowanego dofinansowania są niewielkie, a charakter oddziaływania na środowisko zasadniczo neutralny. Wśród zrealizowanych projektów znajdują się także trzy projekty infrastrukturalne, o znaczącej wartości i mierzalnym oddziaływaniu na środowisko. Są to dwa projekty drogowe, o łącznej wartości 2 165 917, 36 EUR oraz otrzymanym dofinansowaniu w kwocie 1 475 053, 22 EUR, a także jeden projekt

z zakresu gospodarki ściekowej (budowa kanalizacji) o wartości 1 006 931,08 EUR i uzyskanym dofinansowaniu w kwocie 344 008,51 EUR. W rezultacie, zrealizowane dotychczas projekty, zarówno ze względu na ich liczbę, jak i wartość, a tym samym znikomą kwotę zainwestowanych środków RPO WP, nie tworzą masy krytycznej, która byłaby miarodajną podstawą dla oszacowania ich wpływu na środowisko oraz wkładu w realizację środowiskowych wskaźników monitorowania. Dla oszacowania ww. wpływu konieczne jest zorganizowanie pogłębionego badania ewaluacyjnego na temat oddziaływania środowiskowego oraz stopnia realizacji środowiskowych wskaźników monitorowania. Przy obecnym, niewielkim, stopniu zaawansowania RPO WP w zakresie zakończonych projektów, realizacja badania nie ma uzasadnienia. Brak jest bowiem dostatecznego materiału źródłowego, który mógłby być podstawą analiza i wnioskowania. Można domniemywać, że w chwili obecnej, mierzalny efekt środowiskowy RPO WP jest poniżej progu błędu statystycznego, w związku z czym dopiero kolejne sprawozdania roczne z realizacji RPO WP mogą być miejscem dla przedstawienia merytorycznej i miarodajnej informacji o wpływie programu na środowisko oraz odniesienia się do odpowiednich wskaźników monitoringowych, określonych w Strategicznej Ocenie Oddziaływania na Środowisko dla RPO WP.

10. KE: Należy wskazać wpływ działań promocyjnych realizowanych w ramach programu na realizację celów określonych w Planie Komunikacji.

IZ RPO WP: Rekomendacja została uwzględniona. Informacje o działaniach informacyjnych i promocyjnych znajdują się w Załączniku nr 9 Formularz dotyczący informacji i promocji.

11. KE: Do sprawozdania rocznego należy dodać spis treści jak również krótkie podsumowanie w języku angielskim.

IZ RPO WP: Rekomendacja została uwzględniona. Streszczenie w języku angielskim zostanie przesłane KE przez SFC w formie osobnego dokumentu.

Rekomendacje IZ RPO WP odnośnie dalszego przebiegu realizacji programu operacyjnego

Od listopada 2008 roku do stycznia 2009 roku zespół składający się z pracowników IZ RPO WP oraz IP II przeprowadził badanie ewaluacyjne w zakresie systemu oceny i wyboru projektów w ramach RPO WP 2007-2013. W związku z opublikowanym w styczniu 2009 roku raportem końcowym z tego badania konieczne było wprowadzenie zmian w załączniku 5.5 do URPO WP „Kryteria wyboru projektów w ramach RPO WP 2007-2013”. Uwzględnione zostały m.in. następujące rekomendacje dotyczące procedury naboru i oceny wniosków:

1. utworzenie Regionalnej Bazy Ekspertów w ramach RPO WP,
2. możliwość wykorzystania z wyników oceny wykonalności podczas dokonywania oceny strategicznej,
3. wprowadzenie dodatkowych załączników do wniosku wymaganych na etapie aplikowania,
4. wprowadzenie uproszczenia w zakresie analizy kosztów i korzyści ekonomicznych dla projektów o niskiej wartości,
5. wprowadzenie wynagrodzeń dla ekspertów zewnętrznych oceniających wnioski w ramach Działań 1.1 i 1.2,

6. wprowadzenie zmian dotyczących kwalifikowalności wydatków w ramach RPO WP pod kątem pomocy publicznej,
7. zmniejszenie przedziału procentowego punktów na ocenie strategicznej uzasadniający przyznanie rekomendacji Grupy Strategicznej dla realizacji projektu w drugiej kolejności z 30%-70% na 40%-70%,
8. intensyfikacja działań promocyjno-informacyjnych poprzez zwiększenie liczby szkoleń dla wnioskodawców i stworzenie sieci punktów informacyjnych na terenie całego województwa.

Uwzględnione zostały również rekomendacje dotyczące kryteriów oceny projektów:

- Kryteria formalne:
 - wyeliminowanie kryterium „spójności dokumentów” z etapu oceny formalnej,
 - zmiana kryterium w części dopuszczalności „złożenie wniosku na obowiązującym formularzu” na kryterium „zgodność sumy kontrolnej wniosku”,
- Kryteria wykonalności:
 - wykluczenie kryterium „uwarunkowania projektu” z obszaru kryteriów wykonalności techniczno-technologicznej,
 - połączenie kryteriów w obszarze kryteriów finansowo-ekonomicznych,
 - przesunięcie kryterium „struktura finansowania projektu” w obszarze kryteriów finansowo-ekonomicznych na etap oceny formalnej,
 - rezygnacja z oceny obszaru wykonalności instytucjonalnej jako oddzielnego obszaru,
 - połączenie kryteriów: „sposób wdrażania projektu”, „trwałość instytucjonalna projektu”, „wykonalność prawna” w jedno kryterium „trwałość projektu” w obszarze kryteriów finansowo-ekonomicznych,
- Kryteria strategiczne:
 - przeformułowanie kryterium A2 *Zgodność z przewidywanymi efektami realizacji Osi Priorytetowej* w kierunku odzwierciedlenia stopnia spełniania tego kryterium oraz odniesienia do efektywności projektów w znaczeniu relacji nakładów do rezultatów,
 - doprecyzowanie kwestii weryfikujących w kryterium A3 *Oddziaływanie* w kierunku uwzględnienia wszystkich wariantów stopnia rozwiązania problemu,
 - zmiana kryterium A4 *Komplementarność* w kierunku możliwości uwzględnienia stopnia powiązań z innymi projektami,
 - doprecyzowanie kwestii weryfikujących w kryterium A4 *Instrument elastyczności* w kierunku uwzględnienia wariantu nie zastosowania instrumentu elastyczności, w sytuacji gdy instrument ten nie miał uzasadnienia,
 - doprecyzowanie kwestii weryfikujących w kryterium A4 *Partnerstwo* w kierunku uwzględnienia wariantu uzasadnionego nie zastosowania tej formy realizacji projektu,

- doprecyzowanie kwestii weryfikujących w kryterium B1 *Kompleksowość projektu* w zależności od specyfiki poszczególnych Działań / Poddziałań,
- doprecyzowanie interpretacji kryteriów strategicznych w kierunku uzupełnienia przykładów, które mogą pojawić się w trakcie procesu aplikacji,
- przeformułowanie kwestii weryfikujących w kryterium C2 *Równość szans i niedyskryminacja*,
- przeformułowanie w Działaniach 1.1 oraz 1.2 kwestii weryfikujących w kryterium A2 *Zgodność z przewidywanymi efektami realizacji Osi Priorytetowej* w kierunku premiowania trwałości jako głównego efektu realizacji projektu i wyeliminowania pokrywania się oceny z kwestiami w ramach niektórych preferencji,
- przeformułowanie kwestii weryfikujących w kryterium B1 „wpływ projektu na poszerzenie oferty produktowej i usługowej w regionie” dla działania 1.1 w kierunku rozróżnienia skali oddziaływania: lokalnej (rynek lokalny) i regionalnej (rynek regionalny) oraz wyjaśnienie w interpretacji kryteriów pojęcia „nowa usługa”),
- zmiana wag kryteriów w Obszarze B w Poddziałaniu 1.6.1 w kierunku obniżenia wagi „zasięg projektu”, oraz doprecyzowanie kwestii weryfikujących dla kryterium „kompleksowość projektu” i „zasięg projektu”.

Ponadto Kryteria wyboru projektów zmieniane był jeszcze dwukrotnie:

- zmiana kryteriów w związku z decyzją IZ RPO WP realizacji Działania 1.3 w formie Inicjatywy JEREMIE – zatwierdzone przez KM RPO WP w dniu 22 kwietnia 2009 roku oraz przez ZWP w nowej wersji URPO WP w dniu 30 kwietnia 2009 roku,
- zmiana kryteriów pod kątem dostosowania do zapisów „Regionalnego Programu Wspierania Kłastrów dla Województwa Pomorskiego na lata 2009-2015” oraz koniecznością doprecyzowania kryteriów wyboru projektów przed ogłoszeniem konkursów – zatwierdzone przez KM RPO WP w dniu 30 września 2009 roku oraz przez ZWP w nowej wersji URPO WP w dniu 1 października 2009 roku.

Realizacja rekomendacji przyjętych przez KM RPO WP

- propozycja zmiany Kryteriów wyboru projektów dla Działania 9.1 *Lokalna infrastruktura edukacyjna, sportowa i kultury* RPO WP 2007-2013 w celu wzmocnienia roli partnerów (organizacji pozarządowych) w realizacji projektów. Rekomendacja została wdrożona i znalazła zastosowanie w ogłoszonych w 2009r. konkursach.
- propozycja zmiany trybu stosowania kryteriów w ramach Działania 7.2 poprzez wzmocnienie roli projektów, dla których skala oddziaływania dotyczy co najmniej dwóch powiatów. Rekomendacja została wdrożona poprzez zmianę trybu stosowania kryteriów
- powołanie grupy roboczej „Społeczne Pomorze”. Obsługę prac grupy zapewnia sekretariat KM RPO WP.
- propozycja stosowania przez IZ RPO WP mechanizmów zapewniających komplementarność realizowanych projektów w ramach RPO WP z innymi programami.

Realizacja założeń Strategii Lizbońskiej

Dotychczas w realizację celów Strategii Lizbońskiej zaangażowanych jest **392 spośród 587** (tj. około **67%**) zakontraktowanych projektów. Wartość środków ogółem w projektach realizujących cele SL stanowi **34,84%** wszystkich zakontraktowanych środków (**263 015 782,48 EUR**), z czego wartość środków z EFRR wynosi **35,43%** (**146 624 140,47 EUR**). Przy poziomie kontraktacji sięgającym **46,75%** alokacji programu z EFRR, **16,57%** środków przeznaczonych jest na realizację celów SL.

Powodem takiego poziomu kontraktowania środków na SL jest fakt, iż do końca 2009r. nieuruchomiono/niezakontraktowano jeszcze wszystkich Działań/Poddziałań ukierunkowanych na cele prolizbońskie (2.2.1, 4.2, 5.4, 5.5). Dodatkowym problemem skutkującym niższym poziomem wykorzystania środków jest brak projektów z zakresu inteligentnych systemów transportu w Działaniu 3.1 oraz brak przedsięwzięć ukierunkowanych na efektywność energetyczną w Osi Priorytetowej 9 (Działanie 9.1).

Cel zapisany w programie został osiągnięty na poziomie **45,20%** dla całkowitej wartości środków i **37,76%** dla środków UE. Na niższy poziom zakontraktowanych środków UE na prolizbońskie kategorie interwencji wpływa przede wszystkim znacznie niższa niż zakładano stopa współfinansowania UE (wyższa dźwignia finansowa). Utrzymanie tej tendencji w Działaniach ukierunkowanych na realizację celów SL, umożliwi przeznaczenie na ten cel wyższej całkowitej wartości środków ogółem (wkład krajowy i wkład unijny) i zrekompensuje w ten sposób wydatkowanie mniejszej kwoty EFRR.

Do rozdysponowania na „lizbońskie” kategorie interwencji pozostało jeszcze ok. **164 983 508,69 EUR** środków EFRR.

W realizację celów SL w najwyższym stopniu zaangażowana jest OP 1 *Rozwój i innowacje w MŚP*, w której zakontraktowano ogółem **210 136 537,99 EUR**, w tym **111 227 390,19 EUR** z EFRR. Lizbońskie kategorie interwencji uruchomiono również w OP 2 *Spółeczeństwo wiedzy* w wysokości **4 822 430,66 EUR** środków ogółem, w tym **3 422 862,91 EUR** z EFRR, oraz w ramach OP4 *Regionalny system transportowy* w wysokości **48 056 813,83 EUR** środków ogółem, w tym **31 973 887,36 EUR** z EFRR.

Szacowany **poziom realizacji celu** RPO WP w zakresie alokacji środków EFRR przeznaczonych na kategorie „lizbońskie” wyniesie **około 76,7%**, a **realny odsetek środków UE ukierunkowanych na cele Strategii Lizbońskiej** będzie się kształtował na poziomie **około 33,7%** (tj. o około **10%** mniej w stosunku do prognozy zapisanej w Programie).

Krajowy Program Reform na lata 2008-2011

Projekty realizowane w ramach RPO WP wpisują się w następujące priorytety Krajowego Programu Reform na lata 2008-2011:

I. Priorytet Aktywne społeczeństwo

- *Działanie 1. Rozwój edukacji w społeczeństwie i gospodarce opartej na wiedzy* – realizacji ww. działania służą przede wszystkim projekty zatwierdzone w ramach Osi Priorytetowej 2. *Spółeczeństwo wiedzy*, dotyczące:
 - Budowy i modernizacji infrastruktury edukacyjnej i naukowo-dydaktycznej szkół wyższych (np. projekt Uniwersytetu Gdańskiego *Fizyka dla przyszłości* – zakup kompletnego wyposażenia nowoczesnego dydaktycznego laboratorium fizycznego dla studentów i doktorantów kierunku Fizyka Uniwersytetu Gdańskiego),

- Rozwoju e-usług (np. projekt Politechniki Gdańskiej *Pomorska Biblioteka Cyfrowa*, którego rezultatem będzie digitalizacja zasobów szeregu uczelni wyższych i instytucji edukacyjnych województwa pomorskiego).
- *Działanie 4. Rozwój instytucji ułatwiających zwiększanie aktywności społeczeństwa obywatelskiego, wspieranie i rozwój przedsiębiorstw oraz wzmacnianie roli organizacji partnerów społecznych i mechanizmu dialogu społecznego* – realizacji ww. działania służą przede wszystkim projekty:
 - W zakresie *wspierania i rozwoju przedsiębiorczości* – w ramach Osi Priorytetowej 1. *Rozwój i innowacje w MŚP*, głównie w obszarze wsparcia bezpośredniego dla sektora MŚP,
 - W zakresie *społeczeństwa obywatelskiego* oraz *wzmacniania roli organizacji partnerów społecznych* – nacisk na uspołecznienie (bezpośredni udział mieszkańców w przygotowaniu i realizacji przedsięwzięć) oraz zaangażowanie lokalnych organizacji pozarządowych został położony w projektach w ramach Działania 9.3 *Lokalne inicjatywy obywatelskie*. Dzięki tym projektom, realizowanym w przeważającej mierze na obszarach słabych strukturalnie, następuje aktywizacja społeczności lokalnych wokół wspólnego dobra (np. świetlice integracyjnej lub obiektu sportowo-rekreacyjnego).
- *Działanie 5. Rozwój społeczeństwa informacyjnego, zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu oraz podnoszenie umiejętności informatycznych* – w tym zakresie główną rolę odegrały projekty w ramach OP 2 RPO WP dotyczące rozwoju usług elektronicznych (głównie e-administracja). Przykładem takiego przedsięwzięcia może być projekt *e-Kościerzyna – Zintegrowany System Informatyczny* realizowany przez Urząd Miasta Kościerzyny.
- *Działanie 6. Poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia* – ww. działanie realizowane jest przez projekty w ramach Osi Priorytetowej 7. *Ochrona zdrowia i system ratownictwa*. Przykładem może być projekt *Rozbudowa części zabiegowej Gdyskiego Centrum Onkologii przy Szpitalu Morskim im. PCK w Gdyni wraz z zakupem niezbędnego sprzętu i wyposażenia*.

II. Priorytet *Innowacyjna gospodarka*

- *Działanie 1. Zapewnienie przyjaznego otoczenia prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorczości, innowacyjności i inwestycji*. Działanie to realizowane jest przede wszystkim poprzez projekty w OP 1 RPO WP:
 - W zakresie *przyjaznego otoczenia prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorczości* – wsparcie otrzymują instytucje systemowo wspierające przedsiębiorczość (np. poprzez funkcjonowanie Funduszu Powierniczego JEREMIE Województwa Pomorskiego),
 - W zakresie *przyjaznego otoczenia prawnego i instytucjonalnego dla innowacyjności* – dofinansowano instytucje sprzyjające innowacyjnej przedsiębiorczości i transferowi wiedzy (np. projekt *4 etap rozbudowy Pomorskiego Parku Naukowo-Technologicznego w Gdyni* lub *Utworzenie Kwidzyńskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego z Centrum Energii Odnawialnej*),
 - W ramach OP 1 RPO WP zatwierdzono szereg projektów o charakterze klastrowym, jak na przykład *Rozwój Bałtyckiego Klastra Energetycznego poprzez opracowanie strategii i promocję na terenie województwa pomorskiego*,

- W zakresie *przyjaznego otoczenia prawnego i instytucjonalnego dla inwestycji* – oprócz wymienionych powyżej inicjatyw, cel ten realizowany był także w ramach Osi Priorytetowej 8, Poddziałania 8.1.2. *Lokalna infrastruktura wspierająca rozwój gospodarczy* – poprzez projekty dotyczące uzbrojenia terenów pod inwestycje (np. projekt gminy Słupsk - *Uzbrojenie terenów pod inwestycje gospodarcze w ramach SSSE Redzikowo-Wieszyno. Etap I*).
- *Działanie 3. Wdrażanie rozwiązań wspierających działalność proinnowacyjną oraz badania i rozwój (B+R), w tym usprawnienie transferu wiedzy i dyfuzję innowacji i inwestycji* – ww. działanie jest realizowane w ramach OP 1 RPO WP, przede wszystkim w zakresie innowacyjnych rozwiązań w MŚP (Działanie 1.2 *Rozwiązania innowacyjne w MŚP*) oraz rozwoju infrastruktury instytucji sprzyjających innowacyjnej przedsiębiorczości i transferowi wiedzy (parki naukowo-technologiczne).
- *Działanie 4. Zagwarantowanie odpowiedniej dla potrzeb nowoczesnej gospodarki infrastruktury transportowej, przesyłowej i teleinformatycznej* – działanie jest realizowane poprzez projekty w Osi Priorytetowej 4. *Regionalny system transportowy* w zakresie regionalnego transportu drogowego (np. projekty związane z rozbudową/przebudową dróg stanowiących dojazd do autostrady A-1) oraz Osi Priorytetowej 8. *Lokalna infrastruktura podstawowa* w zakresie transportu drogowego sprzyjającego wzrostowi lokalnego potencjału gospodarczego.
- *Działanie 6. Wykorzystanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie ochrony środowiska* – niektóre z projektów zatwierdzonych w ramach Działania 1.2 *Rozwiązania innowacyjne w MŚP* mają charakter proekologiczny, jak na przykład projekt *Rozbudowa firmy Prowal poprzez wdrożenie do produkcji innowacyjnych technologii suszenia biomasy*.

III. Priorytet Sprawne instytucje

- *Działanie 1. Rozwój nowoczesnej administracji publicznej, w tym administracji elektronicznej w celu podniesienia jakości realizowanych przez nią zadań* – w ramach OP 2 RPO WP zatwierdzono przedsięwzięcia z zakresu e-administracji, jak na przykład wspomniany wyżej projekt *e-Kościerzyna – Zintegrowany System Informatyczny*.
- *Działanie 4. Stworzenie nowoczesnego i efektywnego systemu promocji Polski, w tym w szczególności systemu promocji gospodarki polskiej oraz wzmocnienie współpracy gospodarczej* – ww. działanie było realizowane w ramach OP 1 RPO WP, Działania 1.6 *Promocja gospodarcza regionu*. Zatwierdzono m.in. projekt *System Promocji i Informacji Gospodarczej Województwa Pomorskiego*, przygotowany przez Agencję Rozwoju Pomorza S.A.

2.2 Informacja na temat zgodności z przepisami wspólnotowymi (*Information about compliance with Community law*)

IZ RPO WP zapewnia, iż program realizowany jest zgodnie z przepisami wspólnotowymi, w szczególności w takich obszarach, jak ochrona środowiska, prawo zamówień publicznych oraz zasada równych szans i niedyskryminacji na wszystkich etapach realizacji programu. Ponadto IZ RPO WP podjęła szereg działań, których realizacja przez wszystkie instytucje uczestniczące we wdrażaniu programu, odbywa się w zgodzie z przepisami wspólnotowymi. Do działań tych można zaliczyć przede wszystkim:

- umieszczenie we wszystkich dokumentach programowych RPO WP, URPO WP jak również w dokumentach przeznaczonych dla beneficjentów (PB RPO WP, wniosek

o dofinansowanie, umowa o dofinansowanie oraz wnioski o płatność w ramach RPO WP) zapisów o konieczności przestrzegania przez beneficjentów polityk wspólnotowych, a także zgodności realizacji projektów z przepisami prawa wspólnotowego,

- umieszczenie we wniosku o dofinansowanie punktu zobowiązującego beneficjenta do opisanego w jakiś sposób, na etapie wdrażania i po zakończeniu realizacji projektu zapewni zgodność projektu z Ustawą Prawo Zamówień Publicznych, zgodność projektu z polityką zrównoważonego rozwoju (ochrona środowiska) i Natura 2000 oraz zgodność projektu z polityką równości kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji oraz uwzględni problematykę płci w zależności od charakteru projektów;

Polityka zrównoważonego rozwoju:

- zobowiązanie beneficjenta do załączania, na poziomie aplikowania dokumentu pn.: „Ocena oddziaływania na środowisko”, którego wzór został opracowany w oparciu o dyrektywę Unii Europejskiej. Po wejściu w życie ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” (Dz. U. z 2008r. nr 199, poz. 1227), załącznik został dostosowany pod kątem instrukcji jego wypełniania,
- ocena projektu pod kątem poprawności przeprowadzonej procedury oceny oddziaływania na środowisko (OOS). Ocena jest dokonywana przez eksperta środowiskowego, którego zadaniem jest również wskazanie konkretnych działań prawnych, które beneficjent powinien podjąć w celu zapewnienia zgodności planowanych przedsięwzięć z wymaganiami dyrektyw unijnych w zakresie procedury OOS. W tym celu IZ RPO WP zatrudniła kancelarię prawną, posiadającą odpowiednie doświadczenie w doradztwie z zakresu procedury OOS, zarówno dla różnych podmiotów prawnych, jak i dla różnego rodzaju inwestycji. Przekazanie oceny wykonalności środowiskowej ekspertom z odpowiednim doświadczeniem gwarantuje, że przeprowadzenie jej odbędzie się w sposób sprawny i kompetentny. Dodatkowo IZ RPO WP zatrudniła menadżera ds. rozwoju zrównoważonego, do którego kompetencji należy promocja, szkolenia i informowanie beneficjentów RPO WP na temat zasad zrównoważonego rozwoju, obowiązujących na każdym etapie realizacji programu,
- analiza dokumentacji i doradztwo dla potencjalnych beneficjentów RPO WP w zakresie poprawności procedur z zakresu OOS planowanych przedsięwzięć. W tym celu uruchomiono specjalny adres e-mail: ekonsultacje_oos@woj-pomorskie.pl, na który beneficjenci mogą przysyłać do analizy dokumentację dotyczącą postępowań w sprawie OOS,
- prowadzenie szkoleń dla beneficjentów z zakresu przeprowadzania procedur oceny oddziaływania na środowisko.

Poniżej przedstawiamy konkretne przykłady realizacji polityki zrównoważonego rozwoju w ramach realizowanych projektów:

- organizacja prac budowlanych odbywa się w sposób minimalizujący ich wpływ na stan środowiska przyrodniczego. Wody z odwodnienia wykopów oraz ścieki powstałe w trakcie realizacji przedsięwzięć są odprowadzane w sposób niezagrażający bezpieczeństwu ruchu. Podczas prac wykorzystane będą środki techniczne zabezpieczające stan środowiska gruntowo - wodnego przed zanieczyszczeniami ropopochodnymi pochodzącymi od pracujących maszyn i urządzeń. Jednym z

istotniejszych czynników mających wpływ na środowisko podczas wykonywania prac budowlanych będzie hałas związany z pracą maszyn drogowych oraz ruchem pojazdów ciężarowych. Rozwiązaniem skutecznym w tym wypadku będzie zastosowanie nowoczesnych maszyn wyposażonych w elementy zmniejszające emisję hałasu do środowiska. Prace ziemne zostaną wykonane mechanicznie jednakże w miejscach, gdzie wystąpi skrzyżowanie prac z istniejącym uzbrojeniem, będą one wykonywane ręcznie. W razie wystąpienia kolizji z korzeniami drzew oraz drogami zastosowana będzie metoda przewiertu sterowanego. Realizacja projektów nie będą powodować utraty ani fragmentacji siedlisk gatunków chronionych,

- stosowanie specjalnego oświetlenia oszczędzającego energię lub ponoszeniem większych nakładów służących mniejszej ingerencji w środowisko naturalne,
- zastosowanie w budynkach innowacyjnych systemów wentylacyjno-klimatyzacyjnych, pomp ciepła, systemu free cooling, central wentylacyjnych na dachu budynku,
- projekty dotyczące selektywnej zbiórki odpadów i rekultywacji składowisk przyczyniają się do oszczędności przestrzeni w środowisku jak i oszczędności surowców,
- projekty dotyczące gospodarki wodno - ściekowej przyczyniają się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do środowiska, szczególnie do wód gruntowych, gleb,
- projekty środowiskowe, dzięki którym zostanie rozwinięta sieć kanalizacyjna jak i poprawiona zostanie ekonomia eksploatacyjna składowisk odpadów, przyczyniają się do wzrostu gospodarczego kraju. Na nowo skanalizowanych obszarach powstaną nowe obiekty usługowe i przemysłowe. Możliwość składowania odpadów w sposób bezpieczny i ekonomiczny przyciągnie nowych inwestorów na obszary objęte projektami środowiskowymi,
- zakup nowych trolejbusów z silnikami asynchronicznymi zapewniającymi 30-40% zwrot energii przy hamowaniu, jak również oszczędność przy każdym rozruchu pojazdu,
- zakup pojazdów szynowych wyposażonych w silniki spalinowe spełniające normy europejskie (EURO) w zakresie czystości spalin oraz w ekologiczną toaletę w układzie zamkniętym,
- przeprowadzenie warsztatów plenerowych dla uczniów szkół, których celem będzie prezentacja form ochrony przyrody, także wypracowanie „katalogu zachowań ucznia na terenie objętym ochroną konserwatorską”,

Prawo zamówień publicznych:

- wprowadzono w umowie o dofinansowanie projektu obowiązek udostępniania dowodów stosowania procedur dotyczących udzielania zamówień publicznych oraz regulaminu komisji przetargowej albo dowodów rozpoczęcia procedury zawierania umowy w trybie art. 701 ust. 1 kodeksu cywilnego, na żądanie IZ RPO WP lub innych upoważnionych organów przesyłania wszelkiej dokumentacji związanej z wyborem wykonawcy,
- wprowadzenie Taryfikatora opracowanego przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, który w przypadku stwierdzenia naruszenia ustawy Prawo zamówień

publicznych pozwala dokonać korekty finansowej obniżając tym samym wysokość dofinansowania,

- w celu zachowania zasad związanych z przejrzystością w udzielaniu zamówień publicznych, a także mając na uwadze fakt, iż zamówienia powinny być udzielane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów, IZ RPO WP przygotowała wytyczne dla beneficjentów, którzy udzielają zamówień o wartości od 6 000 euro do równowartości kwoty 14 000 euro (bez podatku od towaru i usług). Dla beneficjentów niespełniających kryteriów podmiotowych określonych w art. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych), przy zamówieniach powyżej 14 000 euro, należy postępować zgodnie z art. 70¹ – 70⁵ kodeksu cywilnego.
- pracownicy IZ RPO WP udzielają beneficjentom konsultacji dokumentacji przetargowej ex-ante, aby zminimalizować ryzyko błędnie przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia,
- kontrola na miejscu realizacji projektu każdorazowo weryfikuje poprawność wszystkich przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia w ramach projektu,
- prowadzenie szkoleń dla beneficjentów z zakresu stosowania Pzp w kontekście realizacji projektów w ramach RPO WP,
- zobowiązano beneficjentów będących MŚP, dla których zamówienie przekracza kwotę 12 500 EUR, do gromadzenia i przedstawiania instytucjom uprawnionym do kontroli dokumenty, które udowodnią spełnienie zasady wydatkowania środków w sposób celowy, oszczędny z zachowaniem zasady uzyskiwania założonych efektów przy jak najniższej kwocie wydatku (np. pisemne protokoły z negocjacji handlowych (podpisane przez obie strony), pisemne oferty firm konkurencyjnych w stosunku do wykonawcy/dostawcy z którym beneficjent podpisze umowę, oświadczenia beneficjenta uzasadniające dokonany wybór wykonawcy/dostawcy). W przypadku, gdy zamówienie dotyczy towarów lub usług, które mogą być zakupione z powodów obiektywnych tylko od jednego podmiotu np. zakup know-how, dopuszcza się zamiast przedstawiania ofert konkurencyjnych, przedstawienie wyceny wartości zamówienia przez biegłego rzeczoznawcę niezależnego od stron transakcji oraz pisemne oświadczenia podpisane przez beneficjenta lub wykonawcę/dostawcę, że ten ostatni, zgodnie z wiedzą oświadczającego, jest wyłącznym oferentem przedmiotowych towarów/usług/robót budowlanych na wspólnotowym rynku europejskim.

Pomoc publiczna:

- wprowadzenie na etapie oceny projektu mechanizm weryfikacji zgodności projektu z zasadami udzielania pomocy publicznej,
- opracowanie Wytycznych dla beneficjentów w zakresie stosowania pomocy publicznej, które w sposób szczegółowy opisują możliwość realizacji projektu zgodnie z zasadami pomocy publicznej,
- zobowiązanie beneficjentów do przedkładania oświadczeń o wysokości uzyskanej przez nich pomocy publicznej,
- badanie „efektu zachęty” w projektach objętych regułami pomocy publicznej,

- przeprowadzanie szkoleń dla beneficjentów dotyczących zasad stosowania pomocy publicznej w projektach realizowanych w ramach RPO WP,
- prowadzenie konsultacji z ekspertem w dziedzinie pomocy publicznej na etapie przygotowywania dokumentacji projektowej,
- weryfikacja dokumentacji projektowej pod kątem zgodności z zasadami udzielania pomocy publicznej podczas kontroli systemowej i na miejscu realizacji projektu.

Polityka równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji

Polityka równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji jest szeroko promowana już na etapie aplikowania o środki. Ma to odzwierciedlenie w kryteriach wyboru projektów w obszarze „Zgodność z politykami horyzontalnymi” w ramach którego, beneficjenci mogą otrzymać od 2 do 8 punktów za rozwiązania w sferze realizacji ww. polityki. Ponadto niżej przedstawiono działania realizowane przez IZ RPO WP w kontekście realizacji polityki równości szans i niedyskryminacji:

- zapewnienie przez IZ RPO WP równego dostępu do informacji na temat ogłaszanych konkursów,
- zapewnienie równego dostępu do informacji na temat realizacji programu, umieszczenie informacji na stronie internetowej,
- wprowadzenie możliwości śledzenia na żywo transmisji multimedialnej z wydarzeń dotyczących wdrażania programu,
- rekomendacje w zakresie doboru członków KM RPO WP z zachowaniem równych proporcji pomiędzy przedstawicielami obu płci,

Poniżej przedstawiamy przykłady realizacji polityki równości szans w ramach wybranych projektów:

- stworzenie systemu orientacyjnego dla osób niewidomych na obszarze rewitalizowanego miasta poprzez zastosowanie elementów przestrzennych, akustycznych oraz radiowych (po konsultacjach z osobami niewidomymi),
- zainstalowanie dźwigów do przenoszenia osób niepełnosprawnych na jednostki pływające z nabrzeża/pomostu w projekcie przebudowy przystani,
- tworzenie dodatkowych miejsc dla osób niepełnosprawnych (w ilości większej, niż przewidują to krajowe regulacje), a także odpowiednie ułatwienia w poruszaniu się i dotarciu do obiektów tworzonych w ramach projektów (specjalnie dostosowane windy, zjazdy itp.),
- budowa podjazdów i wind w budynkach dla osób niepełnosprawnych,
- wyposażenie wind w brajlowski opis przycisków i dwujęzyczny, głosowy system informacji,
- zastosowanie ponadnormatywnych szerokości korytarzy, umożliwiających montaż urządzeń głośnomówiących stanowisk komputerowych,
- oznakowanie drzwi od strony aktywnymi metkami (RFID) i etykietami brajlowskimi,

- wyposażenie stanowisk komputerowych w specjalne oprogramowanie i stanowiska książki mówionej,
- wprowadzenie nowej oferty dydaktycznej do laboratoriów zakładające rezygnację z używania odczynników szkodliwych dla kobiet w ciąży,
- zakup niskopodłogowych pojazdów komunikacji miejskiej z niskimi miejscami siedzącymi,
- przeprowadzenie cyklu szkoleń z zakresu problematyki rehabilitacji i rekreacji osób niepełnosprawnych w obiekcie rekreacyjnym będącym przedmiotem wsparcia,
- utworzenie systemu informacji o obiekcie objętym wsparciem przyjaznego dla osób niepełnosprawnych (syntezator mowy, możliwość dowolnego zwiększania wielkości elementów i tekstów na stronie, głosowe wskazówki ułatwiające zwiedzanie, tablice informacyjne w języku Braille).

Partnerstwo:

- konsultacje społeczne dokumentów programowych (w formie spotkań, z wykorzystaniem stron internetowych),
- udział partnerów społeczno-gospodarczych, władz samorządowych i organizacji pozarządowych w dyskusjach nad kształtem obszarów wsparcia objętych programem,
- zapewnienie wsparcia dla partnerów społecznych i organizacji pozarządowych jako potencjalnych beneficjentów wsparcia udzielanego w ramach programu,
- udział partnerów społecznych i gospodarczych, przedstawicieli JST, przedstawicieli środowiska akademickiego w ocenie projektów,
- premiowanie projektów partnerskich podczas oceny wyboru projektów złożonych w ramach konkursów,
- udział partnerów społeczno-gospodarczych, władz samorządowych i organizacji pozarządowych w pracach KM RPO WP,
- powołanie w ramach KM RPO WP grupy roboczej „Społeczne Pomorze”, w skład której wchodzi przedstawiciele partnerów społecznych, organizacji pracowników i pracodawców,
- udział przedstawiciela organizacji pracowników i pracodawców w Grupie Sterującej Ewaluacją.

Poniżej przedstawiamy przykłady realizacji polityki zrównoważonego rozwoju w ramach wybranych projektów:

- w ramach projektów dotyczących tzw. małej rewitalizacji zawierane są porozumienia z organizacjami pozarządowymi (Polski Związek Niewidomych, Stowarzyszenie Bezpieczny Bytów, Bytowskie Centrum Kultury, Stowarzyszenie Kupców Bytowskich, Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie, Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i osób niepełnosprawnych "Bądźmy razem", Stowarzyszenia Ekologiczne, koła gospodyń wiejskich, Ludowe Zespoły Sportowe), czy też państwowymi jednostkami budżetowymi (Komenda Powiatowa Policji, Nadleśnictwo, ochotnicza straż pożarna, Państwowa Akademia Nauk), parafie, ośrodki pomocy społecznej,

- zaangażowanie podmiotów prywatnych udzielających wsparcia finansowe (firma produkująca meble podarowuje sprzęt do modernizowanego obiektu, firma energetyczna, wykonuje bezpłatnie prace związane z podłączeniem obiektów objętych projektem do sieci energetycznej,
- Porozumienia z Lokalnymi Grupami Działania.

2.3 Opis napotkanych problemów wraz z podjętymi działaniami zaradczymi (Significant problems encountered and measures taken to overcome them)

W pierwszym półroczu 2009 r. podjęto środki zaradcze mające na celu rozwiązanie problemów dotyczących Oceny Oddziaływania na Środowisko (OOŚ), które miały miejsce w poprzednim okresie sprawozdawczym. W związku z powyższym podjęto kroki mające na celu przyspieszenie i optymalizację procesu weryfikacji projektów ubiegających się o dofinansowanie w ramach RPO WP.

W tym celu, IZ RPO WP utworzyła Regionalną Bazę Ekspertów w ramach RPO WP, z której powoływane są Zespoły Ekspertów, dokonujące oceny wykonalności projektów. Jedną z grup ekspertów jest grupa ekspertów środowiskowych, którzy dokonują tylko oceny wykonalności środowiskowej. Regulamin prowadzenia RBE został przyjęty uchwałą ZWP w dniu 29 stycznia 2009 r. Rozwiązanie to umożliwiło sprawniejsze przeprowadzanie oceny wykonalności środowiskowej (w tym poprawności przeprowadzonych postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko), jako że do tej pory wszystkie projekty oceniała jedynie kancelaria prawna w ramach udzielonego zamówienia z wolnej ręki. Ponadto, w celu dalszego przyspieszenia procesu oceny, uchwałą ZWP z dnia 19 marca 2009 r. przyjęto Regulamin Pracy Zespołów Ekspertów, który umożliwia powołanie do Zespołu Ekspertów również pracowników Departamentu Programów Regionalnych UMWP.

Ponadto, IZ RPO WP zobowiązała beneficjentów do stosowania *Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub regionalnych programów operacyjnych* z dnia 5 maja 2009 r. W związku z czym do PB RPO WP wprowadzono m.in. zapis mówiący o tym, że wszyscy beneficjenci składający wnioski o dofinansowanie w ramach RPO WP od 1 czerwca 2009 r., niezależnie od tego czy projekty będą realizowane w tradycyjnym trybie budowlanym czy w trybie „zaprojektuj i wybuduj”, są zobowiązani do dostarczenia prawomocnej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (jeśli jest ona wymagana przepisami prawa). Jednocześnie należy podkreślić, że w/w Wytyczne nakładają na IZ RPO WP obowiązek stosowania tzw. „podejścia formalistycznego” w zakresie weryfikacji projektów ubiegających się o dofinansowanie. Podejście to oznacza „sposób badania przedsięwzięcia, w którym zwraca się uwagę na ścisłe wypełnienie wszystkich wymagań formalnych (proceduralnych), bez rozważania faktycznych cech przedsięwzięcia”. Według IZ RPO WP zastosowanie podejścia czysto formalistycznego zaproponowanego w w/w wytycznych, może opóźnić realizację zdecydowanej większości przedsięwzięć wymagających przeprowadzenia postępowania w sprawie OOŚ ponieważ z dotychczasowego doświadczenia IZ RPO wiadomo, że wiele procedur zawiera uchybienia, które powodują konieczność powtarzania całej procedury przez beneficjentów. Takie podejście utrudnia efektywne wdrażanie programu oraz może opóźniać wydatkowanie środków unijnych

Z uwagi na uchybienia w trakcie postępowań w sprawie OOŚ, zarówno ze strony beneficjentów, jak i organów prowadzących postępowania, IZ RPO WP przeprowadziła szereg szkoleń i warsztatów skierowanych do ww. podmiotów z zakresu ocen oddziaływania na środowisko, które były poświęcone m.in. prawidłowemu przygotowaniu karty informacyjnej przedsięwzięcia, postanowienia screenigowego oraz decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W efekcie jakość procedur OOŚ ulega stopniowej poprawie. Co do

zasady, od momentu otrzymania zalecenia uzyskania nowej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, czas oczekiwania na uzupełnienie dokumentacji wynosi od 2 do 4 miesięcy.

Są jednak beneficjenci, którym uzupełnienie niezbędnej dokumentacji zajmuje znacznie więcej czasu, co powoduje opóźnienia w podpisywaniu umów o dofinansowanie. Najwięcej takich przypadków jest pośród projektów realizowanych w ramach OP 8. Liczba beneficjentów, z którymi nie można podpisać umowy o dofinansowanie z uwagi na brak prawidłowego postępowania OOS wynosiła pod koniec okresu sprawozdawczego 21.

W okresie sprawozdawczym w dalszym ciągu trwały prace związane z przygotowaniem rozporządzeń dotyczących udzielania pomocy publicznej w ramach regionalnych programów operacyjnych.

W pierwszym półroczu 2009 r. zakończono prace nad Rozporządzeniem w sprawie udzielania pomocy przez fundusze pożyczkowe i doręczeniowe w ramach RPO, w wyniku czego zmieniono terminy ogłoszenia konkursów w ramach Działań, w których istnieje możliwość finansowania funduszy, tj. Działanie 1.3 „Pozadotacyjne instrumenty finansowe dla MŚP” – przesunięcie konkursu ze stycznia 2009 r. na maj 2009 r., Działanie 1.4 „Systemowe wspieranie przedsiębiorczości” – przesunięcie konkursu z marca 2010 r. na czerwiec 2009 r.

W związku z trwającymi pracami MRR nad Wytocznymi w zakresie zasad dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w ramach zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego w gospodarce odpadami, został zmieniony termin konkursu w ramach Działania 5.1_1 ze stycznia 2009 r. na maj 2009 r. Dokument ten wskazuje możliwość sfinansowania inwestycji w zakresie zakładów zagospodarowania odpadami, która wyklucza jednocześnie wystąpienie pomocy publicznej w projekcie i wszedł w życie w dniu 30 kwietnia 2009 r.

W związku z trwającymi pracami nad rozporządzeniami w sprawie rewitalizacji oraz inwestycji w infrastrukturę energetyczną, telekomunikacyjną, uzdrowską uległ zmianie termin konkursu w ramach Poddziałania 3.2.1 „Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne” z czerwca 2009 r. na wrzesień 2009 r.

W drugim półroczu 2009r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego rozpoczęło prace nad przygotowaniem rozporządzenia dotyczącego udzielania pomocy publicznej w ramach Inicjatywy JESSICA. Chcąc wykorzystać możliwość zastosowania przepisów niniejszego rozporządzenia oraz instrument finansowy w postaci Inicjatywy JESSICA IZ RPO dokonała zmian w URPO WP wprowadzając możliwość zastosowania Inicjatywy JESSICA w poszczególnych Działaniach.

2.4 Zmiany w kontekście realizacji programu operacyjnego (w stosownych wypadkach) *Changes in the context of the operational programme implementation (if relevant)*

W Polsce i na Pomorzu konsekwencją światowego kryzysu finansowego i gospodarczego było spowolnienie wzrostu gospodarczego, które nie przekształciło się jednak w recesję. Pomimo to, w 2009 r. IZ RPO WP, w odpowiedzi na pierwsze objawy spowolnienia gospodarczego, podjęła kroki mające na celu złagodzenie jego skutków oraz przeciwdziałanie ich utrwalaniu lub dalszemu pogłębianiu się.

Podejmowane działania szły w dwóch podstawowych kierunkach. Po pierwsze, miały na celu zwiększenie intensywności wydatków, w szczególności na inwestycje publiczne poprzez usprawnienie mechanizmu przekazywania środków beneficjentom. Po drugie

zmierzały, poprzez interwencję publiczną, do łagodzenia skutków ograniczenia podaży kredytów dla MŚP i rosnącej tym samym luki finansowej na rynku finansowania dłużnego.

Już w roku 2008 podjęto prace koncepcyjne i przygotowawcze zmierzające do usprawnienia i przyspieszenia procesu wydatkowania środków z RPO WP, a tym samym do podtrzymania frontu inwestycyjnego w regionie, w szczególności zasilanego przez infrastrukturalne wydatki publiczne. Realizowane w 2009 r. działania, związane ze zwiększaniem intensywności wydatków publicznych, polegały na zwiększaniu tempa realizacji Programu poprzez uruchomienie większej liczby konkursów niż pierwotnie planowano oraz przeniesienie na 2009 r. alokacji z konkursów zaplanowanych na lata późniejsze, jak również wprowadzenie mechanizmu zaliczkowego.

W świetle *Indykatywnego harmonogramu ogłaszania konkursów w ramach RPO WP 2007-2013*, odzwierciedlającego stan na dzień 17 grudnia 2009 r.²¹, przeniesienie konkursów na rok 2009 z roku 2010 i lat późniejszych, wraz z zaplanowaną na dany konkurs alokacją dotyczyło m.in.:

- Działania 1.1.1 Mikroprzedsiębiorstwa (przeniesiona alokacja: **3 623 334,00 EUR** w ramach wsparcia inwestycyjnego oraz **483 246,00 EUR** w ramach wsparcia udziału w targach);
- Działania 1.1.2 Małe i średnie przedsiębiorstwa (przeniesiona alokacja: **4 799 503,00 EUR** w ramach wsparcia inwestycyjnego oraz **724 869,00 EUR** w ramach wsparcia udziału w targach);
- Działania 2.1. Infrastruktura edukacyjna i naukowo-dydaktyczna (przeniesiona alokacja: **10 842 055,00 EUR**);
- Działania 5.5. Infrastruktura energetyczna i poszanowanie energii (przeniesiona alokacja: **18 586 381,00 EUR**).

Oprócz zmiany harmonogramu konkursów stosowany był instrument polegający na zwiększaniu alokacji na konkursy zaplanowane na rok 2009, kosztem konkursów zaplanowanych na lata późniejsze. Przykładowo, pierwotnie przypadająca na rok 2009 alokacja w ramach Działania 1.2. Rozwiązania innowacyjne w MŚP została zwiększona z **7 806 280,00 EUR** do **9 204 186,00 EUR**.

Łączna wartość projektów wybranych do dofinansowania od uruchomienia programu według stanu na koniec okresu sprawozdawczego wynosi **1 241 798 634,90 EUR**, co stanowi **91,86%** wartości szacowanej w programie, przy wykorzystaniu całkowitej alokacji EFRR na poziomie **67,48%**.

Począwszy od 2009 roku, beneficjenci RPO WP mogą korzystać z zaliczkowego systemu finansowania wsparcia inwestycyjnego, który przyspiesza wprowadzenie środków pomocowych będących w dyspozycji Programu do obiegu gospodarczego. Maksymalna kwota zaliczki, co do zasady, wynosi do 30% całości dofinansowania i może być udzielona w każdym roku realizacji projektu. Zgodnie z zasadami obowiązującymi w 2009 r. zaliczka mogła być udzielona beneficjentowi jednokrotnie w każdym roku realizacji projektu z przeznaczeniem wyłącznie na wydatki inwestycyjne. Zaliczek udzielano na podstawie wniosku o zaliczkę złożonego po podpisaniu umowy o dofinansowanie. Informację zbiorczą nt. łącznej wysokości udzielonych zaliczek zawiera poniższa tabela. Stosunkowo duża różnica

²¹ Załącznik do uchwały nr 1565/275/09 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 17 grudnia 2009 r.

między zaliczkami przekazanymi a rozliczonymi w roku 2009 wynika z tego, iż beneficjenci rozliczali zaliczki w styczniu 2010r.

OP	Wartość zaliczek przekazanych na rzecz beneficjentów (w EUR)		Wartość środków przekazanych beneficjentom w formie zaliczki, a następnie przedstawionych do rozliczenia i uznanych za kwalifikowalne przez IZ RPO WP oraz IPII (w EUR)	
	W okresie sprawozdawczym	Od początku uruchomienia Programu	W okresie sprawozdawczym	Od początku uruchomienia Programu
OP1	88 718,34	88 718,34	0,00	0,00
OP 2	116 036,83	116 036,83	0,00	0,00
OP 4	9 381 926,34	9 381 926,34	3 091 660,93	3 091 660,93
OP 6	319 818,95	319 818,95	262 309,39	262 309,39
OP 7	429 966,95	429 966,95	101 058,13	101 058,13
OP 8	1 709 176,99	1 709 176,99	811 073,83	811 073,83
OGÓŁEM	12 045 644,40	12 045 644,40	4 266 102,28	4 266 102,28

Na przełomie roku 2008 i 2009 przeprowadzona została również ewaluacja systemu wyboru projektów w ramach RPO WP. Na jej podstawie sformułowano szereg rekomendacji, z których część miała na celu usprawnienie i przyspieszenie trybu wyboru projektów. Najważniejszą z rekomendacji tego rodzaju, wdrożoną w roku 2009 jest równoległe prowadzenie oceny wykonalności oraz oceny strategicznej, co znacząco skróciło czas od złożenia wniosku do podjęcia decyzji o dofinansowaniu projektu. Średni czas trwania konkursu (licząc od daty rozpoczęcia oceny wniosku od momentu wyboru projektów przez ZWP) dla wszystkich konkursów wynosi **95 dni** (z czego ocena formalna **39 dni**, ocena merytoryczna i strategiczna **49 dni**). Od początku uruchomienia biorąc pod uwagę programu złożono **3 472** wnioski o dofinansowanie, które zostały poddane ocenie formalnej, do dalszej oceny merytorycznej zostało przekazanych **2 061**, do oceny strategicznej przekazano **1 397** projektów. Biorąc pod uwagę powyższe dane średni czas trwania konkursu można uznać za zadowalający.

Interwencja na rynku pożyczek i poręczeń, zmierzająca do łagodzenia skutków pogłębiania się luki na rynku finansowania dłużnego MŚP jest realizowana poprzez uruchomienie, w ramach Działania 1.3 *Pozadotacyjne instrumenty finansowe dla MŚP* RPO WP, Inicjatywy JEREMIE, która jest formą wspierania instrumentów inżynierii finansowej w systemie Funduszy Strukturalnych, ustanowioną przez Komisję Europejską na mocy art. 44 rozporządzenia Rady nr 1083/2006.

Biorąc pod uwagę założenia przyjętego przez Radę UE *Europejskiego planu naprawy gospodarczej* oraz przyjętego przez polski Rząd *Planu stabilności i rozwoju*, którego jednym z celów jest wzmocnienie systemu gwarancji i poręczeń dla MŚP, IZ RPO WP zwiększyła pierwotnie planowaną alokację na realizację Inicjatywy JEREMIE w województwie pomorskim z **42 129 131 EUR** (w tym środki EFRR – **31 596 848 EUR**) do **68 795 797 EUR** (w tym EFRR – **51 596 848 EUR**).

Inicjatywa JEREMIE, poprzez utworzenie Funduszu Powierniczego, znacząco wzmocni i usprawni mechanizm interwencji publicznej na rynku finansowania dłużnego inwestycji MŚP. Wynika to z następujących cech mechanizmu JEREMIE:

- odnawialny charakter środków przeznaczonych na wsparcie sektora MŚP w regionie w ramach RPO WP (uzyskanie efektu mnożnikowego),

- wzmocnienie potencjału oraz efektywności i skuteczności działania regionalnych instytucji finansowych (funduszy pożyczkowych, poręczeniowych i innych) poprzez możliwość pozyskania dodatkowego kapitału na działalność,
- możliwość uruchomienia nowoczesnych (ale i bardziej ryzykownych) instrumentów wspierania sektora MŚP dostosowanych do wyzwań współczesnej gospodarki w zakresie wzmocnienia konkurencyjności i podnoszenia innowacyjności przedsiębiorstw (wsparcie wykraczające poza tradycyjne pożyczki i poręczenia),
- możliwość elastycznego zarządzania środkami alokowanymi do Funduszu Powierniczego i dostosowywania ich do aktualnych warunków rynkowych i potrzeb przedsiębiorców poprzez mechanizm realokacji środków pomiędzy różne instrumenty finansowe i wprowadzanie nowych produktów finansowych na rynek.

Instrumenty inżynierii finansowej (JEREMIE i JESSICA) są środkami zaradczymi o zdecydowanie długoterminowym charakterze. Wsparcie zwrotne ma bowiem większy zasięg oddziaływania i pozwoli skorzystać większej liczbie odbiorców w dłuższej perspektywie.

W przypadku inicjatywy JESSICA, (IZ RPO WP poczyniła kroki w kierunku realizacji projektów w tym obszarze) wsparcie będzie stanowić dodatkowy impuls dla inwestycji w miastach, które w wyniku kryzysu mają mniejsze możliwości realizacji planów inwestycyjnych. Dodatkowo uruchomiony kapitał prywatny może przyczynić się w znaczny sposób do zniwelowania skutków kryzysu w dłuższej perspektywie.

2.5 Zasadnicze modyfikacje w rozumieniu art. 57 rozporządzenia nr 1083/2006 (w stosownych wypadkach) Substantial modification under Article 57 of Regulation (EC) No 1083/2006 (if relevant)

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły żadne zasadnicze modyfikacje, w rozumieniu art. 57 rozporządzenia 1083/2006.

2.6 Komplementarność pomocy z innymi instrumentami wsparcia (*Complementarity with other instruments*)

W okresie sprawozdawczym IZ RPO WP podejmowała szereg działań mających na celu zapewnienie komplementarności realizowanych operacji z innymi programami operacyjnymi. Do działań tych zaliczyć należy:

„Unijne” posiedzenia Zarządu Województwa Pomorskiego

W 2009 roku kontynuowane były cotygodniowe „unijne” posiedzenia ZWP, które zastąpiły spotkania, powołanego w połowie 2007 r., Kolegium Dyrektorów ds. Polityki Strukturalnej. To istotne podniesienie rangi tematyki europejskiej na poziomie samorządu województwa związane było ze stale rosnącą liczbą i wagą spraw związanych z wykorzystaniem środków pochodzących z Unii Europejskiej oraz potrzebą wypracowania bardziej efektywnego instrumentu decyzyjnego w tym obszarze.

Przedmiotem „unijnych” posiedzeń ZWP są kwestie związane z:

- zarządzaniem lub wdrażaniem programów UE realizowanych przez Samorząd Województwa Pomorskiego (RPO WP, PO KL, PROW, PO Ryby),
- projektami z udziałem Samorządu Województwa Pomorskiego, współfinansowanymi ze środków UE w ramach RPO WP, PO IS, PO IG, PO KL, PROW, PO Ryby, a także w ramach Programów EWT / EISP i innych,

- koordynacją realizowanych w województwie istotnych przedsięwzięć wspieranych środkami UE w ramach RPO WP, PO IŚ, PO IG i innych programów operacyjnych,
- modyfikacją i kształtowaniem istotnych polityk realizowanych na poziomie UE i Polski,
- innymi zagadnieniami wynikającymi bezpośrednio i pośrednio z członkostwa Polski w UE.

W ramach „unijnych” posiedzeń ZWP realizowane są także stałe punkty obejmujące przede wszystkim:

- informacje na temat postępu przygotowań do realizacji lub samej realizacji kluczowych projektów Samorządu Województwa Pomorskiego finansowanych w ramach różnych programów UE (informacja przedkładana cyklicznie co pół roku),
- raporty Liderów Tematycznych nt. postępu przygotowań do realizacji kluczowych projektów regionalnych finansowanych w ramach różnych programów UE oraz pomorskich projektów zawartych na listach projektów indywidualnych w ramach PO IŚ oraz PO IŚ (informacja przedkładana cyklicznie co pół roku),
- informacja dotycząca środków pozyskanych przez województwo Pomorskie w ramach perspektywy finansowej 2007-2013 (informacja przedkładana cyklicznie co pół roku),
- rekomendacje z raportów ewaluacyjnych przeprowadzonych w związku z realizacją RPO WP, PO KL, PROW,
- raporty miesięczne z realizacji ZPORR, RPO WP, PO KL,
- projekty uchwał Komitetu Monitorującego RPO WP i Podkomitetu Monitorującego PO KL,
- wybór projektów w ramach RPO WP, PO KL, PROW,
- przyjmowanie Rocznych Planów Działania w ramach komponentu regionalnego PO KL,
- przyjmowanie projektów stanowisk na Konwent Marszałków lub stanowisk adresowanych do Rady Ministrów lub Komisji Europejskiej.

Plan działań Zarządu Województwa Pomorskiego w zakresie pozyskania środków UE w latach 2007-2013

Kolejnym elementem zwiększania komplementarności oraz koordynacji działań była realizacja zapisów Uchwały Nr 5/83/08 Zarządu Województwa Pomorskiego w sprawie przyjęcia „Planu działań Zarządu Województwa Pomorskiego w zakresie pozyskania środków UE w latach 2007-2013”. Przygotowanie i realizacja postanowień Planu jest jednym z elementów wykonania przez ZWP zadań koordynacyjnych.

Plan działań był realizowany przez ZWP poprzez działania polegające przede wszystkim na:

- a) monitorowaniu postępów realizacji programów²², a także opiniowaniu zmian zachodzących w tych programach lub w dokumentach z nimi powiązanych (m.in. poprzez udział przedstawicieli regionu w pracach komitetów monitorujących),

²² W ramach Polityki Spójności w województwie pomorskim realizowane są następujące programy: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (PO IŚ); Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka (PO IG); Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego (RPO WP); Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL); Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Południowy Bałtyk 2007-2013, Program Operacyjny

- b) stałej analizie możliwości, jakie oferują programy dla kluczowych projektów regionalnych (m.in. poprzez współpracę z instytucjami zaangażowanymi we wdrażanie ww. programów),
- c) aktywnym udziale w kreowaniu i przygotowaniu kluczowych projektów regionalnych, a także w ich właściwym ukierunkowaniu do programów (m.in. poprzez współpracę z beneficjentami regionalnymi),
- d) tworzeniu bazy podstawowych informacji i danych na temat wszystkich projektów realizowanych w regionie lub ubiegających się o wsparcie w ramach ww. programów.

Do usprawnienia działań koordynacyjnych na poziomie województwa oraz pełnego monitorowania postępów realizacji wszystkich programów operacyjnych na terenie województwa pomorskiego, jak również do monitorowania stanu przygotowania najważniejszych pomorskich projektów aplikujących o środki UE w *PO Infrastruktura i Środowisko* oraz *PO Innowacyjna Gospodarka* przygotowane i wdrożone zostały dwa narzędzia informatyczne:

- a) Baza danych o pomorskich projektach ubiegających się o dofinansowanie w ramach *PO Infrastruktura i Środowisko* oraz *PO Innowacyjna Gospodarka*,
- b) Baza danych obejmująca wszystkie projekty finansowane ze środków zewnętrznych na terenie województwa pomorskiego w okresach programowania 2004-2006 oraz 2007-2013.

W *Planie działań* założono następujące trzy scenariusze i cele absorpcyjne na lata 2007-2013 dla województwa pomorskiego:

- a) pesymistyczny, w którym zakłada się cel absorpcyjny dla środków UE na poziomie ok. 3,9 mld EUR,
- b) realistyczny, w którym zakłada się cel absorpcyjny dla środków UE na poziomie ok. 4,5 mld EUR,
- c) optymistyczny, w którym zakłada cel absorpcyjny dla środków UE na poziomie ok. 5,2 mld EUR.

Scenariuszem wyjściowym jest scenariusz optymistyczny, dla którego określa się cele szczegółowe w odniesieniu do poszczególnych programów operacyjnych. Jednocześnie, w celu umożliwienia skutecznego badania postępu absorpcji środków UE w regionie, wyznaczono dwa pośrednie cele ilościowe:

- zakontraktowanie przez pomorskich beneficjentów projektów o wartości 1,0 mld EUR do końca 2009 roku;
- zakontraktowanie przez pomorskich beneficjentów projektów o wartości 2,5 mld EUR do końca 2011 roku.

W kontekście powyższych założeń, należy stwierdzić, iż do końca 2009 r. województwo pomorskie pozyskało ponad 5,58 mld zł, co równa się blisko 1,36 mld EUR²³.

Region Morza Bałtyckiego (współpraca transnarodowa), Program Operacyjny Europa Środkowa (współpraca transnarodowa), Program Operacyjny Współpracy Międzyregionalnej INTERREG IV C. W ramach Polityki Sąsiedztwa w województwie pomorskim realizowany jest Program Współpracy Przygranicznej Polska-Litwa-Federacja Rosyjska. W ramach Wspólnej Polityki Rolnej w województwie pomorskim jest realizowany Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW). W ramach Wspólnej Polityki Rybackiej w województwie pomorskim realizowany będzie Program Operacyjny Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych Obszarów Rybackich (PO Ryby).

²³ Na podstawie kursu Europejskiego Banku Centralnego z dnia 30.12.2009 r..

Stanowi to 136% szacowanej wartości do końca 2009 r. i 26% całości szacowanych środków na koniec perspektywy finansowej. Procentowy stan kontraktacji/podjętych decyzji w ramach poszczególnych programów operacyjnych perspektywy finansowej 2007-2013

Program	Szacunkowe zakontraktowanie w 2013 r. (w mln EUR)	Stan kontraktacji/decyzji na dzień 31.12.2009 r. (w mln EUR)²⁴	Realizacja na dzień 31.12.2009 r. (%)
PO IS	2 200	225,98	10,27
PO IG	500	150,29	30,06
PO KL	600	143,32	23,89
RPO WP	885	630,64	71,26
Programy EWT	50	9,56	19,12
PROW 2007-2013	700	162,74	23,25
PO Ryby	300	29,64	9,88
Ogółem	5 235	1 352,17	25,83

W skutecznej realizacji Planu, ZWP systematycznie współpracuje z instytucjami zaangażowanymi w proces udzielania wsparcia ze środków UE w ramach poszczególnych programów operacyjnych oraz z beneficjentami z obszaru województwa pomorskiego. Istotnym elementem realizacji Planu są również działania grupy tzw. Liderów tematycznych powołanych w departamentach merytorycznych, odpowiadających za poszczególne obszary tematyczne programów operacyjnych. Liderzy tematyczni dysponują pełną wiedzą na temat właściwych programów operacyjnych i regionalnych projektów kluczowych w powierzonych im zakresach tematycznych. Realizacja Planu jest weryfikowana poprzez przygotowywane przez Liderów raz na 6 miesięcy raportów dla ZWP na temat stanu zawansowania projektów, wraz z informacją na temat poziomu zakontraktowania środków UE na projekty dla pomorskich beneficjentów.

Grupa robocza ds. koordynacji i komplementarności

Grupa robocza ds. koordynacji i komplementarności w ramach Komitetu Koordynacyjnego NSRO 2007-2013 została powołana uchwałą Nr 26 KK NSRO z dnia 17 grudnia 2008 r. Celem Grupy jest koordynacja działań realizowanych w ramach programów operacyjnych na lata 2007-2013 dofinansowanych ze środków polityki spójności, Wspólnej Polityki Rolnej, Wspólnej Polityki Rybackiej oraz działań finansowanych ze środków krajowych w ramach polityki rozwoju. Ponadto Grupa jest odpowiedzialna za monitorowanie komplementarności wdrażania działań poszczególnych programów operacyjnych w ramach NSRO, Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej w obszarach interwencji dotyczących m.in. przedsiębiorczości, innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw, społeczeństwa obywatelskiego, społeczeństwa informacyjnego, środowiska, rozwoju zasobów ludzkich, zatrudnienia, transportu, kultury, turystyki, B+R, rozwoju obszarów wiejskich. Do zadań Grupy należy także wypracowywanie propozycji rozwiązań służących zapewnieniu komplementarności projektów finansowanych ze środków funduszy UE, w tym poprawie sposobów wdrażania wybranych obszarów strategicznych, jak również analiza kwestii o charakterze horyzontalnym w ramach NSRO i opracowywanie spójności propozycji rozwiązań do zastosowania w systemie realizacji NSRO.

Przedstawiciele IZ RPO WP aktywnie uczestniczą w pracach Grupy. Z inicjatywy IZ RPO WP zostało podjętych szereg kluczowych kwestii z punktu widzenia koordynacji

²⁴ Na podstawie kursu Europejskiego Banku Centralnego z dnia 30.12.2009 r.

horyzontalnej wszystkich programów, np. pomorskie doświadczenia w zakresie przygotowania projektów partnerskich (w szczególności PO *Infrastruktura i Środowisko* oraz PO *Innowacyjna Gospodarka*), czego wymiernym efektem jest zlecenie przez MRR wykonania ekspertyzy pn. *Ocena realizacji projektów partnerskich realizowanych w ramach krajowych i regionalnych programów operacyjnych w okresie perspektywy finansowej 2007-2013*. Celem ogólnym ekspertyzy jest poprawa jakości realizacji zasady partnerstwa w zakresie projektów partnerskich w ramach NSRO 2007-2013 poprzez ocenę stanu realizacji projektów partnerskich w dwóch wybranych programach operacyjnych: *Programie Operacyjnym Innowacyjna Gospodarka* i *Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Pomorskiego* oraz zaproponowanie, na tej podstawie, kierunków działań (rekomendacji) i dobrych praktyk sprzyjających realizacji projektów w partnerstwie.

Ponadto, na posiedzeniach Grupy prezentowany był pomorski system sprawozdawczości środków rozwojowych²⁵, a także doświadczenia IZ RPO WP w zakresie realizacji kompleksowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w RPO WP jako przykładu zintegrowanego podejścia do realizacji projektów.

Pozostałe instrumenty zapewnienia komplementarności RPO WP i innymi programami

W celu zapewnienia komplementarności i synergii wsparcia RPO WP z innymi programami wdrażanymi na poziomie regionu podjęto ponadto szereg innych działań, do których zaliczają się następujące instrumenty w obszarze interwencji poszczególnych Programów Operacyjnych:

PO Kapitał Ludzki:

- w Poddziałaniu 6.1, Działaniu 6.2, Poddziałaniu 7.2.1, Poddziałaniu 8.1.1, Poddziałaniu 8.1.2, oraz Działaniach 9.3 i 9.4 do systemu oceny projektów wprowadzono kryterium strategiczne przyznające dodatkowe punkty projektom, w których grupą docelową są osoby mieszkające na obszarach słabych strukturalnie i/lub podmioty posiadające siedzibę lub wyodrębnioną formalnie jednostkę na obszarach słabych strukturalnie, określonych w załączniku graficznym *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013*. Tym samym kryterium to zapewnia komplementarność z działaniami podejmowanymi w ramach *Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013*,
- przyjęto wspólne preferencje i kryteria przy wyborze projektów skierowanych do mieszkańców obszarów zdegradowanych wymienionych w notach intencyjnych stanowiących załącznik do porozumień podpisanych pomiędzy uprawnionymi miastami a IZ RPO WP²⁶. W listopadzie 2009 w ramach PO KL (Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Poddziałanie 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i

²⁵ Jedną z zidentyfikowanych barier związanych z analizą środków pozyskanych przez województwo z różnych źródeł krajowych (w szczególności pochodzących z krajowych Programów Operacyjnych) jest brak rozwiązań systemowych w zakresie pozyskiwania danych i konieczność każdorazowego występowania przez IZ RPO WP o udostępnienie informacji do właściwych instytucji na poziomie krajowym.

²⁶ Nota intencyjna była negocjowana z 12 miastami (Gdańsk, Gdynia, Sopot, Słupsk, Tczew, Starogard Gdański, Wejherowo, Rumia, Chojnice, Malbork, Kwidzyn i Lębork), które są uprawnione do wsparcia w ramach Poddziałania 3.2.1 Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne RPO WP. Konsultacje not odbywały się w oparciu o Wytyczne dotyczące przygotowania projektów w ramach Poddziałania 3.2.1 stanowiące Załącznik nr 5 do Przewodnika Beneficjenta RPO WP. Ostatecznie w IV kwartale 2009 r. Zarząd Województwa Pomorskiego podpisał porozumienia w sprawie zakresu przedsięwzięć rewitalizacyjnych objętych dofinansowaniem w ramach RPO WP z 5 miastami (Słupsk, Lębork, Wejherowo, Tczew i Gdańsk), do których załącznikami były wynegocjowane Noty.

społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym) ogłoszono konkurs skierowany wyłącznie na wsparcie mieszkańców obszarów zdegradowanych, które zostały wskazane w notach intencyjnych stanowiących załączniki do porozumień podpisanych pomiędzy uprawnionymi miastami a IZ RPO WP. Komplementarny do niego konkurs w Poddziałaniu 3.2.1 *Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne* RPO WP został ogłoszony w grudniu 2009 r.,

- kontynuowano powiązanie działań Komitetu Monitorującego RPO WP i Podkomitetu Monitorującego PO *Kapitał Ludzki*. W skład Komitetu Monitorującego RPO WP powołany został przedstawiciel Podkomitetu Monitorującego PO *Kapitał Ludzki*, a w składzie Podkomitetu Monitorującego PO *Kapitał Ludzki* znajduje się przedstawiciel Instytucji Zarządzającej RPO WP.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich:

- propozycje wyboru kryterium regionalnego dla działania *Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej* PROW wdrażanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego zostały wypracowywane przez zespół, w skład którego wchodził przedstawiciel IZ RPO WP, umożliwiło to m.in. zapewnienie, poprzez kryteria wyboru projektów, komplementarności wsparcia w zakresie przedsięwzięć dotyczących gospodarki wodno-ściekowej (kryterium regionalne w PROW preferuje projekty umożliwiające zwiększenie poziomu skanalizowania gminy o ponad 5% oraz projekty zlokalizowane na terenie gmin, w których poziom skanalizowania nie przekracza 40%),
- powierzenie wdrażania Działania 9.3. RPO WP, ukierunkowanego na lokalne inicjatywy obywatelskie, tej samej komórce organizacyjnej w ramach Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego, która odpowiada za wdrażanie *Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich*, skierowanego do tej samej grupy beneficjentów; umożliwia to całkowite skoordynowanie zasad i terminów konkursów w obu programach,
- stosowanie w konkursach w działaniu *Odnowa i rozwój wsi* PROW 2007-2013 przyjętego przez Zarząd Województwa Pomorskiego w 2008 r. kryterium regionalnego, którego celem było wzmocnienie komplementarności tego działania PROW z działaniem 9.3 *Lokalne inicjatywy obywatelskie* RPO WP. W RPO WP wartość projektu nie może przekroczyć, co do zasady, 100 tys. EUR, natomiast w PROW 2 dodatkowe punkty przyznawano projektom, których wartość całkowita przekracza 400 tys. PLN,
- skoordynowanie terminów konkursów i wyboru projektów w powiązanych ze sobą Działaniach RPO WP i PROW, w których Samorząd Województwa pełni funkcję wdrażającą, dotyczy to m.in. projektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej (wybór projektów w Działaniu 8.2 RPO WP, a następnie ogłoszenie komplementarnego konkursu w PROW).

Wśród przykładów komplementarności międzyprogramowej (w tym sektorowej i przestrzennej) na poziomie projektów realizowanych w poszczególnych Osiach Priorytetowych RPO WP wymienić można:

- **w zakresie Osi priorytetowej 1. *Rozwój i innowacje w MŚP:***
 - Projekt *Uzupełnienie dostępnej oferty Swissmed Centrum Zdrowia S.A. w zakresie leczenia szpitalnego przez zakup innowacyjnego zestawu urządzeń* (Swissmed

Centrum Zdrowia S.A.) w Działaniu 1.1. *Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa*, Poddziałaniu 1.1.2. *Małe i średnie przedsiębiorstwa* RPO WP z projektem *Profesjonalne szkolenia zawodowe podnoszące kwalifikacje lekarzy i pielęgniarek* (Swissmed Centrum Zdrowia S.A.) w Działaniu 8.1 *Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie*, Poddziałaniu 8.1.1 *Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw* – projekty konkursowe PO KL,

- Projekt *Pomorski Park Naukowo-Technologiczny – rozbudowa – etap 4* (Miasto Gdynia – Gdyńskie Centrum Innowacji) w Działaniu 1.5. *Regionalna sieć transferu rozwiązań innowacyjnych*, Poddziałaniu 1.5.1. *Infrastruktura dla rozwoju firm innowacyjnych* RPO WP z projektem *Pomorski Park Naukowo-Technologiczny - rozbudowa III etap* (Miasto Gdynia – Gdyńskie Centrum Innowacji) w Działaniu 5.3 *Wspieranie ośrodków innowacyjności* PO IG oraz z projektem *Gdański Park Naukowo-Technologiczny – III Etap* (Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna Sp. z o.o.) także w Działaniu 5.3 *Wspieranie ośrodków innowacyjności* PO IG,
- Projekt *Budowa partnerstwa i opracowanie strategii klastra branży ICT/ETI* (Politechnika Gdańska) w Działaniu 1.5. *Regionalna sieć transferu rozwiązań innowacyjnych*, Poddziałaniu 1.5.2. *Wsparcie regionalnych procesów proinnowacyjnych* RPO WP z projektem *WiComm Transfer – transfer wiedzy i wzmocnienie powiązań sfery nauki z przedsiębiorstwami branży ICT/ETI poprzez system staży* (Politechnika Gdańska) w Działaniu 8.2 *Transfer wiedzy*, Poddziałaniu 8.2.1 *Wsparcie dla współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw* – projekty konkursowe PO KL.

- **w zakresie Osi priorytetowej 2. Społeczeństwo wiedzy:**

- Projekty: *Budowa budynku Neofilologii Wydziału Filologicznego w ramach Kampusu Bałtyckiego Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku* oraz *Fizyka dla przyszłości – zakup kompletnego wyposażenia nowoczesnego dydaktycznego laboratorium fizycznego dla studentów i doktorantów kierunku Fizyka Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku* w Działaniu 2.1. *Infrastruktura edukacyjna i naukowo-dydaktyczna* RPO WP z projektem *Program wdrożenia nowoczesnych elementów kształcenia w Uniwersytecie Gdańskim* w Działaniu 4.1 *Wzmocnienie i rozwój potencjału dydaktycznego uczelni oraz zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy* PO KL oraz z projektem *Budowa budynków wydziałów Chemii i Biologii Uniwersytetu Gdańskiego* w Działaniu 13.1. *Infrastruktura szkolnictwa wyższego* PO IS,
- Projekt *Modernizacja i Rozbudowa Laboratoriów Wydziału Elektrotechniki i Automatyki – Infrastruktura edukacyjna i naukowo-dydaktyczna* (Politechnika Gdańska) w Działaniu 2.1. *Infrastruktura edukacyjna i naukowo-dydaktyczna* RPO WP z projektem *Laboratorium Innowacyjnych Technologii elektroenergetycznych i Integracji odnawialnych źródeł energii – LINTE²* (Politechnika Gdańska) w Działaniu 2.1 *Rozwój ośrodków o wysokim potencjale badawczym* PO IG.

- **w zakresie Osi Priorytetowej 3. Funkcje miejskie i metropolitalne:**

- Projekt *Rozwój proekologicznego transportu publicznego na Obszarze Metropolitalnym Trójmiasta* w Działaniu 3.1. *Rozwój i integracja systemów transportu zbiorowego* RPO WP z projektem *Gdański Projekt Komunikacji Miejskiej – etap III A* w Działaniu 7.3 *Transport miejski w obszarach metropolitalnych* PO IS,
- Projekt *Adaptacja części Domu Zdrojowego w Sopocie na siedzibę Państwowej Galerii Sztuki w Sopocie, punktu Informacji Turystycznej i Pijalni Wód* (Miasto Sopot) w Działaniu 3.2. *Wzrost atrakcyjności przestrzeni miejskiej*, Poddziałaniu 3.2.2.

Inwestycje zwiększające potencjał rozwojowy miast RPO WP z projektem Remont i przebudowa Opery Leśnej w Sopocie (Miasto Sopot) w Działaniu 11.2 Rozwój oraz poprawa stanu infrastruktury kultury o znaczeniu ponadregionalnym PO IŚ.

- **w zakresie Osi Priorytetowej 4. Regionalny system transportowy:**

- Projekt *Przebudowa ulicy Łostowickiej w Gdańsku* (Miasto Gdańsk) w Działaniu 4.1 *Rozwój regionalnej infrastruktury drogowej RPO WP z projektem Budowa Trasy W-Z w Gdańsku, odcinek Kartuska – Otomińska* (Miasto Gdańsk) w Działaniu 6.1 *Rozwój sieci drogowej TEN-T PO IŚ,*
- Projekt *Rewitalizacja i modernizacja tzw. „Helskiego korytarza kolejowego” – linii kolejowej nr 213 Reda – Hel* (PKP PLK S.A.) w Działaniu 4.2 *Rozwój regionalnej infrastruktury kolejowej RPO WP z projektem Modernizacja linii E 65/C-E 65 na odcinku Warszawa-Gdynia – obszar LCS Gdańsk, LCS Gdynia* (PKP PLK S.A.) w Działaniu 7.1 *Rozwój transportu kolejowego PO IŚ.*

- **w zakresie Osi Priorytetowej 5. Środowisko i energetyka przyjazna środowisku:**

- Projekt *Rekultywacja składowisk odpadów gmin będących udziałowcami Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych „Stary Las”* w Działaniu 5.1 *Gospodarka odpadami RPO WP z projektem Racjonalizacja gospodarki odpadami poprzez budowę Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych „Stary Las”* w Działaniu 2.1 *Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych PO IŚ,*
- Projekt *Odbudowa urzędzeń ochrony przeciwpowodziowej oraz budowa obiektów małej retencji na obszarze Pobrzeża Kaszubskiego* (Samorząd Województwa Pomorskiego) w Działaniu 5.2 *Gospodarka wodna RPO WP z grupą 4 projektów pod nazwą Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław – etap I* w Działaniu 3.1 *Retencjonowanie wody i zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego PO IŚ,*
- Projekt *Budowa systemu kanalizacji deszczowej w północnej części Żukowa* (Gmina Żukowo) w Działaniu 5.2 *Gospodarka wodna RPO WP z projektem Ochrona wód Zatoki Gdańskiej – budowa i modernizacja systemu odprowadzania wód opadowych w Gdańsku* (Miasto Gdańsk) w Działaniu 3.1 *Retencjonowanie wody i zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego PO IŚ.*

- **w zakresie Osi Priorytetowej 6. Turystyka i dziedzictwo kulturowe:**

- Projekt *Kampania promocyjna Żuław* (Gmina Nowy Dwór Gdański) w Działaniu 6.2. *Promocja i informacja turystyczna RPO WP z projektem Pętla Żuławska – rozwój turystyki wodnej* (projekt partnerski Samorządu Województwa Pomorskiego z 13 jednostkami samorządu terytorialnego z województw pomorskiego i warmińsko-mazurskiego) w Działaniu 6.4 *Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym PO IG,*
- Projekt *Zagospodarowanie turystyczne rezerwatu archeologiczno-przyrodniczego Kręgi Kamienne w Odrach* (Gmina Czersk) w Działaniu 6.4. *Wspieranie i zachowanie walorów przyrodniczych RPO WP z projektem Zagospodarowanie terenu nad jeziorem Ostrowite w gminie Czersk* w Działaniu 3.4 *Odnowa i rozwój wsi PROW.*

- **w zakresie Osi Priorytetowej 7. Ochrona zdrowia i system ratownictwa:**

- Projekty: *Podniesienie jakości usług medycznych w zakresie układu sercowo-naczyniowego poprzez zakup specjalistycznej aparatury medycznej dla ACK – Szpital AM w Gdańsku* oraz *Doposażenie Oddziału Medycyny Nuklearnej poprzez zakup*

aparatury medycznej (SPECT/TK) wraz z adaptacją pomieszczeń w Uniwersyteckim Centrum Klinicznym w Gdańsku w Działaniu 7.1. Infrastruktura ochrony zdrowia RPO WP z projektem Dopuszczenie w specjalistyczną aparaturę medyczną Centrum Urazowego powstającego w obecnie budowanym Centrum Medycyny Inwazyjnej (Uniwersyteckie Centrum Kliniczne w Gdańsku) w Działaniu 12.2 Inwestycje w infrastrukturę ochrony zdrowia o znaczeniu ponadregionalnym PO IS,

- Projekt *Poprawa dostępności i rozwój specjalistycznych usług medycznych poprzez utworzenie Pracowni Kardiologii inwazyjnej w Szpitalu Specjalistycznym im. J.K. Łukowicza w Chojnicach w Działaniu 7.1. Infrastruktura ochrony zdrowia RPO WP z projektem Poprawa jakości ratownictwa medycznego w Szpitalu Specjalistycznym im. J.K. Łukowicza w Chojnicach poprzez zakup ambulansu wraz z wyposażeniem w Działaniu 12.1 Rozwój systemu ratownictwa medycznego PO IS.*

- **w zakresie Osi Priorytetowej 8. Lokalna infrastruktura podstawowa:**

- Projekt *Rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej w miejscowościach Zalesie – Lubnia – Orlik – Lamk poprzez budowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (Gmina Brusy) w Działaniu 8.2 Lokalna infrastruktura ochrony środowiska RPO WP z projektem Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Brusach – Etap I (Gmina Brusy) w Działaniu 3.3 Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej PROW,*
- Projekt *Kompleksowy program gospodarki ściekowej Gminy Tczew – projekt uzupełniający w Działaniu 8.2 Lokalna infrastruktura ochrony środowiska RPO WP z projektem Kompleksowy program gospodarki ściekowej Gminy Tczew w Działaniu 1.1 Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM PO IS oraz z projektem Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Goszyn (Gmina Tczew) w Działaniu 3.3 Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej PROW,*
- Projekt *Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Wilczewie (Gmina Mikołajki Pomorskie) w Działaniu 8.2 Lokalna infrastruktura ochrony środowiska RPO WP z projektem Pomyśl o przyszłości – segreguj odpady od młodości – regulacja gospodarki odpadami na terenie Gminy Mikołajki Pomorskie w Działaniu 3.3 Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej PROW.*

- **w zakresie Osi Priorytetowej 9. Lokalna infrastruktura społeczna i inicjatywy obywatelskie**

- Projekt *Rozbudowa i przebudowa Zespołu Szkół w Kamienicy Królewskiej celem poprawy dostępu do lepszej jakości oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej z Gminy Sierakowice (Gmina Sierakowice) w Działaniu 9.1. Lokalna infrastruktura edukacyjna, sportowa i kultury RPO WP z projektem Przystanek nauka (Gmina Sierakowice) w Działaniu 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty, Poddziałaniu 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych – projekty konkursowe PO KL oraz z projektem Świat zabawy światem nauki – wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci w wieku przedszkolnym z terenu Gminy Sierakowice w Działaniu 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty, Poddziałaniu 9.1.1 Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechniania edukacji przedszkolnej PO KL,*
- Projekt *Rozbudowa i modernizacja Szkoły podstawowej w Żarnowcu – sala gimnastyczna z zapleczem edukacyjnym (Gmina Krokowa) w Działaniu 9.1. Lokalna*

infrastruktura edukacyjna, sportowa i kultury RPO WP z projektem Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z terenu Gminy Krokowa (Gmina Krokowa) w Działaniu 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty, Poddziałaniu 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych – projekty konkursowe PO KL oraz z projektem Nauka dziś-lepsze jutro. Dodatkowe zajęcia pozalekcyjne dla gimnazjalistów z Gminy Krokowa (Gmina Krokowa) Działanie 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty, Poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych – projekty konkursowe PO KL oraz z projektem Poziomkowa Akademia – utworzenie punktów przedszkolnych w Gminie Krokowa (Gmina Krokowa) w Działaniu 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty, Poddziałanie 9.1.1 Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechniania edukacji przedszkolnej PO KL,

- Projekt *Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Szropach w Gminie Stary Targ – etap I* w Działaniu 9.1. *Lokalna infrastruktura edukacyjna, sportowa i kultury RPO WP z projektem Budowa mini boisk placów zabaw, miejsc rekreacji wraz z placem parkingowym w miejscowościach: Mleczewo, Nowy Targ, Szropy, Tropy Sztumskie, Waplewo Wielkie, Kalwa, Dąbrówka Malborska, Stary Targ, Bukowo (Gmina Stary Targ) w Działaniu 3.4 Odnowa i rozwój wsi PROW,*
- *Projekt Przebudowa bazy sportowo-rekreacyjnej w miejscowości Stare Pole (Gmina Stare Pole) w Działaniu 9.1. Lokalna infrastruktura edukacyjna, sportowa i kultury RPO WP z projektem Budowa ciągu pieszo-rowerowego Zabrowo – Stare Pole (Gmina Stare Pole) w Działaniu 3.4 Odnowa i rozwój wsi PROW.*

Strategia UE dla regionu Morza Bałtyckiego

Na przełomie sierpnia i września 2009 r. Minister Rozwoju Regionalnego zapewniający koordynację wszystkich programów Celu Konwergencja i Celu Europejska Współpraca Terytorialna oraz prowadzący nadzór nad prawidłowym systemem realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia przeprowadziła konsultacje dokumentu *European Union Strategy for the Baltic Sea Region – Governance and Implementation* (lipiec 2009 r.). W proces ten zaangażowane były również Instytucje Zarządzające 4 krajowych i 16 Regionalnych Programów Operacyjnych w ramach Celu Konwergencja oraz Instytucja Zarządzająca Programem Południowy Bałtyk w ramach Celu Europejska Współpraca Terytorialna.

Konsultacje te zostały przeprowadzone ponownie w grudniu 2009 r. w oparciu o dokument *Guidance Note – Practical Suggestions for Operational Programmes* przesłany listem DG REGIO 12 listopada 2009 r. Celem konsultacji było określenie możliwości IZ w zakresie powiązania i raportowania działań prowadzonych w ramach poszczególnych PO Celu 1 i 3 na rzecz realizacji celów *Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego*. W ich wyniku określono system dla prezentowania działań i danych za rok 2009. Dodatkowo przedstawiciele IZ brali także udział w spotkaniach informacyjnych nt. *Strategii*.

Województwo pomorskie aktywnie uczestniczy w pracach nad przygotowaniem i wdrożeniem *Strategii* – było zaangażowane w opracowanie **trzech stanowisk Konwentu Marszałków Województw RP** (czerwiec i grudzień 2008 r. oraz lipiec 2009 r.), a także zorganizowało tzw. **Okrągły stół dotyczący aspektów ochrony środowiska w Strategii**

(listopad 2008 r.). Dodatkowo, Sejmik Województwa Pomorskiego ustanowił **rok 2009 Rokiem Regionu Morza Bałtyckiego**. W ramach obchodów zorganizowano, m.in., Globe Forum, jedno z ważniejszych w Europie bałtyckich spotkań przedstawicieli sektora gospodarczego, decydentów wszystkich szczebli oraz naukowców i finansistów krajów europejskich. Obecnie, województwo pomorskie włączyło się w proces wdrażania *Strategii*, obejmując rolę **lidera projektu flagowego w obszarze turystyki – Promote the cultural heritage and the unique landscapes**.

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, Instytucja Zarządzająca RPO WP przeprowadziła analizę stopnia zaangażowania RPO WP 2007-2013 w proces realizacji *Strategii* w oparciu o kody klasyfikacji według kryterium priorytetowych obszarów tematycznych (na podstawie rozporządzenia 1828/06). *Informacja na temat projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 mających wpływ na realizację Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego w postaci stosownej tabeli stanowi Załącznik nr 10 do niniejszego Raportu*.

W oparciu o dane liczbowe zawarte w ww. *Załączniku*, należy stwierdzić, iż **495 projektów** realizowanych w ramach RPO WP wpisuje się w założenia *Strategii*. Ich łączna wartość dofinansowania UE to **ponad 362 mln EUR**. Przeważająca część umów (**470**) została podpisana w okresie sprawozdawczym.

Pod względem ilości (**345 projektów**, blisko **110 mln EUR** dofinansowania UE) dominują projekty wpisujące się w **drugi filar Strategii - Region Morza Bałtyckiego jako obszar dobrobytu**. Są to przede wszystkim przedsięwzięcia związane z rozwojem sektora MŚP, zarówno w zakresie wsparcia bezpośredniego, w tym pobudzającego innowacyjność firm, jak i pozadotacyjnego/zaawansowanego wsparcia dla przedsiębiorstw (np. poprzez wdrożenie inicjatywy JEREMIE), ale także przedsięwzięcia stymulujące innowacyjność oraz transfer technologii (np. projekt *Budowa i wyposażenie Słupskiego Inkubatora Technologicznego*).

Pod względem wartości dofinansowania UE (blisko **210 mln EUR** dofinansowania, **107 projektów**) dominują projekty wpisujące się w **trzeci filar Strategii - Region Morza Bałtyckiego jako obszar dostępny i atrakcyjny**. Obejmują one szerokie spektrum przedsięwzięć – z jednej strony są to projekty transportowe, stymulujące rozwój transportu drogowego na poziomie regionalnym i lokalnym (np. projekty związane z rozbudową/przebudową dróg stanowiących dojazd do autostrady A-1), ale także przedsięwzięcia z zakresu turystyki (np. projekty *Turystyczny szlak północnych Kaszub* czy *Budowa przystani jachtowej w Sopocie*) i ochrony zdrowia (np. projekt *Zakup sprzętu medycznego oraz działania profilaktyczno-szkoleniowe w celu prewencji i leczenia chorób układu sercowo-naczyniowego w trzech szpitalach woj. pomorskiego: Gdyni, Wejherowie i Kościerzynie*). W realizację trzeciego filaru *Strategii* wpisują się także kompleksowe projekty łączące w sobie elementy transportu, turystyki i ochrony środowiska (np. projekty *Rozwój Komunikacji Rowerowej Aglomeracji Trójmiejskiej w latach 2007-2013* czy *Rozwój proekologicznego transportu publicznego na Obszarze Metropolitalnym Trójmiasta*).

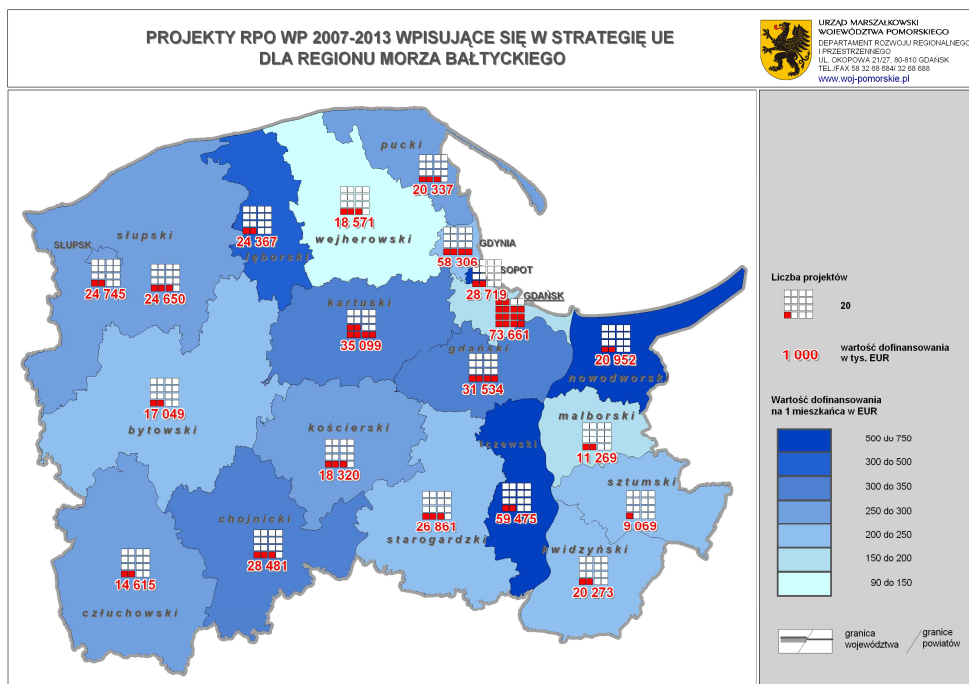
W trzeci filar *Strategii* wpisują się również projekty realizowane w ramach RPO WP dotyczące rozwoju infrastruktury edukacyjnej na poziomie wyższym (np. projekt Uniwersytetu Gdańskiego *Budowa budynku Neofilologii Wydziału Filologicznego w ramach Kampusu Bałtyckiego Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku*) oraz działania z zakresu e-usług, głównie e-edukacji (np. projekt Politechniki Gdańskiej *Pomorska Biblioteka Cyfrowa*, czy *e-Policja – elektroniczna platforma komunikacji pomorskiej Policji ze społecznością regionu*).

Ważną, choć stanowią **najmniejszą grupę**, posiadającą jednocześnie **najmniejszą wartość dofinansowania UE**, stanowią projekty RPO WP wpisujące się w **pierwszy filar**

Strategii – Region Morza Bałtyckiego jako obszar zrównoważony (43 projekty, blisko 43 mln EUR dofinansowania UE). Są to z jednej strony projekty z zakresu gospodarki wodnej (np. projekt *Odbudowa urządzeń ochrony przeciwpowodziowej oraz budowa obiektów małej retencji na obszarze Pobrzeża Kaszubskiego*), ale także projekty dotyczące lokalnej infrastruktury ochrony środowiska (głównie w zakresie kanalizacji i oczyszczalni ścieków – np. projekt *Modernizacja z rozbudową systemu wodno-ściekowego Gminy Miasta Krynica Morska*). Należy podkreślić, iż projekty z ww. zakresu mają szczególne znaczenie w regionach nadmorskich (jakim jest pomorskie) ze względu na pozytywne bezpośrednie oddziaływanie na stan wód Morza Bałtyckiego.

Projekty RPO WP nie posiadają bezpośredniego oddziaływania na implementację **czwartego filaru Strategii** – Region Morza Bałtyckiego jako obszar bezpieczny. Niemniej, część przedsięwzięć realizujących pozostałe filary *Strategii* miała także wpływ na wzrost bezpieczeństwa Regionu Morza Bałtyckiego – za przykład może tu posłużyć projekt *Utworzenie map terenów zalewowych zagrożonych powodzią od morza przez Wisłę Śmiałą przy wykorzystaniu niezbędnego sprzętu i oprogramowania oraz numerycznej mapy terenu*.

Największe środki dofinansowania UE przekładające się na najwyższą liczbę projektów wpisujących się w realizację *Strategii* pozyskał **Gdańsk** – przede wszystkim ze względu na duże projekty drogowe, a także projekty uczelni wyższych i liczne przedsięwzięcia realizowane przez przedsiębiorców. Znaczne środki przypadły także **Gdyni** (rozbudowa parku naukowo-technologicznego, rozwój komunikacji miejskiej, inwestycje w infrastrukturę zdrowia) oraz **powiatowi tczewskiemu** (liczne inwestycje drogowe). Pod względem wartości dofinansowania UE *per capita*, liderem realizacji *Strategii* w województwie pomorskim jest **Sopot** (m.in. dzięki projektom drogowym i turystycznym) oraz powiaty, które pozyskały znaczne środki na rozwój infrastruktury drogowej i ochrony środowiska – **nowodworski** i **tczewski**. Poniższa mapa przedstawia rozkład przestrzenny (wartość dofinansowania UE ogółem/*per capita*, liczba projektów) przedsięwzięć realizowanych w ramach RPO WP 2007-2013, wpisujących się w realizację *Strategii*. Mapa prezentuje projekty wybrane przez ZWP do realizacji.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uchwał ZWP wg stanu na 31 grudnia 2009r.

Mechanizmy unikania podwójnego finansowania

Jednym z narzędzi mającym przyczynić się do zwiększania komplementarności instrumentów wsparcia oraz unikania podwójnego finansowania tych samych projektów w zakresie programów operacyjnych polityki spójności oraz Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej jest Linia demarkacyjna pomiędzy Programami Operacyjnymi Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej, zatwierdzana przez Komitet Koordynacyjny Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia (KK NSRO).

Linia demarkacyjna nie jest jednak wystarczającym i jedynym narzędziem stosowanym przez IZ RPO WP w celu zapewnienia komplementarności wsparcia i unikania podwójnego finansowania tych samych projektów²⁷. Inne mechanizmy unikania podwójnego finansowania stosowane przez IZ RPO WP to:

- kryteria wyboru projektów na poziomie oceny strategicznej (oceniana i punktowana jest siła i jakość powiązań projektu z innymi przedsięwzięciami);
- monitorowanie sytuacji w programach krajowych (co pół roku opracowywane są raporty Liderów tematycznych na temat pomorskich projektów na Listach Projektów Indywidualnych PO IS i PO IG, a także Raporty na temat wykorzystania środków UE w województwie pomorskim);
- oświadczenie beneficjenta we wniosku o dofinansowanie, iż projekt nie został objęty dofinansowaniem w ramach innych programów operacyjnych,
- oświadczenie beneficjenta w umowie o dofinansowanie projektu, iż nie występuje nakładanie się pomocy z funduszy UE i krajowych środków publicznych,
- wprowadzenie szczegółowych informacji na temat dokumentu przedstawionego do rozliczenia we wniosku o płatność (np. nr faktury),
- zespół ds. nieprawidłowości – przedstawiciele wszystkich instytucji uczestniczących we wdrażaniu wszystkich programów UE, a także organy ścigania i kontrolujące beneficjentów,
- dostęp do systemu informatycznego PROW (OFSA) – kontrole krzyżowe.

Jednym z zadań IZ RPO WP jest obowiązek wprowadzenia do systemu wdrażania odpowiednich mechanizmów unikania podwójnego finansowania wydatków. Zadania te są wypełniane podczas kontroli dokumentów poświadczających wydatki jak również na miejscu realizacji projektu.

Koordynacją procesów kontrolnych w ramach poszczególnych programów operacyjnych jest jednym z obowiązków Instytucji Koordynującej Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia (dla Programów Operacyjnych) i Instytucji Koordynującej Regionalne Programy Operacyjne (dla Regionalnych Programów Operacyjnych). Obowiązki te pełni także powołany w 2009r. Komitet do Spraw Kontroli i Audytu Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności, który zebrał się po raz pierwszy w perspektywie finansowej 2007-2013 w grudniu 2009r. Komitet skupia przedstawicieli wszystkich Instytucji Zarządzających, Instytucji Koordynujących, Instytucji Certyfikującej, Instytucji Audytowej i Najwyższej Izby

²⁷ Zgodnie z uchwałą KK NSRO ws. przyjęcia Linii demarkacyjnej (...), nie może ona naruszać postanowień programów operacyjnych, w tym regionalnych, w zakresie, w jakim mają one charakter obowiązujący na podstawie odpowiednich aktów prawnych. W przypadku RPO WP, zapisy Programu wykraczają poza zakres regulacji linii demarkacyjnej (stanowi ona istotne zawężenie rozstrzygnięć RPO WP). W związku z tym, IZ RPO WP stosuje inne mechanizmy unikania podwójnego finansowania.

Kontroli. Przedstawiciel IZ RPO WP również jest członkiem ww. gremium. Komitet opiniuje roczne plany kontroli Instytucji Zarządzających Programami Operacyjnymi i Regionalnymi Programami Operacyjnymi, które są następnie akceptowane przez właściwe Instytucje Koordynujące. W sytuacji wykrycia w trakcie kontroli nieprawidłowości lub uchybień, Instytucje Koordynujące otrzymują do wiadomości ostateczne wersje informacji pokontrolnych wraz z ewentualnymi zaleceniami pokontrolnymi. Informacje te poddawane bieżącej analizie, w wyniku której IK NSRO lub IK RPO może zalecić Instytucji Zarządzającej podjęcie określonych działań w celu likwidacji uchybień bądź poprawy efektywności wdrażania danego programu.

W okresie sprawozdawczym zaktualizowano *Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie procesu kontroli w ramach Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym*. W dokumencie tym, oprócz doprecyzowania wymogów proceduralnych procesu kontroli, dopracowano założenia procedury kontroli krzyżowej, mającej na celu wykrywanie i eliminowanie podwójnego finansowania wydatków z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności, oraz funduszu finansującego rozwój obszarów wiejskich. Zgodnie z ww. dokumentem, IK NSRO prowadzi w trybie comiesięcznym kontrole krzyżowe wydatków beneficjentów realizujących równoległe projekty w ramach co najmniej dwóch programów operacyjnych NSRO (kontrole krzyżowe horyzontalne). Weryfikacje prowadzone są na danych gromadzonych w Krajowym Systemie Informatycznym SIMIK 07-13. Prowadzenie czynności wyjaśniających dokonywane jest w ścisłej współpracy z Instytucjami Zarządzającymi. W trybie kwartalnym natomiast prowadzone są kontrole krzyżowe międzyokresowe, czyli kontrole beneficjentów realizujących równoległe projekty w ramach dwóch perspektyw finansowych. Weryfikacje te prowadzone są na danych gromadzonych w Krajowym Systemie Informatycznym SIMIK 07-13 oraz w systemie SIMIK 2004-2006.

W zakresie procedur kontroli krzyżowych, IK NSRO, podjęła współpracę z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, czego efektem było zawarcie 7 lipca 2009r. trójstronnego *Porozumienia o współpracy*, na podstawie którego ma miejsce wzajemne udostępnianie danych o beneficjentach dla wybranych podmiotów systemu wdrażania PROW 07-13 i NSRO, w celu prowadzenia skutecznej i efektywnej weryfikacji krzyżowej wydatków.

W 2009r. nawiązano również współpracę z Departamentem Rybołówstwa Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, której planowanym efektem jest podpisanie aneksu do *Porozumienia o współpracy*, skutkującego wzajemnym udostępnieniem danych o beneficjentach realizujących projekty w ramach PO RYBY 07-13 i NSRO. Wymiana danych jest niezbędna do prowadzenia kontroli krzyżowej wydatków ww. beneficjentów.

W 2009r. IZ RPO WP przeprowadziła kontrole krzyżowej zgodnie z metodologią przyjętą w Rocznym Planie Kontroli i opisane w IW IZ RPO WP. Kontroli poddawane były wnioski o płatność losowo wybrane spośród beneficjentów RPO, którzy otrzymali już refundację poniesionych w projektach wydatków. I tak kontroli krzyżowej poddano:

1. Nadbałtyckie Centrum Kultury – RPPM.06.03.00-00-004/08-00
2. Powiat Kwidzyński – RPPM.04.01.00-00-001/08-00
3. Gmina Pruszcz Gdański- RPPM.06.04.00-00-001/08-00
4. Gmina Nowa Wieś Lęborska – RPPM.08.011.01-00-026/08-00
5. Gmina Pszczółki – RPPM.008.01.02-00-001/09-00, RPPM.08.02.00-00-004/08-00
6. Gmina Miejska Kościerzyna – RPPM.02.02.02-00-007/08-00
7. Muzeum Historyczne Miasta Gdańska – RPPM.06.03.00-00-016/08-00
8. Komenda Wojewódzka – RPPM.02.02.02-00-003/08-00

W ramach ww. kontroli nie stwierdzono podwójnego finansowania wydatków. Za przeprowadzenie kontroli krzyżowych odpowiada jedna osoba w Referacie Płatności w Departamencie Programów Regionalnych.

W zakresie procesów kontroli i audytu mieściły się też działania koordynacyjne, związane z kontynuacją czynności wdrażania zasad nakładania korekt finansowych, na bazie opracowanego taryfikatora, na beneficjentów naruszających prawo zamówień publicznych.

Dodatkowo powołany został *Pomorski Zespół do Spraw Zwalczenia i Przeciwdziałania Nieprawidłowości w Zakresie Wykorzystywania Funduszy Unijnych*, w którego skład weszli przedstawiciele wszystkich instytucji uczestniczących we wdrażaniu programów w ramach Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej, a także instytucji reprezentujących organy ścigania i instytucji kontrolujących beneficjentów (Komenda Wojewódzka Policji, Najwyższa Izba Kontroli, Urząd Kontroli Skarbowej, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego). Podstawowymi obszarami działania zespołu jest: wzajemne informowanie, w granicach określonych prawem, o wszczęciu postępowań i kontroli podjętych w wyniku podejrzenia naruszenia prawa przy realizacji projektów współfinansowanych z funduszy unijnych; organizowanie cyklicznych spotkań celem omawiania zasad współpracy, wymiany informacji i doświadczeń; przeprowadzanie wspólnych szkoleń w zakresie tematyki nieprawidłowości. W okresie sprawozdawczym odbyło się jedno spotkanie zespołu, na którym przedstawiono dotychczasowe doświadczenia związane z realizacją projektów finansowanych z budżetu UE.

2.7 Uzgodnienia dotyczące systemu monitorowania (Monitoring arrangements)

System monitorowania i sprawozdawczości

Sprawny system monitorowania postępów rzeczowych i finansowych w realizacji RPO WP wymaga współpracy wszystkich instytucji zaangażowanych we wdrażanie, począwszy od IZ, IPII, KM RPO WP, a skończywszy na beneficjentach, którzy są podstawowym źródłem danych na temat postępu prac prowadzonych w ramach realizowanych projektów.

W okresie sprawozdawczym weszły w życie zmienione Wytyczne ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie sprawozdawczości (Sygn. MRR/H/4(3)06/2009), które regulują obowiązki sprawozdawcze i monitoringowe instytucji uczestniczących we wdrażaniu programów operacyjnych wobec MRR, IPOC, IC i KE. Najważniejsze zmiany dotyczyły doprecyzowania zapisów w instrukcji wypełniania wniosku o płatność, zmiana wzoru sprawozdania okresowego i informacji miesięcznej, usunięcie wzoru sprawozdania rocznego/końcowego, zniesienie obowiązku stosowania wytycznych w przypadku mechanizmów inżynierii finansowej (JESSICA, JEREMIE), oparcie danych prezentowanych w dokumentach sprawozdawczych o KSI SIMIK (07-13). Tryb przekazywania dokumentów sprawozdawczych pozostał niezmienny. IZ RPO WP agreguje dane z niższego poziomu od IPII za pomocą informacji miesięcznej, sprawozdania okresowego i sprawozdania rocznego/końcowego.

Dane dotyczące postępu są rejestrowane w KSI SIMIK (07-13) bezpośrednio przez pracowników prowadzących czynności związane z wdrażaniem (ocena formalna, wybór ZWP, podpisanie umowy, aneksowanie, wypłata środków, kontrola projektu), zarówno na poziomie IZ RPO WP, jak również IPII.

Agregacja danych dotyczących wskaźników realizacji programu, w przypadku wskaźników kluczowych, również odbywa się za pomocą KSI SIMIK (07-13). W module Wnioski o płatność beneficjenci wykazują wartości wskaźników osiągniętych od początku realizacji projektu. Dane dotyczące wskaźników produktu należy umieścić w każdym wniosku o płatność, natomiast dane dotyczące wskaźników rezultatu powinny znaleźć się we wniosku o płatność końcową. Z uwagi na charakter wskaźników rezultatu dopuszcza się możliwość osiągnięcia zakładanej przez beneficjenta wartości w ciągu roku po zakończeniu realizacji projektu. Wówczas beneficjent ma obowiązek poinformować IZ RPO WP, w terminie wskazanym w informacji pokontrolnej, o osiągnięciu danego wskaźnika rezultatu. Jeżeli wartość ta będzie mniejsza niż zakładana beneficjent ma również obowiązek wyjaśnienia przyczyn tego stanu.

Komitet Monitorujący RPO WP 2007-2013

Znaczącą rolę w zakresie monitorowania realizacji programu pełni Komitet Monitorujący RPO WP 2007-2013. W skład KM RPO WP wchodzi przedstawiciele IZ RPO WP, MRR, Ministerstwa Gospodarki, IPOC, Instytucji Pośredniczącej PO KL, Instytucji uczestniczących we wdrażaniu PROW 2007-2013, Sejmiku Województwa Pomorskiego, ogólnopolskiej organizacji jednostek samorządu terytorialnego szczebla wojewódzkiego, gmin i powiatów z terenu województwa pomorskiego, środowiska akademicko – naukowego, organizacji pracowników i pracodawców, organizacji pozarządowych, instytucji środowiskowych oraz innych organizacji mających znaczenie dla rozwoju regionu. Wszyscy przedstawiciele wyłonieni zostali zachowując zasady równości szans. Zadania i kompetencje KM RPO WP określa art. 65 Rozporządzenia 1083/2006. W okresie sprawozdawczym odbyło się pięć posiedzeń KM RPO WP (w tym jedno w trybie obiegowym), na którym podjęto 10 Uchwał:

- Uchwała nr 16/VI/09 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania okresowego za II półrocze 2008 roku z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Uchwała nr 17/VI/09 w sprawie zatwierdzenia zmiany Kryteriów wyboru projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Uchwała nr 18/VII/09 w sprawie zatwierdzenia zmiany Kryteriów wyboru projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Uchwała nr 19/VII/09 w sprawie zaopiniowania i zarekomendowania Zarządowi Województwa Pomorskiego Ramowego Planu Realizacji Działania 2.6 "Regionalne Strategie Innowacyjne i transfer wiedzy" oraz 3.4 "Mikroprzedsiębiorstwa" na rok 2009 Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego na lata 2004-2006 ,
- Uchwała nr 20/VIII/09 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania rocznego za 2008 rok z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Uchwała nr 21/VIII/09 w sprawie przyjęcia listy rankingowej wniosków kwalifikujących się do wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2004-2006 dla Działania 1.1 "Modernizacja i rozbudowa regionalnego układu transportowego" Priorytetu I Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego,

- Uchwała nr 22/IX//09 Komitetu Monitorującego RPO dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 z dnia 30 września 2009 roku w sprawie zatwierdzenia sprawozdania okresowego za I półrocze 2009 roku z wdrażania RPO dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Uchwała nr 23/IX/09 Komitetu Monitorującego RPO dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 z dnia 30 września 2009 roku w sprawie zatwierdzenia zmiany kryteriów wyboru projektów w ramach RPO dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Uchwała nr 24/IX/09 Komitetu Monitorującego RPO dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 z dnia 30 września 2009 roku w sprawie powołania grupy roboczej „Społeczne Pomorze” w ramach Komitetu Monitorującego „Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2007–2013,
- Uchwała nr 25/X/09 Komitetu Monitorującego RPO dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 z dnia 31 grudnia 2009 roku w sprawie zaopiniowania zmiany Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013.

Ponadto przedmiotem obrad KM RPO WP były następujące zagadnienia:

- Informacja o wszystkich projektach w województwie pomorskim zatwierdzonych do realizacji w roku 2008 (PO IŚ, PO IG, PROW, RPO WP),
- Informacja o zmianach na Listach Projektów Indywidualnych w PO IŚ oraz PO IG,
- Informacja na temat działań podejmowanych przez ZWP w związku z realizacją Inicjatywy JEREMIE w ramach RPO WP,
- Wojewódzki Program Rozwoju „Polityka wspierania klastrów w województwie pomorskim” – konsultacje społeczne dokumentu,
- Wniosek w sprawie warunków ubiegania się o dofinansowanie dla beneficjentów w ramach Działania 9.1 Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa pomorskiego na lata 2007-2013 (minimalna wartość projektu),
- Informacja na temat podstawowych zasad występowania pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych 2007-2013,

W ramach KM RPO WP powołano stałą Grupę Roboczą „Społeczne Pomorze”, skład której tworzą członkowie komitetu reprezentujący organizacje pozarządowe, organizacje pracowników i pracodawców z województwa pomorskiego. Do głównych celów grupy należy w szczególności:

- budowa i wsparcie rozwoju kapitału społecznego w województwie pomorskim oraz kompleksowa analiza pod kątem społecznym spraw związanych z programami operacyjnymi, ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego oraz Komitetem Monitorującym Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013,
- monitorowanie zwiększających się potrzeb społecznych oraz wzmocnienie utożsamiania się środowisk społecznych z celami i rezultatami działania Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 oraz ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego.

Ewaluacja

Za organizację procesu ewaluacji w RPO WP odpowiada Jednostka Ewaluacyjna, którą tworzy Zespół Programowania i Ewaluacji w Referacie Planowania Strategicznego Departamentu Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego. Do głównych zadań Jednostki Ewaluacyjnej należy:

- opracowanie projektu Planu ewaluacji RPO WP,
- tworzenie projektów Okresowych planów ewaluacji RPO WP,
- organizacja procesu oceny wykonywanej przez ewaluatorów zewnętrznych lub przez pracowników instytucji zaangażowanych we wdrażanie RPO WP (ewaluacji wewnętrznych),
- upublicznianie wyników przeprowadzonych badań ewaluacyjnych,
- współpraca z Komisją Europejską w przeprowadzaniu ewaluacji monitorujących realizację RPO WP, ewaluacji strategicznych i ewaluacji po zakończeniu realizacji Programu.

Podstawę ewaluacji RPO WP stanowi *Plan ewaluacji*, przyjęty uchwałą Zarządu Województwa Pomorskiego Nr 951/78/07 w dniu 4 grudnia 2007 roku. Plan zakłada prowadzenie ewaluacji bieżących (on-going), które będą prowadzone na dwóch poziomach: strategicznym (analiza i ocena trafności kierunków interwencji wyznaczonych w RPO WP, ze szczególnym wskazaniem na cele społeczno-gospodarcze i kwestie horyzontalne) i operacyjnym (w przypadku wykazania na podstawie monitoringu znaczących odchyłeń od celów wyznaczonych w RPO WP).

Okresowy Plan Ewaluacji RPO WP na rok 2009 został przyjęty uchwałą Zarządu Województwa Pomorskiego nr 1247/170/08 w dniu 16 grudnia 2008 r. W 2009 roku Jednostka Ewaluacyjna zakończyła realizację pięciu badań, w tym dwóch ewaluacji wewnętrznych. Dwa badania dotyczyły ewaluacji rozpoczętych w ostatnim kwartale 2008 roku, a zakończonych w styczniu 2009 roku. Były to:

- *System oceny i wyboru projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013,*
- *Analiza systemu wskaźników Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 pod kątem adekwatności i użyteczności dla pomiaru efektów interwencji w ramach Programu oraz realności osiągnięcia celów Programu i Osi Priorytetowych.*

Badanie dotyczące systemu oceny i wyboru projektów miało na celu ocenę prawidłowości funkcjonowania systemu oceny i wyboru projektów w ramach RPO WP oraz sformułowanie rekomendacji określających sposoby rozwiązania zidentyfikowanych problemów. Ocena dotyczyła jakości przyjętego systemu oceny i wyboru projektów pod kątem jego przejrzystości i trafności oraz jego funkcjonalności pod kątem zdolności do wyboru projektów, które w najlepszy sposób realizują cele RPO WP. Badanie zostało zrealizowane w formie ewaluacji wewnętrznej przez pracowników IZ oraz IP II stopnia RPO WP. Do ważniejszych ustaleń i rekomendacji z badania należy zaliczyć:

- Kryteria wyboru projektów na poszczególnych etapach oceny nie budzą zasadniczych zastrzeżeń,

- Niektóre kryteria formalne i wykonalności można przeformułować lub zagregować, o ile to uzasadnione, w bardziej ogólne kategorie. W przypadku kryteriów strategicznych występuje konieczność doprecyzowania tzw. kwestii weryfikujących, co wiąże się z potrzebą dążenia do jak najbardziej jednolitej interpretacji tych kryteriów,
- Punktowy system oceny kryteriów jest zasadniczo adekwatny,
- Przyjęcie 3-etapowego systemu oceny i wyboru projektów wpływa na czas oczekiwania na decyzję o przyznaniu dofinansowania. Najdłuższym etapem jest ocena wykonalności,
- Ocena formalna i wykonalności nie stanowią głównego sita selekcji projektów. Tę funkcję spełnia ocena strategiczna,
- Niedostateczne powiązanie między oceną wykonalności a oceną strategiczną stanowi jedno ze słabszych ogniw systemu oceny i wyboru projektów. Użyteczność wyników oceny wykonalności nie jest optymalna pod kątem oceny strategicznej,
- Zawężenia wymaga przedział procentowy oceny strategicznej umożliwiającą realizację projektów w tzw. II kolejności (tzn. 30-70% punktów),
- Występują problemy z dostępnością ekspertów o odpowiednich kwalifikacjach. Wskazane jest utworzenie regionalnej listy ekspertów,

Wnioski i rekomendacje z tego badania były podstawą do wprowadzenia zmian w kryteriach wyboru projektów zatwierdzonych przez KM RPO WP.

Celem badania dotyczącego analizy wskaźników była weryfikacja docelowych wskaźników produktu i rezultatu w RPO WP pod kątem możliwości ich realizacji oraz ocena ich adekwatności i użyteczności do pomiaru założonych celów Programu. Badanie zostało przeprowadzone w okresie październik 2008 r. – styczeń 2009 r., a więc na wczesnym etapie wdrażania RPO WP. Wśród ważniejszych ustaleń i rekomendacji można wymienić:

- Zasadniczo katalogi wskaźników produktów i rezultatów w Programie są kompletne, spójne i właściwie wypełniają kierunki interwencji, choć w przypadku niektórych Osi wymagają uzupełnienia lub wymiany niektórych wskaźników.
- W przypadku części wskaźników została błędnie oszacowana docelowa ich wartość. Dotyczy to przede wszystkim OP-2, 4, 6, 7 i 9. Ich wartości docelowe powinny zostać zmniejszone.
- Wyraźnie przeszacowana została w Programie liczba utworzonych miejsc pracy. Na podstawie modelu MaMoR2 w optymistycznym wariantcie utworzonych zostanie 4200 miejsc pracy.

Rekomendacje z tejże ewaluacji nie zostały wdrożone. W momencie przeprowadzenia badania znane były wyniki tylko kilku konkursów w ramach RPO WP, a tym samym brakowało solidnych podstaw do dokonania zmian w Programie. Tego typu decyzje muszą być poprzedzone wnikliwą analizą, opartą w zdecydowanie większym stopniu na empirycznych przesłankach konieczności dokonania zmian. W związku z tym, pod koniec września 2009 r. IZ RPO WP podjęła decyzję o przeprowadzeniu wewnętrznej ewaluacji, której zadaniem było określenie, w jakim stopniu cele Programu są realizowane na podstawie informacji o projektach wybranych do realizacji.

Podstawą do przygotowania *Wstępnego raportu nt. postępów realizacji celów RPO WP* były uchwały Zarządu Województwa Pomorskiego o wyborze projektów do

dofinansowania w ramach Programu według stanu na 31 października 2009 r. W prace nad *Raportem* zaangażowani byli pracownicy IZ RPO WP oraz Instytucji Pośredniczącej II Stopnia. *Raport* został przedstawiony Zarządowi Województwa Pomorskiego w dniu 22 grudnia 2009 r., który podjął decyzję o jego aktualizacji na dzień 31 grudnia 2009 r.²⁸

W 2009 roku zrealizowano także dwie ewaluacje zewnętrzne:

- *Ocena gotowości pomorskich uczelni do absorpcji środków w ramach RPO WP, z uwzględnieniem innych programów operacyjnych (PO IiŚ, PO IG i PO KL)*
- *Ocena gotowości jednostek organizacyjnych Samorządu Województwa Pomorskiego do absorpcji środków w ramach RPO WP, z uwzględnieniem innych programów (PO IiŚ, PO IG i PO KL)*

Celem badania pomorskich uczelni była ocena ich przygotowania do aplikowania o środki unijne i późniejszej realizacji projektów przez nie współfinansowanych. Główne wnioski wynikające z badania są następujące:

- Uczelnie z województwa pomorskiego dysponują zróżnicowanym potencjałem do absorpcji środków pomocowych. Szczególnie duże różnice występują pomiędzy uczelniami publicznymi a niepublicznymi. Szkoły państwowe dysponują zdecydowanie większym doświadczeniem i możliwościami w pozyskiwaniu funduszy europejskich niż szkoły prywatne. Wynika to m.in. z ich wielkości, profilu działalności i wiedzy na temat możliwości pozyskiwania środków UE,
- Tworzenie specjalnych komórek organizacyjnych, których celem byłoby pozyskiwanie środków zewnętrznych dla uczelni nie jest szczególnie mocno rozpowszechnione. Tego typu rozwiązania spotyka się częściej w większych jednostkach. Tworzenie wyspecjalizowanych struktur ma istotny wpływ na aktywność poszczególnych szkół wyższych, jednakże w przypadku mniejszych uczelni nie jest to warunek konieczny realizacji projektów,
- Uczelnie wskazują na występowanie barier w postaci znacznego skomplikowania formalnego ubiegania się i wykorzystania środków unijnych, na które Urząd Marszałkowski ma ograniczony wpływ,
- Należy rozpowszechniać dobre rozwiązania stosowane zarówno przez szkoły pomorskie, jak również krajowe, aby zwiększyć aktywności pomorskich uczelni w organizowanych konkursach na realizację projektów,
- Istotnym narzędziem zaangażowania uczelni o mniejszym potencjale (w tym uczelni bez doświadczenia w pozyskiwaniu środków unijnych) mogą być projekty partnerskie z większymi jednostkami. Do tej pory beneficjenci bardzo rzadko korzystali z tej możliwości.

Wartością dodaną tego raportu jest prezentacja najlepszych praktyk w zakresie aplikowania i realizacji projektów współfinansowanych ze środków unijnych. Przedstawione zostały rozwiązania stosowane przez czołowe uczelnie w kraju, które mogłyby zostać wykorzystane przez szkoły wyższe na Pomorzu.

Raport przede wszystkim adresowany jest do władz uczelni. W styczniu 2010 r. Jednostka Ewaluacyjna RPO WP zorganizowała spotkanie wykonawcy badania z przedstawicielami uczelni (głównie pracownikami, którzy zajmują się problematyką funduszy

²⁸ Aktualizacja Raportu wg danych na 31 grudnia 2009 r. została przeprowadzona w I kwartale 2010 r.

europjskich), aby upowszechnić wyniki badania i wskazać rozwiązania, które pomogą i zachęcą uczelnie w przyszłości do podejmowania decyzji o wykorzystaniu szans, jakie dają środki unijne.

Cele badania dotyczącego jednostek organizacyjnych podległych Samorządowi Województwa Pomorskiego były zbliżone do ocenie uczelni.

Do ważniejszych ustaleń i rekomendacji tego raportu można zaliczyć:

- Blisko połowa zbadanych jednostek posiada doświadczenie w ubieganiu się o środki unijne, a doświadczenie jest rozłożone dość równomiernie pomiędzy jednostki o różnym profilu (m.in. ochrona zdrowia, edukacja). Na ich tle korzystnie wyróżniają się instytucje kultury,
- Jednostki rzadko tworzą wydzielone struktury organizacyjne poświęcone obsłudze programów unijnych. Jednocześnie wskazują, że ich pracownicy są dość dobrze przygotowani do ubiegania się i wykorzystania pomocy unijnej,
- Mimo rozwiniętego systemu informacji i promocji programów unijnych, nadal występuje potrzeba nieustannego doskonalenia komunikacji, w tym skutecznego docierania z informacjami o organizowanych konkursach,
- W przypadku części jednostek wskazane są zmiany w strukturach organizacyjnych w celu sprawnego przygotowania i realizacji projektów unijnych. Urząd Marszałkowski powinien promować i wpływać na wprowadzanie zmian poprzez Departamenty nadzorujące poszczególne jednostki.

Ze względu na zaawansowany stan implementacji RPO WP i innych programów finansowanych ze środków UE, wnioski i rekomendacje wynikające z obu badań będą miały wpływ przede wszystkim na decyzje podejmowane w przyszłym okresie programowania.

W dniu 22 grudnia 2009 roku Zarząd Województwa Pomorskiego przyjął uchwałą nr 1571/277/09 *Okresowy Plan Ewaluacji RPO WP na rok 2010*. Plan ten przewiduje realizację 5 badań ewaluacyjnych, w tym aktualizacji *Wstępnego Raportu nt. postępów realizacji celów RPO WP* (stan na 31 października 2009 roku).

Powyższy Plan zakłada wykonanie dwóch dużych ewaluacji zewnętrznych:

- *Ocena efektów realizacji Narodowego Planu Rozwoju na lata 2004-2006 w województwie pomorskim*, która zakłada określenie skali oddziaływania projektów realizowanych w ramach NPR 2004-2006 w województwie pomorskim (w różnych aspektach, np. oddziaływanie na rynek pracy, aktywność gospodarczą, spójność terytorialną itp.). Przewiduje się, że ewaluacja zbada m.in. komplementarność, efekt synergii, czy kompleksowość projektów w ramach analizowanych programów. Wyniki ewaluacji będą przydatne w ukierunkowaniu wsparcia na najbardziej wartościowe projekty w obecnym i przyszłym okresie programowania,
- *Ocena efektywności wsparcia obszarów wiejskich poprzez Wspólną Politykę Rolną*, której celem jest ocena efektów wsparcia udzielonego podmiotom z województwa pomorskiego w ramach Wspólnej Polityki Rolnej. Wnioski z badania zostaną w szczególności wykorzystane do ukierunkowania przedsięwzięć dotyczących rozwoju lokalnego realizowanych w ramach RPO WP pod kątem maksymalizacji ich efektywności, skuteczności i trafności.

Prawdopodobnie planowana ewaluacja Wspólnej Polityki Rolnej nie zostanie przeprowadzona ze środków RPO WP. Badanie to zostało wpisane do Planu Działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2010-2011, w ramach Programu Rozwoju

Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Za przeprowadzenie tego badania odpowiadać będzie Jednostka Ewaluacyjna RPO WP.

Ponadto planuje się przeprowadzenie dwóch mniejszych badań: ewaluacji dotyczącej identyfikacji rekomendowanych kierunków rozdysponowania środków Krajowej Rezerwy Wykonania w województwie pomorskim oraz oceny postępów realizacji celów RPO WP wraz z określeniem przyczyn słabszej aktywności w pozyskiwaniu środków w ramach Programu przez beneficjentów z regionu. Drugie badanie będzie miało charakter ewaluacji wewnątrzno-zewnętrznej, a jego realizację przewiduje się na przełomie 2010/2011 r.

Regionalna Grupa Sterująca Ewaluacją dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 (RGSE) została powołana przez Zarząd Województwa Pomorskiego uchwałą nr 394/112/08 w dniu 5 maja 2008 r. Stanowi ona organ konsultacyjny dla Jednostki Ewaluacyjnej RPO WP oraz Instytucji Pośredniczącej dla komponentu regionalnego PO KL 2007-2013. W skład RGSE wchodzi:

- przedstawiciele IZ RPO WP, Instytucji Pośredniczącej PO KL oraz przedstawiciele merytorycznych Departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego właściwych ze względu na zakres tematyczny RPO WP, PO KL i PROW,
- przedstawiciele Agencji Rozwoju Pomorza SA (Instytucji Pośredniczącej II dla RPO WP), Komitetu Monitorującego RPO WP, Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku (Instytucja Pośrednicząca II stopnia dla komponentu regionalnego PO KL) oraz Podkomitetu Monitorującego PO KL Województwa Pomorskiego 2007-2013.

W ramach RGSE organizowane są spotkania oraz warsztaty z udziałem ekspertów zewnętrznych. W 2009 roku odbyło się 5 spotkań Grupy oraz 2 warsztaty dla jej członków. Na spotkaniach były prezentowane i konsultowane m.in. założenia badań ewaluacyjnych i projekty raportów metodologicznych z tychże ewaluacji. Ponadto na bieżąco przedstawiano na nich wyniki konkursów RPO WP i PO KL oraz wnioski z zrealizowanych w 2009 r. badań ewaluacyjnych.

W 2009 roku dla członków RGSE zostały zorganizowane 2 warsztaty z udziałem ekspertów zewnętrznych. Celem ich organizacji było przybliżenie projektów badawczych o charakterze monitoringowym, które są realizowane w województwie pomorskim. Dotyczy to Pomorskiego Obserwatorium Gospodarczego i Pomorskiego Obserwatorium Rynku Pracy. Realizacja warsztatów odgrywa istotną rolę w kształtowaniu potencjału ewaluacyjnego w regionie poprzez zbliżanie środowiska naukowego i sfery publicznej oraz wymianę doświadczeń.

2.8 Krajowa rezerwa wykonania pomocy (National performance reserve (where applicable and only for the annual implementation report submitted for 2010))

Nie dotyczy

3. Realizacja w podziale na Priorytety, postęp wdrażania Programu wg Priorytetów/Osi (*Implementation by priority*)

3.1 Oś Priorytetowa 1 (OP1) – Rozwój i innowacje w MŚP (*Priority Axis 1- SME development and innovation*)

Celem głównym OP 1 jest *Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw*. Suma środków ogółem przeznaczona na realizację OP 1 wynosi **309,8** mln EUR, z czego **185,9** mln EUR to środki pochodzące z EFRR.

3.1.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów (*Achievement of targets and analysis of the progress*)

– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (*Information on the physical and financial progress of the priority*)

W tabeli 4, stanowiącej załącznik do niniejszego sprawozdania, przedstawione zostały wartości wskaźników produktu i rezultatu dla OP1. Wartości docelowe zostały określone jedynie dla 2013 r. i 2015 r. W okresie sprawozdawczym podpisane zostały **352** umowy o dofinansowanie, natomiast zakończonych zostało **58** projektów: **56** projektów inwestycyjnych i **2** projekty dotyczące udziału w targach. Wskaźnik programowy „Liczba projektów z zakresu bezpośredniego wsparcia inwestycyjnego dla MŚP” osiągnął wartość **56** sztuk, w tym w zakresie promocji produktów i procesów przyjaznych dla środowiska **7** sztuk, wskaźnik na poziomie URPO WP „Liczba wspartych przedsiębiorstw (ogółem/mikro/małe/średnie) osiągnął wartości **58/33/16/9**. W rezultacie realizacji projektów beneficjenci utworzyli **90** miejsc pracy (z czego **27,5** etatu dla kobiet i **62,5** dla mężczyzn), co stanowi **4,29%** realizacji zakładanego poziomu wskaźnika. Wartość dodatkowych inwestycji wykreowanych dzięki wsparciu wyniosła **4,5 mln EUR**. Zrealizowano wskaźnik „Liczba utworzonych Funduszy Powierniczych” na poziomie **1**.

Rozstrzygnięte konkursy w ramach OP1 wyczerpały znaczącą część środków, przypadających na tę oś. Stopień realizacji wskaźników dla poszczególnych Działań sygnalizuje, że wystąpią poważne problemy z osiągnięciem wskaźników produktu w zakresie liczby projektów. Warto jednak zaznaczyć, że cele OP1 są realizowane poprzez dofinansowywanie projektów charakteryzujących się dużą wartością dodaną. Ma to odzwierciedlenie w stopniu realizacji wskaźników rezultatu (nie występuje zagrożenie nieosiągnięcia poziomów docelowych tych wskaźników).

Umiarkowanie optymizm należy zachować w stosunku do wskaźnika dotyczącego utworzeniu nowych miejsc pracy. Pomimo tego, że w Działaniu 1.1, które w największym stopniu zaspokaja realizację tego wskaźnika, pozostało jeszcze 23% alokacji, a poziom referencyjny wskaźnika został przekroczony, należy pamiętać, iż wartości te są deklarowanymi przez beneficjentów i mogą ulec znacznemu obniżeniu w trakcie realizacji projektów. Pomimo zachowania zasad równego dostępu do zawodu i braku jakichkolwiek ograniczeń ze względu na płeć, większość miejsc pracy jest przeznaczona dla mężczyzn.

W kontekście zrealizowania wskaźników istotne znaczenie będzie miało Działanie 1.3 wdrażane w postaci Inicjatywy JEREMIE. Zgodnie ze Strategią Inwestycyjną przedstawioną przez Menadżera Funduszu, którym został Bank Gospodarstwa Krajowego, kwota ta ma zostać rozdysponowana w dedykowanych konkursach Pośrednikom Finansowym (np. fundusze poręczeniowym, pożyczkowym, bankom spółdzielczym, bankom sieciowym), którzy przeznaczają je na zwrotne wsparcie dla ok. 15 700 firm. Dzięki temu mechanizmowi

przekazana do Funduszu Powierniczego JEREMIE alokacja ma szansę zostać obrócona kilkukrotnie, a zatem jej wartość dodana powinna być znacznie większa.

W okresie sprawozdawczym ogłoszono **10** konkursów oraz kontynuowano prace związane z **9** konkursami ogłoszonymi w roku 2008. Poniżej przedstawiono przebieg konkursów w podziale na Działania/Poddziałania:

W ramach **Poddziałania 1.1.1 „Mikroprzedsiębiorstwa”** realizowano **5** konkursów, w tym **3** w zakresie wsparcia inwestycyjnego, a **2** dotyczące udziału w targach i wystawach. Pozytywnie ocenę formalną przeszło **486** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **11 683 740,89 EUR**, zaś ZWP wybrał do realizacji **207** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **5 959 470,22 EUR**. Podpisano **139** umów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **3 699 546,95 EUR** i dokonano płatności na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **964 575,15 EUR**.

W ramach Poddziałania 1.1.2 „Małe i średnie przedsiębiorstwa” realizowano **4** konkursy, w tym **2** w zakresie wsparcia inwestycyjnego, a **2** dotyczące udziału w targach i wystawach. Pozytywnie ocenę formalną przeszło **430** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **33 007 067,87 EUR**. ZWP wybrał do realizacji **295** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **31 385 770,23 EUR**. Podpisano **172** umowy na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **15 752 015,03 EUR** i dokonano płatności na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **3 502 737,63 EUR**.

W ramach Działania 1.2 „Rozwiązania innowacyjne w MŚP” realizowano **2** konkursy, których nabory zakończyły się w 2009 roku. Pozytywnie ocenę formalną przeszły **63** wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **13 396 760,38 EUR**. ZWP wybrał do realizacji **31** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **6 850 575,22 EUR**. Podpisano **20** umów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **3 722 439 EUR** dokonano płatności na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **94 680 EUR**.

W ramach Działania 1.3 „Pozadotacyjne instrumenty finansowe dla MŚP”, po niepowodzeniu związanym z zakończeniem negocjacji z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym w sprawie realizacji inicjatywy JEREMIE, IZ RPO WP postanowiła zwiększyć alokację środków w ramach działania do **68,8mln EUR**, w tym **51,6 mln EUR** z EFRR i ogłosić konkurs na wybór Menadżera Funduszu Powierniczego. W ramach konkursu złożone zostały **2** wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **147 234 913,80 EUR**, co stanowiło **200%** alokacji przewidzianej na to działanie. Oby dwa wnioski przeszły pozytywnie ocenę formalną. ZWP wybrał do realizacji **1** projekt na kwotę dofinansowania w wysokości **73 617 456,90 EUR**, a tym samym Bank Gospodarstwa Krajowego został Menedżerem Funduszu Powierniczego. W dniu 7 sierpnia 2009 r. ZWP podpisał z beneficjentem umowę na realizację projektu na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **52 254 801,94 EUR**. Z uwagi na specyfikę wdrażania inicjatywy JEREMIE został złożony i zatwierdzony **1** wniosek o płatność opiewający na całość środków z EFRR przyznanych w ramach umowy. Pierwsze efekty będzie można wskazać po przeprowadzeniu konkursów na wybór Pośredników Finansowych, które zaplanowane są w pierwszym kwartale 2010 roku.

W okresie sprawozdawczym w ramach Działania 1.4 „Systemowe wspieranie przedsiębiorczości” realizowano **2** konkursy. Pozytywnie ocenę formalną przeszło **5** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **9 097 335,69 EUR**. ZWP wybrał do realizacji **4** wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **9 022 566,05 EUR**.

Podpisano **4** umowy na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **7 497 799,53 EUR**. Dokonano płatności na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **1 711 556,64 EUR**.

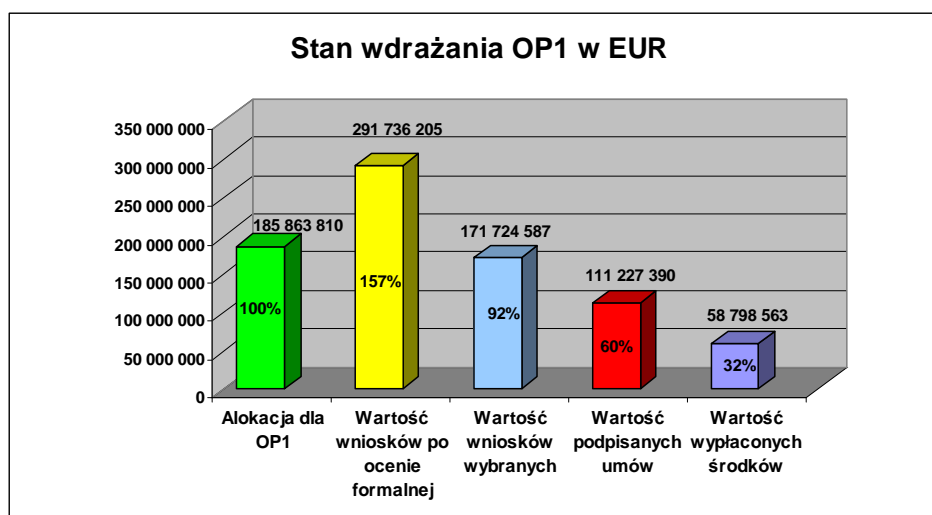
W ramach Poddziałania 1.5.1 „Infrastruktura dla rozwoju firm innowacyjnych” realizowano **1** konkurs, przeprowadzony w IV kwartale 2008 roku. Ocenę formalną przeszło **8** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **25 671 584,39 EUR**. ZWP wybrał do realizacji **10** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **38 946 434,71 EUR**. Podpisano **5** umów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **24 604 899,72 EUR** i dokonano płatności na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **171 997,57 EUR**.

W ramach Poddziałania 1.5.2 „Wsparcie regionalnych procesów proinnowacyjnych” realizowano **1** konkurs, przeprowadzony w IV kwartale 2008 roku. Pozytywnie ocenę formalną przeszło **11** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **754 444,51 EUR**. ZWP wybrał do realizacji **7** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **384 408,41 EUR**. Podpisano **6** umów z beneficjentami na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **361 680,58 EUR**.

W ramach Poddziałania 1.6.1 „Promowanie atrakcyjności regionu” realizowano **2** konkursy. W okresie sprawozdawczym pozytywnie ocenę formalną przeszły **2** wnioski o dofinansowanie na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **228 373,95 EUR**. W 2009 roku Zarząd Województwa Pomorskiego wybrał do realizacji **3** wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **2 381 408,72 EUR**. Podpisano **3** umowy na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **2 196 584,10 EUR** i dokonano płatności na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **98 214,12 EUR**.

W ramach Poddziałania 1.6.2 „Wspieranie międzynarodowej aktywności pomorskich przedsiębiorstw” realizowano **1** konkurs przeprowadzony w II kwartale 2009 roku. Pozytywnie ocenę formalną przeszły **3** wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **462 928,68 EUR**. ZWP wybrał do realizacji **2** wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **338 851,85 EUR**. Podpisano **2** umowy na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **338 851,85 EUR**.

W okresie sprawozdawczym, w ramach OP1, pozytywnie ocenę formalną przeszło **1 010** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **241 537 150,16 EUR**, co stanowi **129,95%** całkowitej alokacji przeznaczanej na OP1. ZWP wybrał do realizacji **560** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **168 886 942,31 EUR**, co stanowi **90,87%** całkowitej alokacji przeznaczanej na OP1 oraz podpisał **352** umowy z beneficjentami na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **110 428 618,70 EUR**, co stanowi **59,41%** całkowitej alokacji przeznaczanej na OP1. Wypłacono środki z EFRR w wysokości **58 798 563,05 EUR**, co stanowi **31,64%** całkowitej alokacji przeznaczanej na OP1.

– **Analiza jakościowa (Qualitative Analysis)**

Działanie 1.1.

Wsparcie skierowane zostało do mikroprzedsiębiorców na terenie 79 gmin (64,2% ogółu gmin województwa pomorskiego). Warto zaznaczyć, że gminy te koncentrują aż 91,5% działających w regionie podmiotów gospodarczych.

Preferencyjnie wsparcie miało być ukierunkowane na rozwój mikroprzedsiębiorstw poza Trójmiastem. Jednakże znaczna część środków alokowana została w aglomeracji i jej bezpośrednim sąsiedztwie – 62,7 % środków EFRR trafi do 26 gmin (z 30) wchodzących w skład Aglomeracji Trójmiasta. Wsparcie otrzymało 13 na 10 000 mikroprzedsiębiorstw działających w regionie.

Pozytywnym aspektem realizacji tego wsparcia jest zaktywizowanie podmiotów, działających na obszarach słabych strukturalnie. Do 19 gmin (z 44) zaliczanych do obszarów strukturalnie słabych zostanie przekazanych nieco ponad 10% dotychczas rozdysponowanych środków (**897 tys. EUR**). Natomiast łączny udział mikroprzedsiębiorstw zlokalizowanych we wszystkich gminach słabych strukturalnie w regionie wynosi 8,7% ogółu mikroprzedsiębiorstw w województwie pomorskim, co oznacza, że nie nastąpiło korygujące oddziaływanie preferencji na rzecz obszarów słabych strukturalnie. Żaden projekt targowy nie jest realizowany poza Aglomeracją Trójmiasta. W niewielkim stopniu wsparcie inwestycyjne dotyczyło projektów z zakresu promocji produktów i procesów przyjaznych dla środowiska (zaledwie 24 projekty).

W przypadku projektów skierowanych do małych i średnich przedsiębiorców (Poddziałanie 1.1.2), wsparcie otrzymało ponad 25 firm na 1 000 małych i średnich przedsiębiorstw zarejestrowanych w województwie pomorskim. Projekty będą realizowane w 63 gminach (51,2% ogółu), w których koncentruje się 86,4% ogółu działających w województwie małych i średnich przedsiębiorstw. Największy strumień pieniędzy został skierowany również do Aglomeracji Trójmiasta. Gminy z tego terenu skupiają 61,3% ogółu małych i średnich przedsiębiorstw, a trafiło do nich łącznie 61,1% środków wsparcia EFRR.

Należy zauważyć, iż pomimo ustalenia maksymalnych kwot dofinansowania w wysokości 50 tys. EUR (mikro) i 200 tys. EUR (małe i średnie), średnia wartość dofinansowania była znacznie niższa, odpowiednio 30,3 tys. EUR (mikro), 115,3 tys. EUR (małe i średnie) dla projektów inwestycyjnych. Jest to konsekwencją przyjętej przez IZ RPO

WP polityki skierowanej na osiągnięcie efektu dźwigni. Kryteria wyboru projektów preferowały bowiem przedsiębiorców, którzy byli w stanie zwiększyć procentowy udział środków własnych ponad wymagane minimum.

Dużą aktywnością wykazały się średnie przedsiębiorstwa. Mimo, że ich udział w ogólnej liczbie MŚP w regionie wynosi około 16%, będą realizować aż 36,6% wszystkich projektów w tym Działaniu (konsumując około 38% wydatkowanej alokacji EFRR).

Działanie charakteryzuje się dużą skutecznością w zakresie generowania nowych miejsc pracy, jednakże powstają one przede wszystkim na obszarach o największym potencjale gospodarczym i niskiej stopie bezrobocia.

Działanie 1.2

Średnie dofinansowanie dla projektów wybranych wyniosło 220 tys. EUR, przy maksymalnym poziomie dofinansowania 500 tys. EUR. Projekty będą realizowane w 13 gminach, jednakże największa koncentracja środków ponad 81% ma miejsce wokół gmin wchodzących w skład Aglomeracji Trójmiejskiej. Ciekawym przykładem są projekty o charakterze innowacyjnym realizowane przez beneficjentów funkcjonujących w parkach naukowo-technologicznych.

Nie zidentyfikowano problemów z osiągnięciem poziomu referencyjnego wskaźników produktu i rezultatu. Pewne niewielkie zagrożenie występuje w przypadku liczby projektów z zakresu współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a sektorem B+R, gdyż tego typu współpraca nie została zawiązana.

W Działaniu zastosowano preferencję dla projektów inwestycyjnych promujących produkty i procesy przyjazne dla środowiska. Ponieważ wnioskodawcy nie mają możliwości wyboru kategorii interwencji 06 *Wsparcie na rzecz MŚP w zakresie promocji produktów i procesów przyjaznych dla środowiska*, skutkuje to formalnym brakiem projektów z tego zakresu (część wybranych projektów spełnia jednak warunki tej kategorii interwencji). Pozytywnie należy ocenić zdolność wspartych przedsiębiorstw do wprowadzania nowych produktów, usług i platform produktowo-technologicznych, co znajduje odzwierciedlenie w wysokiej realizacji wskaźnika rezultatu.

Działanie 1.3

Inicjatywa JEREMIE (*Wspólne Europejskie zasoby dla Mikro-Małych i Średnich Przedsiębiorstw*) realizowana jest w ramach Działania 1.3 Pozadotacyjne instrumenty finansowe dla MŚP. Na finansowanie Działania przewidziano ogółem **68 795 797 EUR**, w tym środki EFRR stanowią 75%, tj. **51 596 848 EUR**. W dniu 22 stycznia 2009 r. IZ RPO WP podjęła decyzje o realizacji Inicjatywy JEREMIE w ramach RPO WP i podjęciu prac nad ogłoszeniem konkursu na wybór Menadżera Funduszu Powierniczego JEREMIE.

W ramach tych prac podjęte zostały następujące działania:

- Zatwierdzenie **zmiany kryteriów** wyboru projektów dla Działania 1.3 w ramach Osi Priorytetowej 1. *Rozwój i innowacje w MŚP* przez Komitet Monitorujący w dniu 22 kwietnia 2009 r. (uchwała Komitetu Monitorującego RPO WP nr 18/VII/09 z dnia 22 kwietnia 2009 r.),
- Zmiana **URPO** przez IZ RPO WP w zakresie realizacji Działania 1.3 w drodze Inicjatywy JEREMIE (uchwała Nr 314/195/09),
- Zatwierdzenie przez IZ RPO WP **Przewodnika Beneficjenta Działania 1.3** (uchwała Nr 514/210/09 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 30 kwietnia 2009 r.),

- Ogłoszenie **konkursu na wybór Menadżera Funduszu Powierniczego JEREMIE** trwał od 4 maja do 19 czerwca 2009 r. W konkursie złożone zostały dwa wnioski o dofinansowanie, z których po ocenie ZWP, w dniu **28 lipca 2009 r.** uchwała Nr 950/233/09) wybrał do dofinansowania wniosek złożony przez **Bank Gospodarstwa Krajowego**,
- Podpisanie **Umowy o dofinansowanie** Projektu „Wsparcie przedsiębiorczości poprzez rozwój instrumentów inżynierii finansowej w ramach inicjatywy JEREMIE w województwie pomorskim” pomiędzy IZ RPO i BGK w dniu **7 sierpnia 2008 r.**²⁹

W IV kwartale 2009 r. BGK, jako Menadżer Funduszu Powierniczego JEREMIE Województwa Pomorskiego, podjął działania organizacyjne związane z dostosowaniem struktury organizacyjnej do potrzeb realizacji projektu oraz uzgodnienia z IZ RPO WP w zakresie przygotowania i przyjęcia dokumentów wykonawczych do Umowy o dofinansowanie, w tym m.in.:

- *Wytycznych Finansowych*³⁰, regulujących zarządzanie saldem wolnych środków na Rachunku Bankowym JEREMIE,
- *Dokumentu Określającego Koszty*³¹, przedstawiającego metodologię obliczania kosztów zarządzania ponoszonych przez Menadżera Funduszu Powierniczego JEREMIE,
- Uzgodnienie systemu sprawozdawczości pomiędzy Menadżerem Funduszu Powierniczego JEREMIE a IZ RPO WP.

Ponadto, prowadzone były prace nad określeniem parametrów i przygotowaniem dokumentacji konkursowej na dwa Produkty Finansowe – reporeczenie dla funduszu poręczeniowego oraz pożyczka globalna dla funduszu pożyczkowego.

Równoległe z indywidualną współpracą pomiędzy IZ RPO WP i BGK w zakresie realizacji Projektu, toczyła się współpraca w ramach **Grupy Roboczej ds. Inicjatywy JEREMIE**, złożonej z przedstawicieli pięciu IZ RPO realizujących Inicjatywę JEREMIE (tj. województwo dolnośląskie, łódzkie, pomorskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie) oraz BGK, mająca na celu wypracowanie wspólnych rozwiązań w zakresie kwestii horyzontalnych związanych z realizacją wszystkich pięciu Projektów, w których BGK pełni rolę Menadżera Funduszu Powierniczego JEREMIE (np. w zakresie sprawozdawczości, rozliczania kosztów zarządzania, kontroli, promocji i informacji itp.). W 2009 r. odbyło się pięć spotkań Grupy Roboczej ds. Inicjatywy JEREMIE.

Działanie 1.4

Wsparcie w ramach Działania otrzymały IOB działające na rynku usług finansowych. Projekt o charakterze sieciowym mający na celu utworzenie centrów informacji o usługach ma charakter sieciowy i jest realizowany na terenie całego województwa. W pozostałych przypadkach wsparto kapitałowo działające na rynku fundusze pożyczkowe z terenu Aglomeracji Trójmiejskiej jak i ze Słupska.

²⁹ Środki na realizację Projektu zostały przekazane w dniu 7 września 2009 r. i certyfikowane przez IC w dniu 24 września 2009 r.

³⁰ Wytyczne Finansowe zostały przyjęte uchwałą Nr 39/283/10 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 14 stycznia 2010r.

³¹ Dokument Określający Koszty został przyjęty uchwałą Nr 417/308/10 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 9 kwietnia 2010 r.

Zagrożona jest realizacja wskaźnika rezultatu – liczba nowych i zmodernizowanych usług świadczonych przez wsparte IOB na poziomie URPO. Wskaźnik ten został oszacowany na podstawie propozycji realizacji kompleksowego projektu dotyczącego poprawienia jakości, zakresu i dostępności usług informacyjnych i doradczych świadczonych dla przedsiębiorców. Do realizacji projektu jednak nie doszło, co oznacza, że w zasadzie wskaźnik nie jest adekwatny do kierunku wsparcia realizowanego poprzez dwa dotychczasowe konkursy.

Działanie 1.5:

Rozstrzygnięte konkursy w znacznym stopniu przyczyniły się do realizacji przyjętych w URPO WP wskaźników produktu i rezultatu. Kwota pozostała do rozdysponowania gwarantuje osiągnięcie założonych celów, przy czym stopień realizacji wskaźnika „liczba przedsiębiorstw korzystających z infrastruktury wspartej w wyniku realizacji projektu” wymaga weryfikacji pod kątem poprawności oszacowania przez projektodawców oraz ewentualnie urealnienia jego wartości w URPO WP.

Bardzo pozytywnie należy ocenić fakt, że projekty infrastrukturalne nie będą realizowane wyłącznie w Trójmieście. Dwie duże inwestycje trafią do: największego ośrodka gospodarczego poza aglomeracją trójmiejską – Słupska oraz największego ośrodka przemysłowego poza Trójmiastem – Kwidzyna. Dodatkowo wsparcie uzyskały także projekty z obszarów peryferyjnych województwa (z powiatu chojnickiego i człuchowskiego).

Szacowany poziom realizacji wskaźników pozwala na dokonywanie przesunięć środków w ramach Działania. Odnosi się to do Poddziałania 1.5.2, w którym do rozdysponowania pozostało **6,91 mln EUR**. Kwota ta przekracza wartość potrzebną do zrealizowania docelowego poziomu celów ilościowych. Sytuacja ta daje możliwość przeniesienia znacznej części środków na inne rodzaje interwencji.

Działanie 1.6:

Przyjęte wartości referencyjne wskaźników produktu i rezultatu, w części przypadków nie zostaną osiągnięte. Szczególnie niska będzie realizacja wskaźnika rezultatu – liczba przedsiębiorstw korzystających z systemu regionalnej informacji gospodarczej.

Niewielkie są także szanse na realizację wskaźnika produktu – liczba projektów z zakresu wsparcia międzynarodowej aktywności pomorskich przedsiębiorstw. Jednak dotychczas wybrane projekty (o znacznej wartości) charakteryzują się wysoką efektywnością i skutecznością realizacji założonych wskaźników rezultatu, co rekompensuje niską realizację wskaźnika produktu. Istotnym problemem jest natomiast małe zainteresowanie realizacją projektów wśród potencjalnych beneficjentów, szczególnie mocno odnosi się to do Poddziałania 1.6.2 (w ramach konkursu nie rozdysponowano nawet połowy dostępnych środków).

Analizując dotychczasowe zainteresowanie wnioskodawców konkursami ogłaszanymi w ramach OP1, można dostrzec znaczny podział pomiędzy działaniami dotyczącymi bezpośredniego wsparcia dotacyjnego oraz pozostałymi działaniami. Zapotrzebowanie zgłaszane przez przedsiębiorców kilkakrotnie przewyższa dostępną alokację ogłaszaną w poszczególnych konkursach. Odmienne kształtuje się sytuacja w ramach pozostałych konkursów ogłaszanych przez IP1. Niższym zainteresowaniem cieszą się Działania 1.4-1.6, przez co alokacja nie jest w pełni wykorzystywana.

OP 1 jest głównym narzędziem realizacji celów Strategii Lizbońskiej w RPO WP. Wszystkie projekty realizowane w tej osi zaliczane są bowiem do lizbońskich kategorii interwencji. Wydatki lizbońskie w OP 1 stanowią 80,7% wszystkich środków przeznaczonych

na realizację SL w dotychczas wybranych projektach w ramach RPO WP (planowany w Programie udział kategorii lizbońskich w OP1 stanowi około 53,2% wszystkich wydatków na realizację SL). Poniżej kategorie interwencji wybranych projektów:

03 - transfer technologii i udoskonalanie sieci współpracy między MŚP, między MŚP a innymi przedsiębiorstwami, uczelniami, wszelkiego rodzaju instytucjami na poziomie szkolnictwa pomaturalnego, władzami regionalnymi, ośrodkami badawczymi oraz biegunami naukowymi i technologicznymi (parkami naukowymi i technologicznymi, technopoliami, itd.);

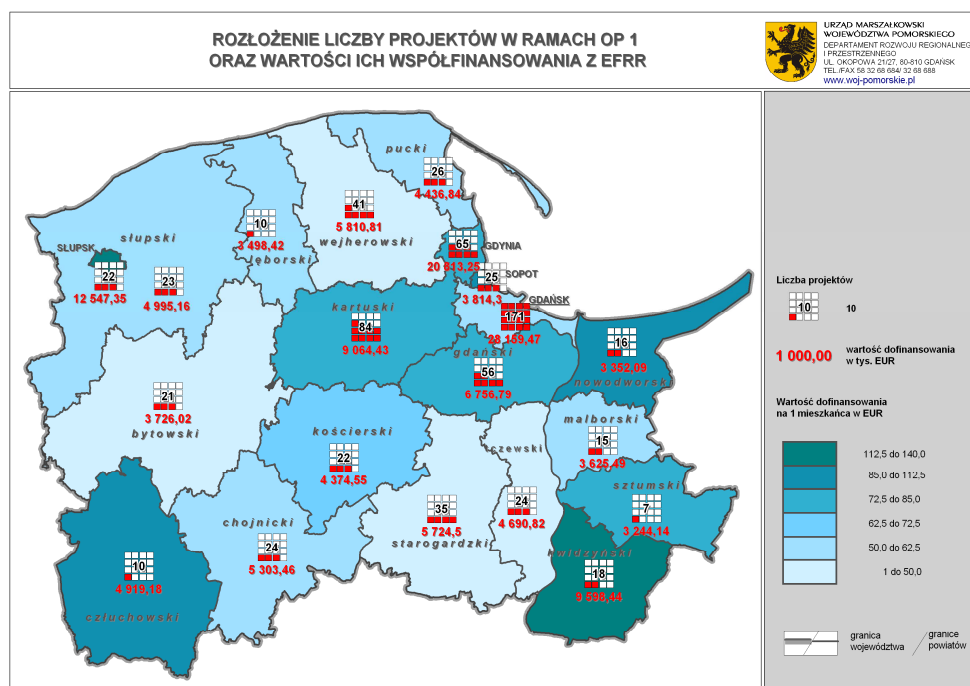
05 - Usługi w zakresie zaawansowanego wsparcia dla przedsiębiorstw i grup przedsiębiorstw;

07 - Inwestycje w przedsiębiorstwa bezpośrednio związane z dziedziną badań i innowacji (innowacyjne technologie, tworzenie przedsiębiorstw przez uczelnie, istniejące ośrodki B+RT i przedsiębiorstwa itp.),

08 - Inne inwestycje w przedsiębiorstwa oraz

09 - Inne działania mające na celu pobudzanie badań, innowacji i przedsiębiorczości w MŚP,

Przestrzenne rozmieszczenie projektów w OP 1, przedstawione na poniższym wykresie, wskazuje na największą koncentrację wsparcia w mieście Słupsk (**129,12 EUR** na mieszkańca), a najmniejszą w powiecie wejherowskim (**30,48 EUR** na mieszkańca), przy średniej dla województwa pomorskiego wynoszącej **66,72 EUR** na mieszkańca. W ramach osi wsparcie otrzymali beneficjenci wszystkich powiatów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uchwał ZWP wg stanu na 31 grudnia 2009r.

Projekty wybrane do realizacji są zgodne z polityką równości szans i niedyskryminacji. Beneficjenci, już na etapie składania wniosków o dofinansowanie zobowiązywali się do nie stosowania żadnych ograniczeń ze względu na płeć, wiek, rasę, pochodzenie etniczne, religię czy niepełnosprawność. W polityce zatrudnienia zobowiązywali się nie stosować ograniczeń ze względu na płeć, wiek czy niepełnosprawność, a wysokość wynagrodzenia ustalać na podstawie dyrektywy o jednakowym wynagradzaniu kobiet i mężczyzn (6/207/EWG z 9 lutego 1976 r.).

W ramach złożonych wniosków o płatność wystąpiły wydatki, związane z zakresem pomocy z EFS (tzw. cross-financing), o których mowa w art. 34 Rozporządzenia Rady (WE) 1083/2006. Wydatki te pojawiły się w ramach OP1 w Działaniu 1.1 skierowanym bezpośrednio do przedsiębiorców. Były to środki w ramach kategorii **08 i** dotyczyły szkoleń podnoszących kwalifikacje pracowników, w szczególności w zakresie obsługi zakupionych maszyn, urządzeń, obsługi linii technologicznych, bądź nowych narzędzi informatycznych. Wartość wydatków wyniosła w okresie sprawozdawczym **29 658,64** EUR, co stanowi **0,05%** środków wypłaconych w ramach OP1.

3.1.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi *(Significant problems encountered and measures taken to overcome them)*

W okresie sprawozdawczym kilkakrotnie wydłużano termin zakończenia oceny wniosków. Było to spowodowane ogromną ilością złożonych wniosków o dofinansowanie i ograniczonym składem osobowym ZE dokonujących połączonej oceny wykonalności i strategicznej w ramach Działań 1.1 i 1.2 RPO WP.

W związku z zaistniałymi problemami IZ RPO WP, przy udziale IPII podjęła następujące środki zaradcze:

- wprowadzono system wynagrodzenia dla ekspertów zewnętrznych zaangażowanych w ocenę wniosków,
- dokonano weryfikacji listy członków ZE pod kątem ich aktywności w zakresie oceny projektów,
- rozszerzono skład ZE o przedstawicieli instytucji otoczenia biznesu działających w obszarze przedsiębiorczości, jak również uczelni wyższych.

Istotnym problemem zidentyfikowanym w okresie sprawozdawczym była rezygnacja części beneficjentów (Działania 1.1 i 1.2) z podpisania umowy o dofinansowanie projektów. Jako główne przyczyny beneficjenci podawali: pogarszającą się sytuację finansową firm związaną ze zmianą sytuacji gospodarczej kraju, brak możliwości wypełniania podstawowych założeń ujętych we wniosku aplikacyjnym i zmianę profilu przedsiębiorstwa spowodowaną zmianą potrzeb klientów oraz zmianą sytuacji rynkowej. Dodatkowo spora część z tej grupy beneficjentów, nie była w stanie dostarczyć dokumentacji niezbędnych do podpisania umowy, np. w zakresie przeprowadzonej procedury OOŚ lub wniesienia zabezpieczenia prawidłowej realizacji projektu. Łącznie w okresie sprawozdawczym z realizacji projektów zrezygnowało 51 beneficjentów. Ponadto rozwiązano 5 umów o dofinansowanie. Uwolnione środki w ramach alokacji IZ RPO WP przeznaczyła na dofinansowanie projektów, które przeszły pozytywnie procedurę odwoławczą.

W trakcie kontroli na zakończenie realizacji projektu w niektórych przypadkach pojawił się problem dotyczący niewywiązywania się beneficjentów z realizacji wskaźników rezultatu dotyczących m.in. liczby nowoutworzonych miejsc pracy. Deklaracje na etapie aplikowania o środki częstokroć podyktowane były jedynie chęcią otrzymania dodatkowej punktacji na ocenie strategicznej w kryterium B1 (wpływ projektu na zwiększenie zatrudnienia), natomiast w niektórych przypadkach brak jest racjonalnego wytłumaczenia przyczyn nieosiągnięcia zamierzonego i deklarowanego poziomu zatrudnienia. W skrajnym przypadku IZ RPO WP /IPII może rozwiązać umowę z beneficjentem powołując się na zapis dotyczący niezgodności realizacji projektu z zapisami umowy (Wniosek o dofinansowanie stanowi załącznik do umowy o dofinansowanie), jednakże jest to sankcja, która jest niewspółmierna do popełnionego uchybienia. Brak jest bowiem w regulacjach prawnych

(Ustawa o finansach publicznych) przepisu pozwalającego zastosować inne łagodniejsze rozwiązanie, na wzór taryfikatora stosowanego w przypadku nieprawidłowości stwierdzonych w ramach ustawy Pzp. Taka sytuacja stanowi poważne zagrożenie dla realizacji zakładanego przez IZ RPO WP wskaźnika dotyczącego liczby zatrudnionych osób.

3.2 Oś Priorytetowa 2 (OP2) – Społeczeństwo wiedzy (Priority Axis 2 – Knowledge society)

Celem głównym OP 2 jest *Tworzenie warunków sprzyjających budowaniu społeczeństwa wiedzy*. Suma środków ogółem przeznaczona na realizację OP 2 wynosi **82,6** mln EUR, z czego **62,0** mln EUR to środki pochodzące z EFRR.

3.2.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów (Achievement of targets and analysis of the progress)

– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (Information on the physical and financial progress of the priority)

W tabeli 4, stanowiącej załącznik do niniejszego sprawozdania, przedstawione zostały wartości wskaźników produktu i rezultatu dla OP2. Wartości docelowe zostały określone jedynie dla 2013 r. i 2015 r., natomiast realizacja została oszacowana na podstawie zawartych umów. W okresie sprawozdawczym nie został zrealizowany żaden projekt, w związku z czym, wartości wskaźników osiągniętych są równe założonym wartościom bazowym. W okresie sprawozdawczym nie zanotowano postępu rzeczowego w ramach OP2.

Dotychczas rozstrzygnięte konkursy w ramach OP 2 wyczerpały nieco ponad 1/3 alokowanych środków. Przewidywany stopień realizacji wskaźników należy uznać za satysfakcjonujący. Wartości docelowe wskaźników rezultatu zostaną według deklaracji beneficjentów zdecydowanie przekroczone, a w przypadku wskaźnika „liczba procedur publicznych on-line” zostaną przekroczone w wyniku dofinansowania projektów w kolejnym konkursie.

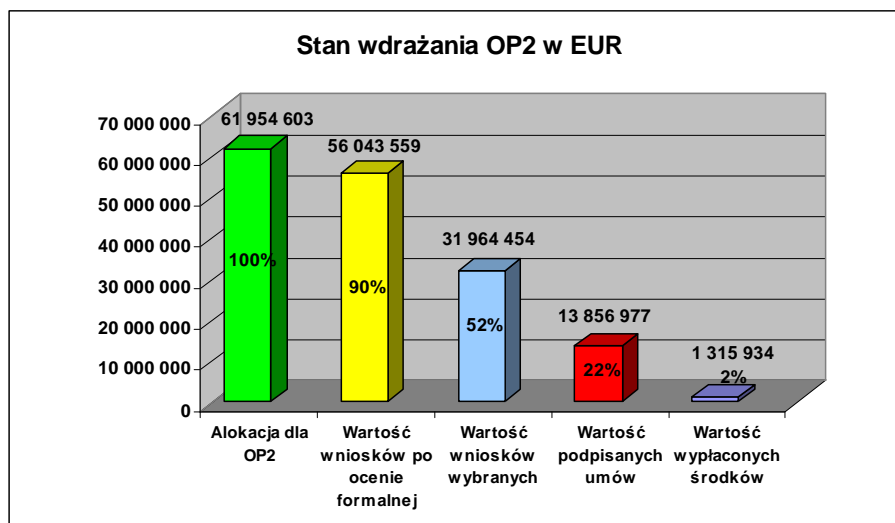
Szczególną uwagę należy obecnie skierować na Poddziałanie 2.2.1, w ramach którego nie odbył się dotychczas jeszcze żaden konkurs.

W ramach **Działania 2.1 „Infrastruktura edukacyjna i naukowo-dydaktyczna”** realizowano 2 konkursy, w tym 1 rozpoczęty w 2008 roku. Pozytywnie ocenę formalną przeszło **14** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **29 509 090,64 EUR**. ZWP wybrał do realizacji **14** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **28 541 590,62 EUR**. Podpisano **9** umów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **10 434 113,95 EUR** i dokonano płatności w wysokości **1 016 150,35 EUR** z EFRR.

W ramach **Poddziałania 2.2.2 „Rozwój usług społeczeństwa informacyjnego”** realizowano 1 konkurs rozpoczęty w 2008 roku. ZWP podpisał **4** umowy na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **3 422 862,91 EUR**.

W ramach całej osi pozytywną cenę formalną przeszło **14** wniosków o dofinansowanie na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **29 509 090,64 EUR**, co stanowi **47,63%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP2. Wybrano do realizacji **14** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **28 541 590,62 EUR**, co stanowi **46,07%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP2. Podpisano **13** umów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **13 856 976,86 EUR**, co stanowi **22,37%** całkowitej alokacji przeznaczonej na

OP2 i wypłacono środki z EFRR w wysokości **1 315 933,83 EUR**, co stanowi **2,12%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP2.

– Analiza jakościowa (Qualitative analysis)

Średnia całkowita wartość projektów dotyczących rozwoju infrastruktury edukacyjnej i naukowo-dydaktycznej wyniosła **4,4 mln EUR**, a projektów dotyczących wyłącznie rozwoju wyposażenia laboratoriów dydaktycznych – **886 tys. EUR**. Średnia wartość dofinansowania projektów w zakresie infrastruktury wyniosła **1,8 mln EUR**, natomiast projektów w zakresie wyposażenia – **647 tys. EUR**.

W ramach Działania 2.1 realizowane będą przede wszystkim projekty dotyczące rozbudowy infrastruktury szkół wyższych (w większości przypadków wraz z wyposażeniem laboratoriów naukowo-dydaktycznych) oraz w znacznie mniejszym stopniu projekty dotyczące wyłącznie wyposażenia laboratoriów naukowo-dydaktycznych.

Preferencja dotycząca lokalizacji projektów poza obszarem Trójmiasta została spełniona w bardzo ograniczonym zakresie. Tylko jeden z **14** projektów wybranych do dofinansowania był zlokalizowany całkowicie poza Trójmiastem oraz jeden projekt o charakterze partnerskim został zlokalizowany częściowo poza tym obszarem.

Wszystkie projekty charakteryzują się podobną efektywnością mierzoną relacją zakładanych efektów w stosunku do wartości nakładów poniesionych na ich osiągnięcie w odniesieniu do wskaźników.

Wszystkie wybrane projekty w większy lub mniejszy sposób realizują sformułowany cel dotyczący poprawy jakości i dostępności infrastruktury dydaktycznej i naukowo-dydaktycznej szkół wyższych.

Większość beneficjentów wybranych projektów realizuje jednocześnie projekty komplementarne zarówno z zakresu infrastruktury jak i projekty szkoleniowe realizowane w ramach POKL lub programów ramowych.

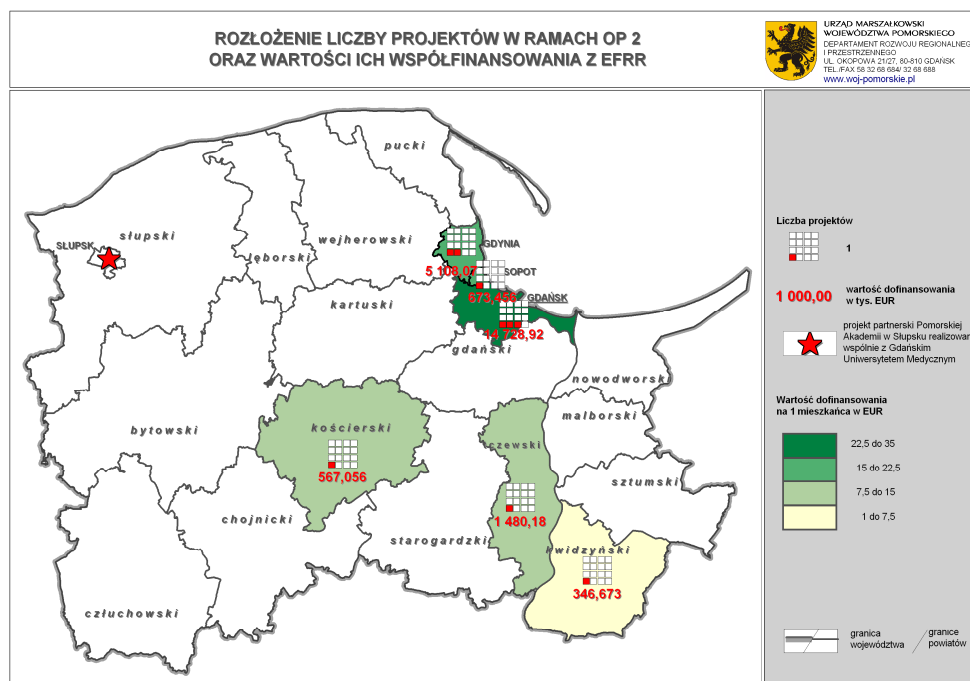
W ramach projektów z zakresu usług społeczeństwa informacyjnego zrealizowane zostaną projekty dotyczące elektronicznych usług publicznych z zakresu e-Administracji, w tym projekty obejmujące swym zakresem całe województwo (np. e-Policja, Pomorska Biblioteka Cyfrowa).

Projekty te charakteryzują się stosunkowo wysoką efektywnością mierzoną stosunkiem nakładów do zakładanych efektów. Ukierunkowane są na szerokie grono odbiorców, przede wszystkim mieszkańców.

Biorąc pod uwagę dotychczas osiągnięte efekty (przy zaangażowaniu jedynie 21% alokacji) można stwierdzić, że osiągnięcie wartości docelowych wskaźników dotyczących Poddziałania 2.2.2 nie jest zagrożone.

Beneficjentami projektów w ramach OP2 są uczelnie wyższe, JST (gminy), kościoły i związki wyznaniowe, administracja rządowa (policja) Na uwagę zasługują dwa projekty z zakresu rozwoju usług społeczeństwa informacyjnego obejmujące teren całego województwa. „Pomorska Biblioteka Cyfrowa” realizowany przez Politechnikę Gdańską przy współpracy 11 partnerów, jak również „e-policja” realizowany przez Komendę Wojewódzką Policji w Gdańsku.

Przestrzenne rozmieszczenie projektów w OP 2, przedstawione na poniższym wykresie, wskazuje na największą koncentrację wsparcia w mieście Gdańsk (**32,31 EUR** na mieszkańca), a najmniejszą w powiecie kwidzińskim (**4,34 EUR** na mieszkańca), przy średniej dla województwa pomorskiego wynoszącej **10,29 EUR** na mieszkańca. Koncentracja środków spowodowała, iż 14 powiatów województwa nie skorzystała ze wsparcia..

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uchwał ZWP wg stanu na 31 grudnia 2009r.

Projekty z zakresu usług społeczeństwa informacyjnego wpisują się w kategorię interwencji **13 - Usługi i aplikacje dla obywateli (e-zdrowie, e-administracja, edukacja, e-integracja, itp.)**, która należy do kategorii realizujących cele Strategii Lizbońskiej.

W ramach tej kategorii beneficjenci przewidują wydatkowanie kwoty stanowiącej 41,6% indykatywnej wartości zaplanowanej w RPO WP. Na uwagę zasługuje fakt, że żaden projekt wybrany do dofinansowania nie dotyczył kategorii 14 (Usługi i aplikacje dla MŚP).

Projekty wybrane do realizacji są zgodne z polityką równości szans i niedyskryminacji. Beneficjenci, już na etapie składania wniosków o dofinansowanie, zobowiązywali się nie stosować żadnych ograniczeń ze względu na płeć, wiek, rasę, pochodzenie etniczne, religię czy niepełnosprawność. W realizowanych projektach beneficjenci przewidzieli udogodnienia w dostępie do oferowanych usług dla osób niepełnosprawnych oraz szeroki dostęp, bez względu na płeć czy wiek do nowoczesnych sal dydaktycznych, bibliotek laboratoriów czy systemów informatycznych.

3.2.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (Significant problems encountered and measures taken to overcome them)

Największym problemem w ramach OP2 było dotychczas brak uregulowań prawnych umożliwiających wdrażanie projektów przez jednostki samorządu terytorialnego z zakresu budowy sieci szerokopasmowych. IZ RPO WP w założeniu miało realizować projekt kluczowy (zgodnie z Załącznikiem 5.4 do Uszczegółowienia RPO WP) dotyczący budowy szerokopasmowej regionalnej sieci informacyjnej pn. „Pomorska Sieć Szerokopasmowa”, który miał na celu stworzenie łączącej wszystkie miasta powiatowe i miejscowości gminne. Jednakże zważając na trudności legislacyjne, termin realizacji tej inwestycji uległ znacznemu przesunięciu. Ponadto istnieje bowiem duże prawdopodobieństwo, iż infrastruktura tego typu może powstać w normalnych warunkach rynkowych bez pomocy państwa.

W takiej sytuacji IZ RPO WP będzie musiała podjąć decyzję o rezygnacji z ww. projektu na rzecz projektów dotyczących infrastruktury szkieletowej o mniejszej niż regionalna skala oddziaływania, obejmujących swym zakresem obszary poza dużymi miastami. Konkurs na realizację ww. typów projektów został zaplanowany na koniec 2010r.

3.3 Oś Priorytetowa 3 (OP3) – Funkcje miejskie i metropolitalne (Priority Axis 3 – Urban and metropolitan function)

Celem głównym OP 3 jest *Rozwój funkcji miejskich i metropolitalnych w głównych ośrodkach rozwojowych*. Suma środków ogółem przeznaczona na realizację OP 3 wynosi **151,7** mln EUR, z czego **106,2** mln EUR to środki pochodzące z EFRR.

3.3.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów (Achievement of targets and analysis of the progress)

– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (Information on the physical and financial progress of the priority)

W tabeli 4, stanowiącej załącznik do niniejszego sprawozdania, przedstawione zostały wartości wskaźników produktu i rezultatu dla OP3. Wartości docelowe zostały określone jedynie dla 2013 r. i 2015 r., natomiast szacunkowa realizacja została dokonana na podstawie zakontraktowanych projektów. W okresie sprawozdawczym nie został zrealizowany żaden projekt, w związku z czym, wartości wskaźników są równe założonym wartościom bazowym. W okresie sprawozdawczym nie zanotowano postępu rzeczowego w ramach OP3.

Szacunkowy stopień realizacji wszystkich wskaźników dotyczących Działania 3.2 należy uznać za bardzo dobry. Natomiast przewidywany stopień realizacji wskaźników w ramach Działaniu 3.1 jest niepokojąco niski. Przy takim poziomie wykorzystania alokacji można powiedzieć, iż istnieje zagrożenie nieosiągnięcia wskaźników dotyczących projektów z zakresu transportu zbiorowego.

W okresie sprawozdawczym ogłoszono 6 konkursów, z czego 2 zakończą się w następnym okresie sprawozdawczym. Poniżej przedstawiono przebieg konkursów w podziale na Działania/Poddziałania:

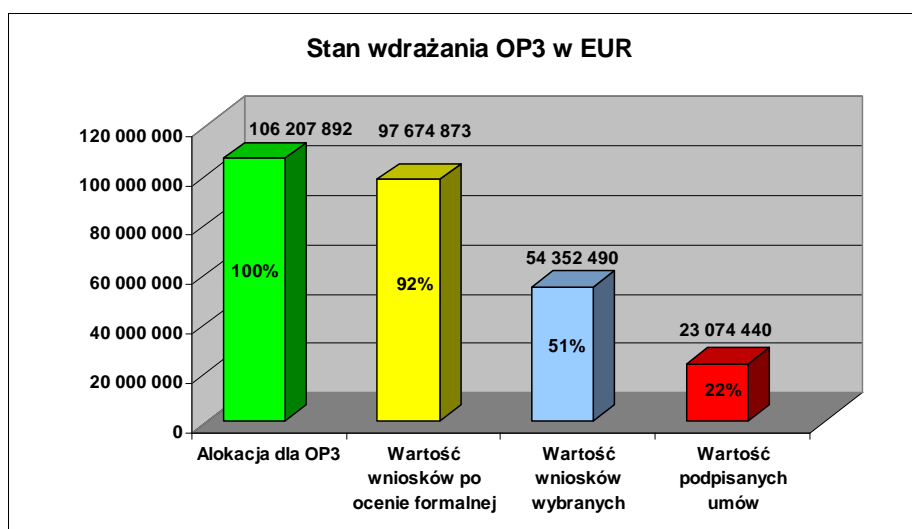
W ramach **Działania 3.1 „Rozwój i integracja systemów transportu zbiorowego”** realizowano 2 konkursy, dla powiatów grodzkich oraz pozostałych miast – stolic powiatów ziemskich. W okresie sprawozdawczym pozytywnie ocenę formalną przeszło **6** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **50 632 343,64 EUR**. ZWP wybrał do realizacji **4** wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **26 222 961,52 EUR** oraz podpisał **1** umowę na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **11 039 055,49 EUR**.

Realizowany projekt jest projektem własnym Samorządu Województwa Pomorskiego dotyczącym zakupu zespołów trakcyjnych w celu rozwoju i integracji efektywnych i przyjaznych środowisku systemów transportu zbiorowego w Trójmiejskim Obszarze Metropolitalnym.

W ramach **Poddziałania 3.2.1 „Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne”** ogłoszono 2 konkursy, dla powiatów grodzkich oraz pozostałych miast powyżej 35 tys. mieszkańców. Do końca okresu sprawozdawczego trwał nabór wniosków.

W ramach **Poddziałania 3.2.2 „Inwestycje zwiększające potencjał rozwojowy miast”** realizowano 2 konkursy, dla powiatów grodzkich oraz pozostałych miast powyżej 35 tys. mieszkańców. Pozytywnie ocenę formalną przeszło 15 wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **47 042 529,58 EUR**. ZWP wybrał do realizacji 8 wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **28 129 528,64 EUR** oraz podpisał 4 umowy na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **12 035 384,42 EUR**. Największymi projektami są: Budowa Kompleksu Sportowego w Kwidzynie na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **4 585 179,63 EUR** oraz Rozbudowa Teatru Muzycznego w Gdyni na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **10 042 573,05 EUR**. Złożono 2 wnioski o płatność, jednakże dotyczyły one wyłącznie rzeczowego przebiegu realizacji projektu.

Łącznie w ramach OP3, pozytywnie ocenę formalną przeszło 21 wniosków o dofinansowanie na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **97 674 873,22 EUR**, co stanowi **91,97%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP3. ZWP wybrał do realizacji 12 wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **54 352 490,15 EUR**, co stanowi **51,18%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP3 oraz podpisał 5 umów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **23 074 439,91 EUR**, co stanowi **21,73%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP3.

– Analiza jakościowa (Qualitative analysis)

W ramach Działania 3.1 zrealizowane zostaną przede wszystkim projekty dotyczące zakupu taboru dla transportu zbiorowego. W obu konkursach pojawił się tylko jeden projekt dotyczący liniowej infrastruktury transportu zbiorowego.

Projekty te cechują się stosunkowo niską efektywnością mierzoną stosunkiem nakładów do zaplanowanych efektów, zwłaszcza w odniesieniu do wskaźników założonych

dla tego typu projektów. Nie pojawiły się projekty dotyczące inteligentnych systemów transportu zbiorowego obejmujące zintegrowane systemy zarządzania ruchem oraz systemy monitorowania transportu zbiorowego, a także systemy informacji dla pasażerów.

Niezidentyfikowano także projektów w zakresie punktowej infrastruktury transportu zbiorowego w obszarach węzłów integracyjnych. W niewystarczającym stopniu realizowany jest również typ projektu dotyczący liniowej infrastruktury transportu zbiorowego.

Realizacja projektów rewitalizacyjnych odbywa się w oparciu o procedurę konsultacji tzw. not intencyjnych dotyczących zdegradowanych obszarów miast. Procedura ta zakończyła się podpisaniem porozumień w sprawie zakresu przedsięwzięć, które mają być przedmiotem wniosku o dofinansowanie z następującymi miastami: Gdańsk, Słupsk, Tczew, Wejherowo i Lębork. Wartość wnioskowanego dofinansowania w tych projektach wynosi ponad 27,3 mln EUR. Należy jednak pamiętać, że w ramach konkursu projekty mogą składać wszyscy beneficjenci uprawnieni do wsparcia, niezależnie od procedury konsultacji not intencyjnych.

Średni faktyczny poziom dofinansowania projektów w Poddziałaniu 3.2.2 wyniósł **42,62%** (w miastach na prawach powiatu – **54,6%**, w pozostałych miastach – **31,1%**).

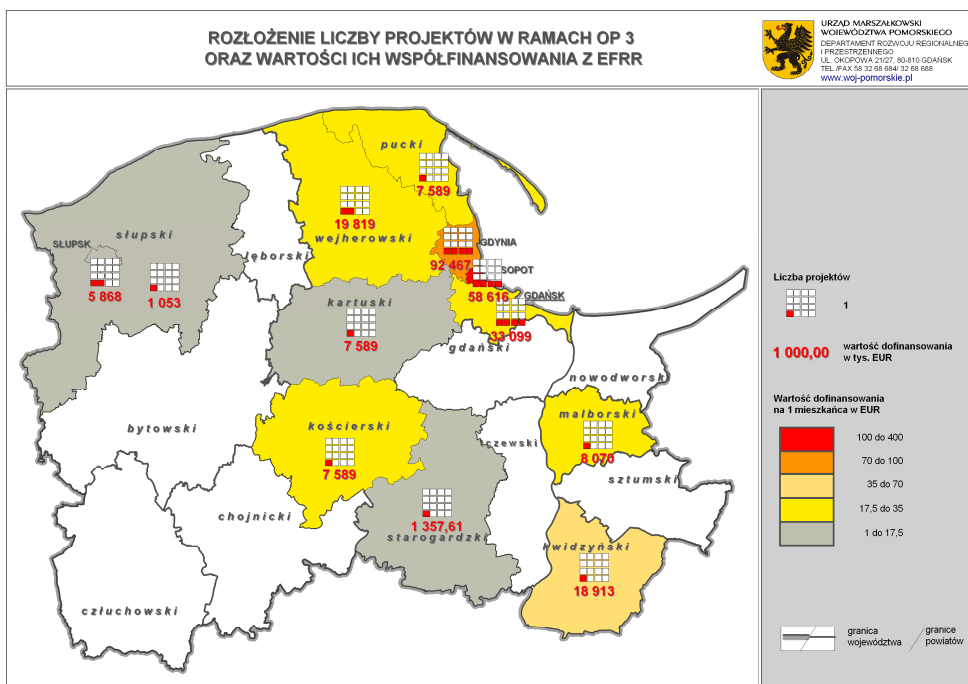
Średnia wartość całkowita projektów w miastach na prawach powiatu wyniosła **7,3 mln EUR**, a średnie dofinansowanie **3,2 mln EUR**. W pozostałych miastach pow. 35 tys. mieszkańców średnia wartość całkowita projektów wyniosła **11,2 mln EUR**, a wartość średnia dofinansowania **3,2 mln EUR**.

W ramach Poddziałania 3.2.2 wybrano projekty dotyczące punktowych inwestycji w zakresie publicznej infrastruktury o charakterze kulturalnym, edukacyjnym, sportowym i rekreacyjnym. Część z tych projektów ma charakter komplementarny w stosunku do projektów planowanych do realizacji w ramach Poddziałania 3.2.1 i dzięki temu ich wartość dodana w odniesieniu do przestrzeni miejskich może zostać zdecydowanie wzmocniona.

Nie wybrano do realizacji projektów z zakresu kompleksowego uzbrojenia terenów pod nowe inwestycje oraz rekultywacji terenów zdegradowanych. Efektywność projektów wybranych do dofinansowania w ramach osi w kontekście wskaźników należy uznać za umiarkowaną.

Głównymi beneficjentami projektów są JST (gminy, SWP), podmioty wykonujące usługi publiczne na podstawie umowy zawartej z JST, jednostki organizacyjne JST, organizacja pozarządowa.

Przestrzenne rozmieszczenie projektów w OP 3, przedstawione na poniższym wykresie, wskazuje na największą koncentrację wsparcia w Sopocie (**95,19 EUR** na mieszkańca) oraz Gdyni (**93,85 EUR** na mieszkańca), a najmniejszą w mieście Słupsk (**5,26 EUR** na mieszkańca), przy średniej dla województwa pomorskiego wynoszącej **28,49 EUR** na mieszkańca.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uchwał ZWP wg stanu na 31 grudnia 2009r.

Projekty wybrane do realizacji nie wpisują się w kategorii interwencji realizujących cele Strategii Lizbońskiej.

Projekty wybrane do realizacji są zgodne z polityką równości szans i niedyskryminacji. Beneficjenci, już na etapie składania wniosków o dofinansowanie zobowiązywali się do nie stosowania żadnych ograniczeń ze względu na płeć, wiek, rasę, pochodzenie etniczne, religię czy niepełnosprawność. W realizowanych projektach beneficjenci przewidzieli udogodnienia w dostępie do budowanych obiektów czy zakupywanych środków komunikacji dla osób niepełnosprawnych oraz szeroki dostęp, bez względu na płeć czy wiek. W polityce zatrudnienia zobowiązali się również do nie stosowania ograniczeń ze względu na płeć czy wiek.

3.3.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (*Significant problems encountered and measures taken to overcome them*)

W okresie sprawozdawczym trwały prace związane z opracowaniem rozporządzenia w sprawie udzielania pomocy na rewitalizację w ramach regionalnych programów operacyjnych. Konkursy, które pierwotnie miały się odbyć w I kwartale 2009r. zostały przesunięte na IV kwartał 2009r. Zdecydowano, iż w przypadku, gdy w ramach projektów zgłoszonych do konkursu pojawią się takie, w których będzie występowała pomoc publiczna, zastosowane zostaną rozporządzenia dotyczące regionalnej pomocy inwestycyjnej i de minimis.

3.4 Oś Priorytetowa 4 (OP4) – Regionalny system transportowy (*Priority Axis 4 – Regional transport system*)

Celem głównym OP4 jest *Poprawa spójności i efektywności regionalnego systemu transportowego oraz jego sprawne powiązanie z systemem krajowym i transeuropejskim.*

Suma środków ogółem przeznaczona na realizację OP4 wynosi **271,4** mln EUR, z czego **203,6** mln EUR to środki pochodzące z EFRR.

3.4.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów (Achievement of targets and analysis of the progress)

– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (Information on the physical and financial progress of the priority)

W tabeli 4, stanowiącej załącznik do niniejszego sprawozdania, przedstawione zostały wartości wskaźników produktu i rezultatu dla OP4. Wartości docelowe zostały określone jedynie dla 2013 r. i 2015 r., natomiast szacowana realizacja została dokonana na podstawie zawartych umów. W okresie nie został zrealizowany żaden projekt, w związku z czym, wartości osiągnięte są równe założonym wartościom bazowym. W okresie sprawozdawczym nie zanotowano postępu rzeczowego w ramach OP4.

W okresie sprawozdawczym ogłoszono 3 konkursy oraz kontynuowano prace związane z 2 konkursami ogłoszonymi w 2008 roku. Poniżej przedstawiono przebieg konkursów w podziale na Działania:

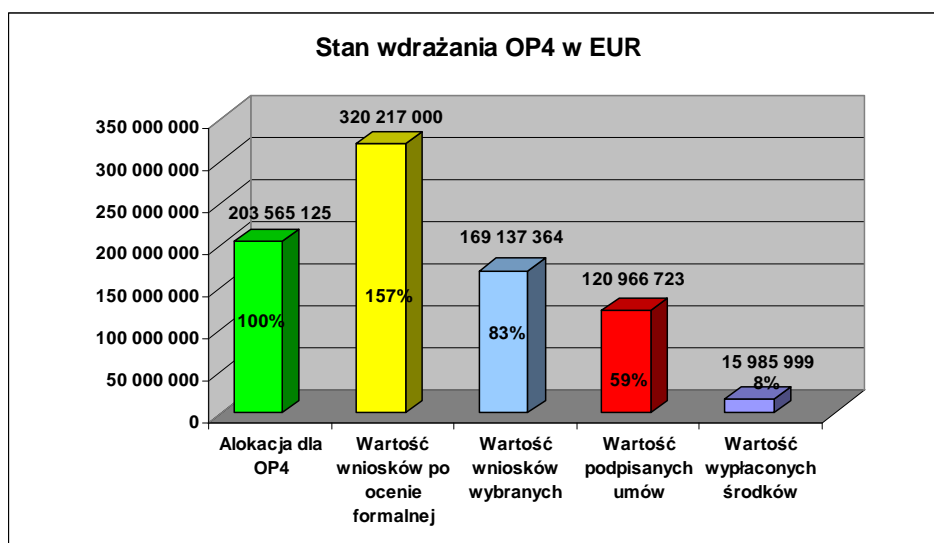
W ramach **Działania 4.1 „Rozwój regionalnej infrastruktury drogowej”** realizowano 3 konkursy, dla powiatów grodzkich oraz pozostałego obszaru województwa. Ogłoszone konkursy cieszyły się ogromnym zainteresowaniem beneficjentów, którzy zgłaszali zapotrzebowanie na środki przewyższające dostępną alokację dla konkursów nawet 9-krotnie. Pozytywnie ocenę formalną przeszło **18** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **124 274 524,48 EUR**. W 2009 roku ZWP wybrał do realizacji **10** projektów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **88 586 784,63 EUR** oraz podpisał **12** umów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **88 992 835,40 EUR**. Wśród wybranych projektów sześć, dotyczących przebudowy dróg wojewódzkich, jest projektami własnymi Samorządu Województwa Pomorskiego o łącznej kwocie dofinansowania z EFRR w wysokości 61 510 769,22 EUR, co stanowi 30,22% alokacji dostępnej dla OP4. Wyplacono środki z EFRR w wysokości **15 985 999,14 EUR**.

W ramach **Działania 4.2 „Rozwój regionalnej infrastruktury kolejowej”** realizowano 1 konkurs, przeprowadzony w IV kwartale 2009 r. W okresie sprawozdawczym pozytywnie ocenę formalną przeszły **3** wnioski o dofinansowanie na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **63 988 957,67 EUR**. W trakcie oceny formalnej projekt pn. „Rewitalizacja i modernizacja tzw. Helskiego Korytarza Kolejowego – linii kolejowej nr 213 Reda – Hel”, złożony przez Polskie Linie Kolejowe S.A., został zidentyfikowany jako duży projekt w rozumieniu art. 39 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności i uchylającego Rozporządzenie (WE) nr 1260/1999. Ogólna wartość projektu wynosi ok. 52 mln EUR. Przedmiotowy projekt przewiduje modernizację linii kolejowej nr 213 Reda – Hel o łącznej długości 61,8 km. Modernizacja zakłada poprawę złego stanu infrastruktury kolejowej i warunków obsługi ruchu pasażerskiego poprzez wymianę nawierzchni kolejowej, wzmocnienie podtorza, zabezpieczenie przejazdów kolejowych oraz remonty obiektów inżynierskich i peronów. Efektem realizowanego projektu będzie skrócenie czasu jazdy pociągów oraz poprawa jakości usług. Do końca okresu sprawozdawczego trwała ocena wykonalności złożonych projektów.

W ramach **Działania 4.3 „Rozwój i poprawa dostępności węzłów transportowych”** realizowano 1 konkurs przeprowadzony w II kwartale 2009 r. Pozytywnie ocenę formalną przeszło **6** wniosków o dofinansowanie na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **31 973 887,36 EUR**. ZWP wybrał do realizacji **6** wniosków na kwotę dofinansowania z

EFRR w wysokości **31 973 887,36 EUR** oraz podpisał **6** umów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **31 973 887,36 EUR**. Wśród wybranych projektów dwa, są projektami własnymi Samorządu Województwa Pomorskiego o łącznej kwocie dofinansowania z EFRR w wysokości **23 518 321,23 EUR**, co stanowi **11,55%** alokacji dostępnej dla OP4.

Łącznie w ramach OP4, pozytywnie ocenę formalną przeszło **27** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **220 237 369,51 EUR**, co stanowi **108,19%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP4. Zarząd Województwa Pomorskiego wybrał do realizacji **16** projektów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **120 560 672 EUR**, co stanowi **59,22%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP4 oraz podpisał **18** umów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **120 966 722,77 EUR**, co stanowi **59,42%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP4. Wyplacono środki z EFRR w wysokości **15 985 999,14 EUR**, co stanowi **7,85%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP4.

– Analiza jakościowa (Qualitative analysis)

Działanie 4.1

Średni faktyczny poziom dofinansowania wyniósł **52,03 %**. Średnia wartość całkowita projektów wynosi **15,4 mln EUR**, przy czym średnia wartość projektów realizowanych w miastach na prawach powiatu wynosi **23,1 mln EUR**, zaś na pozostałych obszarach **11,9 mln EUR**. Średni poziom dofinansowania projektów własnych SWP wyniósł **75%**, natomiast pozostałych beneficjentów (łącznie) – **39,8 %**.

Zaplanowane wartości wskaźników produktu w zakresie długości wybudowanych i przebudowanych dróg nie osiągnęły wartości referencyjnych i z uwagi na wyczerpaną alokację sytuacja raczej nie ulegnie zmianie. Jedynie w przypadku pojawienia się ewentualnych oszczędności poprzetargowych będzie można dokonać wyboru kolejnych projektów.

Skuteczność osiągania założonych produktów jest więc niska, zwłaszcza w zakresie budowy nowych odcinków dróg (wiąże się to z zaspokajaniem najpilniejszych potrzeb regionu głównie w zakresie modernizacji istniejącej infrastruktury transportowej).

Jednocześnie Działanie charakteryzuje się względnie wysoką skutecznością osiągania założonych rezultatów, co wskazuje na fakt starannego wybierania projektów o w miarę największej wartości dodanej i najlepszych możliwych do uzyskania efektach.

Spośród 16 projektów:

- 6 realizowanych będzie na drogach wojewódzkich,
- 2 dotyczą przebudowy dróg powiatowych,
- 2 dotyczą przebudowy dróg gminnych,
- 6 zlokalizowanych będzie w miastach.

Działanie 4.2:

Projekty wybrane do realizacji w ramach Działania powinny realizować cel związany z usprawnieniem najważniejszych regionalnych połączeń kolejowych (z punktu widzenia przewozów pasażerskich) położonych poza siecią połączeń krajowych i transeuropejskich. Do końca okresu sprawozdawczego trwała ocena złożonych w ramach konkursu wniosków.

Działanie 4.3:

Średni faktyczny poziom dofinansowania wyniósł **75%**. Średnia wartość projektu wyniosła **8 mln EUR**, natomiast średnia wartość dofinansowania wyniosła **5,3 mln EUR**.

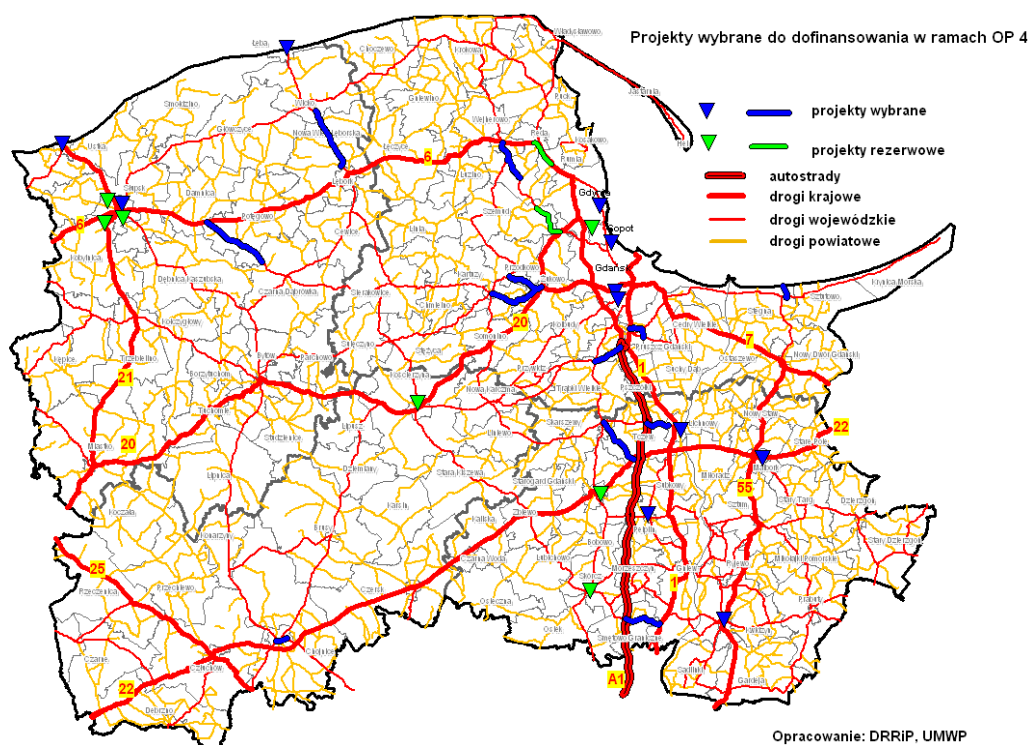
Wskaźnik produktu dotyczący budowy nowych dróg nie zostanie osiągnięty. Dominują inwestycje modernizacyjne ukierunkowane na zwiększenie przepustowości dróg dojazdowych do węzłów transportowych. Działanie charakteryzuje się względnie wysoką skutecznością osiągania założonych rezultatów.

Spośród 6 projektów tylko jeden związany jest bezpośrednio z budową infrastruktury węzła transportowego. Pozostałe projekty koncentrowały się na infrastrukturze dostępu do węzłów transportem drogowym. Nie podjęto inwestycji z zakresu infrastruktury portów morskich / śródlądowych, centrów logistycznych, dostępu kolejowego do portów – wydatki w tych obszarach zaliczane są do tzw. wydatków „lizbońskich”.

Projekty realizowane w ramach Działania 4.3 wpisują się w realizację założonych celów Działania, bowiem inwestycje w infrastrukturę dostępową są warunkiem koniecznym, aby potencjał węzłów był w pełni wykorzystany. Jednakże nie uda się w dostateczny sposób pobudzić inwestycji w zakresie transportu intermodalnego oraz zapewnić efektów sieci i synergii międzygałęziowej.

Przeważają inwestycje modernizacyjne istniejących dróg niż budowa nowej siatki połączeń. W obecnej sytuacji największa ilość środków kierowana jest na poprawę parametrów techniczno-funkcjonalnych. Większość projektów nie reprezentuje kompleksowego podejścia w rozwiązywaniu problemów (nie proponują kompleksowych rozwiązań technicznych poprawiających bezpieczeństwo ruchu drogowego oraz sprawność sieci drogowej).

Ze względu na to, że konkurs dla projektów z zakresu infrastruktury kolejowej nie zakończył się, wartości pozostałych wskaźników produktu i rezultatu będą znane w przyszłym roku. Jednak założone w Programie wartości wskaźników dotyczące Działania 4.2 nie zostaną prawdopodobnie osiągnięte. Główną przyczyną tego stanu rzeczy jest wzrost kosztów realizacji inwestycji kolejowych. Realnie do zrealizowania w ramach możliwe są 2 projekty, w ramach których (w zależności od wariantu) zmodernizowanych zostanie maksymalnie ok. 140 km linii kolejowych, zaś łączna redukcja czasu przejazdu transportem kolejowym na modernizowanych liniach może wynieść ok. 60 minut (w wariantcie maksymalnym – przy realizacji tzw. korytarzy helskiego i kościerskiego w pełnym zakresie).

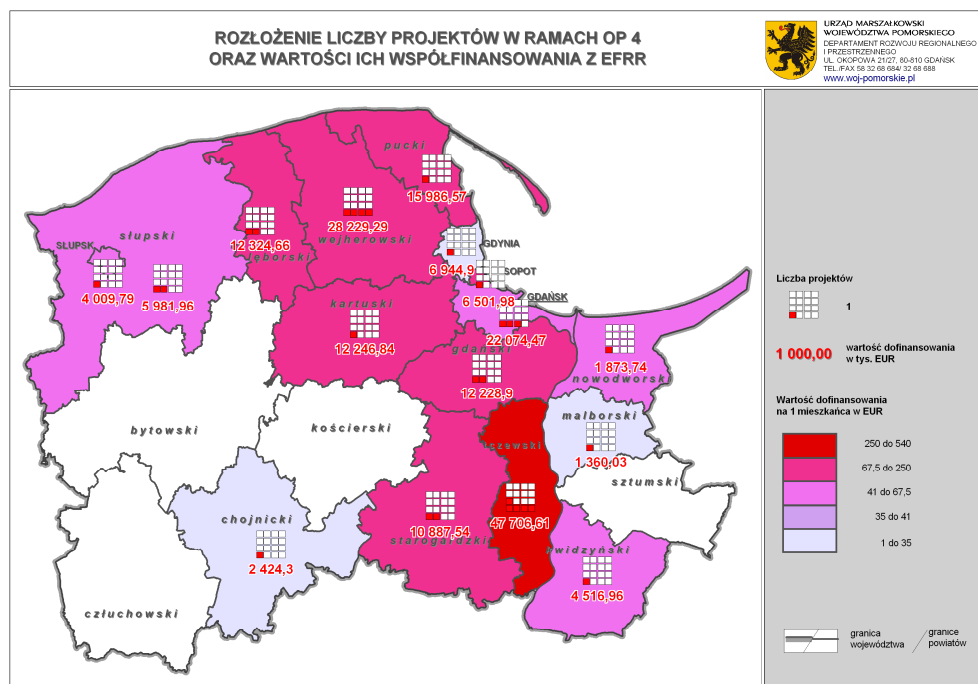

Analiza rozkładu geograficznego wybranych projektów wskazuje na pewną koncentrację obszarową inwestycji. Modernizowane są głównie trasy stanowiące dowiązania do układu krajowego w osi północ – południe (**autostrada A1**) oraz do Drogi Krajowej nr 6. W niewystarczającym stopniu podjęto działania związane z poprawą dostępności i zapewnieniem odpowiedniej jakości połączeń obszarów położonych w południowo-zachodniej części regionu z najważniejszymi ośrodkami aktywności gospodarczej, w tym z Obszarem Metropolitalnym. Nie podjęto również inwestycji mających na celu zapewnienie odpowiedniej jakości powiązań regionalnych w relacjach województwo pomorskie – regiony sąsiednie, a także inwestycji z zakresu infrastruktury portów morskich, centrów logistycznych. Pośród wybranych do dofinansowania projektów znajdują się wszystkie projekty wskazane imiennie w Programie, a także ujęte na *Liście projektów kluczowych w ramach RPO WP*, stanowiącej Załącznik do Uzupełnienia RPO WP.

W ramach Osii Priorytetowej zaplanowano wydatki na realizację celów Strategii Lizbońskiej (alokacja Działań 4.2 i 4.3). Łącznie na realizację celów SL w ramach Osii przewiduje się **18,2%** wszystkich wydatków przewidzianych w Programie na realizację Strategii Lizbońskiej). Dotychczas wybrano do realizacji jedynie projekty z zakresu kategorii interwencji 26 – *Transport multimodalny*.

Jedynymi beneficjentami wybranych projektów są JST (gminy, powiaty, SWP).

Przestrzenne rozmieszczenie projektów w OP 4, przedstawione na poniższym wykresie, wskazuje na największą koncentrację wsparcia w powiecie tczewskim (**495,41 EUR** na mieszkańca), a najmniejszą w powiecie wejherowskim (**17,17 EUR** na mieszkańca), przy średniej dla województwa pomorskiego wynoszącej **68,29 EUR** na mieszkańca. Wsparcia nie trafiło do beneficjentów z terenu 6 powiatów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uchwał ZWP wg stanu na 31 grudnia 2009r.

Projekty wybrane do realizacji są zgodne z polityką równości szans i niedyskryminacji. Beneficjenci, już na etapie składania wniosków o dofinansowanie zobowiązywali się do nie stosowania żadnych ograniczeń ze względu na płeć, wiek, rasę, pochodzenie etniczne, religię czy niepełnosprawność. Beneficjenci zadeklarowali zapewnienie równego dostępu do przebudowywanej infrastruktury drogowej/kolejowej oraz stworzenie udogodnień dla osób niepełnosprawnych.

3.4.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (*Significant problems encountered and measures taken to overcome them*)

Istotnym problemem, który pojawił się w trakcie wdrażania OP4 było wstrzymanie na pewien czas kontraktacji wybranych projektów z uwagi na brak zgodności dokumentacji związanej z przeprowadzeniem procedury oddziaływania na środowisko z prawem unijnym. Dotyczyło to wyłącznie projektów wybranych do dofinansowania w ramach pierwszego konkursu w 2008r. Jednakże po dokonaniu niezbędnych poprawek podpisano umowy z beneficjentami.

W przypadku Działania 4.2 można powiedzieć, iż problemem jest zbyt duże uzależnienie osiągnięcia celów założonych w ramach tego działania od jedyne go beneficjenta. W przypadku rozbieżnych interesów zarządcy linii kolejowych i IZ RPO WP możliwość realizacji projektów z zakresu transportu kolejowego przyczyniającego się do realizacji wskaźników założonych w programie jest mocno ograniczona.

3.5 Oś Priorytetowa 5 (OP 5) - Środowisko i energetyka przyjazna środowisku (*Priority Axis 5 – Environment and environmental friendly*)

Głównym celem OP5 jest: *Poprawa stanu środowiska naturalnego i ograniczenie zagrożeń ekologicznych*. Suma środków ogółem przeznaczona na realizację OP5 wynosi **82,6** mln EUR, z czego **62,0** mln EUR to środki pochodzące z EFRR.

3.5.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów (*Achievement of targets and analysis of the progress*)

– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (*Information on the physical and financial progress of the priority*)

W tabeli 4, stanowiącej załącznik do niniejszego sprawozdania, przedstawione zostały wartości wskaźników produktu i rezultatu dla OP5. Wartości docelowe zostały określone jedynie dla 2013 i 2015 roku., natomiast realizacja została oszacowana na podstawie podpisanych umów. Z uwagi na fakt, iż w okresie sprawozdawczym nie zrealizowano żadnego projektu, wartości wskaźników są równe założonym wartościom bazowym. W okresie sprawozdawczym nie zanotowano postępu rzeczowego i finansowego w ramach OP5.

W okresie sprawozdawczym ogłoszono 4 konkursy. Poniżej przedstawiono przebieg konkursów w podziale na Działania:

W ramach **Działania 5.1 „Gospodarka odpadami”** realizowano 1 konkurs, który został przeprowadzony w II kwartale 2009 r. Złożone przez beneficjentów wnioski o dofinansowanie nie wyczerpały całej dostępnej alokacji przeznaczonej na ten konkurs. Pozytywnie ocenę formalną przeszło **5** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **12 530 138,12 EUR**. ZWP wybrał do realizacji wszystkie **5** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **12 530 138,12 EUR** oraz podpisał **1** umowę na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **3 798 886,03 EUR**. Największym wybranym projektem jest „Budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów w miejscowości Nowy Dwór w gminie Chojnice” na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **3 798 886,03 EUR**.

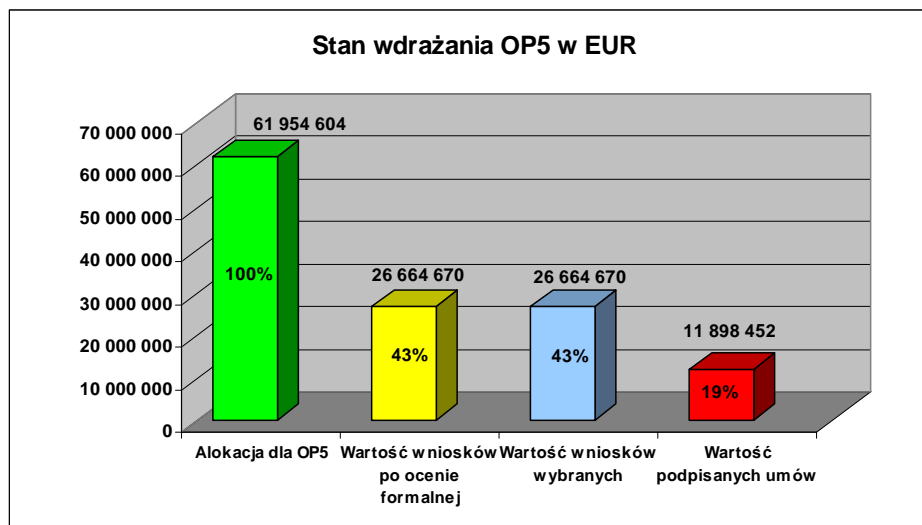
W ramach **Działania 5.2 „Gospodarka wodna”** realizowano 1 konkurs, który został przeprowadzony w II kwartale 2009 r. Pozytywnie ocenę formalną przeszło **9** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **12 565 568,01 EUR**. ZWP wybrał do realizacji wszystkie **9** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **12 565 568,01 EUR** oraz podpisał **6** umów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **6 530 601,34 EUR**.

W ramach **Działania 5.3 „Zarządzanie informacja o środowisku”** realizowano 1 konkurs, który został przeprowadzony w I kwartale 2009 r. Pozytywnie ocenę formalną przeszły **2** wnioski o dofinansowanie na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **1 568 963,73 EUR**. ZWP wybrał do realizacji **2** wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **1 568 963,73 EUR** oraz podpisał **2** umowy na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **1 568 964,22 EUR**.

W ramach **Działania 5.5 „infrastruktura energetyczna i poszanowanie energii”** w IV kwartale 2009 r. przeprowadzono 1 konkurs. Do końca okresu sprawozdawczego trwała weryfikacja formalna złożonych wniosków o dofinansowanie.

Łącznie w ramach OP5, pozytywnie ocenę formalną przeszło **16** wniosków o dofinansowanie na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **26 664 669,87 EUR**, co stanowi **43,04%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP5. ZWP wybrał do realizacji **16** projektów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **26 664 669,87 EUR**, co stanowi

43,04% całkowitej alokacji przeznaczonej na OP5 oraz podpisał **9** umów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **11 898 451,59 EUR**, co stanowi **19,21%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP5.

– Analiza jakościowa (Qualitative analysis)

Średni poziom dofinansowania projektów z zakresu gospodarki odpadami wyniósł **52,41%**. Średnia całkowita wartość projektu wynosi **5,45 mln EUR**. 3 spośród 5 wybranych projektów dotyczy budowy i rozbudowy ZZO, przedmiotem dwóch pozostałych jest rekultywacja składowisk odpadów (średnia wartość projektu dot. ZZO wynosi blisko **6,79 mln EUR**, natomiast projektów rekultywacyjnych **3,49 mln EUR**).

W ramach Działania nie podjęto inwestycji z zakresu instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych, a także z zakresu tworzenia systemów selektywnego zbierania odpadów.

Szacowane wskaźniki produktu zasadniczo osiągnęły swoje wartości referencyjne, co nie w pełni przekłada się jednak na skuteczność osiągania wskaźników rezultatu, zwłaszcza w odniesieniu do zakładanej wartości odpadów komunalnych trafiających do ZZO wspartych w ramach Programu oraz ilości odpadów poddawanych odzyskowi (przy czym wskaźnik uwzględnia dane dotyczące dwóch wspartych ZZO).

Generalnie jednak można stwierdzić, iż efektywność uzyskiwanych rezultatów jest adekwatna do wielkości rozdysponowanej alokacji.

Pośród wybranych do dofinansowania projektów znajduje się projekt ujęty na Liście *projektów kluczowych w ramach RPO WP*, stanowiącej Załącznik do URPO (Budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Nowym Dworze k/Angowic).

Wszystkie wybrane do dofinansowania projekty zapewniają znaczne efekty ekologiczne, a ich bliskość geograficzna (część projektów będzie realizowana „po sąsiedzku”) znacznie wzmocni ich oddziaływanie.

W przypadku projektów z zakresu gospodarki wodnej realizowane są wszystkie możliwe typy wsparcia w ramach danego działania. Największym powodzeniem cieszyły się projekty z zakresu odbioru i odprowadzania wód opadowych i roztopowych (tzw. kanalizacji deszczowej).

Jednakże szacowany poziom realizacji wskaźników (produktu i rezultatu) w Działaniu jest wysoce niezadowolający, a wpływ wybranych projektów na zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego jest niewielki i nie spowoduje istotnego zmniejszenia zagrożeń.

Brak możliwości osiągnięcia zakładanych wartości referencyjnych wskaźników związany jest również z aktualizacją w 2008 r. *Programu Małej Retencji dla Województwa Pomorskiego do roku 2015*. Zgodnie z wymogiem KE Program Małej Retencji musiał zostać poddany ocenie oddziaływania na środowisko. W wyniku aktualizacji zmieniona została w sposób istotny treść Programu, który w miejsce wcześniejszych blisko 650 obiektów małej retencji, obecnie przewiduje wykonanie 96 obiektów.

Drugim istotnym czynnikiem było zamierzenie realizacji trzech projektów własnych SWP w zakresie ochrony przeciwpowodziowej (projekty realizowane przez ZMiUW) i dostosowanie wartości docelowych wskaźników w Programie do planowanych zamierzeń. W ramach RPO WP zostanie jednak zrealizowany prawdopodobnie tylko 1 z 3 planowanych projektów (w zmniejszonym zakresie rzeczowym). Część planowanych uprzednio do realizacji w ramach RPO WP zadań zostanie zrealizowanych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

W związku z powyższym osiągnięcie wartości docelowych wskaźników jest nierealne, nawet w sytuacji zwiększenia alokacji i realizacji kolejnego z planowanych projektów własnych.

Skuteczność realizacji celów ilościowych w ramach OP 5. jest bardzo niska. Najlepiej pod tym względem przedstawia się sytuacja w obszarze gospodarki odpadami. Powodem tej sytuacji jest nie tylko przeszacowanie niektórych wartości wskaźników na etapie ich formułowania (zwłaszcza w zakresie gospodarki wodnej), ale przede wszystkim brak dostatecznego popytu na środki (zwłaszcza w zakresie zarządzania informacją o środowisku) oraz brak podaży projektów w obszarach stanowiących tematy priorytetowe w ramach poszczególnych Działań (np. w zakresie ochrony przeciwpowodziowej i zwiększania naturalnej retencji).

Efektywność rozdysponowania środków (relacja wartości osiągniętych produktów i rezultatów do nakładów przeznaczonych na ich realizację) pozytywnie można ocenić jedynie w przypadku Działania 5.1 (pozostała tam alokacja umożliwia osiągnięcie wartości referencyjnych, pod warunkiem jej właściwego ukierunkowania). Najgorsza w tym względzie jest ocena Działania 5.2, w którym została wyczerpana prawie cała alokacja na przedsięwzięcia.

16 wybranych projektów o stosunkowo niewielkiej wartości to zbyt mała liczba, by jednoznacznie określić wpływ RPO na poprawę stanu środowiska w regionie. Analizując przyszłe oddziaływanie wybranych dotychczas projektów w ramach OP 5. najlepiej sytuacja przedstawia się w Działaniu 5.1. Wybrane w ramach tego Działania projekty zapewniają znaczne pozytywne efekty ekologiczne (są większe, bardziej kompleksowe), które zostaną wzmocnione poprzez bliskość geograficzną ich realizacji i uzupełnianie się.

Analizując wartości poszczególnych wskaźników rezultatu również najbardziej optymistycznie przedstawia się sytuacja w obszarze gospodarki odpadami. Co prawda wskaźnik udziału odpadów komunalnych trafiających do ZZO wspartych w ramach programu nie osiągnął wartości referencyjnej, jednak istnieje szansa, że w ramach pozostałej do dyspozycji alokacji zrealizowane zostaną kolejne projekty. Wskaźniki z zakresu gospodarki wodnej są niemożliwe do osiągnięcia z następujących przyczyn:

- przeznaczenia znacznej części alokacji na realizację projektów z zakresu systemów odbioru i odprowadzania wód opadowych i roztopowych;

3.5.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (*Significant problems encountered and measures taken to overcome them*)

Głównym problemem zidentyfikowanym podczas wdrażania OP5 jest generowanie odpowiednich projektów z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, zwiększania naturalnej retencji oraz monitoringu zagrożenia powodziowego. Trudno jest podać powody niskiego zainteresowania ze strony beneficjentów, zwłaszcza w kontekście ich deklaracji na etapie konsultowania RPO WP, a także skali potrzeb w regionie związanych z zagrożeniem powodziowym.

Należy podjąć działania zmierzające do wygenerowania projektów przede wszystkim w zakresie zarządzania informacją o środowisku (działania informacyjno-promocyjne lub też przygotowanie projektu własnego, dot. np. tworzenia systemów informacji przestrzennej z wykorzystaniem aplikacji GIS). W związku z brakiem zainteresowania w obszarze priorytetowym Działania (którym jest monitorowanie zagrożenia powodziowego), niezbędna wydaje się zmiana zapisów Programu – przededefiniowanie wskaźnika „Powierzchnia terenów objętych monitoringiem zagrożenia powodziowego w wyniku realizacji projektów” na „Powierzchnia terenów objętych monitoringiem środowiskowym w wyniku realizacji projektów”.

Przesunięciu uległ również termin ogłoszenia konkursu na realizację projektów z zakresu energetyki opartej na źródłach odnawialnych, z uwagi na brak rozporządzenia dotyczącego udzielania pomocy na inwestycje w zakresie: energetyki, infrastruktury telekomunikacyjnej, infrastruktury sfery badawczo-rozwojowej, lecznictwa uzdrowiskowego w ramach regionalnych programów operacyjnych. Konkurs zostanie przeprowadzony w II kwartale 2010r.

3.6 Oś Priorytetowa 6 (OP 6)- Turystyka i dziedzictwo kulturowe (*Priority Axis 6 – Tourism and cultural heritage*)

Głównym celem OP6 jest: *Efektywne i zrównoważone wykorzystanie potencjału przyrodniczego i kulturowego dla rozwoju turystyki*. Suma środków ogółem przeznaczona na realizację OP6 wynosi **59,0** mln EUR, z czego **44,3** mln EUR to środki pochodzące z EFRR.

3.6.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów (*Achievement of targets and analysis of the progress*)

– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (*Information on the physical and financial progress of the priority*)

W tabeli 4, stanowiącej załącznik do niniejszego sprawozdania, przedstawione zostały wartości wskaźników produktu i rezultatu dla OP6. Wartości docelowe zostały określone jedynie dla 2013 i 2015 roku., realizacja szacowana na podstawie zawartych umów. W okresie sprawozdawczym nie został zrealizowany żaden projekt, w związku z czym, wartości wskaźników są równe założonym wartościom bazowym. W okresie sprawozdawczym nie zanotowano postępu rzeczowego w ramach OP6.

W okresie sprawozdawczym ogłoszono 1 konkurs oraz kontynuowane prace związane z 3 konkursami ogłoszonymi w 2008 roku. Poniżej przedstawiono przebieg konkursów w podziale na Działania:

W ramach **Działania 6.1 „Infrastruktura wzmacniająca potencjał turystyczny”** realizowano 1 konkurs, który został przeprowadzony w 2008 roku. W okresie sprawozdawczym pozytywnie ocenę formalną przeszło **18** wniosków o dofinansowanie na

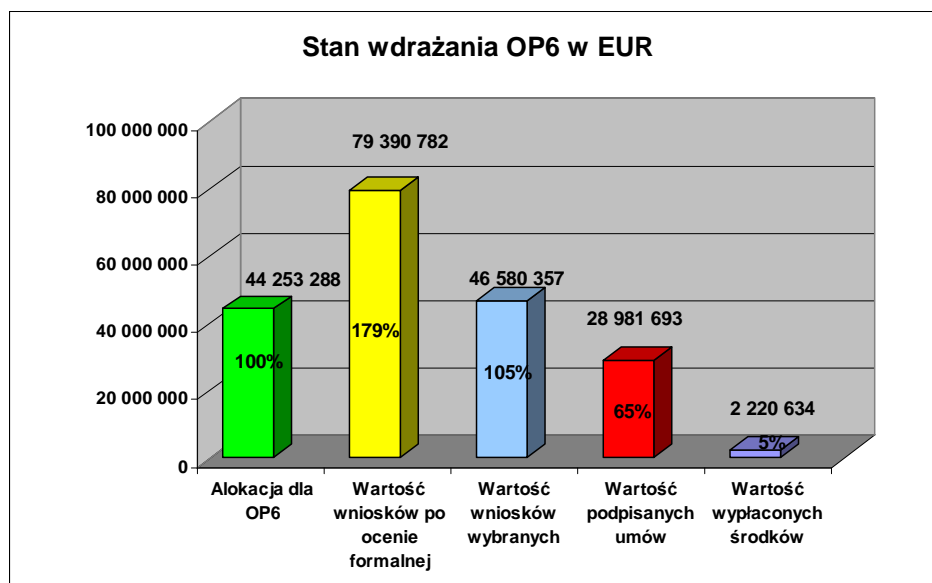
kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **39 200 603,15 EUR**. ZWP wybrał do realizacji **6** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **21 311 138,06 EUR** oraz podpisał **1** umowę na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **6 060 752,99 EUR**. Największym z wybranych projektów jest projekt pn. „Budowa przystani jachtowej w Sopocie”, na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **6 060 752,99 EUR**. Złożono **3** wnioski o płatność, z czego 2 dotyczyły wyłącznie rzeczowego przebiegu realizacji projektu. Wyplacono środki z EFRR w wysokości **16 029,30 EUR**.

W ramach **Działania 6.2 „Promocja i informacja turystyczna”** realizowano 1 konkurs przeprowadzony w I kwartale 2009 roku. W okresie sprawozdawczym pozytywnie ocenę formalną przeszło **11** wniosków o dofinansowanie na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **7 332 081,44 EUR**. ZWP wybrał do realizacji **5** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **6 288 300,48 EUR** oraz podpisał **5** umów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **6 288 300,48 EUR**.

W ramach Działania **6.3 „Regionalne dziedzictwo kulturowe o potencjale turystycznym”** realizowano 1 konkurs przeprowadzony w 2008 roku. W okresie sprawozdawczym Zarząd Województwa Pomorskiego wybrał z listy rezerwowej do realizacji **1** wniosek o dofinansowanie na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **803 980,58 EUR** oraz podpisał **11** umów z beneficjentami na realizację projektów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **14 632 162,56 EUR**. Wyplacono środki z EFRR w wysokości **962 034,39 EUR**.

W ramach **Działania 6.4 „Wspieranie i zachowanie walorów przyrodniczych”** realizowano 1 konkurs przeprowadzony w 2008 roku. W okresie sprawozdawczym Zarząd Województwa Pomorskiego podpisał **6** umów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **1 894 032,47 EUR**. Wyplacono środki z EFRR w wysokości **1 242 570,65 EUR**.

W okresie sprawozdawczym, w ramach OP6, pozytywnie ocenę formalną przeszło **29** wniosków o dofinansowanie na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **46 532 684,59 EUR**, co stanowi **105,15%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP6. ZWP wybrał do realizacji **12** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **28 403 419,13 EUR**, co stanowi **64,18%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP6 oraz podpisał **23** umowy na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **28 875 248,50 EUR**, co stanowi **65,25%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP6. Wyplacono środki z EFRR w wysokości **2 220 634,35 EUR**, co stanowi **5,02%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP6.

– Analiza jakościowa (Qualitative analysis)

W ramach działania dotyczącego wsparcia infrastruktury turystycznej, wybrane zostały projekty dotyczące przede wszystkim budowy i modernizacji turystycznych szlaków rowerowych oraz pieszo-rowerowych. Dwa projekty dotyczyły budowy przystani jachtowych oraz jeden projekt dotyczył rekonstrukcji faktorii handlowej z okresu rzymskiego. Żaden z wybranych projektów nie skupiał się na rozwoju infrastruktury i urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego. Jedynie dwa z ośmiu wybranych projektów są zlokalizowane na obszarach słabych strukturalnie. Siedem projektów uznano na projekty kompleksowe (ocena strategiczna). Pozostały jeden projekt (faktoria handlowa z okresu rzymskiego) został uznany warunkowo za kompleksowy.

Projekty wybrane do dofinansowania charakteryzują się umiarkowaną efektywnością, obliczoną stosunkiem nakładów do spodziewanych efektów, w odniesieniu do założonych wartości wskaźników.

Ponadto wybrano projekty z zakresu promocji i informacji turystycznej. Trzy spośród pięciu projektów wybranych do dofinansowania dotyczyły promocji turystycznej i zakładały wsparcie nowych produktów turystycznych i kulturowych, natomiast dwa pozostałe ukierunkowane były na rozwój zintegrowanych systemów informacji turystycznej. Wszystkie projekty miały zasięg regionalny. Nie zidentyfikowano projektów poświęconych bezpośrednio „finansowaniu organizacji i udziału w imprezach wystawienniczych i targowych”. Projekty charakteryzują się wysoką efektywnością, obliczoną jako stosunek nakładów do zakładanych efektów.

Projekty wybrane do realizacji w ramach Działania 6.3 dotyczą renowacji obiektów dziedzictwa kulturowego o znaczeniu regionalnym wraz z rozwojem pełnionych przez nie funkcji. W 11 spośród 12 projektów dotyczyło obiektów wpisanych na listę Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Jeden projekt dotyczył obiektu będącego zabytkiem archeologicznym. Wsparte zostały wszystkie typy projektów dopuszczalne w URPO.

Dofinansowane projekty charakteryzują się wysoką efektywnością, obliczoną jako stosunek nakładów do zakładanych efektów.

W ramach Działania 6.4 cztery projekty dotyczą rewaloryzacji obszarów parków miejskich. Pozostałe projekty ukierunkowane są głównie na turystyczne udostępnienie obszarów cennych przyrodniczo (w tym obszarów chronionego krajobrazu oraz rezerwatu archeologiczno-przyrodniczego). Żadna z inwestycji nie dotyczyła bezpośrednio typu projektu: „finansowanie ochrony i restytucji różnorodności gatunkowej i siedliskowej”.

Wszystkie projekty mają charakter kompleksowy oraz przewidują udział partnerów, a skala ich oddziaływania jest ponadlokalna. Projekty wybrane do dofinansowania charakteryzują się korzystnym stosunkiem nakładów do zakładanych efektów w odniesieniu do wartości wskaźników.

Rozstrzygnięte konkursy wyczerpały niemal całą alokację przeznaczoną na OP. Średni poziom dofinansowania wyniósł **58,22%**. Szacowany stopień realizacji wskaźników rezultatu należy uznać za bardzo dobry. Gorzej sytuacja wygląda w przypadku wskaźników produktu, które w trzech z pięciu przypadków zostały osiągnięte w niskim stopniu. W **36,6%** alokacji EFRR zostało przeznaczonych na wsparcie projektów w zakresie rozwoju turystyki i ochrony dziedzictwa kulturowego na obszarach wiejskich.

Głównymi beneficjentami OP6 są JST (gminy, powiaty, SWP) z terenu całego województwa, instytucje kultury, kościoły i związki wyznaniowe, stowarzyszenia, partnerzy społeczni i gospodarczy.

3.7 Oś Priorytetowa 7(OP 7) – Ochrona zdrowia i system ratownictwa (Priority Axis 7 – Health protection and emergency system)

Głównym celem OP 7 jest: *Poprawa jakości i dostępności specjalistycznych usług medycznych oraz poprawa efektywności systemu ratownictwa*. Suma środków ogółem przeznaczona na realizację OP7 wynosi **47,2 mln EUR**, z czego **35,4 mln EUR** to środki pochodzące z EFRR.

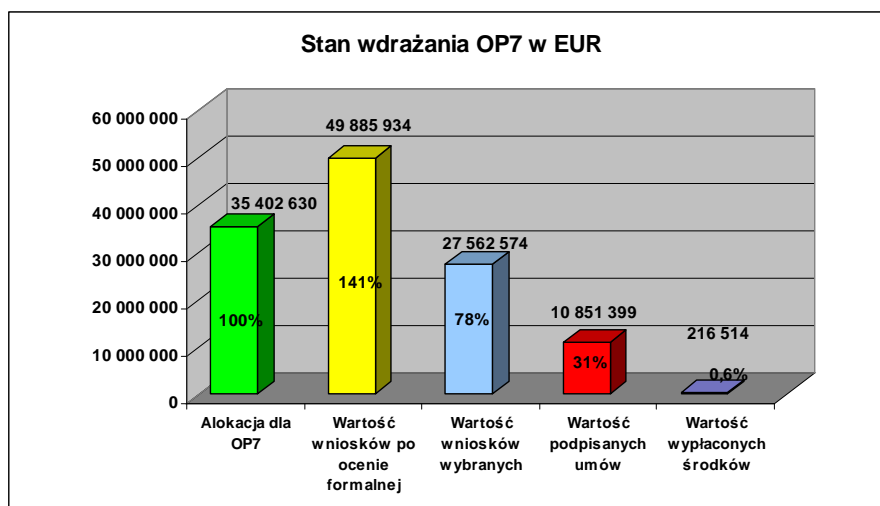
3.7.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów (Achievement of targets and analysis of the progress)

– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (Information on the physical and financial progress of the priority)

W tabeli 4, stanowiącej załącznik do niniejszego sprawozdania, przedstawione zostały wskaźniki produktu i rezultatu dla OP7. Wartości docelowe zostały określone jedynie dla 2013 i 2015 roku, realizacja została oszacowana na podstawie zawartych umów. Z uwagi na fakt, iż w okresie sprawozdawczym nie zrealizowano żadnego projektu, wartości wskaźników są równe założonym wartościom bazowym. W okresie sprawozdawczym nie zanotowano postępu rzeczowego w ramach OP7.

W okresie sprawozdawczym ogłoszono 1 konkurs oraz kontynuowane prace związane z 3 konkursami ogłoszonymi w 2008 roku. Poniżej przedstawiono przebieg konkursów w podziale na Działania:

W ramach **Działania 7.1 „Infrastruktura ochrony zdrowia”** realizowano 2 konkursy, z których 1 został przeprowadzony w IV kwartale 2008 roku. Pozytywnie ocenę formalną przeszło **26** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **49 885 933,75 EUR**. ZWP wybrał do realizacji **11** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **27 562 574,49 EUR** oraz podpisał **6** umów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **10 851 399,42 EUR**. W ramach Działania dofinansowanie otrzymał m.in. Szpital w Słupsku będący jednostką organizacyjną samorządu województwa pomorskiego. Głównym celem projektu jest wzrost jakości i dostępności specjalistycznych usług medycznych w zakresie diagnostyki i leczenia chorób nowotworowych, układu sercowo-naczyniowego oraz cukrzycy poprzez rozwój tych usług. Największym wybranym projektem jest projekt dotyczący rozbudowy części zabiegowej Gdyńskiego Centrum Onkologii wraz z zakupem niezbędnego sprzętu i wyposażenia na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **11 154 815,87 EUR**, co stanowi **31,51%** alokacji przeznaczonej na OP7. Wyplacono środki na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **216 513,65 EUR**.

– Analiza jakościowa (Qualitative analysis)

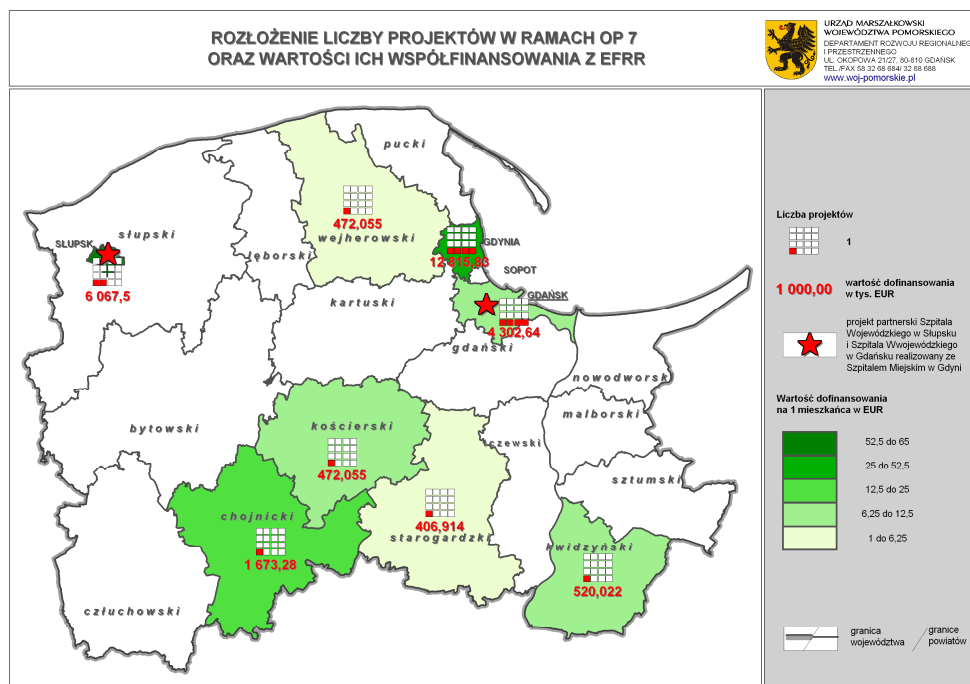
Wartość całkowita wybranych projektów przekracza **41,9 mln EUR**, średnia wartość dofinansowania z EFRR wynosi **2,4 mln EUR** a średni faktyczny poziom dofinansowania wyniósł **69,21%**.

Do dofinansowania wybrano projekty dotyczące w głównej mierze zakupu specjalistycznej aparatury i sprzętu medycznego wraz z rozbudową lub modernizacją infrastruktury w zakresie diagnostyki i leczenia chorób onkologicznych (w tym utworzenie dwóch zakładów medycyny nuklearnej) oraz chorób układu sercowo-naczyniowego (w tym wyposażenie oddziałów udarowych i rehabilitacji neurologicznej). W nieco mniejszym stopniu realizowane będą projekty dotyczące rozbudowy infrastruktury ochrony zdrowia i dotyczyć będą głównie jednostek znajdujących się w Pomorskiej Sieci Onkologicznej (określonej w Programie „Zdrowie dla Pomorzan 2005-2013”).

Zatwierdzone projekty są ukierunkowane na kompleksową opiekę zdrowotną i obejmują swym oddziaływaniem całe województwo. Zakładają również istotny wzrost liczby pacjentów korzystających zarówno z obiektów ochrony zdrowia, jak i z zakupionej aparatury medycznej oraz wzrost liczby badań specjalistycznych wykonywanych nabytym sprzętem. Na uwagę zasługuje również fakt, że wśród projektów wybranych do dofinansowania pojawiły się dwa projekty realizowane we współpracy trzech szpitali. Na uwagę zasługuje fakt, iż w ramach części projektów wybranych do dofinansowania w Działaniu 7.1 przewiduje się realizację programów profilaktycznych i diagnostycznych, a także edukacyjnych w zakresie chorób stanowiących największe zagrożenie dla mieszkańców województwa, między innymi takich, jak nowotwory, udary mózgu czy powikłania cukrzycy.

Szacowaną realizację wskaźników OP 7, mimo niskiej wartości wskaźnika rezultatu dotyczącego liczby osób objętych programami profilaktycznymi, należy uznać za zadowalającą. Niski poziom realizacji tego wskaźnika wynika z faktu, że w większości projektów zaplanowano realizację autorskich programów profilaktycznych oraz promocji zdrowia, skierowanych do ograniczonej liczby pacjentów. Jednocześnie, te same zakłady opieki zdrowotnej od lat realizują profilaktykę zdrowotną w zakresie chorób onkologicznych, układu sercowo-naczyniowego i cukrzycy w ramach kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia. Na rynku medycznym od lat obserwuje się nasycenie tego rodzaju programami, gdyż NFZ nie proponuje nowatorskich programów profilaktyczno-promocyjnych, które spotkałyby się z dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców regionu. Z tego też względu, jak również ze względu na jednoroczny charakter kontraktowania programów zdrowotnych przez NFZ (ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych - Dz.U. 2004 nr 210 poz. 2135), zakłady opieki zdrowotnej zachowały ostrożność w planowaniu tych programów w ramach projektów.

Beneficjentami OP7 są publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, jak również SWP jako organ założycielski.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uchwał ZWP wg stanu na 31 grudnia 2009r.

Przestrzenne rozmieszczenie projektów w OP 7, przedstawione na powyższym wykresie, wskazuje na największą koncentrację wsparcia w mieście Słupsk (**62,44 EUR** na mieszkańca), a najmniejszą w powiecie wejherowskim (**2,48 EUR** na mieszkańca), przy średniej dla województwa pomorskiego wynoszącej **12,01 EUR** na mieszkańca. Koncentracja projektów spowodowała, iż wsparcie nie trafiło do beneficjentów z 12 powiatów.

Projekty wybrane do realizacji nie wpisują się w kategorie interwencji, które należą do kategorii realizujących cele Strategii Lizbońskiej.

Wszystkie projekty wybrane do realizacji są zgodne z polityką równości szans i niedyskryminacji. Beneficjenci, już na etapie składania wniosków o dofinansowanie zobowiązywali się do nie stosowania żadnych ograniczeń ze względu na płeć, wiek, rasę, pochodzenie etniczne, religię czy niepełnosprawność. W polityce zatrudnienia zobowiązywali się nie stosować ograniczeń ze względu na płeć, wiek czy niepełnosprawność, a wysokość wynagrodzenia ustalać na podstawie dyrektywy o jednakowym wynagradzaniu kobiet i mężczyzn (6/207/EWG z 9 lutego 1976 r.). Obiekty nowo wybudowane oraz modernizowane nie stwarzają barier dla osób niepełnosprawnych oraz problemów poruszania się. Dostęp do badań specjalistycznych oraz diagnostycznych będzie równy dla wszystkich.

3.7.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (*Significant problems encountered and measures taken to overcome them*)

W okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano żadnych istotnych problemów wpływających na proces wdrażania OP7.

3.8 Oś Priorytetowa 8(OP 8) – Lokalna infrastruktura podstawowa (Priority Axis 8 – Local Basic infrastructure)

Głównym celem OP 8 jest: *Wzmocnienie potencjału rozwojowego na obszarach poza dużymi miastami*. Suma środków ogółem przeznaczona na realizację OP 8 wynosi **145,8** mln EUR, z czego **123,9** mln EUR to środki pochodzące z EFRR.

3.8.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów (Achievement of targets and analysis of the progress)

– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (Information on the physical and financial progress of the priority)

W tabeli 4, stanowiącej załącznik do niniejszego sprawozdania, przedstawione zostały wskaźniki produktu i rezultatu dla OP8. Wartości docelowe zostały określone jedynie dla 2013 r. i 2015 r. Od początku realizacji OP8, zakończono 3 projekty. W ramach Poddziałania 8.1.1 „Lokalna infrastruktura drogowa” zakończono 2 projekty, w wyniku czego wartość wskaźnika „Długość przebudowanych dróg powiatowych i gminnych” wynosi **5,95 km**. W ramach Działania 8.2 „Lokalna infrastruktura ochrony środowiska” zakończono 1 projekt, w wyniku czego wskaźnik „Liczba osób przyłączonych do kanalizacji w wyniku realizacji projektów” wynosi **677 osób**.

W okresie sprawozdawczym ogłoszono 5 konkursów oraz kontynuowane prace związane z 8 konkursami ogłoszonymi w 2008 roku. Poniżej przedstawiono przebieg konkursów w podziale na Działania/Poddziałania:

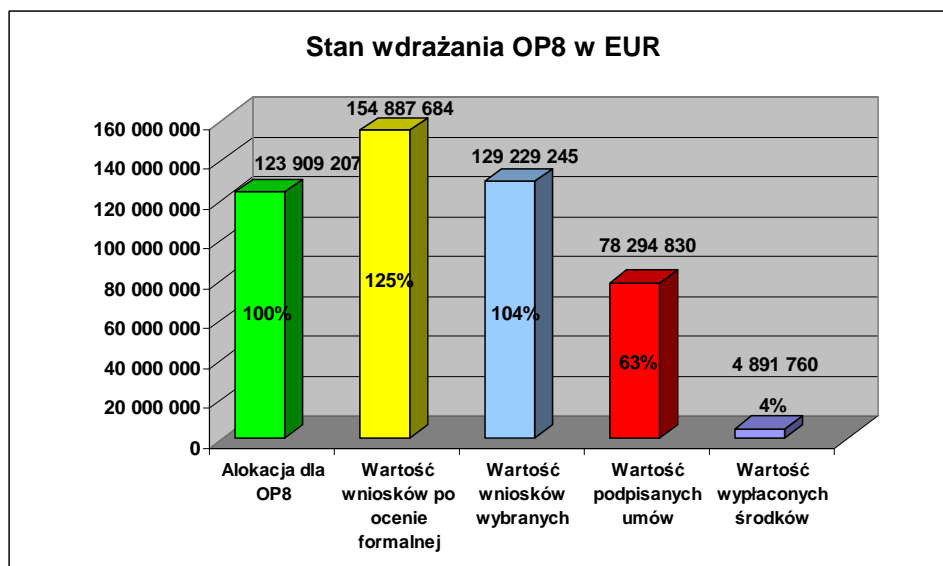
W ramach **Poddziałania 8.1.1 „Lokalna infrastruktura drogowa”** w okresie sprawozdawczym zakończyła się ocena wykonalności i strategiczna projektów złożonych w poprzednim okresie sprawozdawczym w ramach konkursów dla Subregionu Nadwiślańskiego oraz Południowego. W 2009 roku Zarząd Województwa Pomorskiego wybrał do realizacji **16** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **22 362 888,01 EUR**. I podpisał **33** umowy na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **30 120 836,91 EUR**. Wypłacono środki z EFRR w wysokości **3 614 266,29 EUR**.

W ramach **Poddziałanie 8.1.2 „Lokalna infrastruktura wspierająca rozwój gospodarczy”** realizowano 4 konkursy. Pozytywnie ocenę formalną przeszły **62** wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **39 573 123 EUR**. ZWP wybrał do realizacji **44** wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **29 785 534,26 EUR**. oraz podpisał **28** umów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **15 819 660,16 EUR**. Wypłacono środki z EFRR w wysokości **517 128,48 EUR**.

W ramach **Działania 8.2 „Lokalna infrastruktura ochrony środowiska”** w okresie sprawozdawczym zakończono ocenę formalną i wykonalności w ramach konkursów dla subregionów Słupskiego oraz Subregionu Metropolitalnego. Dla Subregionu Nadwiślańskiego w celu wykorzystania środków z alokacji ogłoszono dodatkowy nabór wniosków o dofinansowanie. W okresie sprawozdawczym pozytywnie ocenę formalną przeszło **41** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **44 591 047,94 EUR**. ZWP wybrał do realizacji **38** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **46 748 801,24 EUR** i podpisał **37** umów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **32 354 333,42 EUR**. Wypłacono środki z EFRR w wysokości **760 365,13 EUR**.

W okresie sprawozdawczym w ramach OP8, pozytywnie ocenę formalną przeszły **103** wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **84 164 170,94 EUR**, co stanowi **67,92%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP8. ZWP wybrał do realizacji **98** wniosków

na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **98 897 223,51 EUR**, co stanowi **79,81%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP8 oraz podpisał **98** umów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **78 294 830,49 EUR**, co stanowi **63,19%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP8. Wypłacono środki z EFRR w wysokości **4 891 759,89 EUR**, co stanowi **3,95 %** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP8.

– Analiza jakościowa (Qualitative analysis)

Średnia wartość projektu wyniosła **1,38 mln EUR**, średnia wartość dofinansowania wynosi **840 tys. EUR**, natomiast średni poziom dofinansowania wyniósł **60,25%**.

Na obszary słabe strukturalnie skierowano **29%** wartości rozdysponowanej alokacji EFRR, przy stosunku liczby mieszkańców obszarów strukturalnie słabych do ogólnej liczby mieszkańców obszarów uprawnionych w ramach OP 8 kształtującym się na poziomie **30,26%**. Oznacza to, że stosunkowo słabo zaznaczyło się korygujące oddziaływanie preferencji na rzecz tych obszarów, przy czym w gruncie rzeczy spowodowane jest to sytuacją, jak zaistniała w jednym tylko Poddziałaniu (8.1.2), gdzie alokacja środków na rzecz obszarów strukturalnie słabych wyniosła zaledwie **7%** rozdysponowanego dofinansowania. W odniesieniu do pozostałej części OP 8 korygujące oddziaływanie odpowiedniej preferencji należy uznać za zadowalające.

Istnieje duże prawdopodobieństwo, iż cel polegający na poprawie jakości lokalnej infrastruktury drogowej zostanie w odpowiednim stopniu zrealizowany. Zastrzeżeń nie budzi ilościowy wymiar realizacji celów Działania. Ocena jakościowa nie jest natomiast jednoznaczna, gdyż część projektów, ze względu na swoją lokalizację, nie wnosi żadnego wkładu w poprawę powiązań w układzie miasto – wieś. Dzięki odpowiednim preferencjom większość projektów dotyczy poprawy komunikacji pomiędzy centrami lokalnymi (siedziba powiatu) a otoczeniem (gminy) lub wiązania lokalnych układów komunikacyjnych z sieciami drogowymi wyższego rzędu. Z drugiej strony, nie nastąpiła koncentracja wsparcia na ograniczonej liczbie inwestycji rozwiązujących problemy kluczowe dla poszczególnych Subregionów.

W przypadku Poddziałania 8.1.2 należy wziąć pod uwagę pewną ekwiwalentność funkcji realizowanych przez obiekty infrastruktury typowo turystycznej oraz obiekty dziedzictwa kulturowego (a także – w pewnym stopniu - obiekty zlokalizowane na obszarach zrewitalizowanych), ponieważ trudno precyzyjnie wyizolować wkład jaki realizowane przez

nie funkcje wnoszą z jednej strony – w atrakcyjność turystyczną, a z drugiej – w atrakcyjność osiedleńczą danych obszarów. Być może wskaźniki odnoszące się w sposób odrębny do obiektów infrastruktury turystycznej oraz obiektów dziedzictwa kulturowego zostały zdefiniowane w sposób nadmiernie detaliczny.

Pomimo niższej niż zakładana liczby projektów z zakresu uzbrojenia terenu pod inwestycje, wskaźnik rezultatu dotyczący powierzchni uzbrojonego terenu został oszacowany na poziomie 110,70% założonej wartości referencyjnej. Cel Działania dotyczący podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej obszarów uprawnionych został więc osiągnięty za pomocą mniejszej liczby projektów, ale wnoszących jednostkowo większy wkład w jego realizację.

Należy uznać, że zasadniczy cel realizacji Działania, polegający na zwiększeniu lokalnej atrakcyjności inwestycyjnej, osiedleńczej i turystycznej został w kategoriach ilościowych w odpowiednim stopniu zrealizowany. Biorąc jednak pod uwagę stosunkowo zrównoważony, tym samym rozproszony charakter interwencji, oddziaływanie efektów projektów zakwalifikowanych do dofinansowania będzie jednak miało, z nielicznymi wyjątkami, charakter punktowy, nie przekładając się na zauważalną i jakościową zmianę sytuacji w skali regionu.

W kontekście przestrzennej dystrybucji środków nie wystąpiło korygujące oddziaływanie preferencji na rzecz obszarów strukturalnie słabych.

Zaplanowane wartości wskaźników produktu dotyczących liczby projektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej przekroczyły wartości referencyjne. Natomiast bardzo odległa od wartości docelowej (**6%** realizacji) jest szacowana wartość wskaźnika odnoszącego się do liczby zrehabilitowanych składowisk odpadów i zlikwidowanych mogilników. Stan ten wynika z jednej strony z priorytetowego potraktowania przez gminy inwestycji związanych z rozbudową kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków, a z drugiej z realizacji **2** projektów dotyczących rekultywacji składowisk odpadów o zasięgu subregionalnym, które uzyskały dofinansowanie w Osi Priorytetowej 5. W ramach tych 2 projektów rekultywacji poddanych zostanie **26** lokalnych składowisk odpadów.

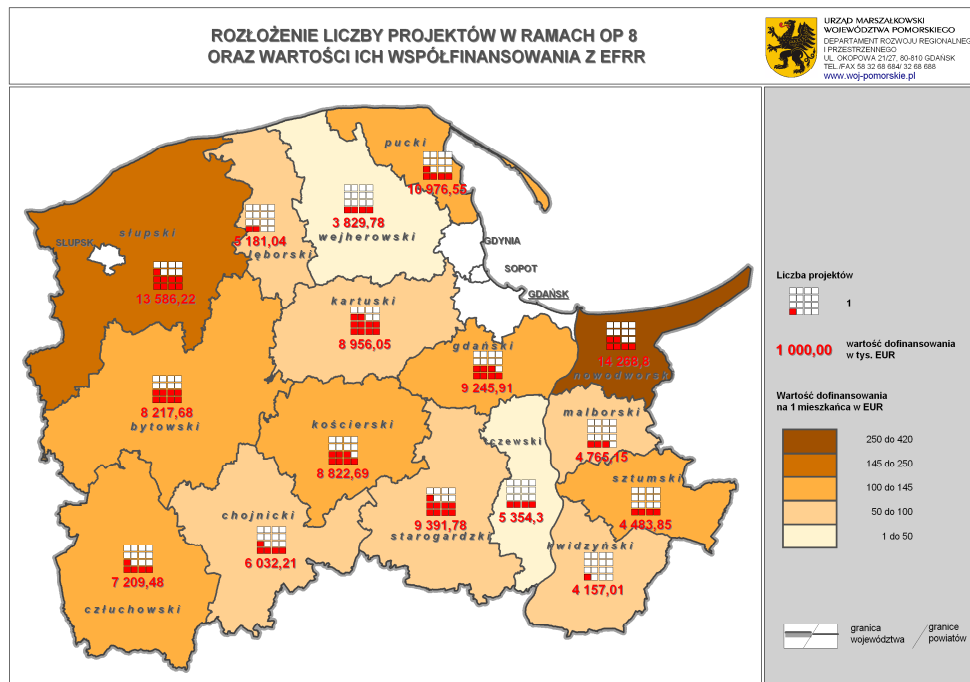
W odniesieniu do wskaźników rezultatu, to wskaźnik obrazujący liczbę osób podłączonych do kanalizacji sanitarnej został oszacowany w ponad **70%**. Tym samym cel główny realizacji działania polegający na zmniejszeniu dysproporcji rozwojowych między sieciami wodociągowymi a systemami odbioru i oczyszczania ścieków w regionie zostanie w znacznym stopniu zrealizowany. Mając jednak na uwadze zapisane w RPO WP zobowiązanie do wykonania w ramach programu **60%** zobowiązań akcesyjnych w obszarze gospodarki ściekowej w odniesieniu do aglomeracji od 2 do 15 tys. RLM (aktualne realizacja zobowiązań wynosi ok. **38%**) należałoby opcjonalnie zwiększać rzeczowy zakres projektów (realizowanych w aglomeracjach od 2 do 15 tys. RLM) w przypadku wystąpienia w nich oszczędności poprzetargowych lub zwiększyć alokację środków z przeznaczeniem na projekty ściekowe w aglomeracjach ze wskazanego powyżej przedziału RLM.

Z kolei bardzo niskie wykonanie wskaźnika dotyczącego liczby osób objętych selektywną zbiórką odpadów wynika z realizacji wyłącznie jednego projektu z tego zakresu.

Głównymi beneficjentami projektów są JST (gminy oraz powiaty), ponadto wybrano do dofinansowania projekty realizowane przez parafie, jak również organizacje pozarządowe, które nierzadko występują jako partnerzy w projektach.

W ramach OP8 nie przewidziano wydatków, które należą do kategorii realizujących cele Strategii Lizbońskiej.

Wszystkie projekty wybrane do realizacji są zgodne z polityką równości szans i niedyskryminacji. Beneficjenci, już na etapie składania wniosków o dofinansowania zobowiązywali się do nie stosowania żadnych ograniczeń ze względu na płeć, wiek, rasę, pochodzenie etniczne, religię czy niepełnosprawność. W polityce zatrudnienia zobowiązywali się nie stosować ograniczeń ze względu na płeć, wiek czy niepełnosprawność, a wysokość wynagrodzenia ustalać na podstawie dyrektywy o jednakowym wynagradzaniu kobiet i mężczyzn (6/207/EWG z 9 lutego 1976 r.).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uchwał ZWP wg stanu na 31 grudnia 2009r.

Przestrzenne rozmieszczenie projektów w OP 8, przedstawione na powyższym wykresie, wskazuje na największą koncentrację wsparcia w powiecie nowodworskim (**400,53 EUR** na mieszkańca), a najmniejszą w powiecie wejherowskim (**20,09 EUR** na mieszkańca), przy średniej wsparcia dla obszarów uprawnionych w ramach OP 8 wynoszącej **89,91 EUR** na mieszkańca. Wsparcie otrzymali wszyscy beneficjenci z terenu wszystkich 16 powiatów ziemskich.

3.8.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (*Significant problems encountered and measures taken to overcome them*)

W dalszym ciągu istnieje problem aktualizacji dokumentacji związanej z procedurą oddziaływania na środowisko. W przypadku niektórych projektów z zakresu infrastruktury ochrony środowiska, wybranych do dofinansowania w ramach pierwszych konkursów, do końca okresu nie można było podpisać umowy z uwagi na brak uzupełnień w zakresie dokumentacji OOŚ. Pomimo prowadzenia przez IZ RPO WP wielu działań wspierających beneficjentów w zakresie oceny środowiskowej, trudno jest wyegzekwować od nich niezbędną do podpisania umowy dokumentację. IZ RPO WP, mając na uwadze powyższe, wyznaczył termin graniczny na uzupełnienie niezbędnej dokumentacji. Po tym terminie projekty będą umieszczane na liście projektów rezerwowych.

3.9 Oś Priorytetowa 9(OP 9) – Lokalna infrastruktura społeczna i inicjatywy obywatelskie (Priority Axis 9 - Local social infrastructure and civil initiatives)

Głównym celem OP9 jest: *Poprawa dostępności lokalnej infrastruktury społecznej dla wzmocnienia struktur społecznych na obszarach poza dużymi miastami.* Suma środków ogółem przeznaczona na realizację OP9 wynosi **41,7 mln EUR**, z czego **35,4 mln EUR** to środki pochodzące z EFRR.

3.9.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów (Achievement of targets and analysis of the progress)

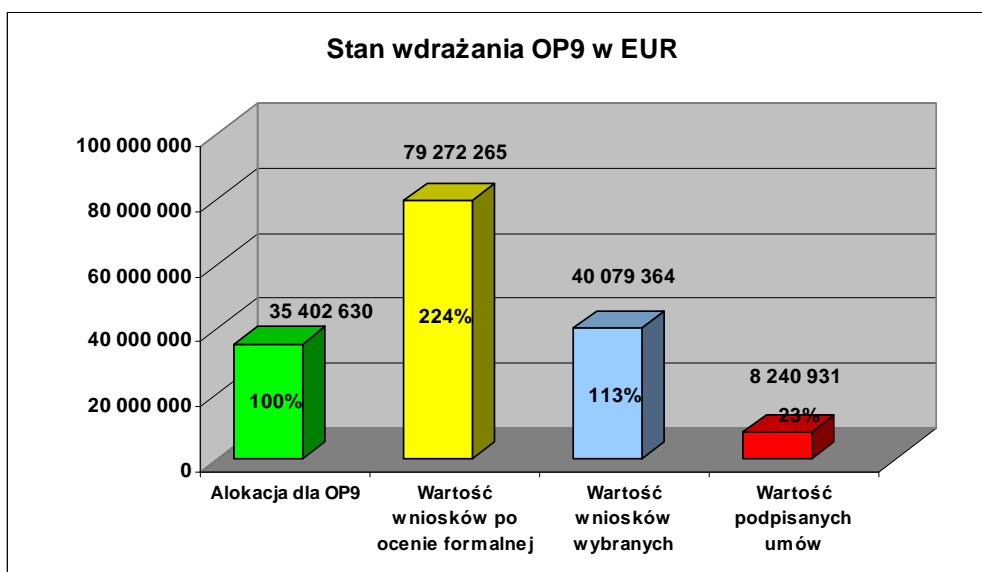
– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (Information on the physical and financial progress of the priority)

W tabeli 4, stanowiącej załącznik do niniejszego sprawozdania, przedstawione zostały wskaźniki produktu i rezultatu dla OP9. Wartości docelowe zostały określone jedynie dla 2013 i 2015 roku, realizacja natomiast została oszacowana na podstawie umów zawartych z beneficjentami. Z uwagi na fakt, iż w okresie sprawozdawczym nie zrealizowano żadnego projektu, wartości wskaźników są równe założonym wartościom bazowym. W okresie sprawozdawczym nie zanotowano postępu rzeczowego i finansowego w ramach OP9.

W ramach **Działania 9.1 "Lokalna infrastruktura edukacyjna, sportowa i kultury"** realizowano 4 konkursy. W okresie sprawozdawczym pozytywnie ocenę formalną przeszło **105** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **77 319 368,79 EUR**. ZWP wybrał do realizacji **47** wniosków na kwotę z EFRR **39 665 466,81 EUR** i podpisał **16** umów na kwotę dofinansowania **7 827 034,15 EUR**.

W ramach **Działania 9.3 „Lokalne inicjatywy obywatelskie”** realizowano 4 konkursy. Pozytywnie ocenę formalną przeszły **33** wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **1 952 896,25 EUR**. ZWP wybrał do realizacji **8** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **413 896,70 EUR**. oraz podpisał **8** umów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **413 896,70 EUR**. W ramach Działania przeważały projekty związane z zagospodarowaniem terenu pod budowę placów zabaw i boisk sportowych oraz budowy, adaptacji i wyposażenia obiektów pełniących funkcje kulturalne, przy czym najczęściej tymi obiektami są świetlice. Najliczniejszą grupą beneficjentów ubiegających się o dofinansowanie stanowiły JST.

W okresie sprawozdawczym w ramach OP9, pozytywnie ocenę formalną przeszło **138** wniosków o płatność na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **79 272 265,04 EUR**, co stanowi **223,92%** alokacji przeznaczonej na OP9 W okresie sprawozdawczym w ramach OP9, Zarząd Województwa Pomorskiego wybrał do realizacji **55** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR **40 079 363,52 EUR**, co stanowi **113,21%** przyznanej alokacji na OP 9 oraz podpisał **24** umowy na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **8 240 930,85 EUR**, co stanowi **23,28%** przyznanej alokacji na O9.

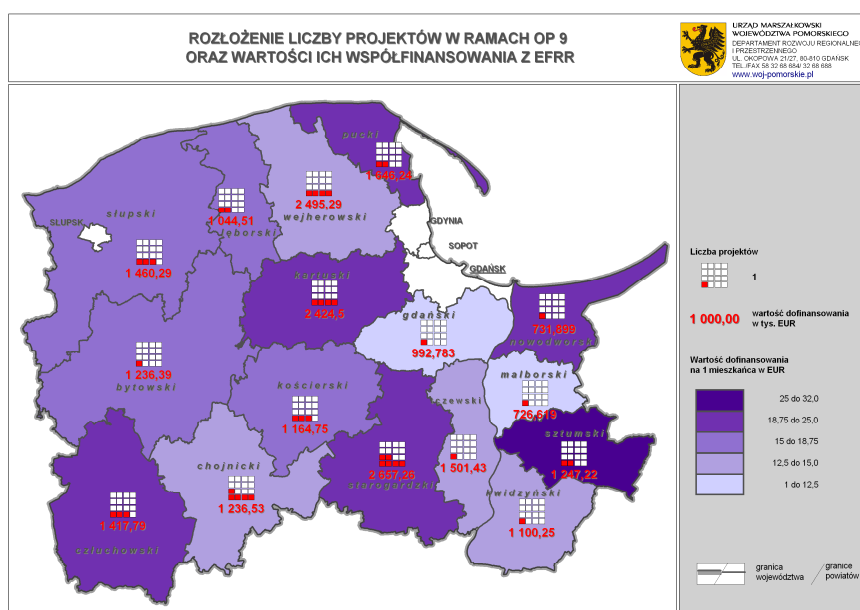

– Analiza jakościowa (Qualitative analysis)

Średni poziom dofinansowania wyniósł **46,39%**. Przeciętna wartość projektu wyniosła ok. **896 tys. EUR**, a średnia wartość dofinansowania z EFRR wyniosła **412 tys. EUR**. Spośród rozdysponowanych środków EFRR **32,3%** zostało skierowanych na obszary strukturalnie słabe. Głównymi beneficjentami w ramach OP9 były JST (gminy i powiaty), jak również organizacje pozarządowe realizujące projekty z zakresu inicjatyw lokalnych w partnerstwie z gminami.

W ramach OP9 nie przewidziano wydatków, które należą do kategorii realizujących cele Strategii Lizbońskiej.

Przestrzenne rozmieszczenie projektów w OP 9, przedstawione na poniższym wykresie, wskazuje na największą koncentrację wsparcia w powiecie sztumskim (**29,88 EUR** na mieszkańca), a najmniejszą w powiecie gdańskim (**10,79 EUR** na mieszkańca), przy średniej wartości dla obszarów uprawnionych w ramach OP 9. wynoszącej **16,67 EUR** na mieszkańca. Wsparcie otrzymali beneficjenci z terenu wszystkich 16 powiatów ziemskich.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uchwał ZWP wg stanu na 31 grudnia 2009r.

Wszystkie projekty wybrane do realizacji są zgodne z polityką równości szans i niedyskryminacji. Beneficjenci, już na etapie składania wniosków o dofinansowania zobowiązywali się do nie stosowania żadnych ograniczeń ze względu na płeć, wiek, rasę, pochodzenie etniczne, religię czy niepełnosprawność. W polityce zatrudnienia zobowiązywali się nie stosować ograniczeń ze względu na płeć, wiek czy niepełnosprawność, a wysokość wynagrodzenia ustalać na podstawie dyrektywy o jednakowym wynagradzaniu kobiet i mężczyzn (6/207/EWG z 9 lutego 1976 r.). Infrastruktura sportowa będącą rezultatem projektu będzie ogólnodostępna oraz nie posiadająca barier architektonicznych. Zatrudnienie w ramach realizowanych projektów będzie obejmowało zarówno kobiety jak i mężczyzn. W związku z tym zostaną zagwarantowane równe szanse.

3.9.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (*Significant problems encountered and measures taken to overcome them*)

W okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano żadnych istotnych problemów wpływających na proces wdrażania OP9.

3.10 Oś Priorytetowa 10(OP 10) – Pomoc techniczna (*Priority Axis 10 – Technical assistance*)

Głównym celem OP10 jest: *Sprawna i efektywna realizacja RPO WP*. Suma środków ogółem przeznaczona na realizację OP10 wynosi **35,4** mln EUR, z czego **26,6** mln EUR to środki pochodzące z EFRR.

3.10.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów (*Achievement of targets and analysis of the progress*)

– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (*Information on the physical and financial progress of the priority*)

W tabeli 4, stanowiącej załącznik do niniejszego sprawozdania, przedstawione zostały wartości wskaźników produktu i rezultatu dla OP10. Wartości docelowe zostały określone jedynie dla 2013 i 2015 roku. Wartości podanych wskaźników nie są spójne z KSI SIMIK 07-13, gdyż w niniejszym sprawozdaniu zostały one przedstawione łącznie z danymi z IP II, natomiast w KSI SIMIK 07-13, dane takie nie są umieszczane.

Działania w ramach OP10 są realizowane jedynie przez IZ RPO WP. W 2009 r. został zatwierdzony 1 wniosek o płatność końcową dla projektu realizowanego w ramach Działania 10.3.

Wskaźnik programowy „*Liczba etatów współfinansowanych z RPO WP (w tym IP)*” wyniósł na koniec okresu sprawozdawczego **177** etatów, co jest efektem wzmocnienia potencjału kadrowego, zarówno IZ RPO jak i IP II, z czego **117** stanowiły kobiety, a **60** mężczyźni.

Drugim wskaźnikiem na poziomie Programu, który wykazuje postęp fizyczny, jest wskaźnik „*Liczba zorganizowanych szkoleń i wydarzeń informacyjno – promocyjnych*”, którego wartość wyniosła **218** (w tym IP II), co jest związane z realizacją Planu Komunikacji. Wskaźnik ten obejmuje, zarówno szkolenia dla beneficjentów jak i działania informacyjne i promocyjne i mając na uwadze zakładane wartości zostanie osiągnięty w przyszłym okresie sprawozdawczym. Wynika to głównie z faktu, iż rok 2009 był najbardziej intensywnym pod względem szkoleń od początku realizacji.

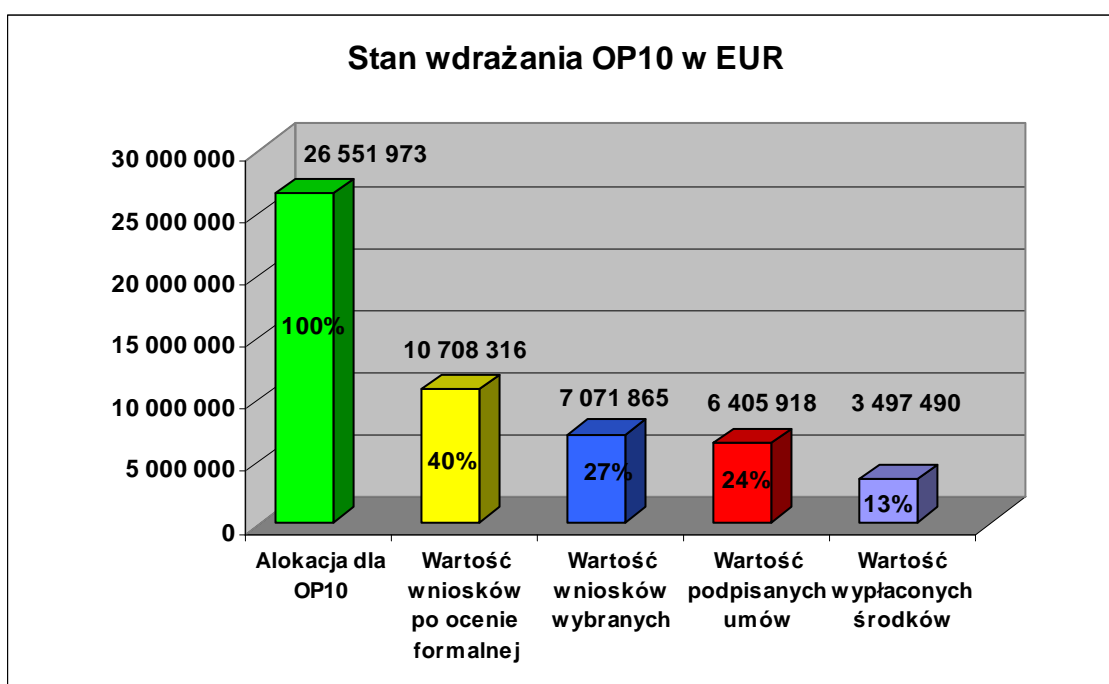
Dla OP10 występują dwa wskaźniki rezultatu, wskaźnik „Liczba osób uczestniczących w szkoleniach dla beneficjentów współfinansowanych z pomocy technicznej”, kształtujący się na poziomie 3250 osób, dwukrotnie przekroczył szacowaną realizację dla 2009r. co było wynikiem zgłaszanych przez beneficjentów potrzeb w zakresie przeprowadzania szkoleń w największym stopniu dotyczącym przygotowania dokumentacji projektowej, zwłaszcza w zakresie procedury oddziaływania na środowisko, jak również pomocy publicznej i prawa zamówień publicznych.

Drugim wskaźnikiem rezultatu, w którym jest widoczny postęp fizyczny, jest wskaźnik „Projekty, które przeszły pozytywnie ocenę formalno-techniczną w % wszystkich złożonych projektów”, którego wartość wynosi 67%. Wartość wskaźnika wzrosła w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego, co może świadczyć o wzroście jakościowym wniosków przygotowywanych przez beneficjentów, lepszym przygotowaniu merytorycznym osób uczestniczących po stronie beneficjenta w procedurze konkursowej.

– Analiza jakościowa (Qualitative analysis)

W okresie sprawozdawczym w ramach OP10 „Pomoc techniczna” kontynuowano realizację działań związanych w głównej mierze z zadaniami IZ RPO WP. Szczegółowa analiza działań związanych z OP10 znajduje się w punkcie 6 sprawozdania. W okresie sprawozdawczym pozytywnie ocenę formalną przeszły 3 wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **3 636 451,79 EUR**, co stanowi **13,70%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP10. W 2009 roku Zarząd Województwa Pomorskiego wybrał do realizacji 3 wnioski o dofinansowania na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **3 286 079,66 EUR**, co stanowi **12,38%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP10 oraz wydał 3 decyzje na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **3 286 079,66**, co stanowi **12,38%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP10. W ramach OP 10 wypłacono środki z EFRR w wysokości **2 495 217,21 EUR**, co stanowi **9,38%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP10.

Kategorie interwencji w ramach których realizowane są projekty w OP 10 nie wpisują się w założenia i cele Strategii Lizbońskiej.

3.10.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (Significant problems encountered and measures taken to overcome them)

W okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano żadnych istotnych problemów wpływających na proces wdrażania OP10.

4. Programy EFS – spójność i koncentracja wsparcia (ESF programmes: Coherence and Concentration)

Nie dotyczy.

5. EFRR/FS – Duże projekty (ERDF/CF programmes: major projects if applicable)

W okresie sprawozdawczym zidentyfikowano dwa duże projekty, w rozumieniu art. 39 rozporządzenia Rady nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 roku ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności i uchylającego Rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 ze zm. I są to jak dotąd jedyne duże projekty zidentyfikowane w ramach RPO WP od początku wdrażania programu. Poniżej przedstawiamy krótką charakterystykę.

- 1) Projekt „Rozbudowa układu komunikacyjnego Trójmiasta wraz z układem komunikacyjnym Wielofunkcyjnej Hali Sportowo-Widowiskowej” został złożony do konkursu w ramach Działania 4.1 „Rozwój regionalnej infrastruktury drogowej” Beneficjentem jest Gmina Miasta Sopot. Ogólna wartość projektu wynosi **50 463 665,28 EUR**, natomiast wartość dofinansowania z EFRR wynosi **14 870 935,66 EUR**.

W dniu 7 czerwca 2009 r., Zarząd Województwa Pomorskiego wybrał projekt do realizacji. Celem strategicznym projektu jest usprawnienie powiązań transportowych między najważniejszymi ośrodkami aktywności gospodarczej (w tym turystycznej) i koncentracji ludności w regionie, poprawa spójności i efektywności regionalnego systemu transportowego oraz polepszenie standardu życia w regionie. W okresie sprawozdawczym trwały procedury środowiskowe dotyczące przedmiotowego projektu.

- 2) Projekt „Rewitalizacja i modernizacja tzw. „Helskiego Korytarza Kolejowego - linii kolejowej nr 213 Reda-Hel”. został złożony do konkursu w ramach Działania 4.2 „Rozwój regionalnej infrastruktury kolejowej”. Ogólna wartość projektu wynosi **53 519 529 EUR** oraz wartość dofinansowania **31 973 532 EUR**. Beneficjentem są Polskie Linie Kolejowe S.A. Przedmiotowy projekt przewiduje modernizację linii kolejowej nr 213 Reda-Hel o łącznej długości 61,8 km. Modernizacja zakłada poprawę złego stanu infrastruktury kolejowej i warunków obsługi ruchu pasażerskiego poprzez wymianę nawierzchni kolejowej, wzmocnienie podtorza, zabezpieczenie przejazdów kolejowych, remonty obiektów inżynierskich i peronów, modernizację przystanków osobowych i stacji. Efektem będzie skrócenie czasu jazdy pociągów oraz poprawa jakości usług, co przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności transportu kolejowego. W okresie sprawozdawczym przedmiotowy wniosek przeszedł ocenę formalną. W I kwartale 2010 roku planuje się zakończenie procedur oceny przedmiotowych wniosków.

Niezwłocznie po zakończeniu procedur związanych z Oceną Oddziaływania na Środowisko i przygotowaniem niezbędnej dokumentacji, wnioski zostaną przesłane za pośrednictwem systemu informatycznego SFC do KE.

Beneficjenci powyższych projektów nie wykazali zainteresowania wsparciem w ramach inicjatywy JASPERS.

6. Pomoc techniczna (Technical assistance)

W ramach OP10 „Pomoc Techniczna” przeznaczono środki w wysokości 26 551 973 EUR strukturalnych UE, co stanowi 3% całkowitej alokacji przeznaczony na program.

Jedynym beneficjentem środków z OP10 jest IZ RPO WP. IPII świadczy usługę wdrażania OP1 na podstawie umowy. Płatność następuje za faktycznie zrealizowane działanie, które współfinansowane jest ze środków OP10. (Działanie 10.1 „Wsparcie procesu zarządzania i wdrażania RPO WP”).

Zgodnie z przyjętymi procedurami DPR przygotowuje 1 projekt rocznie dla każdego Działania w ramach OP10, w którym znajdują się poszczególne typy wydatków możliwych do sfinansowania zgodnie z URPO. W okresie sprawozdawczym środki w ramach OP10 były przeznaczone na realizację zadań dotyczących wsparcia procesu zarządzania i wdrażania RPO WP (Działanie 10.1), informację i komunikację (Działanie 10.2) i wsparcie procesu przygotowania i wdrażania projektów (Działanie 10.3).

W ramach Działania 10.1 realizowano następujące zadania:

- zatrudnienie pracowników zaangażowanych w proces zarządzania i wdrażania RPO WP,
- zapewnienie odpowiedniego standardu powierzchni biurowych (wynajem, remont)
- wyposażenie w sprzęt komputerowy oraz systemy informatyczne niezbędne do przeprowadzenia prawidłowego procesu wdrażania i zarządzania RPO,
- wyposażenie w materiały i sprzęt biurowy niezbędne do przeprowadzenia prawidłowego procesu wdrażania i zarządzania RPO,
- organizacja i obsługa prac Komitetu Monitorującego RPO,
- podnoszenie kwalifikacji pracowników zaangażowanych w proces wdrażania RPO WP,
- podróże krajowe i zagraniczne,
- ekspertyzy, studia, analizy związane z wdrażaniem i zarządzaniem RPO WP,
- koszty funkcjonowania IPII stopnia,
- obsługa procesu naboru i selekcji projektów (np. koszty ekspertów uczestniczących w procesie wyboru projektów, szkolenia ekspertów i innych osób zewnętrznych zaangażowanych w proces selekcji projektów).

W okresie sprawozdawczym realizowane były 3 projekty na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **3 286 079,66 EUR**, co stanowi **12,38%** całkowitej alokacji przeznaczony na OP10. Od początku uruchomienia programu realizowano 8 projektów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **6 405 918,19 EUR**, co stanowi **24,12%** całkowitej alokacji przeznaczony na OP10.

W ramach Działania 10.1 w 2009 roku ocenę formalną przeszedł **1** wniosek o dofinansowanie na kwotę dofinansowania z EFRR **2 991 708,88 EUR**. W okresie sprawozdawczym ZWP wybrał do realizacji **1** wniosek o dofinansowania na kwotę

dofinansowania z EFRR **2 688 610,63 EUR**. W okresie sprawozdawczym została podpisana **1** decyzja na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **2 661 337,24 EUR**. Wypłacono środki z EFRR na kwotę **2 307 074,99 EUR**.

W ramach Działania 10.2 realizowano następujące zadania:

- publikacje,
- gadżety promocyjne,
- akcja wakacyjna,
- akcje medialne (gazety, radio),
- dofinansowano utworzenie i działalność Sieci Punktów Informacyjnych (wkład 40 % kosztów).

W ramach Działania 10.2 w roku 2009 ocenę formalną przeszedł **1** wniosek o dofinansowania na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **590 196,12 EUR**. W okresie sprawozdawczym ZWP wybrał do realizacji **1** wniosek o dofinansowania na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **572 013,86 EUR**. W okresie sprawozdawczym została podpisana **1** decyzja o dofinansowaniu na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **572 013,87 EUR**. Wypłacono środki z EFRR w wysokości **EFRR 180 167,70 EUR**.

W ramach Działania 10.3 realizowano następujące zadania:

- szkolenia specjalistyczne dla beneficjentów w zakresie przygotowania, realizacji, zarządzania, rozliczania i monitorowania projektów,

W ramach Działania 10.3 w roku 2009 ocenę formalną przeszedł **1** wniosek o dofinansowania na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **54 546,77 EUR**. W okresie sprawozdawczym ZWP wybrał do realizacji **1** wniosek o dofinansowanie na kwotę dofinansowania z EFRR **25 455,16 EUR**. W okresie sprawozdawczym została podpisana **1** decyzja o dofinansowaniu na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **52 728,55 EUR**. Wypłacono środki z EFRR w wysokości **EFRR 7974,52 EUR**.

7. Promocja i informacja (Information and publicity)

Szczegółowa analiza danych dotyczących działań promocyjnych i informacyjnych realizowanych w ramach RPO WP 2007-2013 została, zgodnie z instrukcją do sprawozdania rocznego, umieszczona w „*Formularzu sprawozdawczym dotyczącym informacji i promocji*”, stanowiącym Załącznik nr 9 do niniejszego sprawozdania.

Załączniki (annexes):

Tabela 1: Postęp fizyczny programu operacyjnego do sprawozdania za 2009 r. z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 – 2013

Tabela 2: Osie priorytetowe w podziale na źródło finansowania (w EUR) – w danym roku oraz narastająco

Tabela 3: Podział kumulatywny przyznanego wkładu wspólnotowego wg kategorii

Tabela 4: Postęp fizyczny wg priorytetów programu operacyjnego do sprawozdania za 2009 r. z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 – 2013

Tabela 5: Wskaźniki kontekstowe - województwo pomorskie

Załącznik 9: Formularz sprawozdawczy dotyczący promocji i informacji wraz z tabelą wskaźnikową

Załącznik 10: Strategia Morza Bałtyckiego

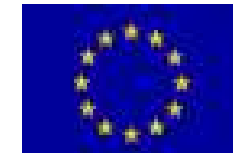

Tabela 1: Postęp fizyczny programu operacyjnego - załącznik do sprawozdania za 2009 r.
z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 - 2013

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem	
Wskaźniki rezultatu													
1. Liczba utworzonych miejsc pracy (ogółem/kobiety/mężczyźni)	etat	Realizacja	19	154	267	-	-	-	-	-	-	267	
			12	104	144	-	-	-	-	-	-	144	
			7	50	123	-	-	-	-	-	-	-	123
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	11 000	-	-	-	11 000
			-	-	-	-	-	-	5 500	-	-	-	5 500
		Wartość bazowa	0									0	
			0									0	
		Szacowana realizacja	-	-	-	1279	1473	1573	1590	1623	1627	1627	
			-	-	-	510,5	600,5	660	675	700	702	702	
			-	-	-	768,5	872,5	913	915	923	925	925	
Wskaźniki oddziaływania													
2. Zakumulowana stopa wzrostu PKB	%	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	+1,03	-	-	+2,26	-	+1,98	+1,98	
		Wartość bazowa	0									0	
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Liczba utworzonych miejsc pracy netto	etat	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	4860	-	-	8342	-	5508	5508	
		Wartość bazowa	0									0	
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Stopa bezrobocia (zmiana)	%	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-0,6	-	-	-1,0	-	-0,7	-0,7	
		Wartość bazowa	12*									12*	
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* - wskaźnik kontekstowy - Stopa bezrobocia rejestrowanego – GUS - Bank Danych Regionalnych – (stan na 31 grudnia 2009 r.)

Wskaźniki oddziaływania, z uwagi na swój charakter, będą mierzone raz na koniec programu w ramach ewaluacji.

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**Regionalny Program Operacyjny
dla Województwa Pomorskiego
na lata 2007-2013**

**Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego**

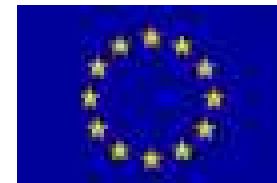

Tabela 2: Osie priorytetowe w podziale na źródło finansowania (w euro) – w danym roku oraz narastająco - załącznik do sprawozdania za 2009 r. z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 - 2013

	Wydatki poniesione przez beneficjentów zawarte we wnioskach o płatność przesłanych do instytucji zarządzającej	Odpowiadający wkład publiczny	Wydatki poniesione przez organ odpowiedzialny za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów 2)	Procentowy poziom wykorzystania alokacji	Łączne płatności otrzymane od Komisji	Wydatki poniesione przez beneficjentów zawarte we wnioskach o płatność przesłanych do instytucji zarządzającej	Odpowiadający wkład publiczny	Wydatki poniesione przez organ odpowiedzialny za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów 2)	Procentowy poziom wykorzystania alokacji	Łączne płatności otrzymane od Komisji
	Okres sprawozdawczy 01.01.2009 r. - 31.12.2009 r.					Dane narastająco od uruchomienia programu				
Oś priorytetowa 1 EFRR	71 993 622,22	71 259 624,16	71 203 792,86	28,79%		71 993 622,22	71 259 624,16	71 203 792,86	28,79%	
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	611,70	611,70	611,70			611,70	611,70	611,70		
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	ND	ND	ND			ND	ND	ND		
Oś priorytetowa 2 EFRR	1 371 634,30	1 043 084,25	1 028 725,72	1,66%		1 371 634,30	1 043 084,25	1 028 725,72	1,66%	
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00		
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	ND	ND	ND			ND	ND	ND		
Oś priorytetowa 3 EFRR	0,00	0,00	0,00	0,00%		0,00	0,00	0,00	0,00%	
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00		
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	ND	ND	ND			ND	ND	ND		

	Wydatki poniesione przez beneficjentów zawarte we wnioskach o płatność przesłanych do instytucji zarządzającej	Odpowiadający wkład publiczny	Wydatki poniesione przez organ odpowiedzialny za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów 2)	Procentowy poziom wykorzystania alokacji	Łączne płatności otrzymane od Komisji	Wydatki poniesione przez beneficjentów zawarte we wnioskach o płatność przesłanych do instytucji zarządzającej	Odpowiadający wkład publiczny	Wydatki poniesione przez organ odpowiedzialny za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów 2)	Procentowy poziom wykorzystania alokacji	Łączne płatności otrzymane od Komisji
	Okres sprawozdawczy 01.01.2009 r. - 31.12.2009 r.					Dane narastająco od uruchomienia programu				
Oś priorytetowa 4 EFRR	19 936 555,68	19 936 555,68	14 779 410,40	7,26%		19 936 555,68	19 936 555,68	14 779 410,40	7,26%	
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00		
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	ND	ND	ND			ND	ND	ND		
Oś priorytetowa 5 EFRR	0,00	0,00	0,00	0,00%		0,00	0,00	0,00	0,00%	
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00		
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	ND	ND	ND			ND	ND	ND		
Oś priorytetowa 6 EFRR	2 494 152,49	2 477 994,48	1 412 327,67	3,19%		2 494 152,49	2 477 994,48	1 412 327,67	3,19%	
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00		
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	ND	ND	ND			ND	ND	ND		
Oś priorytetowa 7 EFRR	286 008,46	255 183,02	214 506,35	0,61%		286 008,46	255 183,02	214 506,35	0,61%	
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00		
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	ND	ND	ND			ND	ND	ND		
Oś priorytetowa 8 EFRR	3 637 756,37	3 637 756,37	2 433 735,28	1,96%		3 637 756,37	3 637 756,37	2 433 735,28	1,96%	
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00			

	Wydatki poniesione przez beneficjentów zawarte we wnioskach o płatność przesłanych do instytucji zarządzającej	Odpowiadający wkład publiczny	Wydatki poniesione przez organ odpowiedzialny za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów 2)	Procentowy poziom wykorzystania alokacji	Łączne płatności otrzymane od Komisji	Wydatki poniesione przez beneficjentów zawarte we wnioskach o płatność przesłanych do instytucji zarządzającej	Odpowiadający wkład publiczny	Wydatki poniesione przez organ odpowiedzialny za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów 2)	Procentowy poziom wykorzystania alokacji	Łączne płatności otrzymane od Komisji		
	Okres sprawozdawczy 01.01.2009 r. - 31.12.2009 r.					Dane narastająco od uruchomienia programu						
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	ND	ND	ND			ND	ND	ND				
Oś priorytetowa 9 EFRR	0,00	0,00	0,00	0,00%		0,00	0,00	0,00	0,00%			
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00				
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	ND	ND	ND			ND	ND	ND				
Oś priorytetowa 10 EFRR	3 660 465,35	3 660 465,35	2 745 349,01	10,34%		4 516 535,16	4 516 535,16	3 387 401,36	12,76%			
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00				
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	ND	ND	ND			ND	ND	ND				
OGÓLEM	103 380 194,87	102 270 663,32	93 817 847,28	8,60%		59 470 364,24	104 236 264,68	103 126 733,13	94 459 899,63		8,67%	59 470 364,24
Wydatki w rodzaju EFS w ramach sumy całkowitej, jeśli program operacyjny jest współfinansowany przez EFRR 3)	611,70	611,7	611,7			611,70	611,7	611,7				
Wydatki w rodzaju EFRR w ramach sumy całkowitej, jeśli program operacyjny jest współfinansowany przez EFS 3)	ND	ND	ND		ND	ND	ND					
1) Stosowane wyłącznie w odniesieniu do programów operacyjnych wyrażonych w kosztach całkowitych.												
2) Płatności zrealizowane na rzecz beneficjentów nie obejmują przekazanych a nierozliczonych zaliczek.												
3) Pole to jest wypełniane, jeżeli program operacyjny jest współfinansowany z EFRR lub ESF, w przypadku gdy skorzystano z możliwości określonej w art 34 ust. 2 rozporządzenia nr 1083/2006.												

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**Regionalny Program Operacyjny
dla Województwa Pomorskiego
na lata 2007-2013**

**Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego**

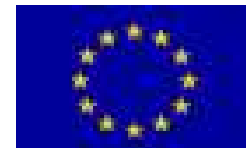

Tabela 3: Podział kumulacyjny przyznanego wkładu wspólnotowego wg kategorii - załącznik do sprawozdania za 2009 r. z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 - 2013

Możliwe kombinacje kodów z klasyfikacji od 1 do 5

Kod*	Kod *	Kod *	Kod *	Kod *	Wartość
Klasyfikacja 1	Klasyfikacja 2	Klasyfikacja 3	Klasyfikacja 4	Klasyfikacja 5	(euro)
Priorytetowy obszar tematyczny	Forma finansowania	Obszar realizacji	Rodzaj działalności gospodarczej	Lokalizacja	**
03	01	01	16	PL63	6 181 968,05
03	01	01	17	PL63	745 327,16
03	01	01	18	PL63	213 229,71
03	01	01	22	PL63	17 826 055,38
05	01	01	15	PL63	2 938 253,05
05	01	01	22	PL63	4 559 546,48
06	01	01	00	PL63	163 737,34
06	01	01	06	PL63	121 990,22
06	01	01	11	PL63	154 907,76
06	01	01	12	PL63	168 908,17
06	01	01	13	PL63	12 855,29
06	01	01	19	PL63	6 181,97
06	01	01	21	PL63	164 852,48
06	01	01	22	PL63	325 075,35
06	01	05	06	PL63	28 906,22
06	01	05	08	PL63	8 057,17
06	01	05	12	PL63	107 535,33
06	01	05	14	PL63	27 200,66
06	01	05	16	PL63	35 917,23

Kod*	Kod *	Kod *	Kod *	Kod *	Wartość
Klasyfikacja 1	Klasyfikacja 2	Klasyfikacja 3	Klasyfikacja 4	Klasyfikacja 5	(euro)
Priorytetowy obszar tematyczny	Forma finansowania	Obszar realizacji	Rodzaj działalności gospodarczej	Lokalizacja	**
06	01	05	22	PL63	41 213,12
07	01	01	01	PL63	18 545,90
07	01	01	06	PL63	813 737,61
07	01	01	10	PL63	319 740,64
07	01	01	12	PL63	11 333,61
07	01	01	19	PL63	300 814,50
07	01	01	21	PL63	67 321,63
07	01	01	22	PL63	1 662 180,78
07	01	05	06	PL63	121 784,77
07	01	05	22	PL63	406 979,56
08	01	01	00	PL63	184 325,68
08	01	01	01	PL63	11 828,17
08	01	01	03	PL63	688 886,36
08	01	01	04	PL63	83 121,92
08	01	01	05	PL63	329 704,96
08	01	01	06	PL63	3 713 112,94
08	01	01	08	PL63	89 183,96
08	01	01	12	PL63	1 743 896,33
08	01	01	13	PL63	333 138,74
08	01	01	14	PL63	162 336,58
08	01	01	18	PL63	41 213,12
08	01	01	19	PL63	1 276 773,75
08	01	01	21	PL63	38 581,25
08	01	01	22	PL63	4 251 543,28
08	01	05	01	PL63	53 206,14
08	01	05	03	PL63	175 073,34

Kod*	Kod *	Kod *	Kod *	Kod *	Wartość
Klasyfikacja 1	Klasyfikacja 2	Klasyfikacja 3	Klasyfikacja 4	Klasyfikacja 5	(euro)
Priorytetowy obszar tematyczny	Forma finansowania	Obszar realizacji	Rodzaj działalności gospodarczej	Lokalizacja	**
08	01	05	04	PL63	180 949,09
08	01	05	05	PL63	56 049,84
08	01	05	06	PL63	2 228 321,65
08	01	05	08	PL63	20 812,63
08	01	05	12	PL63	1 103 319,79
08	01	05	13	PL63	21 768,77
08	01	05	14	PL63	261 877,13
08	01	05	18	PL63	18 999,81
08	01	05	19	PL63	167 567,81
08	01	05	22	PL63	1 647 402,15
09	01	01	17	PL63	152 045,50
09	01	01	22	PL63	2 383 390,45
09	02	01	15	PL63	52 254 801,94
13	01	01	17	PL63	1 872 877,51
13	01	01	18	PL63	1 549 985,40
75	01	01	00	PL63	1 480 184,77
75	01	01	18	PL63	8 953 929,17
25	01	01	17	PL63	11 039 055,49
61	01	01	17	PL63	9 383 806,44
61	01	01	22	PL63	2 651 577,98
23	01	01	17	PL63	43 451 929,56
23	01	05	17	PL63	45 540 905,84
26	01	01	17	PL63	6 581 771,86
26	01	05	17	PL63	25 392 115,50
44	01	05	21	PL63	3 798 886,03
53	01	01	17	PL63	5 872 785,39

Kod*	Kod *	Kod *	Kod *	Kod *	Wartość
Klasyfikacja 1	Klasyfikacja 2	Klasyfikacja 3	Klasyfikacja 4	Klasyfikacja 5	(euro)
Priorytetowy obszar tematyczny	Forma finansowania	Obszar realizacji	Rodzaj działalności gospodarczej	Lokalizacja	**
53	01	05	17	PL63	657 815,95
54	01	01	21	PL63	1 568 964,22
56	01	01	17	PL63	1 661 507,13
56	01	05	17	PL63	338 969,64
57	01	01	17	PL63	7 048 604,21
57	01	01	22	PL63	504 938,24
57	01	05	17	PL63	4 795 511,02
58	01	01	17	PL63	3 562 629,89
58	01	01	22	PL63	9 643 234,88
58	01	05	22	PL63	1 426 297,79
76	01	01	19	PL63	10 851 399,42
23	01	01	17	PL63	5 832 516,10
23	01	05	17	PL63	24 288 320,81
44	01	05	17	PL63	1 431 206,58
45	01	05	17	PL63	1 689 459,81
46	01	01	17	PL63	321 186,97
46	01	05	17	PL63	28 912 480,06
57	01	01	17	PL63	736 923,97
57	01	05	17	PL63	4 878 579,80
57	01	05	22	PL63	482 403,69
58	01	01	17	PL63	457 465,64
58	01	05	17	PL63	1 499 065,14
58	01	05	22	PL63	1 648 123,28
61	01	01	17	PL63	6 117 098,65
59	01	05	17	PL63	683 341,18
61	01	05	20	PL63	104 254,76

Kod*	Kod *	Kod *	Kod *	Kod *	Wartość
Klasyfikacja 1	Klasyfikacja 2	Klasyfikacja 3	Klasyfikacja 4	Klasyfikacja 5	(euro)
Priorytetowy obszar tematyczny	Forma finansowania	Obszar realizacji	Rodzaj działalności gospodarczej	Lokalizacja	**
61	01	05	22	PL63	309 641,95
75	01	01	17	PL63	998 194,33
75	01	05	17	PL63	1 621 051,83
79	01	01	17	PL63	2 480 666,60
79	01	05	17	PL63	2 043 780,20
85	01	00	17	PL63	5 366 724,03
86	01	00	17	PL63	1 039 194,16
Ogółem					413 798 753,06
* Kategorie kodów powinny mieć przypisany kod w odniesieniu do każdego kodu klasyfikacji wg kryterium					
** Wartość przyznanego wkładu wspólnotowego w ramach każdej kombinacji kodów					

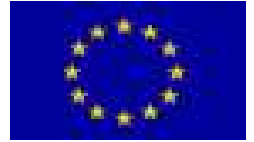

Tabela 4: Postęp fizyczny wg priorytetów programu operacyjnego - załącznik do sprawozdania za 2009 r. z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 - 2013

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem		
1. ROZWÓJ I INNOWACJE W MŚP														
Wskaźniki produktu														
1. Liczba projektów: - z zakresu bezpośredniego wsparcia inwestycyjnego dla MŚP; - w tym w zakresie promocji produktów i procesów przyjaznych dla środowiska; - ukierunkowanych na wsparcie instytucji otoczenia biznesu; - z zakresu współpracy pomiędzy przedsiębiorstwem a sektorem badawczo-rozwojowym; - promujących atrakcyjność regionu/wspierających międzynarodową aktywność przedsiębiorstw	szt.	Realizacja	0	0	56	-	-	-	-	-	-	56		
			0	0	7	-	-	-	-	-	-	7		
			0	0	0	-	-	-	-	-	-	0		
			0	0	0	-	-	-	-	-	-	0		
			0	0	0	-	-	-	-	-	-	0		
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	1100	-	1200	1200
			-	-	-	-	-	-	-	-	180	-	200	200
			-	-	-	-	-	-	-	-	35	-	40	40
			-	-	-	-	-	-	-	-	45	-	50	50
		Wartość bazowa	-	-	-	-	-	-	-	-	28	-	30	30
0														
0														
0														
Szacowana realizacja	-	-	-	-	263	289	300	303	310	312	312	312		
	-	-	-	-	20	23	23	23	23	23	23	23		
	-	-	-	-	0	2	3	3	4	4	4	4		
	-	-	-	-	4	10	11	11	11	11	11	11		
	-	-	-	-	1	4	4	4	4	5	5	5		
2. Liczba wspartych przedsiębiorstw (mikro/ małe/średnie)	szt.	Realizacja	-	0	33	-	-	-	-	-	-	33		
			-	0	16	-	-	-	-	-	-	16		
			-	0	9	-	-	-	-	-	-	9		
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	915	-	1000	1000
			-	-	-	-	-	-	-	-	140	-	150	150
			-	-	-	-	-	-	-	-	45	-	50	50
		Szacowana realizacja	0											
			0											
			0											
			-	-	-	-	163	168	172	173	177	177	177	177
-	-	-	-	88	101	105	106	108	111	111	111			
-	-	-	-	59	68	71	72	73	73	73	73			

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem		
3. Liczba utworzonych / dokapitalizowanych funduszy pożyczkowych i poręczeniowych	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0		
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	4	-	4	4		
		Wartość bazowa	0											
		Szacowana realizacja	-	-	-	3	3	3	3	3	3	3	3	
4. Liczba MŚP otrzymujących wsparcie finansowe na przedsięwzięcia innowacyjne	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0		
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	90	-	100	100		
		Wartość bazowa	0											
		Szacowana realizacja	-	-	-	16	17	18	18	18	18	20	20	
1.1 Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa														
5. Liczba wspartych przedsiębiorstw (ogółem/mikro/małe/średnie)	szt.	Realizacja	0	0	58	-	-	-	-	-	-	-	58	
			0	0	33	-	-	-	-	-	-	-	33	
			0	0	16	-	-	-	-	-	-	-	16	
			0	0	9	-	-	-	-	-	-	-	9	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 200	1 200
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 000	1 000
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	150
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	50
Wartość bazowa	0													
Szacowana realizacja	-	-	-	294	320	330	333	340	341	341	341			
	-	-	-	156	160	164	165	169	169	169	169			
	-	-	-	82	95	99	100	102	103	103	103			
	-	-	-	56	65	67	68	69	69	69	69			
1.2 Rozwiązania innowacyjne w MŚP														
6. Liczba projektów z zakresu współpracy pomiędzy przedsiębiorstwem a sektorem badawczo-rozwojowym	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0		
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	15	
		Wartość bazowa	0											
		Szacowana realizacja	-	-	-	1	1	1	1	1	1	2	2	

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem	
7. Liczba MŚP otrzymujących wsparcie finansowe na przedsięwzięcia innowacyjne	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	80	80
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	16	17	18	18	18	18	20	20
1.3 Pozadotacyjne instrumenty finansowe dla MŚP													
8. Liczba utworzonych funduszy powierniczych	szt.	Realizacja	0	0	1	-	-	-	-	-	-	1	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
9. Liczba wspartych instrumentów finansowych	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	3	3	3	3	3	3	5	5
1.4 Systemowe wspieranie przedsiębiorczości													
10. Liczba wspartych instytucji otoczenia biznesu (P.5.1.1)	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	0	2	3	3	3	4	4	4
1.5 Regionalna sieć transferu rozwiązań innowacyjnych													
11. Liczba projektów z zakresu infrastruktury dla przedsiębiorstw innowacyjnych	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	1	4	5	5	5	5	5	5

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem	
12. Liczba wspartych powiązań kooperacyjnych (P.3.1.1)	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	3	6	6	6	6	6	6	6
13. Liczba projektów z zakresu współpracy pomiędzy przedsiębiorstwem a sektorem badawczo-rozwojowym	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	4	10	11	11	11	11	11	11
1.6 Promocja gospodarcza regionu													
14. Liczba projektów promujących region w tym: o charakterze międzynarodowym	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	15
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	1	4	4	4	4	5	5	5
15. Liczba nowoutworzonych systemów informacji gospodarczej	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1
16. Liczba projektów z zakresu wsparcia międzynarodowej aktywności pomorskich przedsiębiorców	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	20
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	2	2	2	2	2	2	2

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
Wskaźniki rezultatu												
17. Liczba MŚP korzystających z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych (R.5.8.1)	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	1800	-	2000	2000
		Wartość bazowa	374									
		Szacowana realizacja	-	-	-	5249	5271	8025	10168	12900	12900	12900
18. Wartość dodatkowych inwestycji wykreowanych dzięki wsparciu	mln euro	Realizacja	0	0	4,5	-	-	-	-	-	-	4,5
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	50	-	70	70
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	28,8	45,2	52,1	52,6	54,3	55,5	55,5
19. Liczba udzielonych pożyczek i poręczeń	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	1500	-	2000	2000
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	876	876	876	1752	1752	1752	1752
20. Liczba utworzonych miejsc pracy (R100): - kobiety; - mężczyźni	szt.	Realizacja	0	0	90	-	-	-	-	-	-	90
			0	0	27,50	-	-	-	-	-	-	27,50
			0	0	62,50	-	-	-	-	-	-	62,50
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	1900	-	2100	2100
			-	-	-	-	-	-	950	-	1050	1050
			-	-	-	-	-	-	950	-	1050	1050
		Wartość bazowa	0									
	0											
	0											
Szacowana realizacja	-	-	-	1079	1273	1373	1390	1423	1427	1427		
	-	-	-	404,5	481	519	523	542	545	545		
	-	-	-	674,5	792	854	867	881	882	882		

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem	
21. Liczba przedsiębiorstw obsługiwanych przez wsparte IOB (R.5.1.1)	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	2000	-	2500	2500	
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	759	1011	1011	4511	4511	4511	
1.1 Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa													
22. Liczba utworzonych miejsc pracy (R.100): - kobiety; - mężczyźni	etat	Realizacja	0	0	90	-	-	-	-	-	-	90	
			0	0	27,50	-	-	-	-	-	-	27,50	
			0	0	62,50	-	-	-	-	-	-	62,50	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	1700	1700	
			-	-	-	-	-	-	-	-	850	850	
Wartość bazowa	0												
Szacowana realizacja	-	-	-	1021,75	1183,75	1259,75	1276,75	1296,75	1299,75	1299,75	1299,75		
	-	-	-	381,25	439,75	464,75	468,75	480,75	482,75	482,75	482,75		
	-	-	-	640,5	744	795	808	816	817	817	817		
1.2 Rozwiązania innowacyjne w MŚP													
23. Liczba wdrożonych rozwiązań innowacyjnych, patentów (R.7.1.2)	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	30	30	
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	6	6	6	6	6	6	6	
24. Liczba nowych produktów, usług oraz platform produktowo-technologicznych (R.7.1.1)	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	30	30	
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	14	15	16	16	16	18	18	

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem	
1.3 Pozadotacyjne instrumenty finansowe dla MŚP													
25. Liczba wspartych MŚP (R.5.8.1)	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12 000	12 000
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	2658	2658	4440	5316	7098	7098	7098	7098
26. Wartość udzielonych kredytów i pożyczek (R.5.8.2)	PLN	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500 000 000	500 000 000
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	202 210 000	-	-	404 420 000	-	404 420 000	404 420 000	404 420 000
1.4 Systemowe wspieranie przedsiębiorczości													
27. Liczba przedsiębiorstw wspartych przez instytucje otoczenia biznesu (R.5.1.1)	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 500	2 500
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	759	1011	1011	4511	4511	4511	4511
28. Liczba nowych i zmodernizowanych usług świadczonych przez wsparte instytucje otoczenia biznesu (R.3.2.3)	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 500	2 500
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	1	1	1	4	4	4	4

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem	
1.5 Regionalna sieć transferu rozwiązań innowacyjnych													
29. Liczba przedsiębiorstw korzystających z infrastruktury wspartej w wyniku realizacji projektu	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	60
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	20	72	509	509	509	509	509	509
30. Liczba transferów technologii dokonana pomiędzy zaangażowanymi podmiotami (R.3.1.1)	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	15
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	2	11	11	11	11	11	11	11
1.6 Promocja gospodarcza regionu													
31. Liczba przedsiębiorstw korzystających z systemu regionalnej informacji gospodarczej	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2000	2000
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	0	185	185	185	185	185	185	185

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem	
32. Liczba wspartych przedsiębiorstw w zakresie międzynarodowej aktywności	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	200	200
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	0	273	273	273	273	273	273	273
33. Liczba przedsiębiorców, którzy podjęli współpracę na rynkach zagranicznych/liczba podpisanych kontraktów handlowych (R.5.6.1)	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	50
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	14	14	14	14	14	14	14
2. SPOŁECZEŃSTWO WIEDZY													
Wskaźniki produktu													
34. Liczba projektów z zakresu infrastruktury edukacyjnej i naukowo-dydaktycznej	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	18	-	-	20	20
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	6	8	9	9	9	9	9	9
35. Liczba projektów z zakresu społeczeństwa informacyjnego w tym: -z zakresu usług społeczeństwa informacyjnego	szt.	Realizacja	0 0	0 0	0 0	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	14 9	-	-	16 12	16 12
		Wartość bazowa	0 0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	2	2	4	4	4	4	4	4
			-	-	-	2	2	4	4	4	4	4	

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
Wskaźniki rezultatu												
36. Liczba studentów korzystających z infrastruktury wspartej w wyniku realizacji projektów (R.75.1.2)	tys. osób	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	18	-	20	20
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	9,148	15,587	18,43	18,43	18,43	18,43	18,43
37. Liczba osób, które uzyskały dostęp do szerokopasmowego Internetu (R.10.1.1), w tym: - na obszarach wiejskich	tys. osób	Realizacja	0 0	0 0	0 0	- -	- -	- -	- -	- -	- -	0 0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	240 80	-	250 85	250 85
		Wartość bazowa	0 0									
		Szacowana realizacja	- -	- -	- -	0 0	- -	- -	0 0	- -	0 0	0 0
38. Liczba procedur publicznych on-line (P.13.3.1-13.3.4)	szt.	Realizacja	0 0	0 0	0 0	- -	- -	- -	- -	- -	- -	0 0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	220 90 (miasta (gminy)	-	250 100 (miasta (gminy)	250 100 (miasta (gminy)
		Wartość bazowa	0 0									
		Szacowana realizacja	- -	- -	- -	210 70	210 70	244 97	244 97	244 97	244 97	244 97
39. Liczba korzystających z usług publicznych on-line (załatwionych spraw) w ciągu roku (R.13.1.1)	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	800 000	-	1 000 000	1 000 000
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	31 200	31 200	1 896 200	1 896 200	1 896 200	1 896 200	1 896 200

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
3. FUNKCJE MIEJSKIE I METROPOLITALNE												
Wskaźniki produktu												
40. Liczba projektów z zakresu transportu zbiorowego	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	13	-	15	15
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	0	1	1	1	1	1	1
41. Liczba utworzonych węzłów integracyjnych transportu pasażerskiego	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	4	-	5	5
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
42. Długość zmodernizowanych ciągów komunikacyjnych (P.25.1.2, P.25.1.4)	km	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	45	-	50	50
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	0	-	-	0	-	0	0
43. Liczba projektów z zakresu zwiększenia atrakcyjności miast w tym: liczba kompleksowych projektów rewitalizacyjnych	szt.	Realizacja	0 0	0 0	0 0	- -	- -	- -	- -	- -	- -	0 0
		Wartość docelowa	- -	- -	- -	- -	- -	- -	8 4	- -	9 5	9 5
		Wartość bazowa	0 0									
		Szacowana realizacja	- -	- -	- -	1 0	1 0	2 0	4 0	0 0	4 0	4 0

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
Wskaźniki rezultatu												
44. Skrócenie czasu dostępności miejskim transportem zbiorowym do centrum obszaru metropolitalnego	min.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	20(a)	-	20(a)	20(a)
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	5	5	5	5	5	5
45. Korzyści monetarne ze skrócenia czasu podróży (R.28.1.1)	euro/rok	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	do oszacowania ^{c)}	-	do oszacowania ^{c)}	do oszacowania ^{c)}
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	0	8 885	8 885	8 885	8 885	8 885	8 885
46. Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów miast (P.61.1.2)	ha	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	190	-	200	200
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
4. REGIONALNY SYSTEM TRANSPORTOWY												
Wskaźniki produktu												
47. Liczba projektów objętych wsparciem w ramach Osi Priorytetowej w tym : - z zakresu infrastruktury drogowej; - z zakresu infrastruktury kolejowej; - z zakresu poprawy dostępności do węzłów transportowych	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
			0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
			0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	27	-	30	30
			-	-	-	-	-	-	8	5	-	10
									5	5	5	
	Wartość bazowa	0										
		0										
		0										
	Szacowana realizacja	-	-	-	6	12	17	18	18	18	18	18
		-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0
		-	-	-	0	3	6	6	6	6	6	6
48. Długość wybudowanych/przebudowanych (zrekonstruowanych) dróg (P.23.1.1-P.23.3.2)	km	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	145	-	160	160
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	27,56	40,65	72,73	83,88	83,88	83,88	83,88
49. Długość wybudowanych/przebudowanych (zrekonstruowanych) linii kolejowych (P.16.1.1-P.16.1.2)	km	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	140	-	170	170
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	0	0	-	-	-	-	-

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem	
54. Liczba wybudowanych / przebudowanych przejazdów kolejowych / bezkolizyjnych	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74	74
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.3 Rozwój i poprawa dostępności węzłów transportowych													
55. Długość wybudowanych dróg stanowiących bezpośredni dostęp do węzłów transportowych (P.23.1.1,P.23.1.2, P.23.1.3)	km	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	0,27	0,87	0,87	0,87	0,87	0,87	0,87
56. Długość przebudowanych dróg stanowiących bezpośredni dostęp do węzłów transportowych (P.23.2.1P.23.2.2, P.23.2.3)	km	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	20
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	0,51	1	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5
Wskaźniki rezultatu													
57. Korzyści monetarne ze skrócenia czasu podróży na wybudowanych/zmodernizowanych drogach (R.23.2.1, R.23.2.2)	euro/rok	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	0	-	-	12 595 764	-	-	17 547 103	17 547 103
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	881 717	1 968 927	1 140 273	12 303 033	12 303 033	12 303 033	12 303 033	12 303 033
58. Łączna redukcja czasu przejazdu transportem kolejowym na modernizowanych liniach	min.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	96	-	-	120	120
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem	
4.1 Rozwój regionalnej infrastruktury drogowej													
59. Oszczędność czasu przejazdu: skrócenie czasu przejazdu/ korzyści monetarne ze skrócenia czasu przejazdu (R.23.2.1, R.23.2.2)	min./(euro/rok)	Realizacja	0 0	0 0	0 0	- -	- -	- -	- -	- -	- -	0 0	
		Wartość docelowa	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	40 do oszacowania ^{c)}	40 - do oszacowania ^{c)}
		Wartość bazowa	0 0										
		Szacowana realizacja	- -	- -	- -	10,96 830 181	21,76 1 140 273	32,35 8 209 229	32,35 8 209 229	32,35 8 209 229	32,35 8 209 229	32,35 8 209 229	32,35 8 209 229
4.2 Rozwój regionalnej infrastruktury kolejowej													
60. Oszczędność czasu przejazdu w przewozach pasażerskich: skrócenie czasu przejazdu (łącznie redukcja czasu przejazdu)/ korzyści monetarne ze skrócenia czasu przejazdu (R.16.1.1)	min./(euro/rok)	Realizacja	0 0	0 0	0 0	- -	- -	- -	- -	- -	- -	0 0	
		Wartość docelowa	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	120 - do oszacowania ^{c)}	120 - do oszacowania ^{c)}
		Wartość bazowa	0 0										
		Szacowana realizacja	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
4.3 Rozwój i poprawa dostępności węzłów transportowych													
61. Oszczędność czasu przejazdu: skrócenie czasu przejazdu/ korzyści monetarne ze skrócenia czasu przejazdu (R.23.2.1, R.23.2.2)	min./(euro/rok)	Realizacja	0 0	0 0	0 0	- -	- -	- -	- -	- -	- -	0 0	
		Wartość docelowa	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	10 do oszacowania ^{c)}	10 - do oszacowania ^{c)}
		Wartość bazowa	0 0										
		Szacowana realizacja	- -	- -	- -	- -	0,17 124 429	2,97 613 071	6,97 2 174 922	6,97 2 174 922	6,97 2 174 922	6,97 2 174 922	6,97 2 174 922

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
5. ŚRODOWISKO I ENERGETYKA PRZYJAZNA ŚRODOWISKU												
Wskaźniki produktu												
62. Liczba projektów z zakresu gospodarki odpadami	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	5	-	6	6
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	0	0	1	1	1	1	1
63. Liczba projektów z zakresu gospodarki wodnej w tym: - liczba projektów z zakresu zwiększenia retencyjności	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	0	0	0	-	-	-	11	-	12	12
		Wartość bazowa	-	-	-	-	-	-	3	-	3	3
		Szacowana realizacja	0									
64. Liczba wdrożonych w ramach programu projektów wsparcia zarządzania ochroną środowiska	szt.	Realizacja	-	-	-	1	5	5	6	6	6	6
		Wartość docelowa	-	-	-	0	1	1	2	2	2	2
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	-	-	2	2	2	2
65. Liczba projektów z zakresu energetyki odnawialnej	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	36	-	45	45
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem	
66. Liczba projektów z zakresu poszanowania energetyki	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	13	-	15	15	
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki rezultatu													
67. Odpady komunalne trafiające do regionalnych zakładów zagospodarowania odpadów wspartych w ramach Programu	%	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	11,5	-	14	14	
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	-	10,73	10,73	10,73	10,73	10,73	10,73
68. Stworzone możliwości retencyjne w wyniku realizacji projektów (R.53.2.1)	tys.m3	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	30 000	-	30 000	30 000	
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	35	35	38,45	38,45	38,45	38,45	38,45
69. Liczba osób zabezpieczonych przed powodzią w wyniku realizacji projektów (R.53.2.3)	osoby	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	400 000	-	440 000	440 000	
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	12 628	14 622	14 651	14 651	14 651	14 651	14 651	14 651
70. Potencjalna moc zainstalowana w elektrowniach i elektrociepłowniach opartych o odnawialne źródła energii (R.39.1.1, R.40.1.1, R.41.1.5, R.42.1.1)	MW	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	17	-	21,2	21,2	
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem	
71. Potencjalna energia wytworzona w elektrowniach i elektrociepłowniach opartych o odnawialne źródła energii	MWh	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	72 000	-	90 000	90 000	
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
72. Powierzchnia terenów objętych monitoringiem zagrożenia powodziowego w wyniku realizacji projektów (R.53.2.2)	km2	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	6 375	-	8 500	8 500	
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	-	-	-	60	60	60	60
6. TURYSTYKA I DZIEDZICTWO KULTUROWE													
Wskaźniki produktu													
73. Liczba wspartych projektów z zakresu turystyki w tym: - liczba projektów dotyczących budowy i modernizacji obiektów turystycznych; - liczba projektów dotyczących promocji turystycznej	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	25	-	30	30	
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	2	1	6	6	6	6	6
74. Liczba projektów dotyczących wsparcia obiektów dziedzictwa kulturowego	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	10	-	12	12	
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	1	5	9	10	11	11	11	

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem	
75. Liczba projektów wspierających zrównoważony rozwój obszarów cennych przyrodniczo	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	17	-	20	20	
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	5	7	7	7	7	7	7	7
Wskaźniki rezultatu													
76. Liczba utworzonych/rozwinętych produktów turystycznych (P.57.1.1)	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	9	-	10	10	
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	1	10	10	10	10	10	10
77. Liczba osób korzystających z systemu informacji turystycznej w wyniku realizacji projektów (R.57.2.1)	mln osób w ciągu roku	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	2,6	-	3	3	
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	0	0,05	7,968	7,968	7,968	7,968	7,968	7,968
7. OCHRONA ZDROWIA I SYSTEM RATOWNICTWA													
Wskaźniki produktu													
78. Liczba projektów z zakresu ochrony zdrowia	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	8	-	10	10	
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	3	5	5	5	6	6	6	6

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem	
79. Liczba projektów z zakresu zintegrowanego systemu ratownictwa	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	8	-	9	9	
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki rezultatu													
80. Liczba ludności objętej programami profilaktycznymi z zakresu chorób nowotworowych, układu sercowo-naczyniowego oraz cukrzycy	osoby	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	1 mln	-	1,1 mln	1,1 mln	
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	20 292	23 764	23 764	23 764	24764	24764	24764	24764
81. Obszar województwa pomorskiego objętego ścieżką życia - 8 minut ^(b)	% powierzchni województwa	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	20	-	25	25	
		Wartość bazowa	15										
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem	
8. LOKALNA INFRASTRUKTURA PODSTAWOWA													
Wskaźniki produktu													
82. Liczba zrealizowanych projektów inwestycyjnych w tym: - z zakresu infrastruktury drogowej; - z zakresu uzbrojenia terenów pod inwestycje; z zakresu turystyki; - z zakresu infrastruktury ochrony środowiska w tym: -dotyczących budowy/rozbudowy kanalizacji sanitarnych;	szt.	Realizacja	0	0	3	-	-	-	-	-	-	3	
			0	0	2	-	-	-	-	-	-	2	
			0	0	0	-	-	-	-	-	0		
			0	0	0	-	-	-	-	-	0		
			0	0	1	-	-	-	-	-	1		
			0	0	1	-	-	-	-	-	1		
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	110	-	125	125
			-	-	-	-	-	-	-	16	-	20	20
			-	-	-	-	-	-	-	4	-	5	5
			-	-	-	-	-	-	-	45	-	50	50
			-	-	-	-	-	-	-	32	-	35	35
			-	-	-	-	-	-	-	27	-	27	27
		Wartość bazowa	0										
			0										
0													
0													
Szacowana realizacja	-	-	-	46	88	96	97	98	98	98	98		
	-	-	-	21	33	33	33	33	33	33	33		
	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0		
	-	-	-	5	17	19	20	21	21	21	21		
	-	-	-	16	32	37	37	37	37	37	37		
-	-	-	13	27	31	31	31	31	31	31			
83. Długość wybudowanych/przebudowanych (zrekonstruowanych) dróg (P.23.1.2, P.23.1.3, P.23.2.2, P.22.2.3)	km	Realizacja	0	0	5,95	-	-	-	-	-	-	5,95	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	36	-	45	45	
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	65,71	131,83	131,83	131,83	131,83	131,83	131,83	131,83

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
Wskaźniki rezultatu												
84. Powierzchnia uzbrojonych terenów inwestycyjnych na obszarach wiejskich i w miastach do 35 tys. mieszkańców	ha	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	40	-	50	50
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
85. Liczba osób przyłączonych do kanalizacji w wyniku realizacji projektów (R.46.1.2)	tys. osób	Realizacja	0	0	0,677	-	-	-	-	-	-	0,677
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	70	-	70	70
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	13,20	23,70	27,60	27,60	27,60	27,60	27,60
86. Liczba osób objętych selektywną zbiórką odpadów w wyniku realizacji projektów (R.44.1.1)	tys. osób	Realizacja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	400	-	450	450
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9
9. LOKALNA INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I INICJATYWY OBYWATELSKIE												
Wskaźniki produktu												
87. Liczba projektów z zakresu infrastruktury edukacyjnej, sportowej i kulturalnej	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	27	-	30	30
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	4	10	15	15	15	15	15
88. Liczba projektów z zakresu infrastruktury ochrony zdrowia	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	40	-	50	50
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	0	-	-	0	-	0	0

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
89. Liczba projektów zrealizowanych w oparciu o lokalne partnerstwa	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	200	-	250	250
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	3	5	5	5	5	5	5
Wskaźniki rezultatu												
90. Liczba uczniów korzystających z infrastruktury edukacyjnej wspartej w wyniku realizacji projektów (R.75.1.1)	osoby	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	4 500	-	5 000	5 000
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	1 189	1 409	1 409	1 409	1 409	1 409	1 409
91. Liczba osób korzystających z infrastruktury sportowej wspartej w wyniku realizacji projektów	osoby	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	9 000	-	10 000	10 000
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	38 000	64 500	76 979	76 979	76 979	76 979	76 979
92. Liczba placówek wyposażonych w sprzęt medyczny w wyniku realizacji projektu	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	35	-	40	40
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
10. POMOC TECHNICZNA												
Wskaźniki produktu												
93. Liczba etatów współfinansowanych z RPO WP (w tym IP)	osoby	Realizacja	38	154	177	-	-	-	-	-	-	177
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	150	-	150	150
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	227	227	227	227	200	200	200
94. Liczba zorganizowanych szkoleń i wydarzeń informacyjno-promocyjnych	szt.	Realizacja	0	3	218	-	-	-	-	-	-	218
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	220	-	270	270
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	300	350	400	450	500	550	550
95. Liczba wspartych projektów	szt.	Realizacja	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	120	-	120	120
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
Wskaźniki rezultatu												
96. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach dla beneficjentów współfinansowanych z pomocy technicznej (R.85.1.1)	osoby	Realizacja	-	461	3250	-	-	-	-	-	-	3250
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	5 000	-	6 300	6 300
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	4000	4500	5000	5500	6000	6300	6300
97. Projekty, które przeszły pozytywnie ocenę formalno-techniczną w % wszystkich złożonych projektów	%	Realizacja	-	53,2	67	-	-	-	-	-	-	67
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	85	-	85	85
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-	-	-	70	75	80	85	85	85	85
a) - założono 20% oszczędności czasu (obecny czas dostępności - 100 min)												
b) - ścieżka życia - pojęcie uwzględniające wszystkie czynniki mające wpływ na ocalenie życia człowieka, od momentu, w którym uległ nagłemu urazowi bezpośrednio zagrażającemu jego życiu w wyniku działania czynnika wewnętrznego (samoistnego chorobotwórczego) lub zewnętrznego. Konkurs na realizację projektów z zakresu ratownictwa zostanie ogłoszony w 2010r.												
c) oszacowane wartości zostaną przedstawione w sprawozdaniu rocznym za 2010r.												
Wskaźniki oddziaływania, z uwagi na swój charakter, będą mierzone raz na koniec programu w ramach ewaluacji.												

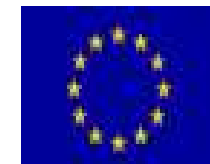

Tabela 5: Wskaźniki kontekstowe - województwo pomorskie - załącznik do sprawozdania za 2009 r. z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 - 2013

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Lp	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Jednostka miary	Rok bazowy	Źródło	Ogółem			Rok bazowy	Źródło	Rok bazowy			Źródło	UE 27	Polska	Pomorskie	
					UE 27	Polska	Pomorskie			UE 27	Polska	Pomorskie					
SPOŁECZEŃSTWO																	
1	Wskaźnik zatrudnienia ogółem (15 lat i więcej, wg BAEL)	%	2006	GUS-BDR	52,8	46,5	45,6	2007	GUS-BDR	53,3	48,5	48,1	2008	GUS-BDR	53,7	50,4	49,8
a) wg grup wieku																	
	15-64 lat	%	2006	Eurostat	64,3	54,3	53,2	2007	Eurostat	65,3	57,0	54,4	2008	Eurostat	65,9	59,2	58,7
	15-24 lat	%	2006	Eurostat	36,2	23,7	27,1	2007	Eurostat	37,1	25,8	27,3	2008	Eurostat	37,5	27,4	27,9
	25-34	%	2006	Eurostat	76,6	73,5	72,3	2007	Eurostat	77,7	76,4	74,9	2008	Eurostat	78,1	78,5	77,6
	35-44	%	2006	Eurostat	80,8	77,2	71,7	2007	Eurostat	81,7	80,7	78,6	2008	Eurostat	82,1	83,0	81,1
	45-54	%	2006	Eurostat	76,3	65,5	64,2	2007	Eurostat	77,5	68,6	68,2	2008	Eurostat	78,3	71,7	73,1
	55-64,	%	2006	Eurostat	43,4	28,0	25,2	2007	Eurostat	44,7	29,7	29,7	2008	Eurostat	45,6	31,6	33,7
b) ogółem wg płci																	
	kobiety	%	2006	GUS-BDR	45,4	43,1	41,0	2007	GUS-BDR	46,0	41,5	40,7	2008	GUS-BDR	46,6	42,9	42,4
	mężczyźni	%	2006	GUS-BDR	60,6	56,5	55,8	2007	GUS-BDR	61,1	56,4	56,3	2008	GUS-BDR	61,3	58,6	58,2
c) ogółem wg miasto/wieś																	
	miasto	%	2006	GUS-BDR		45,8	46,2	2007	GUS-BDR	-	46,9	41,7	2008	GUS-BDR	-	48,8	44,2
	wieś	%	2006	GUS-BDR		47,8	44,6	2007	GUS-BDR	-	47,9	40,9	2008	GUS-BDR	-	49,1	40,1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Lp	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Jednostka miary	Rok bazowy	Źródło	Ogółem			Rok bazowy	Źródło	UE 27	Polska	Pomorskie	Rok bazowy	Źródło	UE 27	Polska	Pomorskie
2	Stopa bezrobocia (wg BAEL)	%	2006	GUS-BDR	8,2	13,8	13,5	2007	GUS-BDR	7,2	9,6	9,5	2008	GUS-BDR	7,0	7,1	5,5
	- w tym kobiety	%	2006	GUS-BDR	9,0	14,9	14,5	2007	GUS-BDR	7,9	10,3	9,4	2008	GUS-BDR	7,5	8,0	6,8
	Stopa bezrobocia rejestrowanego	%	2006	GUS-BDR		14,8	15,3	2007	GUS-BDR		11,2	10,7	2008	GUS-BDR		9,5	8,4
	- w tym bezrobocia długotrwałego	%	2006	GUS-BDR	3,7	9,7	9,9	2007	GUS-BDR	3,0	7,0	6,5	2008	RSW	2,6	4,8	3,8
3	Pracujący ogółem	w tys	2006	GUS-publ		12 905,4	690,8	2007	GUS-publ		13 457,0	721,7	2008	GUS-publ		13 711,0	736,3
	rok 2004 =100	%	2006	GUS-publ	111,5	104,0	105,3	2007	GUS-publ	111,5	108,4	110,0	2008	GUS-publ		110,5	112,2
	- w tym w sektorze prywatnym	%	2006	GUS-publ		74,3	73,4	2007	GUS-publ		75,4	74,7	2008	GUS-publ		74,0	73,2
	- w tym MSP (agregacja wg siedziby przedsiębiorstwa)	%	2006	GUS-publ		68,3	73,4	2007	GUS-publ		67,9	73,5	2008	GUS-publ		68,4	74,7
4	Wykształcenie ludności w wieku 15 lat i więcej (BAEL):																
	- podstaw i niepełne podstaw (w tym gimnazjum); poziom 0-2 (ISCED 1997)	%	2006	Eurostat	37,7	26,7	25,9	2006	Eurostat	37,7	26,7	25,9	2008	Eurostat	37,7***	25,4	24,5
	- ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne; poziom 3-4 (ISCED 1997)	%	2006	Eurostat	41,4	59,4	60,2	2006	Eurostat	41,4	59,4	60,2	2008	Eurostat	41,4***	59,3	60,3
	- wyższe; poziom 5-6 (ISCED 1997)	%	2006	Eurostat	17,5	13,9	13,9	2006	Eurostat	17,5	13,9	13,9	2008	Eurostat	17,5***	15,3	15,3
5	Udział osób uczących się i dokształ. w liczbie lud. w wieku 25-64 lat	%	2006	GUS-BDR	9,1	4,7	5,3	2007	GUS-BDR	9,5	5,1	4,9	2008	GUS-BDR	9,5	4,7	4,5
6	Udział szkół wyposażonych w komputery	%	2005/2006			65,8	60,2	2006/2007	GUS/RSW		74,4	72,6	2008/2009	RSW		78,2	75,4
	- w tym szkoły podstawowe i gimnazja	%	2005/2006			88,0	85,1	2006/2007	GUS/RSW		88,5	84,8	2008/2009	RSW		91,0	89,4
	- w tym szkoły ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne	%	2005/2006			21,1	18,0	2006/2007	GUS/RSW		49,4	49,8	2008/2010	RSW		59,4	58,9
	- w tym szkoły policealne	%	2005/2006			20,7	18,3	2006/2007	GUS/RSW		46,1	59,3	2008/2009	RSW		41,8	42,6

1	2	3	4	5	6			7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Lp	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Jednostka miary	Rok bazowy	Źródło	Ogółem			Rok bazowy	Źródło	UE 27	Polska	Pomorskie	Rok bazowy	Źródło	UE 27	Polska	Pomorskie		
6a	Liczba uczniów przypadających na 1 komputer z dostępem do internetu	liczba	2005/2006	GUS		16,5	18,2	2006/2007	GUS/RSW		14,1	16,3	2008/2009	RSW		11,2	12,4		
	- w tym szkoły podstawowe i gimnazja	liczba	2005/2006	GUS		17,9	20,6	2006/2007	GUS/RSW		14,7	17,4	2008/2009	RSW		12,0	14,0		
	- w tym szkoły ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne	liczba	2005/2006	GUS		13,3	13,9	2006/2007	GUS/RSW		11,6	12,0	2008/2010	RSW		9,4	9,7		
	- w tym szkoły policealne	liczba	2005/2006	GUS		21,9	18,6	2006/2007	GUS/RSW		35,1	133,5	2008/2011	RSW		13,1	11,6		
7	Gospodarstwa domowe wyposażone w komputer osobisty z dostępem do internetu										-	-				-	-		
7a	Gospodarstwa domowe wyposażone w komputer osobisty z dostępem do internetu w % ogółu gospodarstw domowych	%	2006	GUS	51	28,4	37,3	2007	GUS	54	36,6	47,0	2008	GUS/BDR	60	45,7	53,0		
8	Saldo migracji wewnętrznych:	liczba	2006	GUS		x	2 341	2007	GUS		x	2 586	2008	GUS		x	2 151		
	- w miastach	liczba	2006	GUS		-35 088	-1 462	2007	GUS		-47 904	-2 918	2008	GUS		-38 850	-1 505		
	- na wsi	liczba	2006	GUS		35 088	3 803	2007	GUS		47 904	5 504	2008	GUS		38 850	3 656		
	Saldo migracji zagranicznych:	liczba	2006	GUS		-36 134	-3 275	2007	GUS		-20 485	-1 343	2008	GUS		-14 865	-835		
9	Udzielone noclegi w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterow na 1 tys. mieszkańców	liczba	2006	GUS		1 343,9	2 529,6	2007	GUS		1 441,8	2 790,3	2008	GUS/BDR		1 486,1	2 783,8		
	w tym turystom zagranicznym	liczba	2006	GUS		206,0	132,7	2007	GUS/RSW		286,4	334,7	2008	RSW		266,9	284,9		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Lp	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Jednostka miary	Rok bazowy	Źródło	Ogółem			Rok bazowy	Źródło	UE 27	Polska	Pomorskie	Rok bazowy	Źródło	UE 27	Polska	Pomorskie
10	Ofiary śmiertelne wypadków drogowych:	liczba	2006	GUS		5 243	256	2007	GUS		5 583	266	2008	GUS/BDR		5 437	265
	- na 100 tys. Ludności	liczba	2006	GUS		14,0	12,0	2007	GUS		15,0	12,0	2008	GUS/BDR		14,3	11,9
	- na 100 tys. zarejestrowanych pojazdów	liczba	2006	GUS		29,0	25,0	2007	GUS		29,0	24,0	2008	GUS/BDR		25,5	21,9
	- (rok poprzedni=100)	%	2006	GUS		96,3	96,2	2007	GUS		106,5	103,9	2008	GUS/BDR		97,4	99,6
11	Liczba ludności korzystającej z przewozów komunikacją miejską	mln	2005	GUS-publ		4 000,3	323,3	2007	GUS-publ		4 078	330	2008	GUS-publ		4 066	336
12	Długość dróg publicz.(o twardej nawierzchni) ogółem	km	2006	GUS-publ		255 542,5	11 581,7	2007	GUS-publ		258 909,7	11 730,9	2008	GUS/BDR		261 232,9	11 825,7
	- na 100 km2	km	2006	GUS-publ		81,7	63,2	2007	GUS-publ		82,8	64,1	2008	GUS/BDR		83,5	64,6
	- w tym wojewódzkich	km	2006	GUS-publ		28 441	1 832	2007	GUS-publ		28 455,0	1 824,8	2008	GUS/BDR		28 474,4	1 817,2
	- w tym powiatowych	km	2006	GUS-publ		114 417	5 461	2007	GUS-publ		114 357	5 405	2008	GUS/BDR		114 384,3	5 378,5
	- w tym gminnych	km	2006	GUS-publ		94 271	3 456	2007	GUS-publ		97 577	3 682	2008	GUS/BDR		99 855,4	3 728,4
13	Linie kolejowe eksploatowane ogółem	km	2006	GUS-publ		20 176	1 259	2007	GUS-publ		20 107	1 241	2008	GUS/BDR		20 196	1 245
	- na 100 km2	km	2005	GUS-publ		6,5	6,9	2007	GUS-publ		6,4	6,8	2008	GUS/BDR		6,5	6,8
GOSPODARKA																	
14	Produkt krajowy brutto na mieszkańca	zł	2005	GUS-BDR		25 767	25 308	2006	GUS-BDR		27 799	27 373	2007	GUS-BDR		30 873	30 396
	Produkt krajowy brutto na mieszkańca w PPS - UE27=100	%	2005	Eurostat	100	51,3	50,4	2006	Eurostat	100	52,3	51,5	2007	Eurostat	100	54,4	53,6
15	Wzrost PKB w cenach stałych (rok poprzedni = 100)	%						2006			107,8	108,4	2007			106,8	107,6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
					Ogółem													
Lp	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Jednostka miary	Rok bazowy	Źródło	UE 27	Polska	Pomorskie	Rok bazowy	Źródło	UE 27	Polska	Pomorskie	Rok bazowy	Źródło	UE 27	Polska	Pomorskie	
16	Wartość dodana brutto na 1 pracującego- ogółem	zł	2005	GUS-BDR		66 541	71 321	2006	GUS-BDR		70 696	75 815	2007	GUS-BDR		75 550	80 772	
	Polska=100	%	2005	GUS-BDR		100,0	107,2	2006	GUS-BDR		100,0	107,2	2007	GUS-BDR		100,0	107,2	
	wg sektor.ekonom.-rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo, rybołówstwo	zł	2005	GUS-BDR		16 597	20 440	2006	GUS-BDR		17 006	21 136	2007	GUS-BDR		18 897	25 869	
	Polska=100	%	2005	GUS-BDR		100,0	123,2	2006	GUS-BDR		100,0	124,3	2007	GUS-BDR		100,0	136,9	
	przemysł	zł	2005	GUS-BDR		71 731	68 469	2006	GUS-BDR		77 245	74 597	2007	GUS-BDR		82 230	79 818	
	Polska=100	%	2005	GUS-BDR		100,0	95,5	2006	GUS-BDR		100,0	96,6	2007	GUS-BDR		100,0	97,1	
	- w tym przetwórstwo przemysłowe	zł	2005	GUS-BDR		65 694	65 869	2006	GUS-BDR		71 734	71 820	2007	GUS-BDR		77 185	77 266	
	Polska=100	%	2005	GUS-BDR		100,0	100,3	2006	GUS-BDR		100,0	100,1	2007	GUS-BDR		100,0	100,1	
	budownictwo	zł	2005	GUS-BDR		72 995	76 860	2006	GUS-BDR		79 901	85 410	2007	GUS-BDR		86 555	88 678	
	Polska=100	%	2005	GUS-BDR		100,0	105,3	2006	GUS-BDR		100,0	106,9	2007	GUS-BDR		100,0	102,5	
	- usługi rynkowe	zł	2005	GUS-BDR		91 477	90 090	2006	GUS-BDR		96 556	94 960	2007	GUS-BDR		101 677	99 699	
	Polska=100	%	2005	GUS-BDR		100,0	98,5	2006	GUS-BDR		100,0	98,3	2007	GUS-BDR		100,0	98,1	
	- usługi nierynkowe	zł	2005	GUS-BDR		56 272,0	57 982	2006	GUS-BDR		58 684,0	59 578	2007	GUS-BDR		69 208,0	70 324	
	Polska=100	%	2005	GUS-BDR		100,0	103,0	2006	GUS-BDR		100,0	101,5	2007	GUS-BDR		100,0	101,6	
17	Struktura pracujących wg sektorów ekonom (województwa=100)																	
	- rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo, rybołówstwo	%	2006	GUS-BDR	5,8	16,6	9,0	2007	GUS-BDR	5,6	16,0	8,7	2008	GUS-BDR	5,6*	15,6	8,4	
	rok poprzedni =100		2006	GUS-BDR		100,04	99,97	2007	GUS-BDR		100,2	100,3	2008	GUS-BDR		99,8	99,2	
	- przemysł ogółem	%	2006	GUS-BDR	19,6	23,1	24,9	2007	GUS-BDR	19,4	23,2	24,8	2008	GUS-BDR	19,4*	22,5	24,0	
	rok poprzedni =100		2006	GUS-BDR		103,17	104,68	2007	GUS-BDR		104,6	104,3	2008	GUS-BDR		99,1	98,4	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
					Ogółem													
Lp	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Jednostka miary	Rok bazowy	Źródło	UE 27	Polska	Pomorskie	Rok bazowy	Źródło	UE 27	Polska	Pomorskie	Rok bazowy	Źródło	UE 27	Polska	Pomorskie	
	- w tym przemysł przetwórczy	%	2006	GUS-BDR		20,1	23,1	2007	GUS-BDR		20,3	23,1	2008	GUS-BDR		19,7	22,3	
	rok poprzedni =100		2006	GUS-BDR		103,89	105,01	2007	GUS-BDR		105,4	104,6	2008	GUS-BDR		98,9	98,3	
	- budownictwo	%	2006	GUS-BDR	7,9	5,4	6,0	2007	GUS-BDR	8,2	5,8	6,7	2008	GUS-BDR	8,2*	6,1	7,3	
	rok poprzedni =100		2006	GUS-BDR		110,73	115,11	2007	GUS-BDR		113,0	116,0	2008	GUS-BDR		107,4	111,4	
	- usługi rynkowe	%	2006	GUS-BDR	36,8	37,0	40,9	2007	GUS-BDR	36,8	37,6	41,3	2008	GUS-BDR	36,8*	38,3	41,8	
	rok poprzedni =100		2006	GUS-BDR		103,27	103,51	2007	GUS-BDR		105,8	105,3	2008	GUS-BDR		103,9	103,3	
	- usługi nierynkowe	%	2006	GUS-BDR	29,4	17,9	19,1	2006	GUS-BDR	29,4	17,5	18,5	2008	GUS-BDR	29,4*	17,4	18,5	
	rok poprzedni =100		2006	GUS-BDR		100,79	100,81	2006	GUS-BDR		101,9	101,3	2008	GUS-BDR		101,2	101,9	
18	Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	licz bezwz	2006	GUS-BDR		954,0	1 039,0	2007	GUS-BDR		967,0	1 053,0	2008	GUS-BDR		985,0	1 084,0	
	- w tym udział MSP	%	2006	GUS-publ		99,9	99,9	2007	GUS-publ		99,9	99,9	2008	GUS-publ		99,9	99,9	
19	Nakłady inwestycyjne na 1 mieszkańca;	w tys.zł	2006	GUS-publ		4,1	4,0	2007	GUS-publ		5,0	5,6	2008	GUS-publ		5,7	6,3	
	- w tym udział sektora prywatnego	%	2005	GUS-publ		66,2	66,1	2007	GUS-publ		68,0	70,2	2008	GUS-publ		65,5	60,7	
20	Kapitał zagranicz w podmiotach z kap. zagran na 1 mk	w tys.zł	2006	GUS-publ		3,2	1,4	2007	GUS-publ		3,5	1,5	2008	GUS-publ		3,8	1,8	
	Nakłady na działalność badawczo-rozwojową w relacji do PKB	%	2005	GUS-BDR	1,84	0,57	0,52	2007	GUS-BDR	1,83	0,56	0,51	2008	GUS-BDR	1,90	0,57	0,51	
	- w tym nakłady finansowane przez podmioty gospodarcze	%	2005	GUS-BDR	1,00	0,15	0,20	2007	GUS-BDR	1,17	0,14	0,23	2008	GUS-BDR	1,21	0,15	0,22	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Lp	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Jednostka miary	Rok bazowy	Źródło	Ogółem			Rok bazowy	Źródło	UE 27	Polska	Pomorskie	Rok bazowy	Źródło	UE 27	Polska	Pomorskie
21	Udział przedsiębiorstw, które prowadziły działalność innowacyjną w przemyśle w % przedsiębiorstw w przemyśle	%	2006	GUS-publ		37,3	38,7	2007	GUS-publ		31,8	29,1	2007	GUS-publ		31,8	29,1
ŚRODOWISKO																	
22	Całkowita emisja zanieczyszczeń powietrza:																
	pyłowych	kg/km2	2006	GUS		328	191	2007	GUS		303	191	2008	GUS		245	180
	(rok poprzedni=100)	%	2006	GUS		92,8	98,8	2007	GUS		92,5	100,0	2008	GUS		80,939425	95,45849002
	dwutlenku siarki (bez CO2)	kg/km2	2006	GUS		2 866	1 310	2007	GUS		2 649	1 294	2008	GUS		1930,4143	1202,676133
	(rok poprzedni=100);	%	2006	GUS		104,8	95,2	2007	GUS		92,4	98,8	2008	GUS		72,9	89,3
	tlenków azotu	kg/km2	2006	GUS		1 156	497	2007	GUS		1 153	497	2008	GUS		1058,8175	851,3380666
	(rok poprzedni=100)	%	2006	GUS		103,0	100,1	2007	GUS		99,7	100,0	2008	GUS		91,8	90,7
23	Ludność korzystająca z kanalizacji	tys.	2006	GUS-BDR		22 796,5	1 620,0	2007	GUS-BDR		22 987,9	1 631,9	2008	GUS-BDR		23 259,5	1 655,1
	- w tym na wsi	tys.	2006	GUS-BDR		2 976,1	253,6	2007	GUS-BDR		3 158,3	266,1	2008	GUS-BDR		3 351,4	282,6
	- w % ludności ogółem	%	2006	GUS-BDR		59,8	73,5	2007	GUS-BDR		60,3	73,8	2008	GUS-BDR		61,0	74,6
	- w tym na wsi	%	2006	GUS-BDR		20,2	34,9	2007	GUS-BDR		21,2	36,0	2008	GUS-BDR		22,6	38,0
24	Ludność korzystająca z wodociągów	tys.	2006	GUS-BDR		32 917,0	2 023,9	2007	GUS-BDR		33 001,8	2 031,2	2008	GUS-BDR		33 184,5	1 578,6
	- w tym na wsi	tys.	2006	GUS-BDR		10 730,8	585,7	2007	GUS-BDR		10 847,5	595,1	2008	GUS-BDR		11 024,0	450,7
	- w % ludności ogółem	%	2005	GUS-BDR		86,3	91,8	2007	GUS-BDR		86,6	91,9	2008	GUS-BDR		87,0	93,2
	- w tym na wsi	%	2006	GUS-BDR		72,7	80,6	2007	GUS-BDR		72,8	80,4	2008	GUS-BDR		74,2	85,2
25	Ludność obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków w % ogólnej liczby ludności,	%	2006	GUS-BDR		61,4	78,8	2007	GUS-BDR		62,2	79,9	2008	GUS-BDR		63,1	80,7
	- w tym na wsi	%	2006	GUS-BDR		22,1	37,9	2007	GUS-BDR		23,8	41,6	2008	GUS-BDR		25,7	45,2

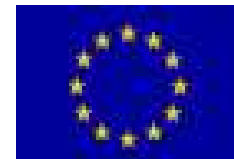
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Lp	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Jednostka miary	Rok bazowy	Źródło	Ogółem			Rok bazowy	Źródło	UE 27	Polska	Pomorskie	Rok bazowy	Źródło	UE 27	Polska	Pomorskie
26	Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane:																
	- na km2 powierzchni	m3/km2	2006	GUS		6,3	7,1	2007	GUS		6,4	7,0	2008	GUS		6,6	6,9
	- w % ścieków wymagających oczyszczania	%	2006	GUS-BDR		92,1	92,8	2007	GUS-BDR		93,0	90,2	2008	GUS-BDR		92,9	90,0
27	Udział odpadów poddanych odzyskowi w ogólnej ilości odpadów (z wyłączeniem komunalnych) wytworzonych	%	2006	GUS-BDR		76,8	75,5	2007	GUS-BDR		76,4	85,0	2008	GUS-BDR		74,9	81,7
28	Odpady komunalne zebrane na 1 mieszkańca	kg	2006	GUS	517	259,0	281,0	2007	GUS-BDR	522	265,0	300,0	2008	GUS-BDR	524	263,2	306,7
29	Ilość energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych (moc zainstalowana)	MW	2006	ARE publ		1189,72	71,3	2007	ARE publ		1354,0	117,3	2008	ARE publ		1617,4	215,6
30	Udział produkcji energii z OZE w produkcji ogółem	%	2006	ARE publ	14,6	2,70	13,20	2007	ARE publ	15,6	3,40	17,50	2008	ARE publ	21,0	4,10	24,60
31	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w % powierzchni ogólnej	%	2006	GUS		32,1	32,5	2007	GUS		32,3	32,5	2008	GUS		32,3	32,6
32	Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji do ogólnej powierzchni	%	2006	GUS		0,21	0,15	2007	GUS		0,21	0,16	2008	GUS		0,20	0,16
33	Powierzchnia zrehabilitowanych i zagospodarowanych terenów do ogółu wymagających rekultywacji	%	2006	GUS		3,23	1,42	2007	GUS		3,35	2,92	2008	GUS		2,89	1,89

1	2	3	4	5	6			9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Lp	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Jednostka miary	Rok bazowy	Źródło	UE 27	Polska	Pomorskie	Rok bazowy	Źródło	UE 27	Polska	Pomorskie	Rok bazowy	Źródło	UE 27	Polska	Pomorskie
					Ogółem												
34	Emisja CO2 z zakładów uciążliwych Ogółem	tys. Ton/rok	2006	GUS		221 250,2	6 173,2	2007	GUS		221 216,6	5 938,8	2008	GUS		214 533,6	5 481,2
	na 1 mk	ton	2006	GUS		5,8	2,8	2007	GUS		5,8	2,7	2008	GUS		5,6	2,5

* - dane z EUROSTATU są niedostępne dla roku 2008, w związku z czym zostały podane dla roku 2007.

** - dane z publikacji GUS są niedostępne dla roku 2008, w związku z czym zostały podane dla roku 2007.

*** - dane są niedostępne, w związku z czym zostały podane dla roku 2006.

Załącznik nr 9 do sprawozdania za 2009 r. z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013

Obszar	Wskaźnik	Rok	2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		
		Półrocze	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	
Wskaźniki na poziomie Programu																					
	Liczba zorganizowanych szkoleń i wydarzeń informacyjno-promocyjnych(szt.)	Realizacja	-	3	28	76	63	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	220	-	-	-	-	270
		Wartość bazowa	0																		
Wskaźniki na poziomie Działań																					
	Liczba zorganizowanych szkoleń i wydarzeń informacyjno-promocyjnych(szt.)	Realizacja	-	-	5	50	63	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	240
		Wartość bazowa	0																		
	Liczba osób korzystających z usług punktu informacyjnego (osoby)	Realizacja	-	-	1600	7572	5107	5623	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10 000
		Wartość bazowa	0																		
	Liczba wydanych materiałów informacyjnych i promocyjnych (szt.)	Realizacja	-	-	-	15	15780	45951	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 000 000
		Wartość bazowa	0																		
	Liczba przeprowadzonych szkoleń specjalistycznych dla beneficjentów(szt.)	Realizacja	-	3	29	26	55	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
		Wartość bazowa	0																		

Wskaźniki na poziomie Roczne planu działań

Punkty Informacyjne	Liczba funkcjonujących punktów (szt.)	Realizacja	-	-	-	2	21	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Wartość docelowa	-	-	17	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	-	
		Wartość bazowa	0																	
	Liczba osób odwiedzających punkty (osoby)	Liczba odpowiedzi udzielonych drogą elektroniczną(szt.)	Realizacja	-	-	-	7572	1815	5777	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			Wartość docelowa	-	-	1400	7600	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10 000	-
			Wartość bazowa	0																
	Liczba odpowiedzi udzielonych drogą telefoniczną(szt.)	Liczba zorganizowanych seminariów/cyklów seminariów(szt.)	Realizacja	-	-	-	378	444	1542	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			Wartość docelowa	-	-	170	11 000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1200	-
			Wartość bazowa	0																
	Edukacja	Liczba uczestników szkoleń/seminariów(osoby)	Liczba zorganizowanych seminariów/cyklów seminariów(szt.)	Realizacja	-	-	-	1060	2848	9768	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
				Wartość docelowa	-	-	5800	7 800	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41000	-
				Wartość bazowa	0															
Liczba zorganizowanych seminariów/cyklów seminariów(szt.)		Liczba uczestników szkoleń/seminariów(osoby)	Realizacja	-	-	-	5	44	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			Wartość docelowa	-	-	25	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	270*	-
			Wartość bazowa	0																
Stopień znajomości procedur i zasad wdrażania NSS przez pracowników instytucji zaangażowanych (w skali od 1 - niski do 10 - wysoki)		Liczba uczestników szkoleń/seminariów(osoby)	Realizacja	-	-	-	488	1905	1291	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			Wartość docelowa	-	-	-	3250	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6300	-
			Wartość bazowa	0																
Stopień znajomości procedur i zasad wdrażania NSS przez pracowników instytucji zaangażowanych (w skali od 1 - niski do 10 - wysoki)		Liczba uczestników szkoleń/seminariów(osoby)	Realizacja	-	-	-	-	brak danych	brak danych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			Wartość docelowa	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			Wartość bazowa	0																

Liczba zorganizowanych wydarzeń informacyjno-promocyjnych	Liczba zorganizowanych lub współorganizowanych konferencji, targów, innych imprez masowych(szt.)	Realizacja	-	-	-	0	3	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Wartość docelowa	-	-	-	1	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Wartość bazowa	0																	
	Liczba uczestników konferencji, targów, innych imprez masowych (osoby)	Realizacja	-	-	-	0	4100	4177	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Wartość docelowa	-	-	-	-	10 100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Wartość bazowa	0																	
Serwisy internetowe	Liczba serwisów(szt.)	Realizacja	-	-	-	2	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Wartość docelowa	-	-	-	2	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Wartość bazowa	0																	
	Liczba wejść na serwisy(szt.)	Realizacja	-	-	2240	89550	121 889	362619	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Wartość docelowa	-	-	100 000	-	100 000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	800 000
		Wartość bazowa	0																	
Newsletter	Liczba wysłanych wiadomości/newsletterów(szt.)	Realizacja	-	-	-	83	115	105	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Wartość docelowa	-	-	-	420	500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Wartość bazowa	0																	
	Liczba subskrybentów newslettera(szt.)	Realizacja	-	-	-	690	1177	1228	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Wartość docelowa	-	-	-	600	500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Wartość bazowa	0																	
Publikacje	Liczba tytułów/numerów wszystkich publikacji (szt.)	Realizacja	-	-	-	6	42	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Wartość docelowa	-	-	-	6	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	
		Wartość bazowa	0																	
	Wolumen egzemplarzy wszystkich publikacji(szt.)	Realizacja	-	-	-	24000	355000	932012	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Wartość docelowa	-	-	-	24000	90 000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 000 000
		Wartość bazowa	0																	
	Poziom satysfakcji użytkowników z platformy komunikacji (w skali od 1-niski do 10 -wysoki)	Realizacja	-	-	-	-	brak danych	brak danych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Wartość docelowa	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Wartość bazowa	0																	

Wymiana doświadczeń	Liczba grup roboczych (szt.)	Realizacja	-	-	-	-	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Wartość bazowa	0																	
	Liczba spotkań grup roboczych (szt.)	Realizacja	-	-	-	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Wartość docelowa	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Wartość bazowa	0																	
Materiały promocyjne	Liczba rodzajów wszystkich materiałów promocyjnych (szt.)	Realizacja	-	-	-	15	5	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Wartość docelowa	-	-	10	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Wartość bazowa	0																	
	Liczba egzemplarzy wszystkich materiałów promocyjnych(szt.)	Realizacja	-	-	-	16500	12000	26951	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Wartość docelowa	-	-	20 000	56 000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 000 000
		Wartość bazowa	0																	

Nazwy wskaźników, zawartych w tabeli, są nazwami zgodnymi z Rocznym Planem Działań, jednakże odpowiadają konkretnym wskaźnikom z Roczego Planu Komunikacji. IZ RPO WP zobowiązuje się do ujednoczenia nazw wskaźników w przyszłym okresie sprawozdawczym.

Wartości wskaźników w wierszu "realizacja" oraz "wartość docelowa" podane są łącznie z wartościami wskaźników z IPII.

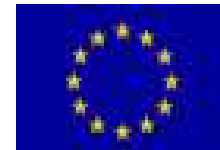

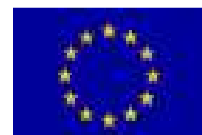
Tabela 10: Strategia Morza Bałtyckiego - załącznik do sprawozdania za 2009 r. z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 - 2013

Lp.	Priorytet i Obszar Priorytetowy	Nr kategorii interwencji	Liczba projektów		Wartość podpisanych umów w okresie sprawozdawczym (w EURO)				Wartość podpisanych umów od uruchomienia programu (w EURO)			
			W okresie sprawozdawczym	Od uruchomienia programu	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie ze środków publicznych	Dofinansowanie ze środków publicznych w części odpowiadającej środkom UE	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie ze środków publicznych	Dofinansowanie ze środków publicznych w części odpowiadającej środkom UE
-	-	-	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1.	Region Morza Bałtyckiego jako obszar Zrównoważony		43	43	81 594 645	70 919 286	42 563 325	42 563 325	81 594 645	70 919 286	42 563 325	42 563 325
1.	Redukcja środków odżywczych w morzu do akceptowalnego poziomu	-										
2.	Zachowanie stref przyrodniczych oraz bioróżnorodności, uwzględniając łowiska morskie	46, 51	30	30	60 024 931	52 511 894	29 233 667	29 233 667	60 024 931	52 511 894	29 233 667	29 233 667
3.	Redukcja użytkowania oraz wpływu substancji niebezpiecznych	44, 53, 54	13	13	21 569 715	18 407 392	13 329 658	13 329 658	21 569 715	18 407 392	13 329 658	13 329 658
4.	Region wzorcowy dla czystej żeglugi i transportu morskiego	30-32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Lp.	Priorytet i Obszar Priorytetowy	Nr kategorii interwencji	Liczba projektów		Wartość podpisanych umów w okresie sprawozdawczym (w EURO)				Wartość podpisanych umów od uruchomienia programu (w EURO)			
			W okresie sprawozdawczym	Od uruchomienia programu	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie ze środków publicznych	Dofinansowanie ze środków publicznych w części odpowiadającej środkom UE	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie ze środków publicznych	Dofinansowanie ze środków publicznych w części odpowiadającej środkom UE
-	-	-	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
5.	Łagodzenie skutków oraz adaptacja do zmian klimatycznych	49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II.	Region Morza Bałtyckiego jako obszar Dobrobytu		321	345	204 542 002	179 666 642	131 262 745	109 277 484	206 217 421	181 003 296	131 948 119	109 860 052
6.	Usuwanie przeszkód w rynku wewnętrznym w regionie Morza Bałtyckiego w tym poprawa współpracy w zakresie ceł i podatków	-										
7.	Wykorzystanie pełnego potencjału regionu w zakresie badań i innowacji	01-04, 07	31	31	59 549 852	48 445 437	30 026 526	28 689 019	59 549 852	48 445 437	30 026 526	28 689 019
8.	Wdrożenie Small Business Act: promocja przedsiębiorczości, wzmocnienie MŚP oraz podniesienie poziomu efektywnego wykorzystania zasobów ludzkich	05, 08-09, 63, 64, 66	290	314	144 992 150	131 221 205	101 236 219	80 588 465	146 667 569	132 557 859	101 921 593	81 171 033

Lp.	Priorytet i Obszar Priorytetowy	Nr kategorii interwencji	Liczba projektów		Wartość podpisanych umów w okresie sprawozdawczym (w EURO)				Wartość podpisanych umów od uruchomienia programu (w EURO)			
			W okresie sprawozdawczym	Od uruchomienia programu	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie ze środków publicznych	Dofinansowanie ze środków publicznych w części odpowiadającej środkom UE	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie ze środków publicznych	Dofinansowanie ze środków publicznych w części odpowiadającej środkom UE
-	-	-	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
9.	Wzmocnienie zrównoważonego rozwoju rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa	-										
III.	Region Morza Bałtyckiego jako obszar Dostępny i Atrakcyjny		106	107	358 493 846	334 493 727	210 842 389	209 837 153	358 583 514	334 579 757	210 906 912	209 901 675
10.	Poprawa dostępności, efektywności i bezpieczeństwa rynków energetycznych	33-43	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.	Wzmocnienie wewnętrznych i zewnętrznych połączeń transportowych	16-29	52	52	269 416 066	255 582 524	163 131 852	162 126 615	269 416 066	255 582 524	163 131 852	162 126 615
12.	Utrzymanie i wzmocnienie atrakcyjności Regionu Morza Bałtyckiego w szczególności poprzez edukację, turystykę i poziom zdrowotności	13, 55-57, 62, 75, 76	54	55	89 077 780	78 911 203	47 710 538	47 710 538	89 167 448	78 997 232	47 775 060	47 775 060
IV.	Region Morza Bałtyckiego jako Obszar Bezpieczny		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Lp.	Priorytet i Obszar Priorytetowy	Nr kategorii interwencji	Liczba projektów		Wartość podpisanych umów w okresie sprawozdawczym (w EURO)				Wartość podpisanych umów od uruchomienia programu (w EURO)			
			W okresie sprawozdawczym	Od uruchomienia programu	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie ze środków publicznych	Dofinansowanie ze środków publicznych w części odpowiadającej środkom UE	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie ze środków publicznych	Dofinansowanie ze środków publicznych w części odpowiadającej środkom UE
-	-	-	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
13.	Uzyskanie statusu wiodącego regionu w zakresie bezpieczeństwa morskiego	-										
14.	Wzmocnienie ochrony przed głównymi zagrożeniami na morzu i lądzie	-										
15.	Obniżenie poziomu przestępczości przygranicznej i szkód powstałych w jej wyniku.	-										
V.	Ogółem		470	495	644 630 493	585 079 655	384 668 460	361 677 962	646 395 580	586 502 339	385 418 356	362 325 053

Załącznik nr 9

Formularz sprawozdawczy dotyczący promocji i informacji

Numer programu (CCI):	CCI 2007PL161PO015
Nazwa programu:	Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013
Załącznik do sprawozdania nr:	-
Okres sprawozdawczy:	Od: 01.01.2009 r. do: 31.12.2009 r.

1. Zrealizowane działania w zakresie informacji, promocji i szkoleń

IZ RPO WP jest odpowiedzialna za zapewnienie odpowiedniej informacji i promocji RPO WP zgodnie z Planem Komunikacji dla Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 (PK), zatwierdzonym przez KM RPO WP w dniu 18 lutego 2008 roku. Strategicznym celem PK jest wsparcie realizacji RPO 2007-2013 w celu maksymalnego wykorzystania środków unijnych dostępnych dla Pomorza. PK ma także za zadanie podniesienie poziomu świadomości i wiedzy wśród mieszkańców Pomorza na temat RPO WP, dostępnej w jego ramach pomocy a także Funduszy Europejskich oraz podniesienie poziomu świadomości i wiedzy mieszkańców Pomorza na temat Narodowej Strategii Spójności i korzyści płynących z członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Cel PK zostanie osiągnięty poprzez realizację Rocznych Planów Działań Informacyjnych i Promocyjnych dla RPO WP (RPD). Odbiorcami podejmowanych działań są przede wszystkim mieszkańcy województwa pomorskiego, młodzież, beneficjenci (w tym potencjalni beneficjenci) np. jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego, powiatowego i wojewódzkiego, podmioty będące jednostkami podległymi samorządom terytorialnym bądź realizujące zadania jednostek samorządu terytorialnego, podmioty gospodarcze, organizacje zrzeszające przedsiębiorców, partnerzy społeczno-gospodarczy, inne podmioty wymienione w URPO WP jako beneficjenci działań Programu.

W okresie sprawozdawczym IP II podobnie jak IZ RPO WP prowadziła działania mające na celu podniesienie poziomu wiedzy oraz świadomości ogółu społeczeństwa/społeczności regionalnej w zakresie możliwości korzystania z Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego, a tym samym ukazujące rolę UE w rozwoju społecznym i gospodarczym regionu. Działania były prowadzone zgodnie z Rocznym Planem Działań Informacyjnych i Promocyjnych OP 1. Były one adresowane przede wszystkim do opinii publicznej, potencjalnych wnioskodawców, beneficjentów oraz partnerów społecznych i gospodarczych. Koncentrowały się na sześciu głównych obszarach: informacja, promocja, edukacja, Internet, ewaluacja oraz wymiana doświadczeń.

Działania IP II z Roczno-go Planu Działań Informacyjnych i Promocyjnych OP 1 wpisują się w Działania IZ RPO WP. Jednakże dla przejrzystości informacji zamieszczonych w sprawozdaniu w poniższej tabeli przedstawione zostały najważniejsze działania oraz ich szczegółowy opis zarówno IP II jak i IZ RPO WP:

Lp.	Nazwa działania	Opis działania
Informacja		
Działania IZ RPO WP		
1.	Sieć Punktów Informacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> a. Nadzór nad bieżącym funkcjonowaniem Sieci Punktów Informacyjnych – 20 Punktów Informacyjnych w województwie b. Bieżące udzielanie informacji na pytania (telefonicznie, pocztą elektroniczną oraz podczas wizyt w punkcie) – udzielono 17 342 porad (GPI) c. Dystrybucja materiałów informacyjnych i promocyjnych – broszury informacyjne rozdawane podczas konsultacji – orientacyjna liczba 6 000 sztuk. d. Udział w wydarzeniach informacyjnych i promocyjnych, organizacja szkoleń z zakresu przygotowywania projektów współfinansowanych z funduszy UE <ul style="list-style-type: none"> ▪ Udział w otwarciu 5 LPI ▪ Udział w targach Infrastruktura Pomorze 2009, Targi Inwestycji i Kooperacji ▪ Udział w obchodach 5-lecia członkowska Polski w Unii Europejskiej organizowanych przez punkty informacyjne Europe Direct i Eurodesk w Gdańsku ▪ Udział w Dniu promocji IDG w Gdańsku – Pomorski Dzień Przedsiębiorczości ▪ Udział w Dniu Promocji Indywidualnej Działalności Gospodarczej organizowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Bytowie, Gdyni, Gdańsku, Człuchowie, Nowym dworze Gd., Pucku, e. Kampania reklamowa Sieci Punktów w 5 stacjach radiowych w okresie wrzesień-grudzień
2.	Wydanie publikacji na temat RPO i Funduszy UE	<ul style="list-style-type: none"> a. Przygotowano i wydano publikacje: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ulotki informacyjne dot. Sieci Punktów ▪ Magazyn Pomorskie w Unii
3.	Ogłoszenia o konkursach RPO 2007-2013	<ul style="list-style-type: none"> a. Przygotowanie ogłoszeń prasowych związanych z rundami aplikacyjnymi RPO WP 2007-2013 – przygotowano 48 ogłoszeń o konkursach, szkoleniach i innych wydarzeniach dot. RPO
4.	Publikacje dokumentów dot. RPO WP 2007-2013	<ul style="list-style-type: none"> a. Brak realizacji wynika z faktu braku potrzeby drukowania dokumentów, które ulegają częstym zmianom, a wszystkie ich wersje dostępne są na stronie IZ RPO
5.	Roczny Raport z wdrażania RPO 2007-2013	<ul style="list-style-type: none"> a. W związku z realizacją innych działań informacyjno – promocyjnych realizacja raportu nastąpi w marcu 2010. Tym samym będzie to Raport z 3 lat realizacji RPO – półmetek okresu programowania.
6.	Magazyn specjalistyczny „Pomorskie w Unii”	<ul style="list-style-type: none"> a. Przygotowano i wydano pierwszy (po wznowieniu) numer magazynu w nakładzie 2000 egzemplarzy.

7.	Działania informacyjne w zakresie Działania 9.3 RPO WP 2007-2013	Działanie obejmuje m.in.: <ul style="list-style-type: none"> a. Przygotowanie i publikację ogłoszeń prasowych związanych z rundami aplikacyjnymi RPO WP 2007-2013 -2 ogłoszenia o konkursach w gazecie Wyborczej. b. Przygotowanie do publikacji i dystrybucję dokumentów programowych i materiałów informacyjnych c. Bieżące udzielanie informacji na pytania (telefonicznie, pocztą elektroniczną oraz podczas wizyt w Punkcie Informacyjnym) – udzielono 349 odpowiedzi.
Działania IP II		
1.	Punkt Informacyjny RPO WP	Działanie obejmuje: <ul style="list-style-type: none"> a. Bieżące udzielanie informacji na pytania (telefonicznie, pocztą elektroniczną oraz podczas wizyt w punkcie); b. Dystrybucja materiałów informacyjnych i promocyjnych; c. Wykorzystanie sieci Punktów Konsultacyjnych do równoczesnego informowania o działaniach Osi Priorytetowej 1 RPO WP 2007-2013 dystrybucja materiałów promocyjnych poprzez Punkt Informacyjny; d. poprzez Punkt Informacyjny funkcjonujący łącznie z Regionalnym Punktem Konsultacyjnym ARP organizacja spotkań, szkoleń oraz spotkań informacyjno – warsztatowych;
2.	Ogłoszenia prasowe o konkursach	Ogłoszenia prasowe dotyczące informacji o rozpoczynającym się naborze wniosków o dofinansowanie zamieszczone każdorazowo przynajmniej w 2 gazetach o zasięgu regionalnym i ogólnoregionalnym. Dodatkowo przewiduje się rozpowszechnienie wiedzy na temat OP 1 RPO WP 2007-2013 na łamach prasy lokalnej poza ośrodkiem trójmiejskim.
Promocja		
Działania IZ RPO WP		
1.	Konferencja podsumowująca pierwszy rok wdrażania RPO	a. Wydarzenie połączone z Targami Infrastruktura Pomorze 2009
2.	Konferencja dotycząca procedur Oceny Oddziaływania na Środowisko w ramach projektów RPO WP	a. Organizacja konferencji dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów RPO WP
3.	II Forum Funduszy Europejskich	a. Udział w II Forum Funduszy Europejskich – prezentacja projektów Pomorza, informacji na temat możliwości dofinansowania oraz prezentacja maskotki funduszy UE w województwie pomorskim.
4.	Materiały promocyjne	a. Przygotowano i wydano: długopisy, ołówki, teczki i kalendarze organizery
5.	Kampania promocyjna idei „Pomorskie w Unii”	a. Przygotowanie spotów reklamowych dotyczących Punktów Informacyjnych.
6.	Komiks „Podróże Funii po UE”	a. Przygotowano i wydano komiks „Pomorskie Funii”, w którym przedstawiono zagadnienia związane z UE oraz RPO w formie przystępnej dla dzieci.
7.	Akcje promocyjne z wykorzystaniem maskotki FE Funii	a. Udział maskotki w letnich eventach organizowanych z Radiem Kaszebe.
8.	Udział w Koncercie Noworocznym	Stoisko „Pomorskie w Unii” z systemem wystawienniczym podczas Tygodnia Heweliusza w

		Gdańsku i Koncertu Noworocznego w Filharmonii Bałtyckiej
9.	Działania promocyjne w zakresie Działania 9.3 RPO WP 2007-2013	Działanie obejmuje m.in. <ul style="list-style-type: none"> a. Przygotowanie i dystrybucję materiałów informacyjnych i promocyjnych b. Przygotowanie i emisja radiowych spotów reklamowych c. Informacje o podsumowaniu konkursów zamieszczane na stronie internetowej
Działania IP II		
1.	Materiały promocyjne i informacyjne	Materiały promocyjne wydawane są w ramach szkoleń, spotkań informacyjnych, konferencji, posiedzeń Zespołów Ekspertów i Grup Strategicznych oraz w ramach potrzeb IP II związanych z promowaniem i informowaniem o Osi Priorytetowej 1 RPO WP 2007-2013 oraz poprzez Punkt Informacyjny i Regionalne Punkty Konsultacyjne
2.	Spoty i ogłoszenia radiowe	Działanie obejmuje przygotowanie i emisję ogłoszeń oraz spotów uniwersalnych, które zostały wyprodukowane w 2008 roku. W efekcie realizacji działania nastąpi: <ul style="list-style-type: none"> a) rozpowszechnienie wiedzy o naborach wniosków o dofinansowanie projektów, o Regionalnym Programie Operacyjnym, Instytucjach zaangażowanych i Unii Europejskiej wśród potencjalnych beneficjentów i mieszkańców regionu; b) promocja Funduszy Europejskich w zakresie I Osi Priorytetowej RPO WP (po 10 emisji spotu przewidzianych na każdy z 9 ogłaszanych konkursów w roku 2009)
3.	Audycje radiowe	Audycje rozpowszechniające informacje o roli ARP we wdrażaniu 1 Osi Priorytetowej RPO WP. Emisja audycji ma na celu rozpowszechnienie wiedzy o Regionalnym Programie Operacyjnym i Unii Europejskiej wśród potencjalnych beneficjentów i mieszkańców regionu.
4.	Informacje podsumowujące przeprowadzone konkursy na stronie internetowej IP II	Działanie obejmuje przygotowanie i zamieszczanie na stronie internetowej IP II tekstów podsumowujących przeprowadzone nabory wniosków o dofinansowanie.
5.	Artykuły sponsorowane	Działanie obejmuje opracowanie i emisję 4 artykułów upowszechniających wiedzę na temat Regionalnego Programu Operacyjnego i Funduszy Europejskich, z uwzględnieniem działań realizowanych przez ARP S.A.
6.	Konferencja podsumowująca 2009 rok	Działanie obejmuje zorganizowanie 1 konferencji podsumowującej w roku 2009.
Edukacja		
Działania IZ RPO WP		
1.	Szkolenia dla potencjalnych beneficjentów RPO w ramach konkursów RPO WP 2007-2013 (szkolenia specjalistyczne)	<ul style="list-style-type: none"> a. Organizacja 33 szkoleń dotyczących wymogów konkursowych przy aplikowaniu o środki EFRR w ramach RPO WP 2007-2013 b. Zapewnienie pakietu materiałów informacyjnych dla uczestników c. Ewaluacja seminariów
2.	Szkolenia specjalistyczne	a. Realizacja działania została włączona do szkoleń dla beneficjentów w punkcie 1.
3.	Szkolenia dla pracowników zaangażowanych we	b. Organizacja 7 szkoleń dla pracowników

	wdrażanie RPO WP 2007-2013	dotyczących zarządzania programem i spraw kluczowych
Działania IP II		
1.	Szkolenia/ spotkania informacyjne	Działanie obejmuje organizację szkoleń i spotkań informacyjnych w wybranych miastach województwa pomorskiego, jak również w siedzibie IP II. Planuje się również spotkania / szkolenia, które będą realizowane w miarę potrzeb na podstawie przekazywanych do IP II zaproszeń ze strony powiatów czy instytucji.
Internet		
Działania IZ RPO WP		
1.	Portal internetowy www.pomorskiewunii.pl	a. W związku ze zmianami organizacyjnymi realizacja portalu przełożona została na rok 2010
2.	Prowadzenie i nowa strona Departamentu Programów Regionalnych	a. Uruchomienie nowej strony IZ RPO. b. Bieżące aktualizowanie strona zawierającej dokumenty i informacje dotyczące m.in.: systemu wdrażania RPO WP 2007-2013, informacje o konkursach w ramach RPO, listy beneficjentów i informacje na temat działalności IZ RPO WP 2007-2013
3.	Prowadzenie strony internetowej DPROW	Bieżące aktualizowanie strony zawierającej dokumenty i informacje dotyczące m.in.: systemu wdrażania RPO WP 2007-2013, informacje o konkursach w ramach RPO, listy beneficjentów i informacje na temat działalności IZ RPO WP 2007-2013
Działania IP II		
1.	Strona internetowa IP II	Działanie obejmuje aktualizację oraz serwis strony internetowej www.arp.gda.pl .
Ewaluacja		
Działania IZ RPO WP		
1.	Ewaluacja działań informacyjnych i promocyjnych IP2	a. Realizacja przewidziana na 2010 rok
Działania IP II		
1.	Ewaluacja działań informacyjnych i promocyjnych	Ewaluacja przeprowadzanych spotkań informacyjnych, szkoleń, działań medialnych i prelekcji poprzez analizę zebranych dostępnych materiałów dotyczących każdego z działań.
Wymiana doświadczeń		
Działania IZ RPO WP		
1.	Grupa Sterująca ds. Promocji i Informacji IK NSRO	a. Udział w 4 spotkaniach
2.	Sieć współpracy INFORM	a. Realizacja przewidziana na 2010 rok
Działania IP II		
1.	Spotkaniach Zespołu zadaniowego ds. promocji funduszy UE	Działanie obejmuje uczestnictwo członków zespołu zadaniowego z IP II (2 osoby) w cyklicznych spotkaniach Zespołu zadaniowego ds. promocji funduszy UE, koordynowanych i organizowanych przez Instytucję Zarządzającą RPO WP 2007-2013. Spotkania zespołu odbywają się w miarę potrzeb z inicjatywy Koordynatora zespołu – Departamentu Programów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego, pełniącego rolę Instytucji Zarządzającej RPO WP 2007-2013.
Inne		
1.	Spotkania Regionalnej Grupy Sterującej Ewaluacją	Uczestnictwo w pracach Regionalnej Grupy Sterującej Ewaluacją.

UWAGA: Nazwy działań oraz ich opisy powinny bazować na nazwach działań i opisach zawartych w tabeli nr 1, znajdującej się w Rocznym planie działań informacyjnych i promocyjnych.

2. Postęp rzeczowy działań informacyjnych, promocyjnych i szkoleniowych¹⁾

Z uwagi na dużą liczbę wskaźników Tabela jest dołączona do załącznika w formie pliku Excel.

3. Informacja nt. udostępnienia listy beneficjentów

IZ RPO WP publikowała listę beneficjentów programu, zawierającą nazwy beneficjentów, tytuły operacji oraz wielkość wkładu publicznego w Internecie pod adresem: www.dpr.woj-pomorskie.pl W okresie sprawozdawczym lista beneficjentów była aktualizowana 28 razy.

* niepotrzebne skreślić

4. Informacja nt. współpracy IZ RPO WP oraz IP II z podmiotami wymienionymi w Art. 5 ust. 3 Rozp. 1828/2006.

Prowadząc działania informacyjne, promocyjne oraz szkoleniowe w okresie sprawozdawczym Instytucja Zarządzająca lub instytucja wykonująca zadania w jej imieniu współpracowała z następującymi podmiotami określonymi w Art. 5 ust. 3 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006:

☒	Władze krajowe, regionalne lub lokalne oraz agencje rozwoju	☒	Stowarzyszenia handlowe i zawodowe
☒	Partnerzy społeczni i gospodarczy	☒	Organizacje pozarządowe
☒	Organizacje przedsiębiorców	☒	Centra informacji europejskiej
☐	Przedstawicielstwo KE w Polsce	☒	Instytucje oświatowe

5. Informacje nt. analizy i oceny prowadzonych działań informacyjnych, promocyjnych i szkoleniowych

5.1. Czy w okresie sprawozdawczym były prowadzone badania ewaluacyjne dotyczące skuteczności i efektywności realizowanych działań informacyjnych, promocyjnych i szkoleniowych?

☒	Tak	Przeprowadzono badania ankietowe wśród uczestników szkoleń oraz monitoring Mediów prowadzony przez pracowników IZ RPO WP	☐	Nie

5.2. W wyniku przeprowadzonej oceny działań lub analizy informacji zwrotnych Instytucja Zarządzająca oraz IP II podjęły następujące działania usprawniające:

- A. Wyniki zgodne były z oczekiwaniami i założeniami Planu Komunikacji
- B. Część działań zaplanowanych w Rocznym Planie Działań została przesunięta na 2010 rok
- C. Bieżący dobór tematyki spotkań
- D. Uwzględnianie uwag uczestników szkoleń (zmiana czytelności materiałów szkoleniowych, ujęcie dodatkowych zagadnień zgodnie z sugestiami).

5.3. Czy w wyniku przeprowadzonej oceny działań, analizy informacji zwrotnych lub z innych powodów Instytucja Zarządzająca planuje dokonać modyfikacji Roczno planu działań informacyjnych i promocyjnych lub Planu komunikacji programu operacyjnego?

¹⁾ Jeśli ilość danych uniemożliwia wypełnienie tabeli w sprawozdaniu, należy załączyć dodatkową tabelę w formacie xls. Jeśli dane dotyczące wskaźników nie są dostępne, należy zaznaczyć kiedy będą możliwe do zaprezentowania (w polu „Komentarz”).

Tak

Nie

5.4. Zakres planowanych modyfikacji rocznego planu działań lub Planu komunikacji obejmuje (np. grupy docelowe, do których należy wzmocnić przekaz; rezygnacja z istniejącego lub wybór nowego narzędzia/kanału komunikacji): NIE DOTYCZY

A

B

C

5.5. Planowane modyfikacje wynikają z następujących przyczyn: NIE DOTYCZY

A

B

C

5.6. Czy w trakcie prowadzenia działań informacyjnych, promocyjnych i szkoleniowych Instytucja Zarządzająca zidentyfikowała istotne zagrożenia dla realizacji Roczno planu działań lub Planu komunikacji?

Tak

Nie

5.7. Zidentyfikowane istotne zagrożenia dotyczą:

A. Na bieżącą realizację działań informacyjno – promocyjnych wpłynęła sytuacja prawno – finansowa, która powodowała konieczność realizacji ww. zadań w oparciu o niższe niż zakładano budżety i koszty.

B

C

6. Informacje dodatkowe

Agencja Rozwoju Pomorza S.A. jako Instytucja Pośrednicząca II stopnia do wdrażania Osi Priorytetowej 1 RPO WP 2007-2013 w okresie sprawozdawczym realizowała Roczny Plan Działań Informacyjnych i Promocyjnych na rok 2009.

W dniu rozpoczęcia naboru wniosków, w Gazecie Wyborczej oraz Dzienniku Bałtyckim publikowano ogłoszenia informujące opinię publiczną o konkursach.

Inną formą rozpowszechniania informacji o trwających naborach wniosków o dofinansowanie była emisja spotów radiowych i ogłoszeń w Radiu Kaszebe oraz Radiu Gdańsk. W sumie w okresie sprawozdawczym wyemitowano 557 spotów i ogłoszeń radiowych. Teksty informujące o trwających konkursach publikowane były również na stronie internetowej Dziennika Pomorza: www.portalpomorza.pl oraz publikowane w dodatkach regionalnych Dziennika Pomorza.

Strona internetowa www.arp.gda.pl była na bieżąco aktualizowana o najczęściej zadawane pytania zgłaszane przez przedsiębiorców i odpowiedzi oraz poszerzana o zawartość merytoryczną. Zamieszczano na niej również podsumowania zakończonych konkursów.

12 marca 2009r. ARP S.A. zorganizowała czwartą edycję Pomorskiego Forum Przedsiębiorczości, które odbyło w Pomorskim Parku Naukowo – Technologicznym w Gdyni i zgromadziło około 400 osób. W czasie jego trwania pracownik ARP S.A. zaprezentował możliwości inwestowania przez przedsiębiorstwa w innowacyjne rozwiązania wspierające ich konkurencyjność, a także ubieganiem się na ten cel o dotacje unijne w ramach RPO WP 2007-13.

Pracownicy IP II uczestniczyli także w konferencji, która odbyła się w Urzędzie Miejskim w Słupsku (29.10.09r.) pt. "Inwestuj w Słupsku". W czasie jej trwania przedstawiono możliwości pozyskania dotacji przez przedsiębiorców z funduszy UE.

27.11.2009r Agencję Rozwoju Pomorza S.A. zorganizowała konferencję pt. "Fundusze Europejskie - z życia wzięte. Bilans korzyści i procedur". Jej celem było podsumowanie 2009 roku w zakresie dysponowania funduszami przeznaczonymi na dofinansowanie projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013.

W dniu 30 grudnia 2009r. w Urzędzie Marszałkowskim odbyło się spotkanie z przedsiębiorcami wybranymi do dofinansowania w ramach Konkursu nr 1.1.2_2. Uroczyste wręczenie decyzji o wyborze projektów do dofinansowania było powiązane ze szkoleniem z podpisania umów o dofinansowanie projektu oraz prawidłowym jego rozliczeniem.